ROLETARSTVO
- lamelne zavese
- žaluzije
- rolete
- profili za fasade
- kovinski izdelki
- sestavni in nadomestni deli za rolete in žaluzije
MEDLE
Šentjernejska c. 13
68000 Novo mesto
tel. / fax: 368 (0) 68/23-673, 323-673
mobitel: 0609/622-585

DOLENJSKI LIST

Št. 26 (2394), leto XLVI ● Novo mesto, četrtek, 29. junija 1995 ● Cena: 130 tolarjev

DOLENJSKI LIST četrtek
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST vsak
DOLENJSKI LIST

POSLOVNO SREČANJE POSAVJE-ZAGREB

MOKRICE - Posavska gospodarska zbornica je v torek organizirala poslovno konferenco gospodarskih zbornic Posavja in Zagreba ter zainteresiranih podjetij z območja obeh zbornic. Za poslovno srečanje se je prijavilo 14 podjetij iz Posavja, k sodelovanju pa so povabili tudi predstavnike ministrstva za okoljske odnose in razvoj, carine, gospodarske zbornice Slovenije in predstavnika veleposlaništva RS V Zagrebu. Več o srečanju prihodnjič.

JONA GAL PLANINC V KOSTANJEVICI

KOSTANJEVICA - V grajski cerkvi Galerije Božidar Jakac v Kostanjevici bo v petek, 30. junija, ob 18. uri otvoritev razstave slik Jona Gala Planinca. O umetniku bo govoril dr. Milček Komelj, razstava pa bo na ogled do 31. avgusta.

Kočevski rog - boleč spomin

15000 ljudi na 6. obletni maši in spominski slovesnosti za žrtvami komunistične revolucije pod Krenom

KOČEVSKI ROG - "Spet smo se zbrali ob enem najbolj bolečih spomenikov na strahotne dogodke pred 50 leti. Ko letos praznujemo visoko obletnico konca druge svetovne vojne, smo po eni strani hvaležni, da je bila vojna končana, po drugi pa se z veliko bolečino spominjamo dogodkov na tem kraju, na Teharjah in drugod, " je v nedeljo, 25. junija, v nagovoru obletne maše dejal ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar. Mašo je vodil ob somaševanju nadškofa Janeza Ambrožiča iz Toronta in Jožeta Perka iz Beograda, prisostvovalo pa je še okoli 70 duhovnikov iz Slovenije in tujine.

Letošnja roška slovesnost je bila razdeljena na dva dela. Spravni maši je sledila kulturna prireditev, na kateri so z govori sodelovali Justin Stanovnik, glavni urednik Nove slovenske zaveze, ki je poudaril, da imamo pravico, da 50 let po Rogu govorimo o zmagoslavju domobrancev; Jakob Planinšek iz Kanade, ki je kočevske poboje imenoval višek slovenske žaloigre, in Božidar Fink iz Argentine, ki je dejal, da smo v Rog prišli na pogovor s svojimi mrtvimi, da bomo spet lažje živeli svoje življenje. Vsi trije govorniki so bili mnenja, da je pot do sprave in enotnosti težka, če ne celo nemogoča. Med udeleženci slavnostne prireditve, ki se je do sedaj po spravni maši leta 1990 udeležilo največ ljudi (15000), so bili tudi nekateri politiki: Janez Janša - predsednik SDSS, Andrej Šter - minister za notranje zadeve Repulike Slovenije, Ivan Bizjak - varuh človekovih pravic Republike Slovenije in Lojze Peterle - predsednik SKD. V kulturnem programu, ki ga je povezoval Pavel Groznik, sta z recitacijami nastopila dramski igralec in režiser Boris Cavazza in trebanjska učiteljica Ana Nahtigal, pel je operni pevec Marko Fink in združeni mešani pevski zbor iz Šentjerneja in Dobrepolj pa je spominsko prireditev zaključil z domobransko himno Moja domovina.

L. M.

OBLETNA MAŠA V ROGU - Dr. Alojz Šuštar, ki je vodil mašno slovesnost v Rogu, je pozval k spravi in spoštovanju različnosti tudi z naslednjimi besedami:" Kraji ostanejo, ostanejo spomini, mi pa se moramo spreminjati, da bi postali boljši ljudje in kristjani in da bi si prizadevali za spravo z Bogom in med seboj." (Foto: L. Murn)

SPUST PO KOLPI

NOVO MESTO - Uprava za notranje zadeve Novo mesto in Regionalni klub IPA Dolenjske organizirata v soboto, 1. julija, tradicionalni spust po Kolpi s kajaki, kanuji in raftingi v Beli krajini - od Prelesja do Vinice. Udeležili se ga bodo policisti iz Slovenije in tujine.

Posavju enotno zdravstvo!

Zahteve županov treh posavskih občin in poslancev v državnem parlamentu v posebni spomenici

POSAVJE - Župani treh posavskih občin ter poslanci v državnem zboru in državnem svetu so nedavno sprejeli spomenico, v kateri nasprotujejo v Planu zdravstvenega varstva RS do leta 2000 predvidenemu prenosu zmogljivosti porodniškega oddelka iz brežiške v novomeško bolnišnico in zahtevajo ustanovitev samostojnega zavoda za zdravstveno varstvo Posavja s sedežem v Brežicah.

S tem se upirajo nadaljevanju tradicionalne škodljive razpetosti svojih občin med različne organizacijske in politične enote: enkrat kot celota pod okraj Krško, nato pod Trbovlje pa pod Novo mesto in po letu 1964 deljeno pod Celje (Sevnica in Brežice) in Novo mesto (Krško).

"Ponavljamo že izrečeno zahtevo, naj vsi republiški organi in državni zbor obravnavajo Posavje kot enoten geografski, ekonomski in demografsko-socialni prostor," so zapisali. Tako naj se načrtuje tudi na področju zdravstva, saj je ravno zaradi delitve prostora brežiška bolnišnica izgubila nekoč enoten gravitacijski prostor, kar jo je očitno oviralo pri razvoju. V spomenici zato zahtevajo enotno in samostojno zdravstveno regijo, v kateri naj bi ne ustanovili izpostave, ampak samostojen regijski Zavod za zdravstveno varstvo.

Plan zdravstvenega varstva, ki je pred drugim branjem, spet vključuje Sevnico in Brežice v dejavnost Zavoda za zdravstveno varstvo Novo mesto. Posavci vztrajajo, naj se v Posavju najpozneje do leta 1998 ustanovi samostojen zavod za proučevanje socialno-medicinskih, ekoloških in demografskih vplivov, ki bi do leta 2000 dobil še vse ostale funkcije (mikrobiološki laboratorij, dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija).

Ne strinjajo se tudi s prenosom porodnišničnih zmogljivosti v Novo mesto, do katerega naj bi prišlo takoj po končani izgradnji novomeške porodnišnice (na predlog stroke). Posavci zahtevajo, naj se tako določilo v Planu črta.

B. DUŠIČ GORNIK

PRISEGLA NOVA SKUPINA VOJAKOV

NOVO MESTO - V vojašnici v Bršljinu v Novem mestu je bila v petek, 23. junija, ob 16. uri slovesna prisega vojakov 105. inženirske čete GŠSV. Svečanega dogodka se je kljub deževnemu vremenu udeležilo veliko gledalcev, v glavnem svojci vojakov, novo generacijo slovenskih vojakov pa sta pozdravila tudi Albin Gutman, generalpolkovnik Slovenske vojske in Janez Butara, poveljnik 2. PPSV, ki sta mladim vojakom zaželela, naj čim koristneje izrabijo 6 mesecev vojaškega roka, kajti morda bo potrebno nekoč spet nujno poprijeti za orožje.

V PONEDELJEK SE JE ZAČELA RAGLJA 95

PREVOLE - V ponedeljek popoldne so prispeli na Prevole udeleženci 1. izmene Raglje 95, poletnih počitnic, ki jih v tej vasi v Suhi krajini organizirata Radio Slovenija in Osnovna šola Prevole. Z Ragljo bodo na Prevolah na počitnicah tri izmene šolarjev iz vse Slovenije, zanimanje za to obliko preživljanja poletja pa je zelo veliko, tako da organizatorji vsem najverjetneje ne bodo mogli ustreči.

ŠPORTNE IGRE UNZ

KRŠKO - Delavci uprave za notranje zadeve Krško so se že 4. zapored pomerili v športnih igrah. Najuspešnejši so bili športniki UNZ Krško, drugi so bili športniki policijske postaje Brežice, tretji pa delavci postaje mejne policije.

VREME

Nadaljevalo se bo sončno in vroče vreme.

ŽETEV SE ZAČENJA - V Beli krajini so v začetku preteklega tedna že pognali prve kombajne. Začela se je namreč žetev ječmena, a jo je prekinilo deževje, ki se je začelo v četrtek. Med tistimi, ki so imeli srečo, da so še pred padavinami pospravili zrelo zrnje v kašče, so bili tudi Molekovi iz Grma v metliški občini (na fotografiji), ki so želi prav na prvi poletni dan. (Foto: M.B.-J.)

Votli praznik?

Dan državnosti je najbrž naš najpomembnejši nacionalni praznik. A če bi se minulo nedeljo po naših krajih in mestih sprehodil kak naključni sprehajalec, denimo kakšen Šved, ki rad izobesi nacionalno zastavo ne samo ob državnih praznikih, ampak tudi ob osebnih praznikih ali družinskih srečanjih, torej po naše "za vsako figo", bi nikakor ne verjel, da Slovenci praznujejo; tako nepraznično, z le redkimi zastavami okrašena so bila naša mesta in kraji pa tudi nič prazničnega vzdušja ni bilo čutiti. Zakaj tako? Lahko bi v opravičilo in odgovor dejali, da se državniška zavest pri Slovencih pač še ni povsem zbudila in ne čutijo potrebe po prazničnem potrjevanju lastne državnosti. Če je tako, ali smo potem bili pred leti državniško bolj osveščeni, saj je bilo ob državnih praznikih v nekdanji Jugoslaviji proslav, zastav in pompa več kot preveč? Najbrž ne. Le gospodarja so vrli Slovenci poslušali, saj se je vedelo, da lahko "gor plačaš", če ne izobesiš zastave. Ob takem premisleku seveda neprijetno zadiši po tisti ostri in neusmiljeni Cankarjevi misli o slovenskem narodu kot narodu hlapcev. A da omilimo neprijetni vtis, velja dodati še nekaj. Konec tedna je bilo nemalo kulturnih in drugih prireditev, mnoge med njimi so bile posvečene dnevu državnosti. Kultura, ki ji država tako skopo reže kruh, se je pokazala kot zvesto in trdno gnezdo, v katerem domuje narodna zavest. Morda se bo sčasoma le preselila v državniško gnezdo kot pri drugih narodih. In potem bo morda za dan državnosti več slovesnega vzdušja z zastavami vred.

MILAN MARKELJ

TILIA NIX
Trgovsko proizvodno podjetje
68000 Novo mesto
Bršljin 37
Tel.: 068/324-442.
Stranska vas 5
68333 SEMIČ
Tel./Fax.: 068/67-270
Mobitel: 0609 613-101, 0609 622-213
KLIMA NAPRAVE
DOBAVA, MONTAŽA, SERVISIRANJE

Ford Paič
PRODAJNO SERVISNI CENTER
Krška vas 28/e
68262 Krška vas, Brežice
Tel./Fax.: 0608/61-450

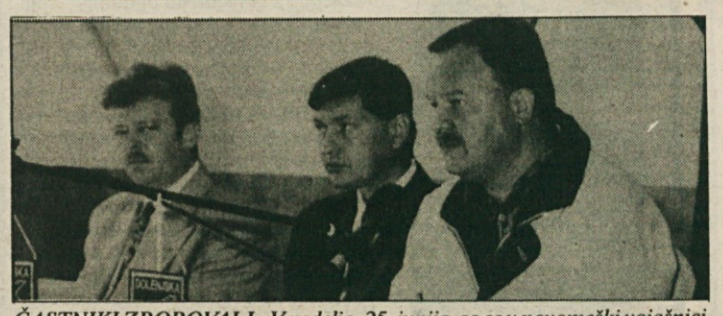

ČASTNIKI ZBOROVALI - V nedeljo, 25. junija, so se v novomeški vojašnici zbrali člani območnega združenja slovenskih častnikov na zboru in letni programski konferenci, ki jo je vodil predsednik območnega združenja slovenskih častnikov Borut Usenik. Zbor so pozdravili župana novomeške in škocjanske občine Franci Koncilija in Janez Povšič in poveljnik II. pokrajinskega poveljstva slovenske vojske brigadir Janez Butara. Predsednik združenja slovenskih častnikov Miha Butara (na sliki prvi z desne) pa je zbranim razložil smernice nadaljnjega razvoja združenja. Zbor je na koncu prisluhnil predavanju mag. Teodorja Geršaka, ki je govoril o evropskih varnostnih procesih in vlogi Slovenije v njih. (Besedilo in foto: Marko Klinc)

PAPIROTI BO LAST AERA IZ CELJA

KRŠKO - Krški Papiroti, nekdaj hči Vidma, je v maju s podpisom tripartitne pogodbe med Vidmom v stečaju, Zavarovalnico Triglav in Aerom Celja tako rekoč dobil novega lastnika. Lastništvo družbe Papiroti se bo preneslo v last Aera, kemične in grafične industrije Celje, po izpolnitvi odložilnih pogojev. Kot napovedujejo, bo Papiroti še naprej samostojna družba, vendar vključena v poslovni sistem Aero.

Danes v Dolenjskem listu

na 4. strani:
• *V Krki že kupujejo delnice*
na 10. strani:
• *Brane je bil dvakrat za las drugi*
na 9. strani:
• *Nihče ni streljal, a pokalo je!*
od 11. do 14. strani:
• *Priloga Dolenjskega lista*
na 24. strani:
• *Konjske specialitete na Loki*

Galerija in tabor morata obstati

V Trebnjem poteka 28. mednarodni tabor likovnih samorastnikov, na katerem sodeluje 12 likovnikov iz petih držav sveta - Ustvarjalno in družabno srečanje

TREBNJE - Te dni v Trebnjem poteka že 28. mednarodni tabor likovnih samorastnikov, na katerem sodeluje 12 likovnikov iz petih držav. Prireditev, po kateri je Trebnje zaslovelo v domovini in zunaj njenih meja, so slovesno odprli v petek, 23. junija, zvečer. Udeležence in goste je v Galeriji likovnih samorastnikov pozdravil trebanjski župan Ciril Pungartnik, v kulturnem programu pa sta nastopila Trebanjski oktet in kvartet harmonikašev iz tukajšnje glasbene šole.

Trebanjski župan je v svojem nagovoru najprej na kratko orisal bleščečo pot, ki jo je Tabor likovnih samorastnikov prehodil od leta 1969, ko so se v Trebnjem prvič srečali ustvarjalci likovne naivne umetnosti. Poudaril je velik kulturni in promocijski pomen Galerije samorastnikov, ki je zrasla ob taboru in kjer je danes shranjenih prek 700 slik in skulptur 146 umetnikov iz 27 držav sveta, nato pa je povzel misli predsednika organizacijskega odbora tabora Janeza Gartnarja, ki po skoraj treh desetletjih svojega delovanja pri organizaciji tabora zaskrbljeno opaža, da se je zadnja leta razvoj te dejavnosti upočasnil in zožil do stopnje, ki meji na golo preživetje. Na Gartnarjev poziv, da se "Trebnje mora odločiti, ali še želi in zmore imeti svojo galerijo, ali želi v nji še gostiti likovnike, imeti koncerte in nastope vrhunskh umetnikov ter se ponovno uveljaviti kot kraj kulturnega dogajanja širšega pomena, kar je nekdaj že bilo", je župan odgovoril, da je optimističen glede usode galerije in tabora. Oba sta sestavni del Trebnjega in nabrž si nihče od Trebanjcev ne more predstavljati, da bi bilo najmlajše slovensko mesto brez te svoje značilnosti. Zatrdil je, da bo kot župan vložil vse moči, da bosta galerija in tabor obstala.

Na letošnjem taboru, ki se bo zaključil v soboto, 1. julija, ustvarja 12 likovnikov naivcev: Jan Hruška iz Češke, Ryoichi Kono iz Japonske, Boro Arsovski iz Makedonije, Mladen Vukelić, Darja Lobnikar-Lovak, Zlatko Huzjak in Petar Petrović iz Hrvaške ter Sandi Leskovec, Irena Polanec, Nataša Prestor, Stane Novak in Boris Žohra iz Slovenije. Njihovo bivanje v Trebnjem pa ni namenjeno le ustvarjanju, ampak tudi sprostitvi in spoznavanju dežele gostitelja. Tako so udeleženci tabora v ponedeljek obiskali Nebesa in Šentrupert, danes so imeli skupni piknik na Vrhtrebnjem, jutri pa bo njim v čast koncert madžarskega pianista Zoltana Petra.

M. MARKELJ

SLIKARSKO SREČANJE V TREBNJEM - Otvoritve 28. trebanjskega tabora likovnih samorastnikov so se poleg gostov in domačinov udeležili tudi tisti ustvarjalci (na sliki), ki so do petka že prispeli v Trebnje. V soboto so se jim pridružili še ostali. (Foto: MiM)

NAŠA ANKETA

Ali kupujete v tujini?

Vsak nakup se splača, če ne kupcu, se trgovcu. V prepričanju, da se splača tistemu, ki kupi, so številni Slovenci v preteklosti preplavili obmejna italijanska trgovska mesta in se založili z vsem potrebnim in nerabnim blagom, pod katerim so se šibile na hitro zbite stojnice. Bogatejši so se zatekali v tujini v uglednejša prodajna središča in po predhodnih preračunih nemalokrat nabavili pri tamkajšnjih trgovcih vse, od toaletnega papirja do potopnih črpalk in delov menjalnika ter pohištva in pasje hrane. Bili so časi, ko so Slovenci edino s tihotapljenjem v tujini kupljenih računalnikov lahko potešili svojo najhujšo lakoto po elektroniki. Ob tem, da so se slovenski prtljažniki vozili polni iz tujine, se je stalno dogajalo, da so tudi preračunljivi Italijani in Avstrijci stalno kupovali v Sloveniji, ker se jim je pač splačalo. V menjajočih se obdobjih, v katerih hodimo mi množično kupovat v tujino in prihajajo malo manj množično inozemci po nakupih v naše trgovine, je zdaj nastopila madžarska era. Blago je na Madžarskem poceni, če primerjamo cene. Kaj dobimo, če primerjamo kakovost kupljenega? Od odgovora je odvisno, če bo Slovenec po prvem obisku Lentija še ponovil svoje nakupovalno romanje tja. V anketi smo spraševali, ali kupujejo v tujini.

JOŽE MORAVEC, avtoličar iz Podklanca pri Vinici: "Ko smo bili še v Jugoslaviji, se je splačalo hoditi po nakupih v Italijo in Avstrijo, takoj po osamosvojitvi Slovenije pa na Hrvaško. Sedaj se ne splača več, kajti izbira je pri nas dobra, cene pa nižje kot na Hrvaškem ter podobne avstrijskim in italijanskim. Zato že dolgo nisem šel po nakupih v tujino, čeprav je morda kakšen artikel res cenejši. Toda tudi dolga pot in porabljen čas nista zastonj."

SAŠA DIMITRIJEVIĆ, natakarica iz Metlike: "Nekajkrat na leto grem po oblačila v Trst, ker so cenejša kot pri nas, a tudi izbira je velika. Nad nakupovalnimi avtobusi, ki vozijo ljudi v tujino po nakupih, se ne navdušujem. Tudi pri nas se že dobi vse, tudi najrazličnejša oblačila po ugodnih cenah, če ima človek le dovolj časa, da pogleda po trgovinah. Predvsem pa nam ni potrebno več hoditi v tujino po osnovne življenjske stvari kot nekdaj."

JOŽE MARKELJC, upokojenec iz Straže pri Šentrupertu: "Vsega je dosti v Sloveniji in lahko kupiš tu, samo če je denar. Ne hodim nič kupovat ven. Ni potrebe in tudi nimam potnega lista. Če je na Madžarskem ceneje, kot pri nas, je tam pa slaba roba. Naši zdaj hodijo na Madžarsko, včasih pa so hodili na Poljsko, Češko ali še prej v Italijo. Za dobro blago moraš tudi v tujini dobro plačati. Sem tudi proti prodaji od vrat do vrat."

ALBINA BEVC, kuharica iz Tržišča: "Ne vem, koliko se splača kupovati v tujini. V zadnjem času veliko hodijo na Madžarsko. Kar kupujejo na Madžarskem, ni kaj posebnega. Veliko stvari je tam menda cenejših, ampak tudi v Sloveniji dobiš poceni, samo poiskati moraš take trgovine. Mene ne vleče po nakupih v tujino, pa tudi drugače ne kupujem veliko. Tudi si tega ne morem privoščiti. Šla bi na Madžarsko, ampak samo pogledat, kako je tam."

FRANCI VRANETIČ, elektrikar iz Kapel: "Osebno zelo redko nakupujem v tujini, vsaj od takrat, kar smo hodili še v Avstrijo. Danes grem čez mejo le, če potrebujem kakšen rezervni del za avtomobil, ki se ga tu ne da dobiti. Pred kratkim pa je bila naša družina po nakupih na Madžarskem, enostavno zato, ker vsi hodijo in nas je kar nekako potegnilo. Lahko rečem, da se cenovno splača, res pa je vprašljiva kakovost blaga."

JANJA PIRNAR, ekonomski tehnik iz Jelš: "Ker so v zadnjem času zelo popularni nakupi na Madžarskem, sem šla tudi sama enkrat tja, vendar je res, da je tam roba večinoma slabše kvalitete. Ker tu standard pada, mnogi raje kupujejo ceneje, vendar menim, da je bolje odšteti malo več za kvalitetno blago pri nas, s tem pa koristimo tudi državi. Sicer pa lahko nakup v tujini bolje izkoristimo, na primer za ogled krajev."

JANA TOPOLNIK, pomočnica vzgojiteljice v ribniškem vrtcu. "Včasih smo veliko hodili v Italijo po oblačila in v Avstrijo po hrano. Danes ne več in, kot slišim, je menda celo obratno, da sedaj Avstrijci hodijo k nam. Mislim, da se ne splača, saj tudi pri nas dobimo dobre in poceni stvari. Kljub vsemu gremo, bolj na izlet kot po nakupih, enkrat na leto v Italijo, kjer morda res dobiš kaj ceneje, kot je pri nas, vendar so dobre stvari tudi tam drage."

LJUBICA KLUN, komercialistka v Novi LB v Kočevju: "Kupujem še vedno tudi v tujini. Naše trgovine so sicer dobro založene, a so cene pri nas višje, pri nekaterih artiklih celo za polovico in več. V Italiji se splača - še posebno zdaj, ob padcu lire - kupovati tehnično robo, čevlje in tekstil, vendar ne v Trstu, ampak v Vidmu in globlje v Italiji. Živila pa so cenejša v Avstriji. Posebno sem si zapomnila ceno za pokrov za WC školjko."

TONE KRAŠEVEC, delavec podjetja RAP iz Novega mesta: "Kje so časi, ko smo po vsako malenkost skočili prek meje! Ne pomnim, kdaj sem zadnjič pokazal potni list. S to plačo lahko odpiraš le vrata špecerij in si sem ter tja privoščiš še kakšne nove cunje, za kaj več pa v tem razkošju ni prostora. Velik uspeh je, če se lahko odpraviš v Ljubljano in denar porabiš v tamkajšnjih trgovinah, saj je v prestolnici marsikaj cenejše."

Srečanje sladkornih bolnikov

Bolniki in zdravstveni delavci Dolenjske in Bele krajine o vzrokih in zdravljenju sladkorne bolezni

NOVO MESTO - Društvo za boj proti sladkorni bolezni Novo mesto je v sredo, 21. junija, pripravilo 3. skupno srečanje sladkornih bolnikov in zdravstvenih delavcev Dolenjske in Bele krajine iz občin Novo mesto, Črnomelj, Metlika, Trebnje, Semič, Šentjernej in Škocjan. Namen srečanja pred mednarodnim svetovnim dnevom sladkorne bolezni (27. junija) je bilo izboljšati seznanjenost bolnikov s preventivo zdravljenja.

Sladkorna bolezen v svetu prerašča v vsesplošno epidemijo, kar kažejo tudi podatki Mednarodne federacije za diabetes: leta 1985 je bilo v svetu 30 milijonov sladkornih bolnikov, 10 let pozneje preko 100 milijonov, do leta 2010 pa napovedujejo, da se bo to število še podvojilo. V Sloveniji je registriranih več kot 70000 takih bolnikov, od tega jih je v dolenjski regiji preko 4000. "To pomeni, da je še kako potrebna organizacija, ki v širši skupnosti skrbi za takšne bolnike, saj je skrb za zdravje tako skrb posameznika kot države z njenimi institucijami," je v pozdravnem govoru dejal Miro Torževski, predsednik Društva za boj proti sladkorni bolezni Novo mesto.

V imenu direktorja zavarovalnice Tilia Janeza Novaka je udeležence pozdravil Franci Kek. Na srečanju sta s krajšima predavanjema sodelovala zdravnik specialist dr. Zvonko Babič, ki je govoril o kroničnih komplikacijah sladkorne bolezni, in višja medic. sestra Bernarda Štrucelj, ki je predavala o pravilni negi in oskrbi nog pri diabetikih. Predstavljene so bile tudi novosti zdravstvenega zavarovanja in samokontrolni pripomočki, za degustacijo in prodajo dietnih izdelkov pa so poskrbela številna podjetja.

L. MURN

• Za uspešno delo in napredek v boju proti sladkorni bolezni so podelili tudi priznanja: zahvalno listino je prejela televizija Vaš kanal Novo mesto, Splošna bolnišnica Novo mesto - dispanzer za diabetike; iz novomeškega društva za boj proti sladkorni bolezni je zahvalno listino dobila Majda Vojs, Katica Hercigonja in Miro Torževski pa sta si za več kot 5 - letno delo v društvu prislužila srebrno plaketo.

"Ideje brez meje" v Kostelu

35 otrok na raziskovalnem taboru v Kostelu - Tudi Forma viva

KOSTEL - 35 otrok iz Slovenije, med njimi dva iz zamejstva in eden iz Delnic, ki so posebno nadarjeni in uspešni v osnovni ali srednji šoli, je bilo od 17. do 27. junija na tretjem raziskovalnem taboru "Ideje brez meje" in otroški "Formi vivi" v Kostelu. Vsi so kandidati za Zoisovo štipendijo.

Namen raziskovalnega tabora je bil, da se nadarjeni otroci seznanijo z naravno in kulturno dediščino. Opravljali so raziskovalno delo v petih skupinah (spomeniško varstvo, sociološko-etnološke in geografsko-krajinske raziskave, zgodovina in arheologija, živalstvo in rastlinstvo). Nekateri so se poleg tega ukvarjali z raziskovalnim novinarstvom. Skupina, ki je delala v okviru otroške "Forme vive", je izdelovala pod vodstvom akademskega kiparja Jakova Brdarja v glini razne like, ki so jih odlili v beton in bodo ostali, kjer so nastali.

Obe srečanji sta potekali v okviru akcije za spodbujanje nadarjene mladine. Z mladimi je bilo 10 mentorjev in njih pomočnikov. Tabor je organiziral informacijsko-izobraževalni in svetovalni center Izida iz Ljubljane, pokroviteljici tabora pa sta bili občina Kočevje in kočevska enota Zavoda za zaposlovanje. Zdaj bodo skupaj z Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine v Kostelu določili še stalni prostor za park otroške ustvarjalnosti.

J. PRIMC

TOKRATNI POBOT NAJSLABŠI

NOVO MESTO - Agencija RS za plačilni promet, nadziranje in informiranje je 3. junija organizirala letošnji 6. krog obveznega večstranskega pobotanja obveznosti in terjatev med pravnimi osebami v državi. V ta krog je obveznosti prijavilo 156 pravnih oseb s skupaj 2.852 milijoni tolarjev obveznosti, kar je za dobrih 5 odst. manj kot v petem krogu. Pobotanih je bilo 10,9 odst. v pobotanje prijavljenih obveznosti. Šesti krog je bil glede na odstotek pobotanja najslabši v letošnjem letu. Naslednji, 7. krog bo Agencija po načrtu aktivnosti izvedla 1. julija.

DAN DRŽAVNOSTI V NOVOMEŠKI VOJAŠNICI - Proslava, ki so jo v vojašnici Novo mesto pripravili ob dnevu državnosti, je imela dva dela. V uradnem delu je načelnik generalštaba Slovenske vojske Albin Gutman dvanajstim sodelavcem podelil priznanja za zasluge pri graditvi Slovenske vojske, v neuradnem delu pa so častniki, zaposleni v novomeški vojašnici, pokazali vrsto dejavnosti, ki nimajo neposredne zveze z vojaškim urjenjem, kot je lokostrelstvo, paintball, borilne veščine in samobramba, na ogled pa so postavili tudi oborožitev enote in drugo vojaško opremo. Svečanost sta s svojima podvigoma popestrila tudi vodnik Borut Retelj, ki je pretekel 70 km od vojašnice v Cerkljah preko Trdinovega vrha do vojašnice v Novem mestu, višji vodnik Simon Zupančič pa je s kolesom premagal pot od Novega mesta do vrat in nazaj. Na sliki: načelnik generalštaba Slovenske vojske Albin Gutman izroča Borutu Retlju pokal za maratonski podvig. (Foto: I. V.)

POKROVITELJSTVO SE NADALJUJE - Pretekli teden se je prišel na metliško podružnično šolo na Suhorju poslovit dr. Tone Hrastelj (prvi z leve), direktor IBN oz. nekdanjega Jugotekstila, ki je že 35 let pokrovitelj te šole. Dr. Hrastelj odhaja v pokoj, prav tako kot tudi Moša Vukovič (prvi z desne), ki je bil pobudnik za pokroviteljstvo Jugotekstila in je skrbel za stike med šolo in podjetjem. Novi direktor IBN Lojze Zajc (drugi z leve) je zagotovil, da bo podjetje nadaljevalo s sponzorstvom, ravnatelj OŠ Metlika Jože Mozetič pa se je zahvalil za pomoč, ki je bila doslej zelo izdatna in dobrodošla.

DRUŠTVENI AVTORALLY - V soboto se je na društvenem avtorallyju AMD Novo mesto kljub dežju zbralo 14 posadk, ki so se na poti skozi Karteljevo, Otočec, Kronovo in Šmarjeto pomerili v vrsti izvidniških in spretnostnih nalog, kot je spretnostna vožnja med stožci, približevanje steni, ocenjevanje prevožene razdalje, ocena širine vozila in podobno. Tak preizkus voznikovih sposobnosti in poznavanja cestnoprometnih predpisov spada v preventivno dejavnost društva in bi se ga moralo udeležiti še več voznikov. Na sliki predsednik AMD Novo mesto Jože Prosinečki predaja pokal zmagovalcu Marjanu Gregorčiču. (Foto: I. V.)

"Petruvo v deželi Petra Klepca"

OSILNICA - Iz preteklosti so znane razne prireditve, ki so jih prirejali v dneh ali na sam praznik Petra in Pavla. Dan po tem prazniku se je uradno začela košnja. Sejmi, običajno združeni z vaškimi veselicami, so šli v zadnjih desetletjih v pozabo. V Osilniški dolini bodo letos sejem obnovili in bo nedvomno spadal v prvovrstno turistično ponudbo. Pobudi botruje civilno gibanje pa seveda občina in turistično društvo. Tokratni sejem in praznovanje nosi naslov "Petruvo v deželi Petra Klepca". Praznovanje se bo začelo 30. junija, ko bo ob 20. uri odprta razstava akademskega kiparja Staneta Jarma, ob 21. uri pa bo kresovanje ob sotočju Kolpe in Čabranke.

Višek prireditev bo v soboto, 1. julija. Že ob 7. uri bodo zvonovi vseh cerkva zvonili v pozdrav prazniku. Ob 10. uri bo v farni cerkvi sv. Petra in Pavla svečana maša, na kateri bo sodeloval pevski zbor iz Dolenje vasi. Ob 11.30 se bo na trgu v Osilnici začela osrednja slovesnost s kulturnim programom. Pel bo pevski zbor Zarja iz Trbovelj. Po pozdravnih besedah bo na trg prihod kočij in ljudi, opravljenih v kosce, drvarje in druge značilne like iz te doline. Zbranim bo spregovoril osilniški župan Anton Kovač. Nastop bosta zaključila pevska zbora iz Trbovelj in "Ivan Grbec" iz Trsta.

Seveda se bo praznovanje nadaljevalo s tradicionalno veselico, na kateri, kot pravijo Osilničani, vam bodo postregle z raznimi dobrotami kar naše mame. Te dobrote bodo seveda tudi vsem na ogled in obiskovalcem na pokušinjo. Če se kaj spoznamo na osilniško gostoljubnost, potem bo obisk prireditve enkratno doživetje.

A. KOŠMERL

Enotna turistična promocija

O blagovni znamki Bele krajine in turističnem informiranju

JANKOVIČI PRI ADLEŠIČIH - V galeriji Raztresen v Jankovičih pri Adlešičih sta bila nedavno dva sestanka o razvoju turizma v Beli krajini. Pogovarjali so se o blagovni znamki Bele krajine in o enotni turistični signalizaciji, kot so table, smerokazi, obeležja za informiranje in usmerjanje turistov in drugih obiskovalcev v Beli krajini.

Projekt blagovne znamke Bele krajine je predstavilo podjetje Scriptor iz Vuzenice, ki je raziskovalo, kaj v Beli krajini pridelujejo in pripravljajo, česa imajo v presežkih. Vsem presežke bodo propagirali za prodajo v turistične namene, prav tako tudi izdelke domače obrti, društev in zadrug.

Vse tri belokranjske občine so imenovale komisijo za enotno turistično signalizacijo, za katero je izdelal elaborat studio Okno iz Ljubljane. Gre za elaborat celostne podobe v informativne, turistične in kulturne namene. Ob glavnih prometnicah ob vstopu v pokrajino, pomembnejših križiščih ter pri turističnimi objekti, kot so galerije, kopališča, parki, gostišča ipd., bo postavljene table iz sodobno uporabljenih naravnih materialov in v razpoznavni obliki, ki bo postala značilna za vso Belo krajino. Ta projekt naj bi bil končan letošnje poletje, kdaj pa bodo postavljene table, bo odvisno od občin in posameznikov, ki bodo želeli zanje zainteresirani in jih bodo tudi plačali. Sicer pa so na sestankih poudarili, da morajo belokranjske občine ne na področju turizma delati enotno.

M. B.

BUBI TUDI NA GLAVNEM TRGU - Trgovina Bubi z Ljubljanske specializirana trgovina s programom za dojenčke in bodoče mamice, je pred časom razširila svoj program konfekcijske izdelke priznanih tujih firm. V petek je na Glavnem trgu v podhodu Biharjeve hiše odprla svojo trgovino, kjer lahko po izredno ugodnih cenah oblečete in obujete svoje malčke v ameriško konfekcijo firme Kosc, ki letos slavi stoletnico, ali avstrijski Kiddy program. V Bubi prodajajo tudi perilo in pižame, ki jih lahko tudi med vozički uporabljate pa lahko tudi med vozički uživate ob talim otroškim programom. (Foto: Majda Luzar)

Ljubljansko pismo

Pobirati marke ali rušiti?

Včeraj gmajna, danes narodni park

LJUBLJANA - Tako kot že vsa zadnja leta tik pred poletnimi dopusti je onkraj Dragonje na istrskem polotoku zavrelo tudi letos. Inšpektorji so 10.000 lastnikom parcel na rtu Kamenjak zagrozili, da jim bodo 26. junija začeli podirati barake ali odvažati njihove počitniške prikolice zatem, ko je občina Medulin ta predel razglasila za narodni park. Spor med slovenskimi lastniki zemljiških parcel, na katerih stojijo različni počitniški objekti, in hrvaškimi občinskimi oblastmi se vleče že več let.

Po uradnih statistikah imamo na Hrvaškem 5 tisoč počitniških hišic ali apartmajev. Mnogi zdaj skušajo s pomočjo malih oglasov v Glasu Istre, Novem in Večernjem listu zamenjati svoje premoženje za podobno v Sloveniji ali ga celo prodati, čeprav je na Hrvaškem premoženje državljanov nekdanje Jugoslavije "zamrznjeno", dokler ne bodo rešeni vsi premoženjskopravni spori med republikami nekdanje države.

Predmet spora pa niso zakonito zgrajene počitniške hiš(ic). Vsaj sta Zagreb in Ljubljana že sredi leta 1993 dosegla o tem sporazum na državni ravni. Tako naj Slovenci še naprej lastniki svojih počitniških hiš(ic). V sporazumu, ki sta ga podpisala ministra Mihelič in Kozinc in Ivica Crnić, pa seveda niso vključene črne gradnje. Kot vemo, se rušenje na črno zgrajenega nega navadno kaj hitro spreveže v "politični problem". Zato so v bile hrvaške oblasti pri tej "akciji" doslej previdne. Pred dvema letoma so na lastnike parcel naslovile poziv, naj legalizirajo svoje črne gradnje, kar so lahko storili do 20. marca leta 1993. Na področju Pulja so od 980 prošenj za legalizacijo ugodili le šestdesetim prosilcem. Vsem drugim so poročili, naj sami porušijo svoje počitniške hiš(ic)e ali pa bo to na njihov račun opravila država. Zato prav to namerava zdaj storiti.

Lastniki na črno postavljenih "vikendov" se zavedajo, da zaka ni na njihovi strani. Zato kot svojo "karto" v tem sporu omenjajo koristi, ki bi jih uživala "domačina občina", če bi jim dovolili preživljanje dopustov na njihovih parcelah. Poleg gmotnih koristi pa treba upoštevati tudi dejstvo, da so v času prodaje majhnih parcel na Kamenjaku vsi vedeli, zakaj jih Slovenci kupujejo. Zato predstavniki lastnikov parcel prisegajo, da bo Hrvaška ponudila rešitev za nastale razmere. "Če se odločili za rušenje, bi to v vsakem primeru pomenilo necivilizirano, barbarsko in nepravično dejanje," so zapisali lastniki parcel.

VINKO BLATNIK

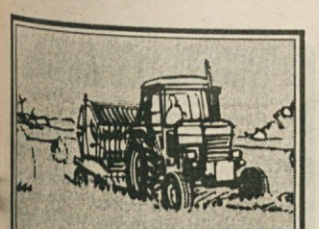

TERENSKI OGLED VINOGRADOV

TREBNJE - Kmetijska svetovalna služba Trebnje vabi vse vinogradnike na terenski ogled vinogradov z inž. Jožetom Majijevičem. Ogledi bodo v petek, 30. junija. Ob 9. uri bo ogled na Gradišču v vinogradu Franca Opare, ob 11.30 na Čatežu pri Ravnikarjevi zidanici in ob 14.30 v Šmavru v vinogradu Marjana Krmelja.

ZAKAJ POTREBUJEMO BAMBUSOVE PALICE?

KRŠKO - Podjetje Tron iz Krškega že nekaj let oskrbuje slovenske sadjarje z raznimi materiali za proizvodnjo, med katere spadajo tudi bambusove palice. Te zdaj že četrto leto uvažajo neposredno iz Tajske. Bambusovih palic vidimo sedalje več v sadovnjakih, vinogradih pa tudi na vrtovih, kjer služijo kot dobra opora. Ljudje se odločajo za bambus predvsem zaradi trpežnosti palic, saj brez težav zdržijo na prostem 8 do 10 ali celo več let. Poleg tega so palice popolnoma ravne in gladke, zaradi česar delujejo v nasadu izredno lično in tudi pristajajo naravnem okolju.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

"V vsakem grmovju je denar," je rekla branjevka Martina, ki vsak tržni dan zaseda eno od stojnic na novomeški tržnici. Ob tem je misliila na gozdne sadeže v obliki jagod, jurčkov, malin in borovnic. Slednje bi lahko nabiral vsak, ki v teh časih težko shaja iz meseca v mesec. Borovnice so po 1000 tolarjev kilogram, za maline morajo kupci odšteti enako ceno. Ostala ponudba: neškropljena jabolka 70, krompir 60 do 100, jajca 20, smetana 450, sirček 200, slivovka 550 in orehi 1000 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi so breskve 147, krompir 105, banane 116, jabolka 132, paradižnik 132, paprika 242, cvetača 268, por 420, fižol 250, slive 400, nektarine 415 in marelice 340 tolarjev. Pri Djeladinici so češnje 450, breskve 280, marelice 350, paradižnik 180, hruške 300, banane 130, paprika 350, čebula 150, krompir 120, česen 350, lubenice 150, zelje 180, korenček 150, fižol 300 in kivi 350 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - V soboto, 24. junija, je bilo na tedenski sejem prašičev v Brežice pripeljanih 180 prašičev, starih do tri mesece, in 55 starejših. Prodali pa so 98 mlajših po 310 do 380 tolarjev kilogram žive teže in 23 starejših po 220 do 270 tolarjev kilogram žive teže.

Prvakinja meketa v Podljubelju

V Sevnici 4. državna razstava koz in mlečnih izdelkov - Rejci pripeljali 80 živali - Nojka, tretja, je dala več kot 6 litrov - Miša prvakinja razstave

SEVNICA - V soboto in nedeljo je bila v Sevnici 4. državna razstava koz, prireditev, ki so jo sicer pripravili doslej skupno že devetkrat. Poleg koz, od katerih so nekatere tudi zamenjale lastnika, so razstavili tudi mlečne izdelke iz kozjega in ovčjega mleka.

Na razstavo - organizirala jo je Zveza kozjerejcev republike Slovenije - so pripeljali 80 živali, v različnih ocenjevalnih skupinah so zanje podelili rejcem 23 zlatih medalj. Prireditev je motil dež in zredčil vrste razstavljalcev in gledalcev. Drugo leto bo gneča na razstavnem prostoru lahko spet večja, eden od razlogov za to je, so rejci organizirani. Delujejo kozjerejska društva Ptuj, Kamnik, Gorenjska, Lisca Sevnica in Kozjerejsko društvo Slovenija. Predsednik slednjega, katerega sedež je v Sevnici, je Silvo Osovnikar, ki je hkrati tudi predsednik krovne Zveze kozjerejcev republike Slovenije.

Na razstavi so merili mlečnost koz, ocenjevali mlečne izdelke in izbirali prvaka razstave.

Nekatere uvrstitve po merjenju mlečnosti - srnasti tip: 1. Nojka, 6,34 l mleka dnevno (lastnik je Janez Juvančič, ki je tudi gospodar sevniškega razstavišča). Nojka je tako rekorderka mlečnosti letošnje razstave in se je s tem pridružila dvema kozama, ki sta se na dosedanjih sevniških razstavah že proslavili z več kot 6 litri mleka na dan. 2. mesto je tokrat osvojila Miša, (4,97 l), 3. Rozi (4,35 l). - Sanski tip: 1. Benka, 4,95 l, 2. Moli, 3,87 l (lastnik obeh je Anton Nenadič s Planine pri Sevnici), 3. Soni, 3,76 l mleka dnevno.

Pri ocenjevanju mlečnih izdelkov je Matjaž Žerjal dosegel s sirom v olju in poltrdim sirom najvišji, tj. ekstra kakovostni razred. S skuto, sirnim namazom s poprom, dvema svežima siroma ter s sirnim namazom s česnom in peteršiljem se je uvrstil v 1. razred, Žerjalov mehki sir pa je dosegel 2. razred. Mehkemu kozjemu siru Petra Goriška so ocenjevalci prižnali 3. kakovostni razred. Klavdija Mozetič iz Komna je z maslom, s skuto z drobnjakom in poltrdim sirom dosegla ekstra razred. Celei so za mleko priznali ekstra kakovostni razred in za poltrdi sir 1. razred.

Prvak Sevnice pri sanskem tipu koz je Saro iz KD Ptuj, prvakinja Slovenije v tej skupini je Soni, katere lastnik je Ivan Sotlar iz Ljubljane Polja. Prvaka Sevnice pri srnastem tipu sta Lukas, lastnika Franca Taškerja iz Zidanega Mosta ter Dunja iz hleva Marice Kristovič s Ptuja. Prvakinja Slovenije pri tem tipu je Miša, last Alberta Perka iz Podljubelja. Mišo so izbrali tudi za prvakinjo razstave, kar govori o tem, da je bila najlepša na razstavi. L. M.

NAJBOLJŠE KOZE - V okviru razstave so organizirali tudi kozje dirke. Za podvige svojih živali so se rejci takole uvrstili: 1. Marta Slapšak, 2. Albert Perko, 3. Anja Pečar itd. Tremo pred dirkami so nekatere živali skušale pregnati na različne načine, kozji hrust na sliki je meril moči s postavnim možakarjem. (Foto: L. M.)

Agro d.o.o. Novo mesto

prodajalna
KMETIJSKA APOTEKA
Kastelčeva ulica 3
tel. 322-560
vam nudi:

- **VELIKO IZBIRO ZAŠČITNIH SREDSTEV ZA VARSTVO RASTLIN**
- ročne in nahrbtne škropilnice
- motorne nahrbtne škropilnice **STIHL** in **SOLO**
- škropilne agregate, stoječe in prevozne
- visokotlačne cevi za škropljenje,
- škropilne palice (od 65 do 300 cm)
- zaščitne obleke za škropljenje

Delovni čas: od 7. do 18. ure
sobota: od 7. do 13. ure.

Denar naj bi dobili kmetje

"Preveč denarja gre za papirje, premalo za resnično pomoč kmetom," pravijo v Kmetijski svetovalni službi v Ribnici

RIBNICA - Ribniška kmetijska svetovalna služba je po vzoru kolegov iz Komende oz. Domžal minuli teden poslala na ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dopis, v katerem predlagajo in obenem naprošajo, da se del denarja namenjenega v razpisu ministrstva za celostno urejanje podeželja in obnovo vasi, dodeli posameznim kmetijam na območju Slemen, ki se nameravajo ukvarjati s kmečkim turizmom.

"Da smo se s tem dopisom obrnili na ministrstvo, nas je spodbudilo spoznanje, da se od časa pred nekaj leti, ko jo bil za področje Slemen narejen program celostnega razvoja podeželja (CRPOV), pa do danes ni prav nič spremenilo. Program, za katerega se je dosti plačalo, je obtij z območja Slemen, ki gradijo objekte, namenjene kmečkemu turizmu. "Če bo ministrstvo tem kmetijam odobrilo pomoč v obliki nepovratnih sredstev, bo to pomenilo, da je država resnično začela denarno pomagati kmetom na demografsko ogroženih območjih, katerim je zdaj kot pomoč na voljo le kredit iz naslova demografsko ogroženih, pa še ta pod natančno opredeljenimi in omejenimi pogoji in zneski," dodaja Ogorelčeva, ki s tem izraža tudi mnenje ribniških kmetov.

M. L.-S.

dipl. inž. kmet. Ana Ogorelec

ležal v raznih predalih, tako da od njega ni nobene praktične koristi, in kar je najpomembnejše, kmetje od njega nimajo nič," pravi Ana Ogorelec, svetovalka za kmečko družino pri ribniški kmetijski svetovalni službi. Mnenja je, da bi bilo pametneje kot vlagati denar v razne nove programe konkretno pomagati posameznim kmetijam na območju, za katero je bil program CRPOV že narejen, pri razvoju njihove osnovne in dopolnilne dejavnosti.

Ker gre pri tem v bistvu za prošnjo, da se program CRPOV v ribniški občini nadaljuje s konkretnimi investicijami, so hkrati z dopisom posredovali ministrstvu tudi investicijske programe petih kme-

Najlepšo štajerko ima Gorenjska

Razstava kokoši v Sevnici

SEVNICA - Minuli konec tedna se je v Sevnici zbralo precej ljubiteljev in poznavalcev malih živali, zlasti perjadi. Največja pozornost je veljala kokošim pasme štajerka, ki v Sloveniji spet pridobivajo po daljšem času nekdanjo veljavo, vsaj med poznavalci. Štajerke so dali na ogled na ločenem prostoru na kraju, kjer je sicer potekala razstava koz. Izmed razstavljenih štajerk so izbirali tudi miss, torej najlepšo in sploh najpopolnejšo.

"Štajerk" je bilo na razstavi 13, in sicer so kurji primerki obeh spolov zastopali veliko jerebičasto štajerko, med rejci znano tudi pod imenom "stara štajerka", pritlikavo belo in pritlikavo jerebičasto štajerko.

Po ocenah žirije, ki je ocenjevala po mednarodnih merilih, je zmagala velika jerebičasta štajerka; njen lastnik je Marjan Šenk iz Kranja, kar torej pomeni, da je laskavi naslov najlepše štajerke šel na Gorenjsko. Na 2. mestu je bila pritlikava bela štajerka iz kokošnjaka Janeza Turineka iz Jarenine, enega vodilnih ljubiteljskih poznavalcev te kurje pasme. Tretje mesto je pripadlo pritlikavi jerebičasti štajerki, in sicer petelinu Silva Osovnikarja iz Sevnice.

L. M.

IZOBRAŽEVANJE VINOGRADNIKOV - Društvo vinogradnikov Podgorje, ki združuje nad 200 članov, nenehno skrbi za izobraževanje. Letos so člani že poslušali predavanje o vzgoji trte, ogledali pa so si tudi največjo dolenjsko trsnico, v kateri jim je lastnik Stanko Jarkovič razkazal nasade trtnih cepljenk. Podgorske vinske gorice, kjer je nekoč uspevala le šmarnica, sedaj po zaslugi društva vinogradnikov dobivajo vse večjo veljavo pri pridelovanju dolenjskega vina, pridelek pa se lahko primerja z vini iz bolj znanih vinskih okolišev. (Foto: M. Vesel)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Siva plesen ali grozdna gniloba

Resna bolezen vinske trte

V stolpcih kotička "En hribček bom kupil" pa tudi drugod v strokovni literaturi in časopisnih sestavkih zadnja leta vse pogosteje beremo napotke za varstvo vinske trte pred škodljivimi organizmi in fiziološkimi motnjami, ki temeljijo na agro- in ampelotehničnih ukrepih, prehrani vinske trte predvsem s prekomernimi odmerki mineralnih gnojil, na redčenju nastavka in drugih tehnoloških opravilih. Ta so sicer nujna in nenadomestljiva, vendar brez kemičnih sredstev za varstvo rastlin ni šlo niti takrat, ko so vzgojna oblika, genska zasnova in selekcija vinske trte dovoljevale celo nekajkrat nižje pridelke kot današnje visoko produktivne sorte. Zato so tudi danes vsi navedeni in nenavedeni ukrepi le sestavni del integriranega varstva vinogradov pred škodljivimi organizmi. Še tako skrbna nega in obdelava tal ne more preprečiti okužb, predvsem pa ne, če so vremenske razmere (veliko padavin in primerno visoke temperature) ugodne za razvoj peronospore, najbolj pa za sivo plesen ali grozdno gnilobo, ki jo povzroča gliva Botrytis cinerea. Slednja se je ponekod v dolenjskih in belokranjskih vinogradih že pojavila, kar je vzrok, da nanjo še pravočasno opozarjamo in zavarujemo trtje pred premočnimi okužbami.

Siva plesen se lahko pojavi v vseh razvojnih stadijih trte. Letošnje močno spremenljivo vreme je glivi omogočilo, da se je začela vidno širiti že na socvetju (kabrnkih). To so vinogradniki že opazili. Zato je škropljenje, ki smo ga opravili s fugicidi, učinkovitimi proti peronospori in oidiju na vinski trti, zamujeno, če nismo dodali primernega botriticida proti njej. Ne smemo pa odlašati s škropljenjem takoj po cvetenju. Boljše škropiti prej kot pozneje, saj se bo to letos zavleklo bolj kot v minulih sušnih letih.

Zakaj ravno po cvetenju? Največjo škodo povzroča gliva Botrytis cinerea na kabrnkih, ki jih okuži že pred cvetenjem, ter mlade grozdiče takoj po cvetenju, ko se naseli na okuženih cvetnih kapicah, od koder se širi na grozdne peclje in jagode, takoj po njihovem formiranju. Grozd se torej okuži iz ostankov cvetov, kjer se gliva zadržuje v saprofitni obliki.

Glede na letošnje vremenske razmere lahko pričakujemo zgodnji pojav sive plesni tudi na jagodah. Zato bomo obvezno dodali prvemu škropljenju, po cvetenju proti peronospori, tudi enega od učinkovitih sredstev proti sivi plesni, kot so: kidan, ronilan DF, ronilan FL, sumilex 50-WP ali sumilex 50-FL, v priporočenih koncentracijah.

Vlažno vreme omogoča daljše zadrževanje posušenih cvetov na grozdičih, zato se tudi čas možnih okužb podaljša. To fenofazo moramo izkoristiti za tretiranje vinogradov proti grozdni gnilobi vse do zapiranja grozdov (dotik jagod), predvsem pri sortah z zbitimi grozdi. Poznejše škropljenje je manj učinkovito. Prodor brozge skozi zbite jagode do pecljevine je onemogočen. V notranjosti grozdov se ustvari mikroklima, kjer visoka zračna vlaga in temperatura ustvarjata ugodne razmere za razvoj glive. Preprečitev okužb pecljevine in jagod zato ni več mogoča. Neobhodno bo opraviti vsaj še dve škropljenji tik pred zapiranjem grozdov.

Kvaliteten nanos kapljic brozge na pecljevino in ostale organe zahteva pri varstvu vinske trte pred grozdno gnilobo posebno pozornost oz. natančnost. Škropiti moramo z večjim pritiskom kot proti ostalim boleznim te kulture. Zato so priporočljivi visokotlačni atomizerji, v manjših vinogradih pa nahrbtne motorne škropilnice, ki omogočajo dovolj gost nanos kapljic v notranjost grozdov pod večjimi pritiski. Vsi deli rastline morajo biti temeljito omočeni (do kapljanja). To je ukrep s katerim preprečimo kalitev kondijev (spor), ki se številno tvorijo v ugodnih vremenskih razmerah.

dr. JOŽE ŠAVOR

En hribček bom kupil na Malem Slatniku

MALI SLATNIK - Ob zaključku šolskega leta so učenci in učiteljice vseh štirih razredov podružnične osnovne šole na Malem Slatniku staršem in drugim krajanom predstavili projekt En hribček bom kupil, bom trte sadil. Na prireditvi prejšnji torek so predstavili dolenjsko vinogradništvo v pesmi in besedi ter pripravili razstavo etnoloških predmetov s področja vinogradništva, ki so jih zbrali učenci.

Delo pri projektu je potekalo celo leto. Učenci so spoznavali poklice, ki so povezani z vinogradništvom: sodarstvo, lončarstvo, trsničarstvo, ter skrbno zbirali gradivo in predmete za razstavo.

kmetijski nasveti

Edina pot do lepe trate

Resda sta april in maj za sejanje trave najprimernejša meseca, je pa setev uspešna tudi v drugih, vse tja do septembra - če je le dovolj vlage. To velja za travnik in vrtno trato, ki pa je od travnika zahtevnejša v več pogledih, pa naj gre za setev ali vzdrževanje.

Lepo trato je moč narediti samo na dobro pripravljenem poravnanem, uležanem, kamenja in plevela očiščenem zemljišču, ki ima primerno kislost. Travam najbolj prija kisla reakcija (pH 5 do 6); če je zemlja bolj kisla ali bazična, je jo treba še pred setvijo trav v tem pogledu izboljšati. Prekislo je treba apniti s kameno moko, calplexom, kalcinalom ali kakim drugim podobnim sredstvom, če pa je zemlja preveč bazična, ji je treba dodajati kisla mineralna gnojila.

Za uspešno, predvsem pa enakomerno kalitev travnega semena je odločilna temeljita obdelava zgornjega, 15 cm debelega talnega sloja. Ta mora biti drobnogrudičast, rahel in dovolj uležan hkrati, da se bo drobno seme dotikalo zemlje. Odločilnega pomena je tudi izbor semena. Za trate so najprimernejše nizke, zato pa bolj goste trave, ki so latovke, bilnice, šopulje in ljuljke. Te trave so nižje rasti, se enakomerno razraščajo in, kar je za mnoge trate najpomembnejše - so odporne proti hoji.

Ker se nestrokovnjak težko znajde, s setvijo trav pa se prej ali slej sreča vsak vrtičkar ali lastnik hiše, je Ljubljanska Semenarna pripravila posebne mešanice najbolj priporočenih trav, primernih za različne vrste trat. Za hitro ozelenitev je najboljša mešanica Oaza, za okrasno trato v humidnih razmerah se zlasti obnese mešanica Tivoli, za zelena tla Opatija, za senčne lege, kjer se rad razraste mah, Osoja in za športne površine mešanica Bled. Za kvadratni meter površine zadošča 30 do 35 g semena.

Setev pa je šele začetek skrbi za dobro trato. Saj poznate tisti angleški nasvet: 300 let zalivati, pleti, valjati - to je edina pot do prave angleške trate.

Inž. M. L.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

Potek vročega polnjenja

Za domačo pripravo shrankov je poleg pasterizacije primerno tudi vroče polnjenje. Sadje in zelenjavo skuhamo ali le blanširamo in vroče zložimo v kozarce ter neprodušno zapremo s kovinskim pokrovom. Med živilom v kozarcu in pokrovom nastane v času ohlajanja brezzračen prostor - vakuum. Važni pogoji pri vročem polnjenju so brezhibno čisti kozarci in pokrovčki, ki jih vedno pred uporabo razkužimo s prekuhavanjem, čiste roke in vsi ostali pripomočki.

Za shranek odberemo najbolj zdravo, sveže in primerno zrelo sadje. Sadje očistimo, osušimo, odstranimo peclje, pečke, koščice in po potrebi tudi olupimo in razrežemo. Vse vrste sadnih shrankov lahko pripravimo z belim ali rjavim sladkorjem, z umetnim sladilom ali brez sladkorja. Kako sladkega okusa bo shranek, je odvisno od naše odločitve. Pri delu moramo biti hitri, saj se temperatura vlaganine ne sme znižati pod 80°C. Kozarce napolnimo do roba, takoj zapremo in zložimo pod odejo. Na ohlajene kozarce nalepimo oznake z datumom in vsebino. Prednost vročega polnjenja je, da živilo ohrani dovolj naravnega okusa, vonja in hranilnih snovi.

Kako konzerviramo kumarice s pomočjo vročega polnjenja? Kumarice, dolge do 9 cm, dobro operemo in odcedimo. V večji posodi napravimo mešanico kisa in vode v razmerju 1:3. Glede na okus dodamo količino soli, sladkorja, celega popra in lovorovega lista. Posodo pokrijemo in pustimo, da mešanica zavre. V drugo, nižjo posodo prelijemo za dva prsta visoko te mešanice, v kateri bomo kumarice blanširali. Po nekaj minutah, ko spremene barvo, jih s penovko preložimo v segrete kozarce, zalijemo z vrelo mešanico iz večje posode in zapremo s kovinskimi pokrovčki. Blanširanje je pogoj, da se kumarice značilno obarvajo in enakomerno zakislijo.

S takšno mešanico zalivamo tudi gobe, ki jih predhodno dobro očistimo, narežemo in skuhamo. Pri vlaganju gob in paprike ne uporabljamo olja.

IZ NAŠIH OBČIN

V Krki že kupujejo delnice

V Krki potekata interna razdelitev in notranji odkup delnic - Za gotovinski odkup 50-odst. popust - Javna prodaja avgusta

NOVO MESTO - Blizu 100 Krkinih delavcev je že vpisalo delnice v okviru notranjega odkupa. Prejšnjo sredo so se jim pridružili tudi generalni direktor Miloš Kovačič, njegova namestnika Slavko Plavec in Jože Colarič, direktor Krkinega predstavništva v Moskvi Janez Zagorc in direktor poljskega predstavništva Jože Kolarič ter direktorica Krke Kozmetike Metka Wachter, ki so kupili vsak po 1000 Krkinih delnic.

Do 14. julija potekata v Krki interna razdelitev in notranji odkup delnic. V okviru interne razdelitve krkaši in njihovi ožji družinski člani, nekdaj zaposleni v Krki in upokojenci zamenjujejo certifikate za delnice Krke. Za ta način lastninjenja je predvidena petina družbenega kapitala. V notranjem odkupu pa zaposleni v Krki, nekdanji krkaši in upokojenci Krke kupujejo delnice z gotovino s 50-odst. popustom. Za ta namen je predvidena desetina družbenega kapitala.

Ker je Krka po vseh merilih, tudi zahtevnih mednarodnih, uspešno podjetje, je zanimanje delavcev za odkup delnic precejšnje. Tako rekoč vsi zaposleni v Krki in njenih družbah, njihovi ožji družinski člani, upokojenci in bivši zaposleni so vložili certifikat v Krko. Nekoliko težja pa je seveda odločitev, ko gre za denar, ki ga morajo dati iz svojega žepa.

Vodstvo podjetja tekoče seznanja delavce s potekom lastninskega preoblikovanja in ostalimi dogajanji, ki spremljajo lastninjenje. Krkaši seveda dobro vejo, da je farmacevtska industrija med vodilnimi gospodarskimi panogami v svetu, kar nenazadnje kaže tudi uspešno dosedanje poslovanje dveh velikih slovenskih farmacevtskih podjetij, Krke in Leka.

KRKINI DELNIČARJI - Med blizu sto Krkinimi delavci, ki so že vpisali delnice v okviru notranjega odkupa, so tudi trije prav z vrha: generalni direktor Miloš Kovačič (v sredi) ter njegova namestnika Jože Colarič (levi) in Slavko Plavec, ki so kupili vsak po 1000 Krkinih delnic, in to delno z gotovino, delno pa s kreditom, ki ga prav za ta namen daje Dolenjska banka in je po mnenju vodstva ugoden. (Foto: Marko Klinc)

Z lastninskim preoblikovanjem bo Krka prešla v last znanih lastnikov, to je velikega števila majhnih delničarjev, večji lastninski delež krkašev, ki so nedvomno veliko prispevali k uspešnosti Krke, bo omogočal tudi njihovo udeležbo v bodočem upravljanju Krke.

Javna prodaja delnic, ki se je bodo lahko udeležili tudi ostali Slovenci, bo predvidoma potekala avgusta. Zanjo bodo v Krki namenili 70 odst. družbenega kapitala.

ŠTUDENTSKI AVTOBUS STOJI

NOVO MESTO - Študentski avtobus, ki je med študijskim letom vozil novomeške študente v Ljubljano bo zaradi počitnic do jeseni miroval.

RAZISKOVALNI TABOR ZALOG 95

NOVO MESTO - Klub za nadarjene učence Novo mesto in Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto organizirata zaključek raziskovalnega tabora Zalog 95, ki bo v petek, 30. junija, v Dijaškem domu Novo mesto v Šegovi ulici 117. Ob 17. uri bo predstavitev Machovega zbornika, ki je nastal po zaključku lanskega raziskovalnega tabora "Družina Mach", ob 18. uri pa bo predstavitev dela letošnjega tabora.

VOLITVE V GOSPODARSKI ZBORNICI

NOVO MESTO - Na torkovi seji upravnega odbora Območne gospodarske zbornice Novo mesto so za predsednika ponovno izvolili Miloša Kovačiča, generalnega direktorja Krke. Podpredsedniki so Tatjana Fink iz Trebnjega, Franc Panjan iz Črnomlja in Bine Jaklič z Dvora, ki bo zastopal zasebne podjetnike. Direktor še naprej ostaja Janko Goleš, ki je bil na tem mestu tudi do sedaj. V skupščino Gospodarske zbornice Slovenije so izvolili Mileno Kramar Žnidar iz Novega mesta.

ZA UNIVERZO V NOVEM MESTU

NOVO MESTO - Danes ob 18. uri bo v prostorih Razvojnoizobraževalnega centra v Kulturnem domu Janeza Trdine v Novem mestu ustanovna skupščina društva Akademska pobuda Univerza v Novem mestu. Glavni namen tega društva je ustanovitev Univerze v Novem mestu.

OBLETNICA TURISTIČNEGA DRUŠTVA RATEŽ

RATEŽ - Turistično društvo Ratež bo v nedeljo ob 15. uri pri gasilskem domu na Ratežu proslavilo 10-letnico delovanja. V kulturnem programu bo kot gost prireditve nastopil Šentjernejski oktet. Na prireditvi bodo podelili priznanja ustanovnim in drugim članom rateškega turističnega društva. Po uradnem delu slovesnosti bo družabno srečanje.

Astronomske delavnice

Organiziral jih je Klub za nadarjene učence

NOVO MESTO - V nedeljo, 25. junija, je bil zaključek astronomskih delavnic, ki jih je organiziral novomeški Klub za nadarjene učence. Dijaki so se spoznali z gravitacijo, številnimi pojmi iz tega poglavja fizike in z razdaljami v vesolju, ki so jih tudi izračunavali. Naučili so se orientirati in uporabljati vrtljivo zvezdno karto, izdelati preprosto sončno uro, seznanili pa so se tudi z uporabo nebesne karte itd.

Udeleženci so delali v treh skupinah, in sicer v skupini za gravitacijo, za opazovanje sonca in astronomske zanimivosti. Delavnice je vodil izkušeni pedagog in strokovnjak prof. Marjan Prosen. Svoja spoznanja so strnili v zanimivem biltenu. Škoda je, da se za to znanstveno področje zanimajo le redki nadarjeni dijaki in dijakinje.

Od embalaže do monografije

Tiskarna Novo mesto nadaljuje tradicijo novomeškega tiskarstva in založništva

NOVO MESTO - Tiskarna Novo mesto, ki sprva kot Knjigotisk posluje že 37 let, nadaljuje bogato tradicijo novomeškega tiskarstva. Na to njeno tradicijo in poslanstvo je ob nedavnem izidu v vseh pogledih izvrstne monografije Stiška opatija prof. dr. Jožeta Mlinariča spomnil nestor novomeških zgodovinarjev prof. Janko Jarc. In res: izid takega dela je pravi založniški in tiskarski podvig.

Vendar je založništvo le manjši del dejavnosti, s katerimi se ukvarja Tiskarna Novo mesto. V proizvodnem programu tega 85-članskega kolektiva so na prvem mestu tako imenovane grafične storitve, se pravi tiskanje obrazcev, brošur, prospektov in drugega reklamnega materiala, ki zapolnjuje kar polovico zmogljivosti te tiskarne, ki v Sloveniji sodi med srednje velike. Nekaj manj njihovih kapacitet zaseda izdelava potiskane embalaže, zlasti za zdraviliško in kozmetično industrijo, v prvi vrsti za Krko, Lek in Ilirijo. Le dobrih 5 odst. pa obsega njihova založniška dejavnost, ki sega od izdaje literarnih in drugih del v glavnem dolenjskih avtorjev do izdaje obsežnih in razkošnih monografij, kakršne so o slikarskem opusu Božidara Jakca, o Stični, Pleterjah, s katerimi se novomeška Tiskarna uvršča v slovenski vrh. Sicer pa v okviru svojega založniškega programa izdajo 20 do 30 knjig na leto.

"Naš cilj je obdržati in še utrditi mesto med srednje velikimi slovenskimi tiskarnami," pravi direktor Dušan Jarc. "To pa lahko dosežemo le s skrbjo za čim večjo kakovost našega dela, česar pa si danes ni moč zamisliti brez neprenehnega obnavljanja in posodabljanja strojnega parka in naprav." Tako za to namenjajo do pol milijona mark vsako leto. Lani so prešli na računalniško grafično pripravo, letos pa

Dušan Jarc

bodo kupili poseben stroj, za katerega bodo odšteli cel milijon mark. "V firmi že dve leti teče projekt ISO 9000 in prihodnje leto se bomo prijavili za pridobitev tega certifikata kakovosti," je povedal direktor. Še prej, predvidoma letos jeseni, bo Tiskarna olastninjena in njeni 60-odstotni lastniki bodo zaposleni in nekdanji delavci.

Novomeška tiskarna dobiva delo v glavnem iz Dolenjske in Bele krajine, vse bolj pa tudi z ljubljanskega in celjskega območja. Števila zaposlenih ne nameravajo povečevati, bo pa po potrebi prihajalo do notranjih prerazporeditev. Plače so redne in, trdi direktor, nad tistimi, ki jih določa branžna kolektivna pogodba.

A. B.

Po 13 letih spet skupaj

Dolenjski obrtniki in podjetniki so se predstavili na sejmu - Obiskovalcev je bilo manj, kot so pričakovali

NOVO MESTO - "Obrtništvo in podjetništvo naj bi bila po deklaracijah in usmeritvah paradni konj razvoja naše družbe. Sliši se lepo, toda življenje tega dela gospodarstva je po zakonodajah in spodbudah s strani bolj podobno zapuščenemu kljusetu kot paradnemu konju. Kako naj si drugače razlagamo številne ukrepe in nezainteresiranost vladujočih krogov, ki nas cenijo le takrat, ko moramo napolniti državno blagajno," je v svojem govoru na otvoritvi Dnevov obrti in podjetništva v Športni dvorani povedal Ivan Kranjc, predsednik Območne zbornice Novo mesto, in nadaljeval: "Stranke nas cenijo le takrat, kadar potrebujejo glasove. V novejših dokumentih razvoja gospodarstva obrt skorajda ni omenjena, skladi za razvoj drobnega gospodarstva so poniknili v proračunih."

S takšnim mnenjem se je strinjal tudi predsednik izvršnega odbora Obrtne zbornice Slovenije Stane Kramberger, ki je pozval obrtnike, naj končno že dvignejo svoj glas in opozorijo vlado in parlament, da obstajajo.

Kakorkoli že, dolenjski podjetniki in obrtniki so se po trinajstih letih premora spet zbrali. Na 900 kvadratnih metrih je od srede do nedelje razstavljalo 70 razstavljalcev iz novomeške, šentjernejske in škocjanske občine. Predstavili so področje proizvodnje lesnih izdelkov, notranjega opremljanja, ključavničarstva, stavbnega pohištva, računalniške opreme, urarstva, roletarstva, elektromehanike, gradbeništva, fotografske storitve in drugega. Sejem je agencija Noua skupaj z Območno zbornico dobro spravila skupaj, žal pa je bilo zanimanja in obiskovalcev nekaj manj, kot so razstavljalci pričakovali. Morda je to zakrivila premajhna reklama in obveščanje v slovenskem medijskem prostoru ali pa so obrtniki in podjetniki tudi sami premalo poskrbeli, da bi bilo na njihovih "štantih" več zanimanja. Vsekakor velja najnovejšo pobudo in organizacijo sejma pohvaliti. Dolenjskim obrtnikom pa se s svojimi uspehi ni treba sramovati pred drugimi slovenskimi obrtniki.

J. PAVLIN

• Na prireditvi Dnevi obrti in podjetništva '95 so pripravili tudi vrsto spremljajočih prireditev. V zavarovalnici Tilia so v četrtek pripravili okroglo mizo na temo Obrtni zakon in izdaja obrtnih dovoljenj; predaval je Pavle Sedovnik, namestnik generalnega sekretarja Obrtne zbornice Slovenije in tvorec obrtnega zakona. V petek so na razstavnem prostoru vročali obrtna in reprezentativna dovoljenja, ki so bila izdana po uradni dolžnosti. Popoldan je bil posvečen zabavni prireditvi s plesno skupino Kres in ansamblom Pugelj. Ves čas je na razstavnem prostoru lončar Stane Pungerčar z Gruče pri Šentjerneju prikazoval izdelovanje lončarskih izdelkov.

SEJEM VELIH PRILOŽNOSTI - Območna obrtna zbornica Novo mesto, ki v treh občinah združuje 1500 obrtnikov in preko 1900 podjetnikov, je nameravala sejem pripraviti že lani, pa je bilo premalo zanimanja med razstavljalci. Tokrat se jih je predstavilo kar 70. (Foto: J. Pavlin)

DRUGI NOVOMEŠKI POLETNI VEČER

NOVO MESTO - Zveza kulturnih organizacij Novo mesto, ki tudi letos organizira Novomeške poletne večere, vabi v torek, 4. julija, ob 20.30 na drugi takšen večer, ko bo za prijetno vzdušje skrbel ljubljanski trobilni kvintet Jazz brass. Koncert bo na muzejskih vrtovih Dolenjskega muzeja, v primeru slabega vremena pa v avli osnovne šole Grm.

V taboru poskrbljeno za vse

V Dolenjskih Toplicah letos 2000 mladih iz Slovenije in tujine

DOLENJSKE TOPLICE - Zveza prijateljev mladine "Mojca" Novo mesto je tudi letos organizatorica Tabora mladih Slovenije v Dolenjskih Toplicah, ki mladim iz Slovenije in tujine omogočila vesele počitnice. Slovesna otvoritev letošnjega tabora je bila v soboto, 24. junija, ob 18. uri, med drugim pa sta se je udeležili tudi Štefka Kučan, ki je nadomeščala predsednika Republike Slovenije, in Vika Potočnik, predsednica ZPM Slovenije.

Janez Pavlin, predsednik ZPM "Mojca" Novo mesto, je v pozdravnem govoru podal kratko zgodovino nastajanja prostorov tabora od leta 1981, ko je bil na pobudo ZPMS za Dom pionirjev Slovenije postavljen tu temeljni kamen in je bil taborni prostor namenjen v glavnem druženju jugoslovanskih pionirjev v taboru Sutjeska, preko leta 1991, ko je ZPM "Mojca" Novo mesto prostor prevzela v upravljanje, pa do letos, ko je tabor obnovljen in obsega 32 leseno-opečnatih hišic, sanitarije, amfiteater za prireditve in dve Marlesovi hišici. Potrebno je poudariti, da so vsa dela opravili prostovoljci (6214 prostovoljnih ur dela), tudi gradili so sami, brez obrtnikov in arhitektov. Z materialom, delom, uslugami in denarnimi prispevki pa je pomagalo 76 pokroviteljev, med njimi Mestna občina Novo mesto, Ključavničarstvo Špoljar Novo mesto, Urad za mladino Republike Slovenije in Dolenjski list itd.

Na otvoritvi so s kratkimi govori sodelovali Štefka Kučan, Vika Potočnik in Franci Koncilija, novomeški župan, vsi pa so poudarili pomen dela z mladini in skrb za kvalitetno preživljanje časa ter izrekli javno pohvalo dolenjskim entuziastom, ki so ustvarili čudovit tabor v Dolenjskih Toplicah, s katerim Mestna občina Novo mesto odpira Slovenijo Evropi in svetu.

Letošnje 3. leto Tabora mladih Slovenije se bo od maja do konca septembra udeležilo več kot 2000 mladih iz vseh koncev Slovenije, ki bodo enotedenske počitnice tukaj preživljali v 30 skupinah. V taboru je poskrbljeno za prehrano in pedagoško vodstvo, udeleženci tabora pa se lahko kratkočasijo še s kopanjem v olimpijskem bazenu, igranjem tenisa, kolesarjenjem, lokostrelstvom...

Na sobotno otvoritev tabora je prišlo tudi nekaj staršev z otroki, ki so tu že preživljali počitniške dni, in vsi so zatrjevali, da drugo leto spet pridejo. Za prijetno razpoloženje (kljub dežju) pa so v jedilnici osnovne šole v Dolenjskih Toplicah poskrbeli Mojca in Kaličopek s pestrim programom ter vojaki z okusnim golažem.

L. MURN

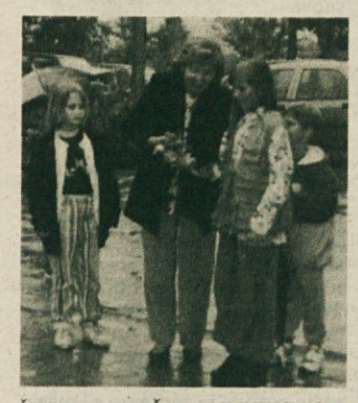

ŠTEFKA KUČAN PREREZALA TRAK - Tabor mladih Slovenije je odprla Štefka Kučan s pomočjo novomeške učenke Klare Magič. Predsednik Republike Slovenije Milana Kučan pa je pisno obljubil, da bo gost tabora med 8. in 14. julijem, ko bo v Dolenjskih Toplicah 117 otrok Centra za socialno delo Novo mesto. (Foto: L. Murn)

Novomeška kronika

OGLEDALO - Cestno ogledalo v križišču Ulice Marjana Kozine in Ragovske v Novem mestu je še zmeraj razbito. Pred kratkim mu je nekdo odnehal vijake, tako da je padlo ob drogu na tla. Vse se zgodi, samo to ne, da bi prišli vzdrževalci in ga zamenjali s celim. Sicer pa je vprašanje, če bi vzdrževalna služba lahko tako hitro menjla razbita cestna ogledala, kot jih veliki sovražniki zrcal razbijajo.

UPORABNA ŽICA - V Hinjah že dolgo ni zmanjkala žica, iz katere delajo ograje za zaščito njiv pred divjadjo. Včasih je zginevala. Verjetno so žico potrebovali jelenji za zobne mostičke.

VLAK - Železničarji bodo morali poleti spet pogosteje prati zunanjost vlakov. Med šolskim letom vagone sproti obrišejo korajžni mladeniči, ki se ob pogledih zaprepadenih deklic obešajo z rokami na okna in napol zaprta vrata vlaka, preden se ta sploh dokončno ustavi.

ŽUPANOV MOST - Župan je bil, hvala bogu, zelo zagret, da se izmeri, ali je kaj trden kandijski most. S tem si je najbrž postavil enega največjih spomenikov. Most, za katerega so ugotovili, da je nevaren za vožnjo, je zdaj za avtomobile namreč zaprt in ni videti, da bi ga kdo popravljal. Tako ga bodo verjetno razglasili za tehnični spomenik, in ker je njegovo siceršnje neuporabnost pomagal odkrivati župan, se bo imenoval županov most.

Ena gospa je rekla, da je bilo v Novem mestu in okolici za dan državnosti obešenih približno toliko zastav samostojne države Slovenije kot v Jajcu ob drugem zasedanju Avnoja.

SUHOKRANJSKI DROBIŽ

IZŠLA NOVA FUŽINA - Z malo zamude je izšla pred praznikom državnosti že petnajsta številka dvorskega časopisa Fužina. V njej lahko preberete veliko zanimivosti, med drugim tudi pogovor z najstarejšim vaščanom Dvora Jožetom Strajnarjem, pogovor z obrtnico-gostilničarko Anico Štupar pa tudi o delu dvorskih upokojencev je napisanih par besed. Čeprav niste kupili Fužine pri mladih raznašalcih jo lahko še kupite pri Foto-video studiu Stane Maver in v trgovini Mercator na Dvoru.

PRVI OBISKI GRADU ŽUŽEMBERK - Medtem ko je predsednik turističnega društva Vlado Kostevc že prejšnji teden napovedal, da bo v kratkem odprl turistično pisarno v gradu, ki je trenutno še pod ključem, se je v Žužemberku oglasila skupina turistov. Z zanimanjem so si ogledali tudi notranjost gradu. Poleg predsednika Kostevca je vodil turiste po notranjosti gradu Janez Gliha. Gosti so bili sila navdušeni nad njegovim predavanjem in izvirnimi šalami.

STEKLA LISICA V AJDOVCU - Ni dolgo tego, ko so otroci sredi belege dne pod kozolcem sredi vasi opazili lisico. Na srečo lisica ni nikogar ugriznila pa tudi lovcev v vasi je dovolj. Steklo lisico je ustrelil lovec Slavko iz Ajdovca. Še vedno velja opozorilo lovcev, da lastniki morajo svoje pse privezovati.

S. M.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 9. do 18. junija so v novomeški porodnišnici rodile: Klavdija Strojin iz Mirne Peči - Jasno, Alenka Turk iz Trebnjega - Tjašo, Liljana Potokar z Lokev - Primoža, Luca Brčina iz Črnomlja - Marino, Natalija Žulič z Oštrca - Marka, Irma Ramovš iz Svinjskega - Žiga, Mateja Kukenberger iz Knežje vasi - Nejca, Martina Papež iz Jablana - Miha, Irena Judnič iz Krivoglavic - Sergeja, Marica Gorenčič iz Gor. Ajdovca - Jaka in Klemena, Mojca Čadonič iz Balkovcev - Nika, Alojzija Pavšek iz Koroške vasi - Mateja, Jelka Zupančič iz Gor. Gradišča - Žiga, Danica Blažič iz Tržišča - Kajo, Martina Škoda z Gor. Prekope - Violeto, Simona Anžlovar iz Dol. Selc - Nives, Jelena Cesar iz Srednjega Globodola - Nejca, Mateja Pečar iz Šmalčje vasi - Tadeja.

Iz Novega mesta: Mojca Dušanco, Irena Lisac iz Trdinove 19/a - Jerna Ano, Marija Muhič iz Kralletove ulice 21 - Tejo, Damjana Kaferle, V Brezov log 27 - Tadeja, Slavka Repše iz Vidmarjeve 50 - Anita.

Čestitamo!

Črnomaljski drobir

ZAPORA - Kaže, da bi morali številni vozniki na ponovno preverjanje znanja iz cestnoprometnih predpisov, saj očitno ne poznajo znaka, da je cesta zaprta. Tako so v Črnomlju kljub cestni zapori zaradi jurjevanja in kresovanja mnogi obvozili zapornice in vozili naprej. To sta si privoščila celo dva poklicna voznika v vlačilcih s prikolico. "Sladokuscev", ki so vozili slalom med godbeniki, ki so igrali sredi (zaprte) ceste, pa ne bi mogli niti prešteti. Sam bog ve, če niso hoteli s tem namigniti turističnim delavcem na novo turistično prireditev oz. kar atrakcijo.

VARČEVANJE - Novinarji so bolj kot pohval navajeni graj, a če jih že kdo pohvali, se kar slabo počutijo. Tako je tudi novinarka Dolenjskega lista Mirjam Bezek-Jakše že razmišljala, da bi "prešpricala" otvoritev 4. belokranjskega likovnega bienala v Črnomaljski Špeličevi hiši, saj je dobila od predsednika občinskega sveta Andreja Kavška v vednost pisanje, da ji bodo izročili Župančičevo priznanje. Zavest, da pač mora opraviti svojo poklicno dolžnost in poročati o razstavi, jo je vseeno odgnala v Črnomelj. In kamen se ji je odvalil od srca ob spoznanju, da na občini zelo varčujejo in da se ji namesto da bi na novo napisali sporočilo, da bo ob otvoritvi tudi podeljevanje priznanj, poslali kar sporočilo, ki je bilo sicer namenjeno nagrajencem.

STREHA - Črnomaljski župan je ob prevzemu ključev novega občinskega vozila dobil od Forda v dar dežnik. Ali to pomeni, da avtomobilska pomična streha ne tesni prav dobro, pa se je župan lahko prepričal takoj, saj je prav takrat močno deževalo.

Sprehod po Metliki

MARTIN SKOLIBER, v Črnomlju živeči metliški kipar, je dal likovno podobo vabilom za letošnje poletne kulturne prireditve. Pridi zvečer na grad. Pa ne samo to: Skoliber bo naredil tudi sceno na grajskem dvorišču in oder ne bo več sam, kjer so ga gledalci navajeni, ampak blizu vhoda v grajsko klet. Tako bo več prostora namenjenega obiskovalcem, ki bodo po želji tudi postreženi za mizami. To bodo opravili natakarji hotela Bela krajina, ki slovi zadnje čase po prijazni, sodni in hitri postrežbi.

NEKAJ NAVDUŠENCEV iz Črnomlja želi ustanovitev turističnega društva. Namerava popestriti letošnjo kopališko sezono na metliškem kopališču z "betonskim tenisom". Gre za igro z žogo, ki jo lahko brcata dva ali pa štirje igralci. Pravila so podobna kot pri tenisu, le da je za igrišče betonska plošča, ki je bila svojčas namenjena plesu. Menda gre za izredno zanimivost, ki ji ni primere od Sredozemskega morja do Baltika. Zadeva se bo gotovo prijela, za počitniško življenje je treba usposobiti le del metliški kamp ob carinarnici.

INŽ. ANDREJ SEVER, sekretar nogometnega kluba Kolpa iz Podzemlja, na pomembnejših tekmah večkrat prevzame vlogo napovedovalca. Takrat je prek zvočnikov dolžan izrekati vzvišene besede, posvečene pokroviteljem, ki velikodušno dajejo cvenk za delo selekcij. Najvišji metliški občinski funkcionarji zaman čakajo, da bodo med pohvalenimi slišali tudi svoje ime. Poznalcem razmer je vse jasno: občinski proračun je oklestil sredstva za podzemeljske nogometaše, ki so se uvrstili v višjo ligo, od treh milijonov na enega. Sever seveda tega nikakor ne more prebaviti.

Trebanjske iveri

MOKROTA - Trdijo, da je bil državni poslanec Alojz Metelko ob otvoritvi prireditve Iz trebanjskega kraja "fajhten". Čudno bi bilo, ko ne bi bil, saj je lilo kot iz škafa. Če pa je šel kot najavljeni slavnostni govornik za mikrofon, bi bil kar razočaran. Kajti nobeden od Trebanjčanika, kot je to v navadi pri nas po svetu, da slavnostne govornike in njihovih spisov ne moči dočakati.

MNOŽICA - Z gotovostjo lahko trdimo, da Lojzeta Peterleta, kadar pride v rojstni trebanjski konec, pričaka in pozdravi večtisočglava množica. Poznani trebanjski rojak, ga je usoda sicer zanesla daleč in široko, ima namreč med rodnimi brati čebelnjak, do katerega kot pravi čebelar stopi ob vsakem času.

SE ZGODI - Več ljudi iz Trebanjskega je reklo, da se boji "Trebanjskega koša", ker ob tej večdnevni turistično-zabavni in kulturni prireditvi neznani obiskovalci izločajo velikšno telesnih tekočin in hišnimi vogali na robu prireditvenega prostora. Zadeva je zapletena. Jasno je lahko le to, da organizatorji, ki se trudijo s "kopanjem", za navedene izločke na nepravih krajih niso krivi. Krivi so prebrisani mehurji in želodci, ki svojim lastnikom ne dovolijo, da bi šli na urejena odcejališča.

IZ NAŠIH OBČIN

Ribiči nočejo biti črnograditelji

Črnomaljski ribiči čakajo na zeleno luč ministrstva za okolje in prostor, potem bodo začeli graditi ribnik in svoj dom - Vložili naj bi krapovce in morda postrvi

ČRNOMELJ - Ribiška družina Črnomelj je ob Zajčjem potoku, ki se izliva v Dobličico, kupila okrog 25 arov zemlje, na kateri želi zgraditi približno 22 arov velik ribnik in brunarico, v kateri bi imeli ribiški dom. Doslej so dobili večino soglasij, manjka jim še soglasje ministrstva za okolje in prostor.

Kot je povedal podpredsednik ribiške družine Črnomelj Marjan Mikložič, z njihovim predlogom soglašajo kmetijska služba v črnomlju, Elektro, Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto in mejaši. Hidrometeorološki zavod pa mora opraviti še meritve vode v Zajčjem potoku, ki je hudourniški, zato njegova gladina zelo niha, a nikoli povsem ne presahne.

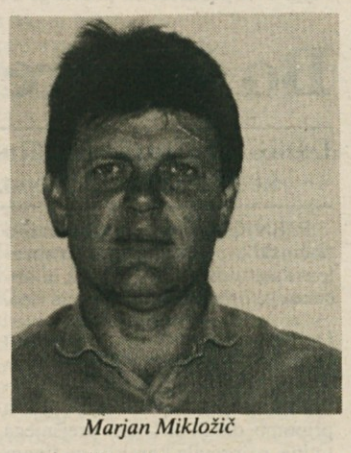

Marjan Mikložič

Na osnovi teh izsledkov se bodo odločali na ministrstvu za okolje in prostor in, če bodo dali zeleno luč, bodo ribiči začeli delati ribnik in brunarico. Ribnik nameravajo ribiči zgraditi tako, da ne bo oviral prehoda ribam in drugim živalim. Nasip ribnika bo naraven in obraščen z avtohtonimi rastlinami. Tudi vegetacija in ribe v ribniku bodo biološko sprejemljive. Hkrati nameravajo v spodnjem toku potok revitalizirati in omogočiti pretok zaradi ponikalnic.

Mikložič poudarja, da ribiči ne uničujejo narave, ampak želijo ohraniti čim bolj naravno okolje. "Prav tako ne želimo prav nič delati po svoje, temveč le po predpisih, zato bomo počakati na vsa soglasja. V Sloveniji je namreč že preveč na črno narejenih ribnikov," pravi podpredsednik in zatrjuje, da bo okrog 250 članov in 70 mladincev opravilo delo prostovoljno, z lastnimi sredstvi in pomočjo sponzorjev. V ribnik nameravajo vložiti krapovce za športni oz. turistični ribolov, če pa bo voda primerna, tudi postrvi, ki so v Zajčjem potoku nekdaj že bile. Z domom bi končno uresničili še svojo dolgoletno željo, da pridejo do lastnih prostorov.

M. BEZEK-JAKŠE

SKRBNO NAČRTOVANA TURNEJA - Kolikšni množici ljudi se bodo na gostovanju po Kanadi predstavili Metličani, pove že to, da naj bi si samo prireditvi v Slovenskem parku v dveh dneh ogledalo okrog 10.000 ljudi. Zato pri načrtovanju programa turneje ne sme biti prav nič prepuščeno naključju, so poudarili (na fotografiji od leve proti desni) predstavnik Vitisa Janči Bračika, Marija Ahačič-Pollak iz Kanade, metliški župan Branko Matkovič, Toni Gašperič in predstavnik metliških folkloristov Stanko Križ. (Foto: M.B.-J.)

Kanada nestrpno čaka Metličane

H koncu gredo priprave na največjo turnejo metliških folkloristov in njihovih gostov po Kanadi - Vsestranska prestavitev Bele krajine - Pogovor z Marijo Ahačič-Pollak

METLIKA - Metliška folklorna skupina "Ivan Navratil", ki se z oktetom Vitis, Tonijem Gašperičem, Silvestrom Mihelčičem in njegovim ansamblom odpravlja julija na tritedensko turnejo v Kanado, je imela nedavno v gosteh Marijo Ahačič-Pollak. Ahačičeva je producentka radia Glas kanadskih Slovencev v Torontu ter predsednica vseslovenskega odbora, ki povezuje 23 slovenskih društev v treh slovenskih župnijah v Torontu in okolici.

Metličani so skupaj z Ahačičevo še enkrat podrobno pretresli program gostovanja v Kanadi, na katerega se tako gostitelji kot gostje temeljito pripravljajo. Metličani bodo odšli na pot 18. in 19. julija ter se vrnili 8. in 9. avgusta. Najprej jih bo sprejel župan mesta Hamilton, ki je oddaljeno od Toronta približno 100 km in v katerem biva veliko Slovencev. Sledil bo koncert v Hamiltonu pa nastopi v Marinelandu pri Niagarskih slapovih, Kitchenerju, Torontu. Plesalci bodo v živo nastopili tudi v zelo gledanem programu na nacionalni kanadski televiziji.

5. in 6. avgusta bosta v Slovenskem parku celodnevni prireditvi, na katerih bo poleg gostov iz Bele krajine nastopil še ansambel Veseli vandrovčki iz Toronta. Pripravili bodo tudi modno revijo, oblačila, ki jih bodo predstavili fantje in dekleta iz Kanade in metliški folkloristi, pa bodo dobitki na veliki tomboli. Oblačila bodo prispevali Beti, Komet, Marjetka Žele, Mira Šajatovič, Anica Štrucelj in Tekstilna šola iz Metlike, Pavla Mikložič iz Jankovičev pri Adlešičih, Ankica Rus iz Gradca, Labod, Rašica in Gorenjska oblačila.

Poleg tega, da bodo folkloristi predstavili pesmi in plese iz vse Bele krajine, saj bodo nastopili v poljanski, bojanski in belokranjski beli noši, bodo imeli tudi seminarje, na katerih bodo poučevali belokranjske pesmi in plese, pisanje pisanic in izdelovanje prtičev. Kot so povedali predstavniki organizacijskega odbora, so jim za njihovo največjo turnejo pomoč doslej zagotovili občina Metlika, Slovenska izseljenska matica in metliško zasebno podjetje Pletisa. Še vedno pričakujejo odziv nekaterih sponzorjev, prosijo pa tudi za manjše prispevke obrtnikov, podjetnikov in podjetij.

Marija Ahačič-Pollak je pristavila, da so imeli že veliko gostov iz Slovenije, a še nikogar tako dolgo kot Belokranjce. Zato temu obisku posvečajo v Kanadi zelo veliko pozornost in promocijo, saj je to za Belokranjce velika priložnost, da se vsestransko predstavijo. "Organizatorji obiska v Kanadi so slovenska društva Belokranjski klub, Slovenski park in Kulturno društvo sv. Gregorija Velikega, duša celotnega gostovanja pa je Franci Majzelj, sicer metliški rojak," je povedala Ahačičeva in zagotovila, da bodo gostom pokazali tudi veliko kanadskih zanimivosti.

M. BEZEK-JAKŠE

KOPALNI VLAK IZ LJUBLJANE V METLIKO

METLIKA - Podjetje Gostinstvo in turizem Metlika in tukajšnje turistično društvo Vigred organizirata v sodelovanju s Slovenskimi železnicami in črnomaljskim Integralom letos prvič kopalna vlaka, ki bosta od 1. julija vozila vsak dan iz Ljubljane v Metliko in nazaj. Cena povratne vozovnice je s 40 odst. popustom 736 tolarjev, za družine in upokojence pa so ugodnosti še večje. Odhod vlakov iz Ljubljane bo ob 6,37 in 9,20, odhod iz Metlike pa ob 16,54 in 20,22, stala pa bosta na vseh večjih železniških postajah. Na metliških železniški postaji bo kopalce čakal kopalni avtobus, ki jih bo vozil na kopališči Primostek in Podzemelj.

UGODNEJŠI NAKUP OBČINSKIH AVTOMOBILOV - Na pobudo Janija Stepana, lastnika prodajno-servisnega centra Ford Stepan, je zastopnik Forda Slovenija Summit Motors iz Ljubljane ponudil vsem občinam nakup Fordovih vozil po ugodnejših cenah. Prav črnomaljska občina je bila prva, ki se je odzvala na akcijo, čeprav odzivi prihajajo tudi iz ostalih občin. Direktor Forda Slovenija Pavel Noč (prvi z leve) je pretekli teden v Stepanovem prodajnem salonu slavnostno predal ključe novega občinskega vozila črnomaljskemu županu Andreju Fabjanu. (Foto: M.B.-J.)

Osveščanje ob Kolpi

Metliško turistično društvo je z mednarodno pomočjo pripravilo ekološki projekt "Kolpa" - Izdaja plakatov, razglednic

METLIKA - Turistično društvo Vigred iz Metlike se je s projektom "Kolpa" odzvalo na razpis mednarodnega regionalnega centra za okolje za srednjo in vzhodno Evropo. Mednarodni center jim je odobril 1.200 ekujev za projekt, s katerim želijo opozoriti na obremenjevanje in onesnaževanje belokranjskih voda.

Akcija poteka od začetka junija, končala pa se bo s taborom, ki ga bodo pripravili na metliškem kopališču v nedeljo, 23. julija. Ob tej priložnosti bodo pripravili čolnarjenje po Kolpi do metliškega kopališča, pogovor s strokovnjakom o varovanju Kolpe ter oživili "metliški tenis", posebno igro z žogo, ki so jo nekdaj igrali le na metliškem kopališču. Pred tem bodo v turističnem društvu izdali letake, ki bodo ekološko osveščali ljudi, ter za tiste, ki bodo taborili ob Kolpi, še vprašalnik, ki se bo nanašal na varovanje okolja.

V turističnem društvu nameravajo izdati še promocijski material o Beli krajini, kot so plakati in razglednice, čeprav je po drugi strani res, da bi morali glede na veliko število turistov, ki poleti zasedejo bregove Kolpe, pripraviti antipropagandni material. Vendar pa naj bi tokrat promocijski material služil kot opozorilo, da naravne danosti niso neomejene, breme sanacije okolja pa naj bi nosili tisti, ki so ga onesnažili. V turističnem društvu Vigred si torej želijo, da bi s projektom "Kolpa" čim bolj osvestili vse uporabnike javnih dobrin ter da bi razvoj ob Kolpi potekal v smeri, ki je ekološko in naravovarstveno sprejemljiva.

M.B.-J.

USPEH BELOKRANJSKIH ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIKOV

ČRNOMELJ - Člani Združenja šoferjev in avtomehanikov Črnomelj-Metlika so se 17. junija v Kranju udeležili 14. državnega tekmovanja poklicnih voznikov in avtomehanikov Slovenije in se odlično odrezali. Ekipa, ki so jo sestavljali Branko Grahek, Gregor Pešel, Nenad Vukčevič in Marjan Babič (vsi vozniki pri Integralu Črnomelj), je v elitni D kategoriji izmed 14 ekip zasedla 4. mesto.

POLETNI POČITNIŠKI DIRENDAJ

ČRNOMELJ - Zavod za izobraževanje in kulturo (Zik) Črnomelj vabi vse, ki bi med poletnimi počitnicami radi počeli kaj zanimivega in ustvarjalnega, na poletni počitniški direndaj. V juliju bodo pripravili poletni šoli računalništva in tenisa, prijave pa zbirajo do 10. julija. Avgusta bosta potekali poletni šoli angleščine in nemščine, prijavite pa se lahko do 10. avgusta. Vse informacije je moč dobiti na Ziku od 8. do 15. ure ali po tel. 51-116 ali 53-238.

ČRNOMELJ KANDIDIRA ZA REPUBLIŠKI DENAR

ČRNOMELJ - Črnomaljska občina bo letos kandidirala za pridobitev sredstev za spodbujanje razvoja demografsko ogroženih območij v Sloveniji in sicer s štirimi programi. Gre za rekonstrukcijo črpališča Dobliče s tlačnim vodom, preplastitev lokalne ceste na odseku proti Butoraju ter ureditev krajevnih poti proti Pustemu Gradcu in v Velikem Nerajcu. Poleg tega bo kandidirala za pridobitev sredstev iz državnega proračuna za sofinanciranje lokalnih javnih služb. Denar bi namenili za centralno čistilno napravo v Črnomlju, rekonstrukcijo črpališča Dobliče s tlačnim vodom, razprševanje izcednih vod na odlagališču komunalnih odpadkov na Vranovičih, dokončanje gradnje črpalnice v Učakovcih in kurilnico Čardak.

Odkazali prostor plakatu in pešcu

Krajevna skupnost Trebnje rešuje prometne in komunalne zadrege in skrbi za urejenost kraja - Ob Trimu pločnik - V načrtu ceste, vodovod, kanalizacija in postajališče

TREBNJE - Krajevna skupnost Trebnje ima trenutno v obdelavi kak ducat nalog, ki si jih je naložila in za katere misli, da niso pretežke. Tako kot večina krajevnih skupnosti odpravlja prometne in komunalne pomanjkljivosti, ob tem pa KS Trebnje misli tudi na urejenost kraja.

Trebnje se bo pridružilo slovenskim mestom z urejenim plakatiranjem in izobešanjem transparentov. Doslej so Trebanjci že naredili posebne drogove za obešanje napisov, kmalu pa bodo pričvrstili na obcestne drogove reklamne table, kakršne ima npr. Novo mesto. Tretja zadeva - tudi s to se ukvarja posebna komisija pri svetu KS Trebnje - bo namestitev stebrov za plakate. Kar zadeva plakatiranje, bodo koristno uporabili tudi oporni zid ob Cesti Gubčeve brigade, kar je sicer predmet enoletne pogodbe med krajevno skupnostjo in agencijo Interflash.

Vse gostejšemu prometu izpostavljeni domačini se veselijo, da je krajevna skupnost uvrstila med naloge gradnjo pločnika ob Trimu. Naložbo, o katere uresničitvi so se pogovarjali KS Trebnje, Trimo, občina in Komunala, bo s polovico potrebnega denarja sofinancirala krajevna skupnost. Komunali so zaupali izvedbo.

Krajevna skupnost je strla še nekaj trdih orehov poleg že omenjenih. Po daljšem času ji je uspelo podpisati pogodbo o odkupu zemljišča za širitev Jurčičeve ulice, dala je tudi zakoličiti traso in pridobila ponudbe izvajalcev del. V zvezi s krajevno cesto Repče-Vrhtrebnje je končan popis del in na mizi so izvajalske ponudbe. Popis del so zaključili tudi za nekatere cestne odcepe in pri tem naleteli na težave pri cesti na Kukenberk. Problem je v tem, da to cesto poplavlja Temenica.

Vse kaže, da bodo v Trebnjem tudi preplastili cesto do gradu.K navedenemu dodajmo, da je trebanjska Komunala že naredila predračun naložbe in da že nastaja gradbeni načrt za vodovod Podrepče. Krajevna skupnost ima tudi delovni načrt, kako naj bi zgradili kanalizacijo na Pristavi, v Studencu in Peklu. Če bo šlo vse po sreči, bo kmalu znano, kje bo lahko stalo avtobusno postajališče Primštal. Z lokacijskim ogledom so določili lokacijo obojestranskega postajališča, vendar se je eden od lastnikov izbranih zemljišč pozneje premislil, zato prostora za postajo trenutno ni.

L. M.

STAREŠINIČ NI PODŽUPAN

ČRNOMELJ - Črnomaljski svetniki naj bi na zadnji seji občinskega sveta imenovali podžupana občine. Za to neprofesionalno funkcijo je bil predlagan Vlado Starešinič, vendar so bila že v razpravi pred glasovanjem deljena mnenja ali občina potrebuje podžupana ali ne. Medtem ko je bilo iz vrst opozicije slišati, da podžupan ni potreben, ampak naj si naloge na občini razdelijo obstoječe službe, je pozicija zatrjevala, da je občini potreben. To je utemeljevala tudi s tem, da je Starešinič eden redkih Črnomaljcev, ki imajo dostop v različna ministrstva, kar je zelo dragoceno. Vendar Starešinič kot kandidat za podžupana ni dobil dovolj glasov, saj je zanj glasovalo 11 svetnikov, potreboval pa bi najmanj 12 glasov.

POLETI BO KINO MIROVAL

TREBNJE - V trebanjskem kinu poleti ne bo filmskih predstav, ali bodo s predvajanjem filmov nadaljevali jeseni, zdaj še ni znano. Število obiskovalcev kinematografa se je v zadnjem času zmanjšalo, vendar organizatorji predstav upajo, do bodo ljubitelji platna po poletnem premoru spet polnili dvorano. O dogajanju v trebanjski dvorani, v kateri je tudi kino, sicer razmišljajo tudi kulturniki iz tega mesta. Po neuradnih informacijah tudi pripravljajo natančnejši program.

OPREMILI PROSTOR V VEŽICI

TREBNJE - Komunala Trebnje je letos opremila prostor za svojce umrlih, ki je v vežici na trebanjskem pokopališču. V omenjenem prostoru je sedaj na voljo mrzla in topla voda, manjši kuhalnik, omarica in peč za ogrevanje prostora. Opremljanje je naročila krajevna skupnost Trebnje.

IZ NAŠIH OBČIN

NOVA BENCINSKA ČRPALKA V KOČEVJU - V Kočevju so podrli najstarejšo Petrolovo bencinsko črpalko in na njenem mestu grade novo, ki bo samopostrežno, imela bo tudi trgovino in druge potrebne prostore. Predvidoma bo dograjena do oktobra, se pravi do občinskega praznika. (Foto: J. Primc)

Malo gospodarstvo potrebuje več usklajene pomoči

Gospodarsko zaostajanje

KOČEVJE - 21. junija so se v Kočevju sestali člani mreže za pomoč malemu gospodarstvu v regiji oz. v t.i. zahodni Dolenjski, sestanka pa se je udeležila tudi državna sekretarka za malo gospodarstvo Plahutnikova. Osrednje vprašanje je bilo, kako ustaviti trend zaostajanja gospodarstva v nekdanjih občinah Kočevje in Ribnica. Gospodarstvo ljubljanske regije, kamor spada tudi zahodna Dolenjska, je imela lani nad 7 milijard tolarjev dobička. V zahodni Dolenjski je bilo za 350 milijonov tolarjev izgube, plače zaposlenih so bile od državnega povprečja nižje za 30, v primerjavi z ljubljansko regijo pa za 50 odst. Nezaposlenost presega 20 odst. aktivnega prebivalstva in se na primer v Ribnici še vedno povečuje.

Še pred leti je bilo tu nekaj zelo uspešnih podjetij: proizvodno podjetje, ki je bilo celo proglašeno za podjetje leta, gradbeno podjetje, ki je zaposlovalo že blizu 50 delavcev, in znano trgovsko podjetje z avtomobili; vsa tri so propadla. Udeleženci sestanka so opozorili, da se državni skladi za razvoj malega gospodarstva ukvarjajo največ sami s seboj, veliko kritike pa so namenili tudi zbirokratiziranemu načinu pridobivanja obrtnih dovoljenj.

M. ČETINSKI

Odločno proti ukinitvi šole

O preklicu ustavnega spora naj odločajo občani

DRAGA - Svetu krajevne skupnosti je 15. junija potekel štiriletni mandat, zadnja seja pa je bila ena najbolj burnih, saj je bilo na njej zavrnjenih več sklepov in predlogov občinskega sveta, najbolj boleč pa je bil predlog, naj se ukine šola v Podpreski.

Problema šolstva se sicer zavedajo, vendar menijo, da bi to rešili, če bi vse učence z območja krajevne skupnosti Draga zbrali v šoli v Podpreski, torej tudi tiste, ki sedaj obiskujejo šolo v občini Stari trg, in tiste, ki hodijo v šolo v drugo državo. Če se ukine šola, se ukine tudi nekaj delovnih mest, ki pa so za to KS izrednega pomena. Da bi vrtec preselili v sedaj zaprto zdravstveno postajo in katero pravkar prenavljajo, se strinjajo.

Zavračajo očitek, da sedaj le na pol zasedeni vrtec predstavlja prevelik strošek za občino, in predlagajo, naj Potočani vozijo otroke v ta vrtec, saj je v Loškem potoku prezaseden in ne sprejema novih varovancev. Beseda je tekla tudi o lastništvu ZP. Prepričani so, da je stavba last KS, saj je bila zgrajena s prispevki in delom krajanov. Prav zaradi teh in drugih zapletov, ki nastajajo, so proti preklicu ustavnega spora, ki jim tak, kot je, omogoča v skrajnem primeru tudi odcepitev.

Zavrnili so tudi sestavo bodočega sveta KS. Predlagani model, ki jim ga po njihovem vsiljuje občina, sestavljali pa naj bi ga člani odborov vaških agrarnih skupnosti, je zanje nesprejemljiv. Zahtevajo, naj poleg agrarnih odborov delujejo tudi odbori vaških skupnosti, ki se bodo s predlogi dopolnjevali, nikakor pa ne more agrarna skupnost zastopati interesov vseh občanov, saj nekateri nimajo niti pravice do članstva v agrarnih skupnostih.

Nekaj nezadovoljstva je bilo izraženega tudi na račun zaposlovanja v občini, prizadel pa jih je tudi razpis javnih del, ki do njih ni prišel. Gre predvsem za vzdrževanje gozdnih cest, ki jih ima ta KS največ. Pravijo, da bi morali imeti svetniki vsaj moralno dolžnost in jih o takih zadevah obveščati in se udeleževati sej KS. Prav zato žele drugačno organiziranost krajevne skupnosti, ki naj bi bila po meri ljudi, in ne občine. Pri tem, še zlasti pa ob problemih šolstva, vrtca in urejanju krajevne infrastrukture, pa bodo vztrajali za vsako ceno.

A. KOŠMERL

GOSTINSTVO IN TURIZEM Z ROKO V ROKI

KOČEVJE - Pred kratkim so se sestali kočevski zasebni gostinci s člani novoustanovljenega turističnega društva Kočevje. Predsednik društva ing. Žlindra in članica IO Turistične zveze Slovenije Leja Oražem sta predstavila načrte za razvoj turizma v kočevski občini. Ne gre za nove programe, pač pa za profesionalizacijo turistične dejavnosti, imenovali so poklicnega tajnika, v občini pa še ni poklicnega turističnega svetovalca. V slovenskem parlamentu so že razpravljali, da bi država odkupila program turističnega razvoja z naslovom "Kočevska se prebuja", ki ga je pripravila Irena Slemenik iz Ljubljane in bi ga razvijali v nekdaj zaprtem območju Kočevske Reke. Gostinci so spregovorili tudi o stanovskih težavah, predvsem o novem pravilniku, ki določa odpiralni čas gostišč.

MIRTOVŠKI ŠRATELJ PRAVI:

- Osilniški otroci veliko berejo le zato, ker ne vidijo slovenskega tv programa. Seveda so zaradi obeh dejstev tudi bolj kulturni, kot so mestni otroci.

Osilniško nadevanje

• JARM MED OSILNIČANI - Razstavo del akademskega kiparja Staneta Jarma bodo odprli odprli 30. junija ob 20. uri v Osilnici, kjer je kipar tudi rojen. Po razstavi bodo zagoreli ob 21. uri po osilniški občini tudi kresovi v čast praznika Petruvo.

• PREDLOGI ZA SPOMINKE - Marijan in Alen Leš (oče in sin), kiparja samouka iz Gerova, sta v osilniški šoli predstavila predloge za turistične spominke za območje občine Osilnica oz. deželo Petra Klepca. Na osnutkih v glini in lesu so motivi s Petrom Klepcem, ljudskim junakom teh krajev, znamenita cerkvica v Ribjeku, motivi z ribami in drugi.

• VABLJENI NA PETRUVO - V soboto, 1. julija, bo v Osilnici ljudski praznik Petruvo, na katerem bodo prokazali nekdanje ljudske običaje na tem območju. Glavna prireditev se bo začela ob 11.30, ostale prireditve pa bodo skozi ves ta dan.

Bo šlo brez zapletov?

Danes o občinskem statutu in proračunu - Pripomb, ki so bile dane prepozno, ne bodo upoštevali

RIBNICA - Danes bodo ribniški občinski svetniki odločali o sprejemu statuta občine Ribnica in občinskega proračuna za letošnje leto.

O osnutku proračuna so obširno razpravljali na izredni seji 20. junija, tako da sprejem predloga proračuna, ki ga je ob upoštevanju pisnih pripomb, danih do konca prejšnjega tedna, pripravila komisija za finančne zadeve, ne bi smel biti vprašljiv.

Osnutek občinskega proračuna je bil svetnikom na izredni seji posredovan v delu, ki zadeva odhodke, v dveh različicah, pri čemer naj bi po predlagateljevo sprejeli tisto, ki predstavlja 10-odst. povečanje. Nekatere svetnike je to motilo, saj bo verjetno že septembra potreben rebalans. Največ pripomb so imeli svetniki iz vrst SKD.

Predloge sprememb, ki so se nanašali na večje vključevanje občinskega sveta na področje zadev, za katere pooblaščajo župana, so svetniki v večini sprejeli. Niso pa glasovali o predlogih poslanske skupine SKD glede prerazporeditve denarja znotraj proračuna, v katerega se bo v letošnjem letu nateklo predvidoma 410 milijonov 223 tisoč tolarjev. Odločitev o vključitvi teh predlogov so prepustili komisiji za finančne zadeve.

Ne gre toliko za predlog poslanske skupine SKD, da se pri investicijskih odhodkih povečajo sredstva za urejanje zemljišč in spodbujanje koncentracije posesti od 2,5 na 5 milijonov, in sicer na račun zmanjšanja sredstev Skladu za razvoj malega gospodarstva ali Športni zvezi Ribnica, še manj pa, da se da 2,5 milijona tolarjev, čeprav zopet na račun Sklada za razvoj malega gospodarstva, za informiranje občanov, pač pa predvsem za predlog, da se povečajo sredstva za vse krajevne skupnosti, razen za krajevno skupnost Ribnica, in sicer kar za petkrat.

M. L.-S.

PRAZNOVANJE - Prostovoljno gasilsko društvo Sevnica je v nedeljo slovesno prevzelo dolgo pričakovano in nujno potrebno gasilsko cisterno. Na slovesnosti, na kateri so poveljniku PGD Sevnica Janku Štoparju izročili ključe novega vozila, je navzoče najprej pozdravil Toni Koren, predsednik PGD Sevnica. Gasilcem je izrekel zahvalo in jim čestital, za zgledno izvedeno vajo, ki je bila uvod v nedeljsko slovesnost, zahvalil pa se je tudi vsem, ki so dali dragoceni denar, za 15 milijonov tolarjev vredno cisterno. Predsednik Koren je toplo pozdravil tudi godbenike, ki so sodelovali na srečanju gasilskih godb in pihalnih orkestrov tega dne na sevniškem Glavnem trgu. Slavnostni govornik, župan občine Sevnica Jože Peternel, je spregovoril o dnevu državnosti in med drugim orisal burno pot Slovencev do samostojne države. Rast državnosti skozi zgodovino je bila vselej pogojena z lastno udeležbo Slovencev, upi v pomoč nekoga drugega pa so se vsakič prej ali slej izjalovili. Dokaz za to je nastanek samostojne Slovenije, za katero je bila tudi prelita kri Slovencev. Župan Peternel je izrazil spoštovanje godbenikom in čestital gasilcem za uspešno izvedeno vajo. Na sliki: župan Jože Peternel (levo) med obhodom gasilskih enot. (Foto: L. M.)

Parkirišče ali zelenice

Kaj naj bo pred hotelom?

SEVNICA - V zbiranju predlogov o urejanju okolice novega sevniškega hotela je krajevna skupnost Sevnica v ponedeljek organizirala javno razpravo o zunanji ureditvi tega objekta. Maloštevilni razpravljalci so se večinoma izrekli za predvideno gradnjo parkirišč pred hotelom, vendar so bili neenotni glede števila označenih mest za parkiranje. Če so v hotelski stavbi podjetja, so potrebna zunaj parkirišča, kot je bilo slišati v razpravi.

Kristijan Janc, direktor Gostinskega podjetja Sevnica, je rekel, da bi kljub zgrajenim parkiriščem ostal na ploščadi pred hotelom prostor tudi za drevesa, zelenice in fontano. Parkirišče je lahko večnamensko in služi lahko tudi kot prireditveni prostor. Sevnica po njegovem ne potrebuje za promet zaprte betonske ploščadi, kakršna je npr. v Krškem ploščad Matije Gubca. Ob pobudah za gradnjo parkirišč se je predstavnik zavarovalnice Triglav Krško Ivan Sladič vprašal, ali ne bi s parkirnimi mesti in betonom vzeli preveč prostora zelenicam. Na obravnavanem mestnem območju je po njegovem že preveč betona. Za poslovni center, kot ga predstavlja novi sevniški hotel, bi bila škoda, če bi ga osiromašili z gradnjo parkirišča na škodo zelenih površin. Po Sladičevem prepričanju v Sevnici parkirnega prostora nikakor ni premalo, samo označiti ga je treba.

V razpravi o dostopu na predvideno parkirišče so opozorili na možnost, da bi vozila, ko bi peljala na parkirišče ali z njega, lahko povzročala zastoje in ogrožala druge udeležence v prometu. Ne smemo pozabiti, je podčrtal predstavnik LDS Sevnica Alfred Železnik, da gre za predvideno parkirišče ob prometni cesti, ki je sevniška vpadnica. Železnik je tudi menil, da je ploščad pred hotelom deloma že zabetonirana, kar pa je eden od navzočih pospremil s polglasnim komentarjem, da bi doslej položene obcestne robnike pač podrli.

V razpravi so med drugim povedali, da je obstoječe parkirišče za hotelom nemalokrat nezasedeno, zato pa vozniki puščajo avtomobile drugje, malodane pred hišnimi vrati in ovirajo mimoidoče in mimo vozeče.

L. M.

Prednost najboljšim programom

Sklad za razvoj malega gospodarstva sledi spremembam - Denar bo dostopen celotemu gospodarstvu

RIBNICA - Zaradi lastninjenja, ki je povzročilo, da skorajda ni več nekdanjih družbenih podjetij, se bo temu prilagodil tudi sklad za razvoj malega gospodarstva v ribniški občini. Po novem bo dostopen celotnemu gospodarstvu v občini,

Sklad za razvoj malega gospodarstva deluje v ribniški občini uspešno že več kot dve leti. Na podlagi dosedanjih izkušenj ter predhodno opravljene analize, ki bo pokazala, katere gospodarske panoge bodo v občinskem merilu prednostne pri nudenju pomoči, bodo dopolnili in uskladili pravilnik o dodeljevanju sredstev sklada, ki se bo novim usmeritvam ustrezno verjetno moral tudi preimenovati.

V letošnjem osnutku občinskega proračuna je za razvoj malega gospodarstva oziroma sklad predvidenih 14,6 milijona tolarjev. Porabnikom jih bodo najverjetneje plasirali preko banke, in sicer tiste, ki bo najemnikom kreditov nudila najboljše pogoje, čeprav na občini preverjajo tudi možnost, da bi sklad organizirali kot pravno osebo.

Osnovni namen obstoja sklada je spodbujanje gospodarskega razvoja v občini, kar pa se po novem ne bo več izražalo le kot pomoč posameznim prosilcem v obliki kreditov, ampak tudi širše. Tako bo sklad lahko namenil denar tudi za ureditev obrtne cone, prostorsko urejanje in opremljanje zemljišč, ureditev komunalne infrastrukture na posameznih področjih ali celo za nakup zemljišč in poslovnih stavb.

M. L.-S.

NOVINARSKI AKTIV

KOČEVJE - V Kočevju, Ribnici in sploh v zahodni Dolenjski je občutno porastlo število novinarjev in dopisnikov, saj nastajajo nove radijske postaje, lokalni časopisi itd. Odnosi do novinarjev pa so pri politikih in občinarjih pogosto nenavadni, da ne zapišemo kaj hujšega. Zato so se pred kratkim nekateri novinarji dogovorili, da bi kazalo čimprej ustanoviti aktiv novinarjev zahodne Dolenjske.

Čas se pozna tudi pri mesninah

Potem ko je sevniška klavnica pred leti obnovila del proizvodnje, zdaj posodablja naprej - Novo pakiranje in nekaj novih izdelkov - Svinine manj - Uvoz kroji ceno mesa

SEVNICA - Sevniška klavnica, ki obratuje kot delovna enota Kmečke zadruge Sevnica, je pred štirimi leti obnovila klavni del. Zdaj se je odločila še za posodobitev predelovalnega dela. Letos bo v predelovalnico namestila novejše stroje in opremo, po tej tehnološki posodobitvi pa naj bi prihodnje leto zagotovila dodatne prostore za potrebe mesne predelovalnice in mesnice.

Ena od novosti, ki jo bo dalo tokratno posodabljanje v klavnici, je vakuumsko pakiranje izdelkov, in to tako svežega mesa kot drugega. Vendar ne bo šlo le za drugačno embalažo, pač pa bo nekaj novosti tudi na seznamu mesnih izdelkov. Krmeljska trajna klobasa, sevniški salamin, zimska suha salama ter več vrst barjenih in poltrajnih izdelkov je tisto, kar bodo zagotavljale predelovalne linije sevniške klavnice, ko bo le-ta zaključila tokratno posodobitev. S tem da so nekateri od teh izdelkov že zdaj v trgovinah.

Klavnica bo v posodobljenem obratu predelovala goveje meso s sevniškega območja, medtem ko bo svinjsko meso različnega porekla. Svinine bo dobra polovica iz domačih logov, ostalo pa bodo dobili iz Krškega in od drugod.

V zvezi z vrsto mesa ugotavlja klavnica v zadnjem času spremembo, in sicer lahko proda več govejega mesa kot včasih in manj svinine kot pred leti. Ustrezno temu, kar narekuje trg mesa, je tudi število govedi in prašičev, ki jih pripeljejo v omenjeni sevniški mesarskopredelovalni obrat.

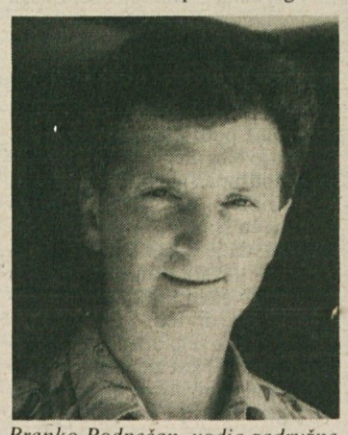

Branko Podpečan, vodja zadružne delovne enote Klavnica

Za čas, ko klavnica uvaja omenjene novosti in beleži spremembe, je značilno, da je različnih vrst mesa na slovenskem tržišču več kot zadosti. Branko Podpečan, vodja klavnice, pravi, da se pozna zelo svoboden uvoz mesa. "Cena mesa se je zaradi uvoza znižala in take razmere na slovenskem trgu so precej pritisnile na našega malega kmeta. Vlada bi lahko ustrezno ukrepala. Glede na to, da verjetno pozna porabo mesa v Sloveniji, bi morala sproti določati dovoljeno količino uvoženega mesa. Do neke mere bi država morala uravnavati cene mesa, vendar prepočasi vpliva na stanje na trgu. Ob vsem, kar kroji cene, je tudi razdrobljenost našega kmetijstva, zaradi katere je meso iz Slovenije največkrat predrago glede na ceno, ki jo je trg pripravljen plačati."

L. M.

Drobne iz Kočevja

KAKO PROSJAČIJO CIGANČKI - "Gospa, daj mi deset tolarjev." Odgovor: "Nimam, ljubček." Ciganček, ki očitno ne hodi v šolo, pa nato nadaljuje: "Če nimaš deset tolarjev, pa jih daj petnajst."

VZGAJAMO GANGSTERJE - V Sloveniji, še posebno pa v Kočevju, je med mladoletniki vedno več raznega kriminala. Uradne statistike gotovo govore drugače, dejstvo pa je, da na ulici niti podnevi niso več varni ne otroci in ne odrasli. Še do nedavnega so bili glavni izsiljevalci in tatovi cigani, zadnji pa tudi mladi predstavniki drugih narodov in narodnosti, ki jih je v Kočevju veliko. Kar sredi mesta mladi pretepači napadajo šolarje. Seveda tudi mladi Slovenci po odnašanju ne zaostajajo za omenjenimi. Prišlo je že tako daleč, da barabinski mladoletni otroci nadrejo starše,ko pridejo na zahtevo policije ponje na policijsko postajo.

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- Zakaj praviš, naj bi v Kočevju za dva meseca gostovala kitajska kuhinja?

- Ker na Kitajskem zelo okusno pripravijo pse, v Kočevju pa je toliko potepuških in drugih psov, da jih niti v dveh mesecih ne bi utegnili vseh skuhati ali speči.

Ribniški zobotrebci

DELO URBANISTOV - Pri obravnavi nekaterih zadev, ki jih ribniškemu občinskemu svetu predlaga odbor za komunalne zadeve, so svetniki včasih počutijo kot urbanisti. Zakon jim namreč dopušča možnost, da odločajo o vlogah za odobritev gradenj in dozidav, ki predstavljajo manjše odstope od PUP-a. Kaj so to manjši odmiki od zazidalnih načrtov, ni nikjer natančno določeno, prav zato pa svetniki pri odločanju o takšnih vlogah neposredno posegajo na področje dela urbanistov. Da s svojimi strokovnimi odločitvami ne bi ovirali dela urbanistom, bodo v bodoče obravnavali le tiste vloge, ki bodo imele predloženo mnenje pristojnih urbanističnih oz. krajinarskih institucij o nameravanem posegu v prostor. To mnenje si morali pridobiti prosilec sam na svoje stroške, z njim pa se bodo izognili zmedi, ki bi lahko nastala na področju urbanističnega planiranja in urejanja prostora ne le na območjih, za katere so PUP-i že narejeni, marveč tudi tam, kjer teh načrtov še ni.

UDOBNOST - Ribniški občinski svetniki bodo v bodoče lažje prenašali večurna zasedanja sveta. Stari no sobo so namreč v celoti prenovili in opremili s stoli, ki omogočajo udobno sedenje. Z deli so zelo prihiteli, tako da so sejno sobo opremili s konferenčno mizo in stoli prav na dan izredne seje občinskega sveta. To le dokazuje, da so bili prejšnji sedeži "božji križ" za hrbtenico.

POGLEJ IN ZADEN V RIBNICI

RIBNICA - Jutri, 30.junija bo v Športnm centru v Ribnici potekala oddaja Poglej in zadeni. Sponzorirala so jo številna podjetja, zasebniki in druge družbe iz Ribnic in Kočevja.

Sevniški paberki

LUČKA - V Naselju heroja Maroka že več kot leto dni slabo svetilo ena od luči javne razsvetljave. Tako je, ker je skrita med vejami in njene svetlobe ni velike koristi. Ljudje se dušajo, da jih kljub temu ni prav nič strah, saj v bližini biva stanuje policist, ki bi jih branil vsem hudega, kar se lahko prikrade v temi do poštenjakovih vrat. Zaposleni pa pravijo, da pri brleči luči NHM sploh ni teme. Vidi se šele takrat, ko je po Sevnici njega dan gorela javna dolgo v sončni dan.

MIS ŠTAJERKA - Sevniške gimnazijke so kuhale mulo, potem ko jim možje povedali, da gredo v nedeljo gledat prireditev za izbor mis štajerke. Pokazalo se je, da bila ženska jeza, ki ji je botrovala ljubosumje, v glavnem odveč, saj v izboru mis štajerke so namreč izbrali najlepšo - kokoš.

SMRAD - V Drožanjski ulici bodo stanovalci verjetno nakupili zaščitnih mask, kakršne ščitijo pred jakov nos pred žgečkljivimi zvoki, ki naj bi celo herkulu priklicali solze v oči in ga spravili na kolena. V ulici namreč včasih nekaj smrdi, da bi kdo na tem koncu sežigal plastiko. Govori se, da celo res sežigajo najrazličnejše plastične in gumaste odpadke. Nekateri pa mislijo, da zasmrdi samo takrat, ko si s plamenom čno vžigalico prižge cigareto.

Krške novice

PRED SESUTJEM - V Krškem je bolj slabo s kanalizacijo. Komunalno podjetje Kostak upravlja sicer tudi 90 km kanalizacije v občini, vendar gre le za odtočne cevi, saj na nobenem sistemu v občini ni čistilne naprave. Ampak ob teh 90 kilometrih odplake vsaj nekam odtekajo, ponekod še za to nimajo poskrbljeno. Poleg tega Kostak že nekaj let opozarja, da je kolektor na vsti krških žrtev v Krškem v zelo slabem stanju in da se lahko vsak čas sesuje. Ko se bo to zgodilo, se bo zagotovo našel čas in denar za posodobitev.

VEN S KULTURO - Na krški občini nimajo več kulture. Čeprav ima krški župan družbene dejavnosti iz srca rad, so jo preselili v osednjo stavbo, malo nižje v isti ulici. Tam je zdaj sedež Zveze kulturnih organizacij Krško, Janka Jesenaka pa morate poiskati osebno. Telefona namreč še nima.

DOL S SINDIKATI - Še nižje po isti ulici so padli sindikati. Obmorska organizacija SSS se je s podstrešja občinske stavbe preselila v novo, kjer so že nekaj časa doma politične stranke. Upamo, da se sindikati pri delu ne bodo zgledovali po njih.

VPRAŠANJE - Na Raki se sprašujejo, ali v Sloveniji ni nobene nortalne projektivne organizacije. Zakaj tako vprašanje? Njihov vodovod je star 10 let, pa se je že pokazalo, da so zmogljivosti cevi premajhne, da bi lahko zagotavljale pretok potrebnih količin vode. Kdane zdaj zanima, če pri nas nihče ne zna planirati potrebnih količin vode za nekaj let naprej.

RUDNIK - Posavski župani so pisali Soviču, državnemu sekretarju za energetiko, poslali protest proti načina zapiranja rudnikov, Sovič ni držal obljube. Medtem ni nič več slišati o presenetljivem kritju kakovostne globinske vode v rudniku (mimogrede: v vsakem rudniku je globinska voda). Savaprojekt iz Krškega je "dal ven" 23 za nove programe, ki bi zaposlili rudarje. Do začetka junija je bilo 7 programov in pri tem velja omeniti, da je bil le eden iz krške občine.

Novo v Brežicah

NOVO V TURIZMU - Brežicam in celemu Posavju se obeta nova vrsta turizma. Če bo Slovenija gradila hidroelektrarne na spodnjem toku Save, pri tem pa ne bo prizadela reke vsaj za en kakovostni skok naprej in na sprejemljivo velikost zajela akumulacije, se bo Posavje lahko usmerilo v grezničnI turizem. To vsaj napoveduje Ivan Tomše iz banke Zeleni Brežic.

NOV BAZEN - Le nekaj dni po krasni otvoritvi v Termah Čatež so ob velikega rompompoma mladi plavalci odkrili veselje na novih umetnih površinah. Resda voda ni ravno termalna in niti malo topla, ob pa čofotanje po več deset metrov dolgi luži na tovornem delu mejne železniške postaje ni bilo nič manj prijetno. Vode je bilo res do kolen, so bili pa užitki zastonj. Vsi so na to rekle mame mladih nedonogih teles, ne vemo.

NEVELJAVNO - Če ne bi člani vsaj malo poznal strankarskih meritev brežiških svetnikov, bi še bil, da so nepismeni. Usodna je le odločitev, da pri volitvah vsak glasalnik napiše ime izbranca. Večina neveljavnih glasovnic je bila nevedna.

DEMOKRACIJA - Glede na to, da zadnje seje občinskega sveta v Brežicah je mogoče sklepati, da v tej občini vlada že popolna demokracija. Vladavina ljudstva - vsak dela kar hoče.

NAD SMREKE - Ker so se cesarji po štirinajstih dneh potrudili in na zadnjem brežiškem križišču pri avtobusnici narisali črte na vozišče, zakaj vozila spet lepo postavljajo v kolone in ne kar približno sem ter kot prej. Žal pa nam ni uspelo dobiti zadnjih podatkov o tem, če so starji odvečno barvo spet kar na vrhu smreke najbližjega soseda. Sumim, da so tamkajšnji prebivalci želeli, da se zaščitijo pred hrupom in smradom, pa ne kaže, da jih bo to dolgo imeli. Če jih ne bodb motili pri pluženju snega, jih bodo morali z barvo. Mimogrede še pri leh smrekah ni pločnika, pa to ne ve, zakaj.

ŠOLO V POČITNICE

BREŽICE - Po osnovnih šolah v mestu Brežice so se minuli petek v soboto vrstile prireditve in druženja srečanja ob zaključku šolskega leta. Učenci in delavci Velika Dolina so ob tej priložnosti predstavili projektno nalogo Demografske značilnosti šolske okolice", šola v Brežicah pa si je omislila prireditev "Šolo v počitnice", na kateri so nastopili učenci iz športnih krožkov, najboljši pevci in pevke in učenci ter šolski manekeni manekenke.

IZ NAŠIH OBČIN

IHS Krško prodaja lastno znanje

Družinsko podjetje Buršičevih načrtuje in prodaja manipulacijske sisteme - Največ na češko, zdaj tudi na domače tržišče - Do kredita šele, ko si uspešen

KRŠKO - V Krškem deluje podjetje IHS, Industrijski manipulacijski sistemi, ki ga je pred šestimi leti ustanovil diplomirani inženir strojništva Tadej Buršič. Z veliko smelosti, osebnega angažiranja in znanja se je podjetje razvilo in se še razvija v uspešnega prodajalca lastnega znanja na tujem in doma.

V podjetju IHS je 10 zaposlenih, od tega 5 dipl. inž. strojništva, ki skrbijo za znanje in razvoj, ostali so monterji, ključavničarji in električarji. Tadej Buršič sam skrbi za trženje in prodajo ter še vedno dela v razvoju novih proizvodov podjetja, njegova soproga pa vodi računovodske in podobne posle. Podjetje z lastnim znanjem načrtuje različne manipulacijske sisteme, za katere jim dele izdelajo kooperanti, podjetje IHS pa poskrbi za prodajo vnaprej znanim kupcem in za montažo. Projektirajo in izdelujejo računalniško vodene manipulatorje za vse vrste prekladanja izdelkov, paletizirne linije, vlagalne in izlagalne stroje za steklenice, kartonirne stroje, polnilne linije in transportne poti za palete, steklenice, vreče.

Prvi stroj, manipulator kartonov, so prodali Rafineriji nafte na Reko pred tremi leti in je doslej delal brez kakršnihkoli napak. Največ prodajajo na Češko, kupce pa imajo tudi na Slovaškem, Hrvaškem in v Sloveniji. "Konkurenca je velika, vendar z nemško kakovostjo, italijanskim dizajnom in slovensko ceno uspevamo. Zdaj se nam končno bolj odpira tudi domače tržišče," pravi Buršič, ki je bil nekdaj zaposlen v krškem SOP-u in se je ukvarjal že tam s procesnim programiranjem. Še preden je podjetje dokončno izginilo, so njega dali na čakanje in tako je bil prisiljen začeti po svoje.

"Če bi vedel, kaj vse bom moral dati skozi, ne vem, če bi se tako odločil," pravi danes, ko podjetje spoznavajo tudi slovenski proizvajalci. Manipulacijske linije podjetja IHS že služijo Nuklearni elektrarni Krško, Ljubljanskim mlekarnam, Kleti Jeruzalem v Ormožu in Kmetijski zadrugi Metlika. "Za velike slovenske proizvajalce smo še premajhni, a upamo, da bomo s kakovostjo uspeli tudi na domačem trgu. Verjamemo, da se bo čez nekaj let zvedelo za našo kakovost kot na Češkem, kjer imamo svoj servis, ki praktično nima dela," še pove Tadej Buršič.

Mlado podjetje je občutilo pomanjkanje kapitala. "Kredit lahko dobiš pri banki šele takrat, ko si že uveljavljen, takrat pa ga niti ne potrebuješ tako zelo. Po izkušnjah lahko povem, da ni težko najti kupca, veliko težje mu je nuditi ugodne plačilne pogoje. V Sloveniji primanjkuje dobrih in usposobljenih kadrov, v zadnjem času pa nas obremenjuje še uzakonjena uravnilovka, zaradi katere ne moremo primerno nagrajevati najboljših in najprizadevnejših ljudi," razmišlja Buršič. Bodo podjetniki spet prisiljeni nagrajevati na črno?

B. DUŠIČ GORNIK

NA TUJE, ZDAJ PA ŠE DOMA - V družinskem podjetju IHS Krško so pred kratkim prikazali delovanje svojega zadnjega izdelka, paletizirne naprave, ki tetrapake (npr. mleka ali soka) ovija v zavoje in jih zlaga na palete. Naprava je izdelana po naročilu za češkega kupca in je primer strojev z manjšo zmogljivostjo. Na sliki: Tadej Buršič (levo) pri prikazu delovanja stroja. (Foto: B.D. G.)

NOVA IMENA V UO OBMOČNE ZBORNICE

KRŠKO - Območna gospodarska zbornica iz Posavja ima od 19. junija nove člane upravnega odbora. To so: Karl Recer (Vino Brežice), Izidor Slatner (Tovarna pohištva Brežice), Drago Vimpolšek (Prevoz Brežice), Stane Rožman (NE Krško), Dejan Avsec (LB Posavska banka Krško), Jože Cerle (Videm papir), Franc Lapuh (Metalna Senovo), Jože Kos (IR inženiring Krško), Vili Glas (Lisca Sevnica), Jože Imperl (Mercator Sevnica), Andreja Jamšek (Mercator Kmečka zadruga Sevnica), Jure Šlogar (Zagorec Sevnica), Emil Vehovar (Alpves Raka) in Tine Žener (T in T AOP servis Krško). Za predstavnika posavske zbornice v skupščino GZS je bil izvoljen Boris Macur iz podjetja Videm papir.

DELAVCI V OBRTI SE JEZIJO

BREŽICE - Brežiški obrtniki so se razburili ob novici, da bodo morali odslej delavci, ki so zaposleni pri obrtnikih, potrjevati zdravstvene izkaznice na Zavodu za zdravstveno zavarovanje. Menijo, da gre za še en neživljenjski ukrep, ki bo bolnemu delavcu naprtil še nekaj birokratskih opravkov več.

OB DRŽAVNEM PRAZNIKU - S slovesnostjo pred tednom dni v grajski dvorani, na kateri se je s koncertom predstavil Ljubljanski oktet, slavnostni govornik pa je bil načelnik državne uprave Darko Bukovinski, so Brežičani počastili dan državnosti. V počastitev praznika so tudi odprli razstavo "Orožje preteklosti". V cekljanski vojašnici so podelili bronaste medalje slovenske vojske desetim delavcem učnega centra in 25. OPSV ter predstavili delovanje Kluba jamarjev iz Kostanjevice. Častni oddelek vojakov iz Cerkelj se je v petek pridružil skupni delegaciji občine Brežice, ki je položila vence k spomeniku izgnancev v Brežicah, k spomeniku v Rigoncah in na grob padlega teritorialca Jerneja Molana. Člani občinskega sveta so se odpovedali sejnini za zadnjo sejo in tako zbrani denar namenili ženi in otrokom Jerneja Molana. (Foto: B. D. G.)

SREČANJE NEKDANJIH UČITELJEV - Proslava v počastitev 140-letnice osnovne šole v Podbočju je bila tudi priložnost za srečanje nekdanjih učiteljev in učiteljic, udeležil pa se ga je tudi nekdanji ravnatelj Jože Zupančič (v prvi vrsti drugi z leve), ki je bil ravnatelj šole več kot 30 let.

140 let šole v Podbočju

Ob visokem jubileju so pripravili srečanje učiteljev, učencev, staršev ter nekdanjih učiteljev in učencev

PODBOČJE - Letošnji zaključek šolskega leta v Podbočju ni bil povsem običajen, saj se je letos končalo 140. šolsko leto; kraj je namreč dobil šolo v času uvajanja obveznih šol po odločitvi Marije Terezije. Današnja zgradba osnovne šole je že tretja, pouk v njej poteka od leta 1982; sprva je bil v šoli pri cerkvi, kasneje pa v stari šoli, kjer je danes industrijski obrat.

V začetku je bil šolski okoliš povezan z velikostjo fare; šola v Sv. Križu je imela še podružnici v Bušeči vasi in v Črneči vasi. V šolskem letu 1909/1910 je samo podružnica v Bušeči vasi štela 227 učencev. Danes te šole ni več, otroci obiskujejo šolo v Cerkljah, mladi iz Črneče vasi pa hodijo v Kostanjevico. V šolski kroniki je zabeležena tudi zadnja podružnica na Brezju, ki je bila ukinjena leta 1977.

Letos je bilo na šoli 166 učencev, po en oddelek vsakega razreda; pri šoli pa sodelujeta tudi dva oddelka vrtca z 52 otroki. Na šoli je 11 učiteljev, dve vzgojiteljici in varuška s polovično obveznostjo. Le 6 učiteljev je na tej šoli zaposlenih poln delovni čas, ostali kombinirajo zaposlitev z okoliškimi šolami ali so zaposleni le polovično. Večjo stalnost učiteljev lahko prinese le več otrok. Obeti so spodbudni, saj bodo naslednje šolsko leto začeli z dvema oddelkoma male šole, kaže se tudi potreba po dodatnem oddelku za malčke v vrtcu, zato ravnateljica šole Anica Žugič upa, da tako majhnega števila učencev (154), kot je bilo pred nekaj leti, ne bo več.

Čeprav je podboška šola na podeželju, je novosti v šolstvu niso obšle, kljub majhnemu številu učencev pa dosegajo vidne rezultate na različnih tekmovanjih. Nekaj svojih sposobnosti in spretnosti so pokazali tudi na zaključni prireditvi, na katero so povabili starše, bivše učence in učitelje, ki so z velikim obiskom dokazali, kako pomembno vlogo ima šola v tem kraju.

T. G.

TUDI IGRE DEL KULTURNE DEDIŠČINE - Organizatorjem Pišečkih iger e uspelo še pred dežjem predstaviti vse tri igre, nato pa so se morali gledalci umakniti v dvorano, kjer jih je čakala zabava. V šolski učilnici so pripravili še poučno razstavo "Čas žetve" z razstavo starega orodja in prikazom prehrane ob žetvi. Obiskovalce Pišec so ta dan presenetile tudi vaške pevke in pevci. (Foto: B. D. G.)

Poznate pišečki hokej na travi?

V Pišecah priredili igre kot pred pol stoletja - "Finoganje", pa še "Kotöranje obručov" in "Pričkaje" - Podobno prireditev bodo poslej organizirali vsako leto v drugem kraju

PIŠECE - Turistično društvo Pišece je v sodelovanju z ostalimi društvi v kraju in z Občinsko turistično zvezo Brežice v nedeljo pripravilo igre, drugačne od kmečkih iger kakršnih smo vajeni. Nedeljske Pišečke igre so številne obiskovalce popeljale v čas pred 2. svetovno vojno, ko se je mladina na vasi zabavala drugače kot danes. Do pravil za nekatere igre naših staršev in starih staršev so prišli s pomočjo raziskovanja učencev osnovne šole in etnologinje Posavskega muzeja Ivanke Počkar.

V Pišecah se je kljub kislemu vremenu zbralo 8 ekip turističnih društev iz Velikih Malenc, Globokega, Krške vasi, Kapel, Pišec, Artič, Sromelj in z Bizeljskega. Za letošnje igre - podobne igre naj bi naslednja leta pripravili vsakokrat v drugem kraju - so izbrali tri stare igre, v katerih so nekdaj primerjali svojo spretnost in iznajdljivost.

Po pripovedovanju Milke Butkovič so tako prikazali igro "Kotöranje obručov", ki jo igra več igralcev, od katerih ima vsak obroč soda in pol metra dolgo palico, s katero poganja obroč po začrtani poti. Po opisu Mire Podgoršek so tekmovalci iz turističnih društev prikazali tudi "Pričkaje", igro za razvedrilo, ki jo ponekod igrajo še danes. Eden izmed igralcev skrije glavo v klobuk na soigralčevih kolenih in čaka na udarec po zadnji plati. Nekdo ga udari, on pa ugiba kdo. Če ugane, ga tisti zamenja.

Največ preglavic je tekmovalcem naredila zadnja igra "Finoganje", ki jo je opisal Milko Podgoršek. Gre za pišečko različico hokeja na travi. Igra se z leskovo palico, ki je spodaj odebeljena in s "kuzlo", manjšo leseno kocko (rob okrog 6 cm). Igralci najprej postavijo vsak svojo palico na nogo in jo vržejo čimdlje od sebe. Kdor vrže najmnaj, lovi pri luknji sredi kroga s "kuzlo". Ostali stojijo v krogu in si izkopljejo vsak svojo luknjo. Lovec (igralec na sredini) poskuša spraviti "kuzlo" v luknjo na sredini, igralci po krogu pa mu to onemogočajo. Ko mu le uspe, mora zakričati "Lükja", kar pomeni, da se mora takrat vsak tekmovalec pomakniti po krogu za eno luknjo naprej v smeri urinega kazalca. Lovec poskuša med tem prestavljanjem poiskati prosto luknjo. Če mu to uspe, postane lovec tisti, ki je ostal brez luknje, sicer pa lovi isti lovec naprej. Zmagovalec je tisti, ki je najmanjkrat lovil. Boste poskusili?

B. D. G.

DOLENJSKA BANKA

***Dolenjska banka** obvešča komitente, da 30.6.1995 odpira bančno enoto v Brežicah. **Ekspozitura Brežice ima sedež na Cesti prvih borcev 42.** Od 3.7.1995 dalje bo ekspozitura poslovala:*

vsak ponedeljek do petka** **od 8. do 12. ure in od 14. ure do 16.30

Ob sobotah ekspozitura ne bo poslovala.

Ekspozitura Brežice bo opravljala vse vrste bančnih poslov, namenjenih predvsem občanom in obrtnikom, in sicer:

- *vodila tolarske in devizne račune občanov*
- *sklepala tolarske in devizne depozite*
- *izdajala plačilne kartice*
- *opravljala menjalniške posle*
- *opravljala posle s tujino*
- *odobravala raznovrstne kredite občanom, kot so*
  - *gotovinski krediti*
  - *potrošniški krediti*
  - *stanovanjski krediti*
  - *krediti namenjeni obrtni in kmetijski dejavnosti,*

ter opravljala ostale vrste bančnih poslov.

Ponudba bančnih storitev je resnično pestra in privlačna, obrestne mere pa ugodne.

Zato Vas Dolenjska banka vabi, da se za dodatne informacije oglasite v ekspozituri Brežice ali zanje kličete po telefonu (0608) 61-442 ali (0608) 61-448.

Dolenjska banka Vas pričakuje v novi ekspozituri Brežice in Vas vabi k sodelovanju.

Namočeni in ohlajeni kresnik

Ugledno literarno nagrado je prejel Tone Perčič za roman Izganjalec hudiča - Pet finalistov - Na Jurčičevini odprli razstavno galerijo - Nagrade udeležencem ekstempora

MULJAVA - V deževnem in hladnem vremenu, ki je zmotilo račune organizatorjem in osiromašilo tako obisk kot program prireditve, so na Jurčičevini na kresni večer 23. junija slovesno podelili kresnika, eno najpomembnejših literarnih nagrad pri nas. Kresnika 95 za najboljši roman leta 1994, ki ga podeljuje Društvo slovenskih pisateljev, in z njim povezano denarno nagrado v vrednosti 10.000 nemških mark, ki jo prispeva ČZP Delo, je prejel pisatelj Tone Perčič za roman Izganjalec hudiča.

Žirija, ki ji je predsedoval Marjan Dolgan, je dobitnika izbirala izmed petih lani izdanih romanov, ki so prišli v zaključni izbor: poleg Perčičevega Izganjalca hudiča so bili končni kandidati za nagrado še Klan Igorja Karlovška, Pot v Trento Kajetana Koviča, Kačja roža Alojza Rebule in Pastorala Vlada Žabota. Ustvarjalci vseh petih nominiranih romanov so bili na kresni večer na Muljavi in čakali na končno razsodbo žirije, ki je, zaprta v Jurčičevi rojstni hiši, na svojem zadnjem zasedanju odločala, kdo bo prejemnik petega kresnika po vrsti. Letos žirija res ni imela lahkega dela, saj je bila lanska bera slovenskih romanov bogata in tudi kvalitetna. Jeziček na tehtnici se je nazadnje nagnil v prid Perčičevemu Izganjalcu hudiča, ki je po mnenju žirije, gledano v celoti, domiselna in umetniško dodelana podoba nekaterih temeljnih vzgibov našega časa. Povsem v skladu z duhom dobe je njegovo izhodišče problematizacija resničnosti in resnice. Ko človek izgubi izvorni občutek za resnico, postane ta razpoložljiva. Perčičev roman prepričljivo pokaže, kako takšna poljubna resnica odločilno sooblikuje našo podobo resničnosti. S tem umetniško dovršeno demonstrira tisto usodno izgubo, izgubo resnice in resničnosti, ki je doletela človeka v skrajni fazi planetarnega nihilizma.

Še pred podelitvijo kresnika so pisatelji na simpoziju, ki ga je pripravilo slovensko pisateljsko društvo, razpravljali o leposlovju v senci faktografske literature, v gospodarskem poslopju ob Jurčičevi domačiji pa so odprli novo galerijo, kjer so razstavili izbrana dela letošnjega ekstempora in podelili nagrade udeležencem. Izmed 44 udeležencev ekstempora je prvo nagrado prejel Lojze Kalinšek, nagrajeni pa so bili še Emilija Erbežnik, Ivan Japelj, Dražen Kalšan, Marjan Miklavc, Boris Štrukelj in Miro Švigelj.

M. MARKELJ

NAGRADA, KI TUDI DENARNO NEKAJ VELJA - Listino o podelitvi letošnjega kresnika je pisatelj Tone Perčič (drugi z leve) prejel iz rok lanskega letnega nagrajenca Andreja Hienga (na sliki desno), denarni del nagrade, ki je v vrednosti 10.000 nemških mark, pa iz rok direktorja in glavnega urednika Dela Tita Dobrška. (Foto: MiM)

75 LET ZBOROVSKEGA PETJA - V farni cerkvi v Kapelah je v soboto zvečer gostoval domači moški pevski zbor, ki je s koncertom obeležil tričetrt stoletja neprekinjenega delovanja. Zdaj močno pomlajeni zbor vodi že nekaj let Anton Miha Haler. Zbor je ob jubileju v goste povabil tudi Slovenski oktet, ki je ubrano pesmijo popestril drugo polovico večera. Za konec so fantje zapeli skupaj. (Foto: B. D. G.)

Belokranjska likovna bera na ogled

V Črnomlju odprli 4. belokranjski likovni bienale - Razstavlja 14 umetnikov - Župančičeva priznanja Jožetu Vrščaju, Bernardi Starešinič, Bogomiri Kure in Hop, Cefizlju

ČRNOMELJ - Pred tednom dni je bila v Špeličevi hiši v Črnomlju otvoritev 4. belokranjskega likovnega bienala, ki ga je pripravil KUD Artoteka Bela krajina. Ob tem se je predsednik Artoteke akademski kipar Jože Vrščaj spomnil prvega srečanja belokranjskih likovnikov, ki je bilo pred šestimi leti v galeriji Miniart, ter hkrati Silvestra Mihelčiča, ki je bienale pognal v tek. Slišati je bilo pripombo, da si ob tako lepi razstavi v Črnomlju želijo tudi lepo galerijo, na katero pa bodo morali žal še počakati.

Čeprav je število razstavljalcev na bienalu včasih močno preseglo število 20, so organizatorji tudi letos, ko je svoja dela postavilo na ogled 14 umetnikov, zadovoljni. Ti so: Janko Butala, Franci Fortun, Dirk Heij, Bogomir in Janja Jakša, Alenka Mušič, Sašo Pavlovič, Janez Rajmer, Martin Skoliber, Boris Udovč, Neva in Konstantin Virant, Mladen Vukšinič in Jože Vrščaj. Slednji je med drugim dejal, da je zelo pomembno, da so razstavo pripravili s skupnimi močmi, kar pomeni, da imajo skupen interes tako za delo v bienalu kot v Artoteki, kar je osnova, da lahko tudi vnaprej uspešno sodelujejo.

• Na otvoritvi bienala je predsednik črnomaljskega občinskega sveta Andrej Kavšek izročil tudi Župančičeva priznanja za dosežke na kulturnem področju. Najvišje priznanje, Župančičevo plaketo, je prejel akademski kipar Jože Vrščaj, ki je tako doma kot v tujini prejel že več priznanj in nagrad za malo plastiko, zlasti posebne skulpture iz pleksi stekla. Župančičevo priznanje je prejela profesorica razrednega pouka na črnomaljski OŠ Mirana Jarca Bernarda Starešinič, ki uspešno vodi otroško folklorno skupino na šoli ter z učenci raziskuje belokranjsko ljudsko izročilo.

PLAKETA VRŠČAJU - Predsednik črnomaljskega občinskega sveta Andrej Kavšek predaja Župančičevo plaketo akademskemu kiparju Jožetu Vrščaju (v sredini). Ob njem dr. Dušan Plut, ki je odprl 4. belokranjski likovni bienale. (Foto: M.B.-J.)

Profesorica na črnomaljski srednji šoli Bogomira Kure si je prislužila priznanje za uspešno delo na gledališkem področju, črnomaljski ansambel Hop, Cefizelj pa za ustvarjalno zvrst umetnosti, s katero po vsej Sloveniji razveseljuje otroke in njihove starše.

Dr. Dušan Plut, ki je razstavo odprl, pa se je vprašal, kaj lahko Bela krajina ponudi Sloveniji, ter odgovoril, da se v zadnjih desetih letih v trdoživih, obrobnih krajih porajajo pravi prijemi, s katerimi poskušajo dati v oceno in na ogled likovna dela, ki niso nastala zgolj iz tržnih razlogov. "Tako tudi belokranjski umetniki težavam in omejitvam navkljub ponovno skupaj, vse bolj dodelano, premišljeno, zrelejše in kvalitetnejše ponujajo v kritično presojo in na vpogled svojo likovno bero, notranjo podobo sveta, predmetov, ljudi, osebno obarvan izbor življenjskih utrinkov, doživetij," dejal dr. Plut o bienalu, ki bo v naslednjih mesecih gostoval še v Ganglovem razstavišču v Metliki, v prostorih zaarovalnice Tilia v Novem mestu ter v Jožefovi galeriji v Ljubljani.

M. BEZEK-JAKŠE

KONCERT MELITE OSOJNIK - V počastitev Dneva državnosti je bil v torek, 23. junija, ob 20. uri v dvorani Ideal centra v Ribnici koncert pevke Melite Osojnik. Pred pričetkom koncerta je občinstvo nagovoril ribniški župan Janko Tanko, gostji večera, ki je bil v znamenju šansona, balad in jazza, pa sta bili pesnica Neža Maurer in plesalka Jasna Knez. Osojnikova je zapela 12 pesmi, med katerimi je bilo 8 uglasbenih na besedilo Neže Maurer, ki je ribniškemu občinstvu tudi prebrala nekaj svojih pesmi. (Foto: M. L.-S.)

ZAČETEK KULTURNIH PRIREDITEV - V soboto se je z orgelskim koncertom Angele Tomanič v cerkvi Žalostne matere božje pri Treh farah v Ribnici pričelo metliško kulturno poletje pod naslovom "Pridi zvečer na grad". Organistka Tomaničeva je med drugim utemeljiteljica orgelske igre na avtentična prve slovenske orgelske šole. Nič manj znamenite niso orgle pri Treh farah, ki veljajo za najstarejše orgle, narejene na Kranjskem, in so delo znamenitega ljubljanskega orglarja Joannesa Georgiusa Eisla iz leta 1753. V soboto, 1. julija, pa bo ob 21. uri na dvorišču metliškega gradu uradna otvoritev poletnih prireditev in nastop metliške mestne godbe ob 145-letnici njenega obstoja. (Foto: M.B.-J.)

NASTOP UČENCEV GLASBENE ŠOLE

LOŠKI POTOK - Nedavni nastop v telovadnici osnovne šole dr. Antona Debeljaka v Loškem potoku spada v drugo obvezno produkcijo, ki jo morajo opraviti učenci glasbene šole. Nastop je bil tudi za javnost, nastopili pa so vsi, ki imajo prijavljene inštrumente na tej šoli, in pet gostov iz oddelka glasbene šole iz Sodražice. V Loškem potoku deluje pet oddelkov ali letnikov, ki jih vodita pedagoga Jože Lovko in prof. Peter Nikolovski. Prireditev je potekala pod geslom "Veselimo se" in je prijetno izvenela in hkrati pokazala izredno prizadevnost mentorjev in učencev. Kot posebno doživetje lahko omenimo nastop 12-članskega harmonikarskega orkestra pod vodstvom Nikolovskega, ki je pomenil vrhunsko doživetje ob sicer vztrajni kulturni suši v Loškem potoku.

A. K.

BRANKO KOTAR RAZSTAVLJA V DOLENJSKIH TOPLICAH

DOLENJSKE TOPLICE - Jutri, v petek, 30. junija, ob osmih zvečer bodo v paviljonu v Zdravilišču Dolenjske Toplice odprli prodajno razstavo šentjernejskega slikarja Branka Kotarja. Razstavo bo odprl šentjernejski župan Hudoklin, o slikarju pa bo spregovoril kustos Dolenjske galerije Jožef Matijevič. Razstava bo odprta do konca julija.

LIKOVNA DELAVNICA

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Od 23. do 25. junija je v zdravilišču v Šmarjeških Toplicah potekala 1. likovna delavnica v organizaciji Osnovne šole Šmarjeta in zdravilišča. Zbralo se je 15 slikarjev iz različnih krajev Slovenije in Italije, ki so bili kljub slabemu vremenu zelo ustvarjalni. Njihova dela so na ogled v avli zdravilišča do 9. julija.

DELA, KI OSTANEJO V SPOMINU - Za črnomaljski varstveno delovni center, ki deluje v okviru osnovne šole pod posebnimi pogoji Milke Šobar-Nataše, je bila sreda pretekli teden posebno pomemben dan, saj so trije izmed 17 varovancev centra pripravili likovno razstavo. Kot je ob otvoritvi razstave v obrtnem domu dejala umetnostna zgodovinarka Andreja Brancelj-Bednaršek, ni dvoma, da so njihova dela izvirna, med njimi pa ni malo dobrih, takšnih, ki se vtisnejo v spomin. Otvoritve sta se udeležila tudi državna sekretarka v ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve Anka Osterman in direktor varstveno-delovnega centra v Ljubljani Pavle Smolej. Na fotografiji (od leve proti desni): ravnateljica OŠ Milke Šobar-Nataše Ema Šujica, mladi slikarji Boris Toplak in brata Ivo in Franci Lakner ter likovna pedagoginja Alenka Vrlinič, katere sad načrtnega dela je omenjena razstava. (Foto: M.B.-J)

JUTRI KONCERT OB 80-LETNICI F. BAŠKOVIČA

BREŽICE - Zveza kulturnih organizacij Brežice vabi vse, ki cenijo ubrano pesem in spoštujejo dolgoletno delo Franca Baškoviča na svečani koncert "65 let s pesmijo", ki bo jutri ob 20. uri v slavnostni dvorani brežiškega gradu ob 80-letnici požrtvovalnega kulturnega delavca, ki že 65 let vodi pevske zbore in ima največ zaslug, da je zborovsko petje pognalo korenine skoraj v vsakem kraju občine. ZKO Brežice in občinski svet sta zato sprožila postopek za odlikovanje Franca Baškoviča z redom za izredne zasluge. V programu svečanosti bo nastopil moški zbor društva upokojencev Brežice, ki ga Baškovič še vedno vodi, mešani zbor Viva, glasbena šola Brežice, kjer je bil slavljenec zaposlen več kot 30 let, mešani zbor KUD Brežice, tamburaški orkester KUD "Oton Župančič" iz Artič in združeni moški zbori občine Brežice.

LETNA PRODUKCIJA TERPSIHORE - Plesno društvo Terpsihora, ki deluje v okviru Zveze kulturnih organizacij Novo mesto, je ob koncu šolskega leta v novomeškem domu kulture predstavilo rezultate celoletnega dela društva, ki se v okviru šestih skupin ukvarja predvsem s sodobnim plesom, jazz baletom in klasičnim baletom. Ti programi so namenjeni mladim od 12. leta naprej, za otroke od 1. do 5. razreda plesni pedagogi po šolah pripravljajo plesne urice, predšolskim otrokom pa so namenjene plesne igrice. Velika pridobitev za Terpsihoro je francoski koreograf Fred Lasserre, ki je v letu dni bistveno zvišal kakovostno raven šole plesa. Plesalci Terpsihore so se predstavili v 10 točkah, kot gostje pa so nastopile tudi plesalke kostanjeviške plesne skupine Harlekin. (Foto: I. V.)

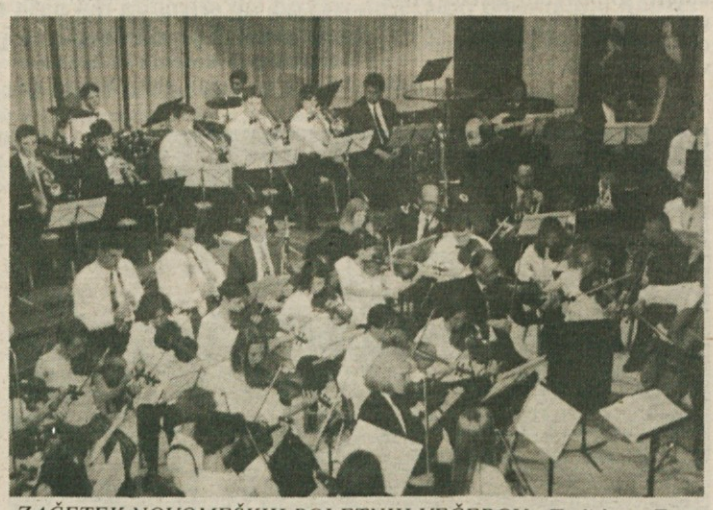

ZAČETEK NOVOMEŠKIH POLETNIH VEČEROV - Tudi letos Zveza kulturnih organizacij Novo mesto skrbi, da dolgi poletni (žal ne tudi topli) večeri niso dolgočasni in predolgi, seveda z organiziranjem kvalitetnih in za poslušanje prijetnih koncertov. Kot je že navada, je letošnje Novomeške poletne večere pričel Novomeški simfonični orkester pod vodstvom dirigenta Zdravka Hribarja in sicer v petek, 23. junija ob 20.30. V uvodu je nastopil Mali godalni orkester, ki ga vodi Petra Gačnik, v njem pa igrajo pa učenci glasbene šole Marjana Kozine iz Novega mesta. Otvoritveni koncert je bil sicer predviden v atriju novomeške Kapiteljske proštije, toda zaradi slabega vremena je bila prireditev v avli osnovne šole Grm, kar pa številnim obiskovalcem, ki so oba orkestra nagradili z navdušenim aplavzom, ni pokvarilo prijetnega začetka Novomeških poletnih večerov. (Foto: L. Murn)

SAMOSTANI - KULTURNO BOGASTVO DOLENJSKE - V veliki čitalnici Knjižnice Mirana Jarca so pripravili zanimiv kulturni večer, na katerem so predstavili monografijo Kartuzija Pleterje, ki je nedolgo tega izšla pri Dolenjski založbi, napisal pa jo je novomeški rojak umetnostni zgodovinar dr. Janez Janan Zadnikar. Predstavitve so se poleg avtorja udeležili še avtor fotografij Zdravko Pelko, prav tako Novomeščan po rodu, novi pleterski prior p. Januin Fiss in predstavnik Dolenjske založbe Zdravko Petrič. Pozdravni nagovor je imel novomeški župan Franci Koncilija. Večer je povezovala bibliotekarka Jadranka Zupančič, z dr. Zadnikarjem se je pogovarjala Silva Gomišček, za glasbene predahe pa so poskrbeli pevci okteta Adoramus. Ob zgovornem avtorjevem monografije, ki je večkrat poudaril veliko kulturno bogastvo, ki ga ima Dolenjska v svojih samostanih, in s sodelovanjem vseh gostov je večer izvenel v prijetnem vzdušju ter kot informativno bogata prireditev. (Foto: M. Marn)

POTA IN STRANPOTA

dežurni poročajo

IZ TOVORNJAKA UKRADEL DENARNICO - V noči na 21. junij je neznanec iz tovornjaka, ki ga je M. M. iz Dolenjega Podboršta parkiral pred DO Krka, ukradel moško denarnico, v kateri so bili tolarji, marke in šilingi v skupni vrednosti 60.000 tolarjev.

UKRADEL OROŽJE - Od 18. do 21. junija je neznanec v Kanižarici vlomil v stanovanjsko hišo ter ukradel dve lovski puški, vojaško pištolo in strelivo. Lastnika J. J. iz Ljubljane je oškodoval za 120.000 tolarjev.

VLOMIL V ZABOJNIKE - Od 23. do 26. junija je neznanec v Novem mestu vlomil v zabojnike, ki jih ima podjetje Pionir postavljene v podjetju Krka, ter ukradel dva vrtalna strojčka, električno ročno rezilko ter dvoje škarij za rezanje pločevine. Podjetje je oškodoval za 25.000 tolarjev.

UNIČIL STRANIŠČI - 24. junija je neznanec v Črnomlju na prostoru, kjer je bilo jurjevanje, zažgal dve roli papirnatih brisač ter ju vrgel v kemični poljski stranišči. Požar so pogasili delavci komunale, škode pa je za 300.000 tolarjev.

po dolenjski deželi

• Tatovi pogosto dokazujejo, da imajo zelo bujno domišljijo in potrebe: nekateri se zadovoljijo s kolesom, drugim je ljubši avto, nekateri prisegajo na denar, s katerim je mogoče dobiti skoraj vse. 17. junija pa je po Mirni hodil tatič, ki je ali vegetarijanec ali pa se bo odločil za katero od sadno-zelenjavnih diet. Zadišal mu je hladilnik prodajnega centra Mirna, trgovine Mercator Gradišče Trebnje. Hladilnik je postavljen za samopostrežno trgovino, požrešnež pa je odnesel 20 kilogramov banan, 25 kilogromov čebule, 20 kil krompirja, 4 kilograme lubenic in kilo češenj ter tako trgovino oškodoval za okoli 20 tisočakov. Ker je nakradena roba pokvarljiva, tatinu kljub zelo grdemu dejanju še nasvet: prevelike količine sadja ali zelenjave imajo lahko tudi hude posledice!

• Kako izgleda tisti prostor na policijski postaji, kamor možje v modrem pripeljejo kršitelje javnega reda in miru, je v noči na 22. junij spoznaval tudi 28-letni Franc z Rožnega. Očitno je bil tisto noč oziroma večer kar borbeno razpoložen, saj je začel v lokalu Pri Erni, kjer je goste pozival k pretepu, pozive pa še dodatno opremil z razbijanjem pepelnika ob mizo. Seveda so bili policisti o tem obveščeni, vendar je Franc, preden je padel v njihove roke, pokukal še v lokal Pirc na Blanci in preveral pripravljenost na boj tamkajšnjih gostov. Tako je v nekega gosta vrgel kozarec in ga vabil, naj se pomeri z njim, kar pa Francu ni uspelo, saj je moral oditi na ogled policijske postaje. Prav gotovo pa k pretepu ne bo pozival sodnika za prekrške!

KRONIKA NESREČ

OTROK S KOLESOM V AVTO - 19. junija ob 13.25 je 40-letna J. M. iz Prapreč pri Straži vozila avto po lokalni cesti od Mraševega proti Pokuku. Ko je pripeljala v Prapreče do hiše št. 1b, ji je z desne po dovozni poti na prednostno cesto pripeljal 10-letni kolesar M. P. iz Prapreč. Voznici ni je kolesarja zadela, dai se hudo poškodovan zdravi v novomeški bolnišnici.

IZSILIL PREDNOST - 41-letni Milan D. iz Hrvaške je 20. junija ob 9. uri vozil avto po regionalni cesti iz Dobove proti Brežicam. Ko je pripeljal do križišča z regionalno cesto Bizeljsko - Čatež, ni ustavil pred znakom stp, ampak je zapeljal na Dobovsko cesto v trenutku, ko se je po prednostni cesti pripeljal z motornim kolesom 16-letni Gregor B. s Senovega, ne da bi vožnjo prilagodil razmeram. Vozili sta trčili, Gregor pa se je hudo poškodoval.

V DREVO - 20. junija ob 19. uri se je na kolesu z motorjem peljal 61-letni Maksimiljan K. iz Sevnice iz Boštanja proti Kompoljam. Ko je peljal po ravnem delu ceste, je zapeljal na bankino, peljal nekaj metrov po njej, nato pa zapeljal pod cesto in trčil v drevo. Maksimiljan se je hudo poškodoval.

KRAJA KOLESA - Pavla K. iz Sodražice je neznanec s krajo gorskega kolesa oškodoval za okoli 20 tisoč tolarjev. Čeprav oškodovanec ni vztrajal pri pregonu za storilcem, ga policisti vseeno iščejo.

POŠKODBA GLAVE - Zaradi pomanjkljivega kolesa in prevelike hitrosti po klancu navzdol je Mario J. iz Ribnice minuli četrtek zapeljal z lokalne ceste v Jurjevici, padel na travnik in si poškodoval glavo. Odpeljali so ga v UKC Ljubljana.

Štiri leta zapora za uboj na mah

"Branil sem svoje življenje"

NOVO MESTO - V torek popoldne se je na okrožnem sodišču v Novem mestu končalo sojenje Jožetu Z., ki je 5. novembra lani pri zidanici v silobranu ubil Husa O. iz Zagreba, ki je imel hišo v Velikih Malencah. O prvi obravnavi smo že poročali; takrat so zaslišali 5 prič, svoje mnenje so povedali tudi sodni izvedenci. Tokrat so bili zaslišani še ena priča in psihiatra Medicinske fakultete iz Ljubljane, med obema obravnavama so pregledali tudi oblačila obeh vpletenih.

Sodišče je Jožetu verjelo, ko je govoril, da je med njim in Husom, s katerim sta bila prijatelja, prišlo do prepira, saj sta bila močno vinjena (v krvi sta imela po nekaterih ocenah celo več kot 2,8 promila alkohola). Jože je Husa ubil na mah v obrambi, a je meje samoobrambe prekoračil, dejanje pa je storil v bistveno zmanjšani prištevnosti. Analiza kontaktnih sledov na obeh udeležencih dokazuje, da je med njima res prišlo do osebnega kontakta. Jože je Husa s sekiro udaril vsaj 26-krat; prvi udarci so bili v samoobrambi, naslednji pa so pomenili prekoračitev le-te. Kazenski zakonik za uboj v trenutku predvideva zaporno kazen od 1 do 10 let, v silobranu je možno kazen tudi opustiti, kar sodišče zaradi prekoračitve ni storilo in Jožeta prisodilo 4 leta zapora. Ker ne obstaja nevarnost ponovitve, je Jože do pravnomočnosti obsodbe na prostosti. Več prihodnjič.

T. G.

KLJUČAVNICA NI POMAGALA - Od 22. do 25. junija je neznanec na Florjanovem trgu v Novem mestu preščipnil pleteno žico ključavnice ter ukradel moško gorsko kolo.

VLOMIL V TRI VIKENDE - Od 18. do 20. junija je neznanec med naseljem Podzemelj in Zemelj vlomil v tri vikende, vendar ni odnesel ničesar, povzročil pa je za 20 tisočakov škode.

Ribniška stranpota

MATERIALNA ŠKODA - V torek, 13. junija, nekaj po 14. uri je Aleš O., ki je vozil osebni avto iz smeri Ribnice v Jurjevico, zaradi neprimerne hitrosti zapeljal pri hiši št. 2 na levo stran cestišča v trenutku, ko mu je nasproti pripeljala voznica osebnega avtomobila Anita K. Kljub temu da se mu je voznica umikala, je med njima prišlo do trčenja. Na vozilih je za prek pol milijona tolarjev škode.

BREZ RAZLOGA - Minulo sredo dopoldan je Aleš Š. iz Ribnice policiste obvestil, da ga je večer poprej Damir K. pred bistrojem Slavin brez razloga udaril po obrazu. Policisti so ugotovili, da je bilo res tako.

Kočevska stranpota

ZAHOTELO SE JIMA JE ZAJCEV - 19. junija že blizu polnoči so bili kočevski policisti obveščeni, da nekdo vlamlja v barako v Cankarjevi ulici v Kočevju. Policisti so pri baraki z zajci še med vlamljanjem zalotili Sandija Č. iz Kočevja in Darka S. iz Pijave gorice, ki se tokrat ne bosta mastila z zajčjo pečenko.

OSKUBLI SO TRAKTOR - 20. junija zjutraj je lastnik traktorja, parkiranega v gozdu med Podlesjem in Lapinjami, prijavil kočevski policiji, da mu je neznan storilec ponoči ukradel s traktorja kolesne verige, 15 vezalnih verig in sedež traktorja ter še različno orodje. Okradeni je utrpel za okoli 250.000 tolarjev škode.

Prometna varnost se izboljšuje

Lani je policijska postaja Metlika zabeležila manj kaznivih dejanj in prometnih nesreč - Letos se ta trend nadaljuje, vendar je ena oseba na cesti že izgubila življenje

METLIKA - Delo policijske postaje Metlika je posebej usmerjeno k varovanju 60 kilometrov državne meje s Hrvaško oziroma t.i. zelene meje. Kot kažejo podatki, so ljudje dojeli vzpostavitev državne meje. Kljub temu je bil lani postopek uveden zoper 82 tujcev in zoper 115 Slovence, kar je sicer manj kot leto prej. Lani je bilo na območju omenjene policije izvedenih 8 poostrenih nadzorov prehajanja zelene meje, vendar policisti niso ugotovili pojavov, ki bi odstopali od ugotovitev pri nadzoru državne meje z rednim delom.

Na območju občine Metlika so lani obravnavali 247 kršiteljev javnega reda in miru, kar je v primerjavi z letom prej za 60 odst. več. Največ prekrškov je bilo ob vikendih. Dobra tretjina kršiteljev je imela stalno bivališče v metliški občini, drugi pa izven nje. Dve tretjini kršitev je bilo v gostinskih lokalih in na cestah; enak delež je bilo storjenih med 22. in 6. uro, zato so policisti poostrili nadzor gostinskih lokalov.

V času turistične sezone so velik poudarek namenili kopališčem ob reki Kolpi in s tem tudi varovali državno mejo. Pri varovanju državne meje v času turistične sezone so lani pri nedovoljenem prestopu zalotili 13 tujcev.

Lani je bilo na območju PP Metlika obravnavanih 154 kaznivih dejanj, kar je za 7,9 odst. manj kot leto prej, naknadno pa so preklicali 24 zadev. Prevladujejo predvsem kazniva dejanja zoper družbeno in zasebno lastnino, saj le-ta predstavljajo več kot dve tretjini dejanj. Največ kaznivih dejanj je bilo storjenih na območju KS Metlika, sledita Gradac in KS Podzemelj. Lani je narasla gospodarska kriminaliteta, saj so obravnavali 20 primerov, leto prej pa 11. Mladoletniška kriminaliteta na območju metliške občine ni problematična in v primerjavi s prejšnjimi leti upada.

Lani je bilo na tem območju manj prometnih nezgod s hujšimi posledicami kot leto prej in manj z manjšo premoženjsko škodo, saj je policija lani poostrila nadzor nad prometno varnostjo tako na preventivnem kot na represivnem področju. Kot je povedal komandir policijske postaje Metlika Alojz Ravnikar, so tudi letos prometne razmere ugodne, žal pa so že zabeležili eno nezgodo s smrtnim izidom. Obravnavali so tudi 8 nezgod z udeležbo otrok, zato velja opozorilo vsem šoferjem, naj bodo previdni. Previdnost pa je potrebna tudi pri parkiranju: in avtomobilov naj ne puščajo na pločnikih, saj so ti namenjeni pešcem.

T.G.

Alojz Ravnikar

DAN POLICIJE V KOČEVJU - Med redkimi policijskimi postajami v Sloveniji, ki so bile izbrane, da pred dnevom policije, 27. junijem, organizirajo "dan odprtih vrat policije", je bila tudi policijska postaja v Kočevju. Policisti so obiskovalcem, ki jih je prišlo izredno veliko, pokazali svoje prostore in opremo, oborožitev, zaščitna sredstva, specialno vozilo za reševanje v hudih prometnih nesrečah, vozilo z radarjem, pripomočke pri urejanju prometa, alkotest, delo konjenice in službenih psov, opremo za raziskovanje kaznivih dejanj, vzorce raznih mamil, protivlomne naprave, dele policijskih uniform, primere nasilja v družinah, posilstev in drugo. Na fotografiji: z dneva odprtih vrat policije v Kočevju. (Foto: J. Primc)

60 let GD Mokro Polje

Ob 60-letnici gasilski dom bogatejši za sv. Florjana - Uradni prevzem obnovljenjega doma in orodne prikolice

MOKRO POLJE - Letos mineva 60 let od ustanovitve gasilskega društva Mokro Polje, ki združuje Dolenje in Gorenje Mokro Polje, Polhovico, Pristavo, Prapreče in Žerjavin. Tako so te vasi z nastankom društva dobile nekakšen center prostovoljnega in razvedrilnega življenja in dela, hkrati pa je bil to korak k ustvarjanju skupnega imetja. Avgusta leta 1935 so odprli gasilski dom, ki je nastal v glavnem z delom domačih ljudi ter z nabranimi prispevki in darovi. Dom je med vojno nekaj mesecev služil za šolo, potem pa so ga italijanski okupatorji spremenili v svojo postojanko, vso opremo in dokumente pa uničili. Gasilci so pred tem umaknili le motorko in so jo skrili v cerkev na Gorenjem Mokrem Polju. Po vojni so člani društva dom obnovili in danes služi različnim dejavnostim; odprt je za vse krajane in ima pomembno kulturno vlogo.

Za 60-letnico je gasilski dom obogatel za blagoslovljeni kip sv. Florijana, katerega boter je Alojz Vrtačič, ki je na začasnem delu v Nemčiji. Proslava je bila 24. junija in se je udeležil tudi edini še živeči ustanovni član gasilskega društva 89-letni Janez Antončič s Prapreč. Proslava je bila tudi priložnost za podelitev priznanj, plamenic, plaket veteranom in članom za dolgoletno službovanje, prav tako pa so gasilci uradno prevzeli prenovljeni dom in orodno prikolico.

Danes šteje društvo okoli 130 članov, njegova glavna dejavnost pa je preventiva, saj jim je ravno z njo uspelo število požarov zmanjšati. Posebna skrb velja mlajšim; imajo dve desetini pionirjev in dve mladincev, aktivna je tudi ženska desetina, na tekmovanjih pa dosega društvo dobre rezultate. Mlade spodbujajo tudi z organiziranim letovanjem: letos bodo odšli že četrte počitnice zapored na večdnevni planinski tabor na Gorjance.

T. G.

Ob praznovanju 60-letnice gasilskega društva Mokro Polje je dom obogatel tudi za kipec sv. Florijana.

Mladi vedno bolj agresivni

Manj je prometnih nesreč, več pa kaznivih dejanj - Izsiljevanje v šolah in okoli njih - Poostrena policijska kontrola okoli šol in drugod

KOČEVJE - V prvih petih mesecih letos je bilo v kočevski občini manj nesreč kot v istem obdobju lani. Dva sta v nesreči izgubila življenje, 6 je bilo hudo poškodovanih, trije lažje, 71 nezgod pa je bilo le z materialno škodo. Najpogostejši vzroki nesreč so neprilagojena hitrost (23), premiki z vozilom (17), neupoštevanje prednosti (12) itd. 18 povzročiteljev nesreč je bilo pod vplivom alkohola.

"Zato bomo strogo obravnavali prehitro vožnjo, alkoholiziranost voznikov, nepravilno prehitevanje in pripenjanje z varnostnim pasom," pravi komandir policijske postaje Mirko Ješelnik in dodal, da so zaradi prometnih prekrškov prijavili sodniku za prekrške 887 voznikov, mandatno pa so kaznovali nadaljnjih 922. Zaradi vožnje pod vplivom alkohola so odvzeli vozniško dovoljenje 95 voznikom, 5 so jih poslali celo na strokovni pregled o alkoholiziranosti, 141 so jih preizkusili z alkotestom, 350 voznikov so izključili iz prometa, 22 voznikom pa so odvzeli vozniško zaradi okvar na vozilu.

Kaznivih dejanj je bilo letos več kot lani (102). Porastle so tatvine prometnih sredstev (12 primerov: 5 odvzemov osebnega avta in 7 mopedov). Več je vlomov v avtomobile, iz katerih pokradejo najpogosteje avtoradie. Zabeležili so še dva primera izsiljevanja, nekaj krivolovov, po en napad na uradno osebo in preprečitev uradnega dejanja. "Ugotavljamo, da je vedno več storilcev kaznivih dejanj med mladoletnimi. Izsiljujejo predvsem v šolah in pred njimi. žal zaradi strahu oškodovanci le redko prijavljajo ta dejanja", pravi komandir Ješelnik in dodaja, da zato pogosteje kontrolirajo okolico šol in avtobusno postajo, da bi preprečili ta dejanja, in uspehi se že kažejo.

Na področju javnega reda in miru ni bilo hujših kršitev (masovnih pretepov), kljub temu so zabeležili 123 prekrškov, največ v zasebnih prostorih, nato v lokalih in na ulici. Policisti opažajo pri mladini povečano agresivnost, ki meji že na vandalizem, saj posebno ob vikendih ponoči mladi razbijajo stekla na oknih oz. izložbah, prevračajo in uničujejo kante za odpadke, prevračajo zbiralnike surovin, komaj postavljene klopce pa so tudi takoj polomili. Policisti so odkrili tudi nekaj nasadov konoplje, razpečevalca mamil pa nobenega.

J. PRIMC

Mirko Ješelnik, komandir policijske postaje Kočevje

Nihče ni streljal, a pokalo je!

Po treh letih sodili Naserju Koci za poskus umora - Očitno po tako dolgem času, da se nekateri dogodka ne spominjajo najbolje ali pa še bolj jasno, a z drugačno vsebino

NOVO MESTO - Naser Koca je obtožen poskusa umora, saj naj bi pred tremi leti, točneje 3. junija zvečer, na Lokvah streljal na soseda Cirila Šajnoviča z Lokev. Prejšnji teden je bila na okrožnem sodišču obravnava, vendar je Naser zatrdil, da ni streljal in da orožja še nikoli ni imel v rokah. Orožja pa tudi pri Cirilu nimajo, kot je zatrdil sam Ciril.

Kot se obtoženi spominja, so streljali Brajdiči in Šajnovičevi proti njegovi hiši, zato se je Naser z družino raje umaknil v hišo. Pred streljanjem je videl Cirila Brajdiča, ki je prišel domov in začel kričati zaradi meje, kajti Naser je podrl njegovo drevje, ki je raslo na zemlji, ki ga je Koca kupil, zato je ta postavil ograjo. "Vem, da me Šajnovič in Brajdič tožita, da sem streljal proti avtu, vendar to ni res. Šajnoviča niti nisem videl, da bi se peljal z avtom, orožja pa nisem imel in ga sploh še nisem imel v rokah in ne znam z njim rokovati," je zatrdil Naser in dodal, da je pred streljanjem prišel k njemu Boris Brajdič ter mu povedal, da mu Ciril Brajdič grozi, da bo vse postrelil. Podobno zgodbo je povedal tudi njegov oče. "Ciril Brajdič je vzel karabin in začel streljati kot v borbi. Vsi smo bili v hiši, dokler ni prišla policija in odpeljala sina in mene, sina pa so obdržali. Brajdičevi mi zavidajo, ker nekaj imam in pridno delam. Gre za podtaknjene stvari," je pojasnil obtoženčev oče. Povedal je, da je pred tem dogodkom policista Marjana, ki je prišel slučajno v naselje, na grožnje opozoril, a očitno jih ni jemal resno.

Tudi Ciril Brajdič je najprej povedal, da je dogodek že res oddaljen in se ga bolj slabo spominja. Čeprav je pred preiskovalnim sodnikom in na prvi obravnavi rekel, da ni natančno videl, kdo je streljal, in so mu to povedali drugi, je bil tokrat trdno prepričan, da je videl Naserja. "30 let živimo na Lokvah, tisto drevje pa je stalo med obema hišama 10 let. Ko sem prišel domov, sem začel vpiti, takrat pa so začeli Kocovi streljati proti naši hiši, zato smo se hitro skrili za bajto. Ko se je zet odpeljal z avtom, sem videl Naserja, kako teče za avtom in strelja," je pripovedoval Ciril Brajdič. Seveda tudi pri njih niso imeli orožja. Kot ga je opozorila sodnica, je na obravnavi pred tremi leti povedal, da je izvedel od Nataše, kdo je streljal. Vendar je spet potrdil, da je sam videl na lastne oči. Ko je Cirila obtoženčev zagovornik vprašal, kdaj je torej govoril resnico, je rekel, da ni nobenkrat lagal.

Ciril Šajnovič se streljanja dobro spominja, saj je ena izmed krogel prebila vrata, ga oplazila po zadnji plati in pristala v sedežu, pred streljanjem v avto pa je bil priča streljanja v hišo, kjer so bile vidne sledi na zidu, oknih in vratih. Pavla, ki s Cirilom živi v izvenzakonski skupnosti, je Naserja videla, ko je streljal na Cirilov avto, vendar je vse skupaj že skoraj pozabila. "Naša stran gotovo ni imela orožja in ni streljala," je povedala. Zakaj je Naser streljal na moža, pa ne ve, saj so bili prej odnosi med družinama dobri. Po dogodku so se sicer ohladili, sedaj pa so bolj površinski.

T. GAZVODA

• Zapisnik o ogledu hiše potrjuje sledi strelov, v hiši pa je strokovnjak našel drobce izstrelkov, ki kažejo, da gre verjetno za dve vrsti orožja. Zdravnik, ki je Cirila Šajnoviča pregledal še isti večer, pa ne more z gotovostjo trditi, da je poškodba posledica oplazenja krogle. Tudi kontrola prisotnosti smodnika pri Cirilu in Naserju ne izključuje možnosti streljanja. Sodišče bo pred končno obsodbo 10. julija zaslišalo še policiste.

ŠPORT

DVOJMOČ, GORIŠEK IN LAMPETOVA MED NAJBOLJŠIMI - Državno tekmovanje v praktičnem streljanju z velikimi kalibri, ki je bilo v soboto, 17. junija, v Kopru, je našim tekmovalcem prinesla nekaj lepih uvrstitev. V streljanju s samokresi, kjer je največja konkurenca, je Ludwig Dvojmoč (Kobra team, Šentjernej) zasedel 3. mesto, Jože Godina (Krško) 4. in Samo Jakše (Kobra team) 5. mesto. Z revolverjem je Gorišek Zoran zasedel 3., Sandi Mirt 4., Dušan Levičar 5. in Dušan Agrež 6. mesto (vsi iz Krškega). V konkurenci žensk je Mateja Lampe iz Šentjerneja zasedla 2. mesto.

Janos Szeman je osvojil Mirno Peč

Na 13. mirnopeških tekih je zmagal madžarski tekač Janos Szeman - Kljub dežju množično - Med ženskami je Vivodova premagala Javornikovo - Brez veselice

NOVO MESTO - Madžarski dolgoprogaš Janos Szeman je novi junak mirnopeških tekov, ki so jih prizadevni Mirnopečani tokrat pripravili že trinajstič. Na sobotni prireditvi se je kljub dežju zbralo več kot 400 tekačev na dolge proge, organizator pa je svoje delo tako kot ponavadi opravil zelo dobro.

Med moškimi je v malem maratonu oziroma teku na 21 km zmagal zmagovalec teka v Radencih Madžar Janos Szeman, najboljši slovenski maratonec Ptujčan Mirko Vindiš, ki je pred nedavnim preživel prometno nesrečo in zaradi tega dalj časa ni mogel trenirati, je bil drugi, prvih 12 km pa je tekel skupaj z Madžarom. Po prireditvi je Vindiš povedal, da je z drugim mestom zadovoljen, če pa ne bi bil poškodovan, bi se zagotovo boril za zmago in nov rekord. Vreme mu je ustrezalo, saj kljub dežju ni bilo hladno. Prav tako je bila zelo zadovoljna Mariborčanka Silva Vivod, ki je bila najhitrejša med dekleti in je prehitela najboljšo slovensko maratonko Heleno Javornik.

Mirnopeški organizatorji so kot vsako leto prireditev razdelili na vrsto kategorij. Med deklicami je v teku na 600 m zmagala Polona Martič nad Mojco Repnik Prešeren in Andrejo Pinoza, med dečki pa Domen Kralj nad Domnom Jarcem in Gregorjem Vodenikom. Starejše deklice in dečki so tekli na 1500 m, zmagala pa sta Karmen Repnik Prešeren nad Anjo Čepin in Janjo Pungerčar ter Janez Uhan nad Dejanom Slano in Robinom Papežem.

Polovično progo maratona je med mladinci najhitreje pretekel Žinko Damir iz Radencev, med člani Janos Szeman iz madžarskega mesta Vedac, med starejšimi člani Ptujčan Mirko Vindiš, med mlajšimi veterani Madžar Emil Grapkain, med veterani Janez Sitar iz Velenja. Med ženskami je bila med članicami najhitrejša Silva Vivod, med veterankami pa Ljubljančanka Veronika Bohinc.

Tekmovanje je štelo tudi za dolenjsko prvenstvo v malem maratonu, dolenjski prvaki pa so postali: Anton Švigelj iz Šmarja- Sap med mladinci in člani ter Matija Ožanič iz Kočevja med veterani.

10-kilometrski trimski tek je med dekleti najhitreje pretekla Novomeščanka Irena Auersperger, med moškimi Jože Svržnjak iz Ptuja - šentjernejski triatlonec Janez Avsec je bil tretji - in med pripadniki Slovenske vojske Branko Velikonja iz Ptuja.

I. V.

DRŽAVNO PRVENSTVO V KOČEVJU

KOČEVJE - Triatlonski klub Ljubljana in ZTKO Kočevje organizirata 1. julija ob 9. uri na Kočevskem (start in cilj bo pri Rudniškem jezeru) državno prvenstvo v klasičnem triatlonu, ekipno državno prvenstvo za mlajše mlađince, mladince in člane, sprint triatlona za vojake, rekreativce in državno prvenstvo za mladince od 14. do 16. leta ter otroški triatlon. Tekmovanje bo z ozirom na posamezne kategorije tekmovalcev na različno dolgih prograh, in sicer v plavanju, kolesarjenju in teku. Predstavnik Športne zveze-ZTKO Kočevje Dušan Kotnik je povedal, da bo drugo leto zapored to tekmovanje na Kočevskem, da se ga bo letos udeležilo okoli 150 do 200 tekmovalcev in da potekajo prizadevanja v smeri, da bi prirejali mednarodna in evropska prvenstva v triatlonu, za kar pa so pogoj primerno dolge in urejene proge. Predstavniki Triatlonskega kluba Ljubljana so poudarili, da jih ne moti "neokrnjena narava" oz. neurejena okolica jezera, čudijo pa se, da Kočevarji ne znamo bolje urediti tega naravnega bisera.

J. P.

KASAČI V BREGAH

KRŠKO - Konjeniški klub Posavje iz Krškega bo v soboto, 1. julija, ob 15.30 na hipodromu Brege pripravil veliko kasaško dirko, na kateri bodo v devetih točkah sporeda nastopili skoraj vsi najboljši slovenski kasači, deseta točka pa bo tekmovanje domačih dvovpreg, med katerimi bo nastopil tudi par ponijev. Prizadevni organizatorji bodo ob obletnici ustanovitve kluba pripravili tudi zabavno prireditev z glasbo za ples, jedačo in pijačo.

TURNIRJI V MALEM NOGOMETU

ŠENTJERNEJ - Nogometni klub Kobra z Dolenjega Vrhpolja organizira turnir v malem nogometu, ki bo v nedeljo, 9. julija, ob 8. uri na igrišču v Pleterjah. Prijave zbirajo na telefon (068) 42-117 ali osebno v bistroju Paladu na Dobravici pri Šentjerneju.

PODBOČJE - Športno društvo Podbočje bo v soboto, 1. julija, ob 20. uri v počastitev dneva državnosti na igrišču pred tamkajšnjo osnovno šolo pripravilo nočni nogometni turnir, za katerega se lahko prijavite po telefonu 0608 78 184 ali pa na igrišču pred začetkom turnirja.

NOVO MESTO - Nočni nogometni turnir, ki ga je malonogometni klub Bife Viktor iz Regrče vasi nameraval pripraviti v soboto, 24. junija, je zaradi dežja prestavljen na soboto, 1. julija, z začetkom ob 20. uri, pripravil nočni turnir v malem nogometu. Prijavite se lahko in še kaj več zveste po telefonu 27 071 ali 321 789.

DEŽ JIH NI MOTIL - Nekateri tekači nastopajo na Mirnopeških tekih že od vsega začetka, in čeprav letos nebo do njih in prizadevnih organizatorjev z Iztokom Golobičem na čelu ni bilo prijazno, se je na štart postavilo več kot 400 tekmovalcev. Žal pa po koncu tekmovalnega dela prireditve ni bilo tradicionalne vrtne veselice. (Foto: Lidija Murn)

Gym rain v tretje leto

Kljub težavam telovadke brežiškega kluba uspešno nastopajo - Na treninge se vozijo v Cerklje

BREŽICE - Gimnastični klub Gym Rain iz Brežic je konec maja z nastopom na državnem prvenstvu v ženski gimnastiki zaključil svojo drugo tekmovalno sezono, v kateri je dosegel kar nekaj vidnejših uvrstitev: na kvalifikacijskem tekmovanju prve selekcije v Ljubljani so starejše pionirke zmagale, na Hullyjevem memorialu v Brežicah so bile druge, na Malejevem memorialu v Ljubljani pa so bile tako kot mlajše pionirke tretje. Starejše pionirke na letošnjem državnem prvenstvu B-programa Gimnastične zveze Slovenije niso nastopile, saj so že pred začetkom spomladanskih tekmovanj nehale aktivno nastopati, medtem ko se je mlajšim pionirkam nastop ponesrečil in so pristale na 6. mestu.

Glede na to, da v Brežicah obstajata dva gimnastična kluba, med katerima pa ni ravno zglednega sodelovanja, se morajo telovadke Gym rain na že drugo leto zapored voziti na treninge v Cerklje, kjer ima tamkajšnja osnovna šola precej več posluha za njihove težave, kot ga imajo v Brežicah.

S pomočjo vodstva šole so si vaditelji Gym raina ustvarili dokaj ugodne razmere za delo in so v času od lanskega julija pa do konca letošnjega maja opravili 240 treningov oziroma 620 vadbenih ur s telovadkami, ki nastopajo v B in A programu GZS. Sad vztrajnega dela je pravgotovo tudi uspeh 8-letne telovadke Katje Lapuh, ki bo v naslednji sezoni nastopala na tekmovanjih A-programa, v klubu Gym rain pa nameravajo septembra na posavskih osnovnih šolah pripraviti testiranje za mlade telovadke oziroma za vse deklice, ki bi se rade ukvarjale s športno gimnastiko.

MEŽNAR ZMAGAL V PRILIPAH - Motokrosisti so v nedeljo tekmovali v Prilipah pri Brežicah. V razredu do 125 kubičnih cm je bil dalec najhitrejši Novomeščan Ludvik Mežnar (na sliki med častnim krogom z lovorjevim vencem), v razredu do 250 ccm je po padcu prvega favorita Janija Sitarja zmagal Bogomir Gajser, medtem ko v finalu Sitar ni imel pravega tekmeca, Mežnar, ki je vozil s šibkejšim motorjem, pa je bil odličen šesti.

Brane je bil dvakrat za las drugi

Brane Ugrenovič je bil na posamičnem kronometru in na dirki za veliko nagrado Krke najboljši novomeški kolesar - Zmagi tekmovalcev z vzhoda Autku in Lazourenku

NOVO MESTO - Velika nagrada Krke je predvsem za slovenske kolesarje velikega prestižnega pomena in največkrat so na tej dirki zmagali domači kolesarji, ki so se zmagi nadejali tudi tokrat. V soboto, ko je bila na sporedu vožnja na čas oziroma kronometer, jim je prvo mesto odnesel Belorus v celjskem dresu Sergej Autko, v nedeljo pa Ukrajinec Vitali Lazourenko. Oba dneva je bil drugi Krkin kolesar Brane Ugrenovič, ki je v soboto za zmagovalcem zaostal 1,77 sekunde, v nedeljo pa je šele fotofiniš pokazal, da ga je Ukrajinec premagal za vsega 2 cm.

Splošna ocena za obe dirki je bila kljub težavam z vremenom izredno pozitivna, kolesarsko društvo Krka pa je uspelo tako po organizacijski kot tudi po tekmovalni plati. Čeprav nekateri žalujejo za zmagama, pa sami dirki zmaga tujih kolesarjev daje posebno vrednost. Žal v soboto na dirki na čas ni bilo kolesarjev ljubljanskega Roga, kar je bila njihova taktična poteza, ki pa jim ni uspela, saj očitno ta čas nihče med njimi ni tako dobro pripravljen, da bi se na sicer kratki a zelo razgibani in težki dirki, kakršna je Velika nagrada Krke, na zaradi zaprtega kandijskega mostu nekoliko skrajšanem balkanskem krogu, lahko uvrstil med najboljše ali celo zmagal. Novomeški kolesarji so se namreč po neuspehu na dirki Po Sloveniji dobro opomogli in od takrat na slovenskih dirkah prvega mesta niso prepustili nikomur.

V soboto so se na 24 km dolgem kronometru od Otočca do Šentjerneja in nazaj trije Novomeščani (Brane Ugrenovič je bil drugi, Branko Filip tretji in Pavel Šumanov četrti) uvrstili takoj za zmagovalcem Sergejem Autkom, starim znancem Velike nagrade Krke, na kateri je bil predlani, ko je zmagal Gorazd Štangelj, drugi. Med mladinci je bil najhitrejši švicarski reprezentant Sandro Güttinger, novomeški up Martin Derganc je bil drugi, Kranjčan Tadej Valjavec tretji in drugi najboljši krkaš Peter Ribič četrti. Najvišje uvrščeni kolesar krškega Savaprojekta je bil Marko Golobič na 14. mestu.

V nedeljo se je nebo sicer nekoliko usmililo kolesarjev, saj večji del dirke ni deževalo, pač pa so bile mokre in spolzke deske otoških mostov vzrok za skupinski padec, pri katerem pa se nihče ni resneje poškodoval. Kljub mokri cesti je karavana 146 kolesarjev - mladinci so štartali takoj zatem, ko so člani končali prvi krog - začela dirko zelo hitro in že kmalu po začetku so si predvsem Rogovi in Krkini tekmovalci prizadevali, da bi si s pobegom ustvarili taktično prednost. Prvi resnejši pobeg je v četrtem krogu uspel večji skupini kolesarjev, med katerimi pa so bili tudi krkaša Murn in Filip, ki je pobeg začel, mladinca Bergant iz Ljubljane in Valjavec iz Kranja ter Belorusa Kawetzki in Odrinski. Ti so se ostalih ubežnikov - med njimi je bil zelo aktiven tudi Bogdan Ravbar, ki je prejšnjo nedeljo takoj po povratku z dirke Po Avstriji zmagal v Novo Gorici - otresli v naslednjem krogu in si nabrali že skoraj dve minuti prednosti. Glavnina je ubežnike ujela dva kroga pred ciljem, kar je pomenilo, da bo zmagovalca odločil ciljni šprint, kar se je tudi zgodilo. Krkaši so iemli v vodilni skupini več adutov, prvi med njimi pa je bil odlični šprinter Boštjan Mervar, vendar ni imel najboljšega izhodišča, zato se je namesto njega pognal v boj za zmago Brane Ugrenovič, ki je tik pred ciljno črto dvignil roko, ravno tako kot Vitalij Lazourenko. Slednji se je veselil tudi na koncu, ko so sodniki s pomočjo fotofiniša ugotovili pravega zmagovalca, čeprav je bil dan prej na kronometru zadnji. Tretji je bil Čeh Roman Kribus, četrti pa drugi najboljši krkaš Boštjan Mervar. Med drugimi se je v vodilni skupini na cilj pripeljal tudi Sandi Papež, za katerega je bila to prva tekma po poškodbi na dirki Po Sloveniji.

I. V.

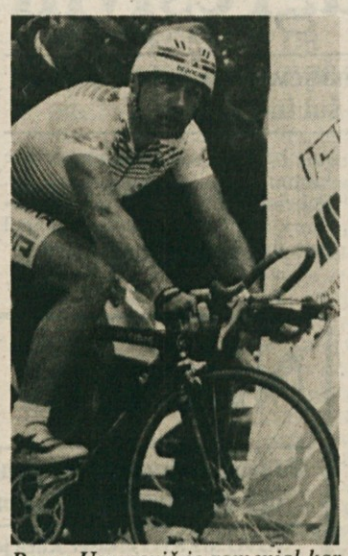

Brane Ugrenovič je zamenjal kar nekaj slovenskih klubov, preden se je ustalil v novomeški Krki. Veljal je za domačega favorita in je svojo vlogo dobro odigral. Na sliki: tik pred štartom sobotnega kronometra.

AKRIPOL V ITALIJI

TREBNJE - Rokometaši trebanjskega Akripola so se konec minulega tedna udeležili močnega mednarodnega rokometnega turnirja v Milanu, na katerem je nastopilo med člani 8 in med mladinci 5 ekip iz Slovenije, Italije in Francije. Trebanjci so bili v obeh konkurencah najboljši. Za Akripol sta tokrat igrala tudi igralca, ki bosta v prihodnji sezoni okrepila trebanjsko moštvo, Andrej Počrvina in Emir Junuzovič, nad njuno igro pa je bilo trebanjsko vodstvo nadvse zadovoljno.

OLIMPIJSKI TEKI

BREŽICE - Na olimpijskih tekih, ki sta jih v petek po brežiških ulicah pripravila tamkajšnji atletski klub Fit in športno-rekreacijski center, se je udeležilo več kot 300 tekačev, ki so na cilju dobili spominske majice in certifikat za uspešno opravljen tek.

TENIŠKI TURNIR V TREBNJEM

TREBNJE - V nedeljo, 2. julija, bo v športnem centru Vita v Trebnjem 4. tradicionalni teniški turnir posameznikov za pokal mesta Trebnje. Turnir je posvečen obletnici proglasitve Trebnjega za mesto in praznovanju dneva državnosti. Prijavite se lahko do petka, 1. julija, do 18. ure.

ŠENTRUPERČANKE DRUGE V DRŽAVI

ŠENTRUPERT - Mlade košarkarice, ki na osnovni šoli Šentrupert že tretje leto vadijo pod nadzorstvom Igorja Silvestra, so se letos uvrstile v republiško finale košarkarskih tekmovanj za osnovne šole. V Rogaški Slatini so se med štirimi najboljšimi ekipami dobro znašle in jim je le za las ušel naslov državnih prvakinj, vendar so tudi z drugim mestom, potem ko so prejšnja leta dvakrat izpadle že v polfinalu, zelo zadovoljne, saj šentruperško šolo obiskuje vsega skupaj 200 otrok, mlade košarkarice pa vadijo izključno v okviru šolskega športnega društva, in ne v klubih, kot je pravilo v večjih krajih.

V ŠMARJETI 120 TEKAČEV

ŠMARJETA - Na šmarjeških tekih, ki sta jih prejšnjo soboto pripravila šmarješko turistično društvo in tamkajšnje zdravilišče, je nastopilo 120 tekačev, od domačih tekmovalcev pa je največ dosegel Šinkec iz Šmarjete, ki je zmagal med starejšimi dečki.

Odprli novo plezalno steno

Pridobitev za Ribniško dolino

RIBNICA - Minuli četrtek ob 19. uri je bila v Športnem centru v Ribnici svečana otvoritev plezalne stene. Na novi pridobitvi Planinskega društva Ribnica so se najprej preizkusili mladi plezalci, nato nekateri člani društva, kot gostje pa so nastopili plezalci iz Tržiča.

Predsednik ribniških planincev Jože Andoljšek je povedal, da so s pomočjo sponzorjev iz Ribnice, Kočevja in Novega mesta zbrali okoli 250 tisoč tolarjev, vsa potrebna dela pa so opravili člani društva brezplačno.

Društvo šteje 141 članov, med katerimi je 44 članov planinskega krožka, ki na ribniški osnovni šoli dr. Franceta Prešerna deluje že nekaj let, in plezalne šole, ki so jo letos imeli prvič in ki jo je uspešno zaključilo 14 mladih plezalcev. Na otvoritvi stene so vsem diplomantom plezalne šole podelili diplome, pripadla pa jim je tudi čast, da so se prvi spoprijeli z novo plezalno steno.

M. L.-S.

Krka in Fit ob boku najboljšim

Na finalu atletskega pokala Slovenije na šišenskem štadionu v Ljubljani so bili uspešni tudi novomeški in brežiški atleti - mladinski rekord Simone Kozmus

LJUBLJANA - Medtem ko sta atletski pokal Slovenije osvojila celjski Kladivar Cetis med moškimi in ljubljanska Olimpija med ženskami, so tudi atleti in atletinje novomeške Krke in brežiškega Fita spet dokazali, da sodijo med najuspešnejše atletske kolektive v Sloveniji. V ekipnem vrstnem redu je bila pri moških novomeška Krka peta, brežiški Fit pa sedmi; med dekleti so bile Novomeščanke šeste in Brežičanke sedme.

Člani Krke in Fita pa so bili uspešni tudi med posamezniki. Igor Primc v metu diska sicer ni dosegel meta preko 60 m, ki si ga tako zelo želi, vendar je z metom, dolgim 57,90 m, za več kot osem metrov premagal vse nasprotnike. Tomaž Božič je v teku na 100 m moral priznati premoč svetovnega mladinskega prvaka v skoku v daljino Gregorja Cankarja, ki je bil s časom 10,61 za 9 stotink sekunde hitrejši od Novomeščana, ki pa je odlično tekel tudi na 200 metrov, kjer je dosegel čas 21,80, kar je letos najboljši izid v Sloveniji. Od Novomeščanov velja omeniti še Aleša Tomiča, ki je bil četrti v teku na 800 in 1.500 m, Aljošo Počiča, ki je bil tretji v teku na 10.000 m, kjer pa na štartu ni bilo državnega prvaka Matjaža Fabjana, ter Matjaža Ravbarja, ki je bil v teku na 3.000 z ovirami četrti, novomeška štafeta 4 X 100 m pa je bila druga.

Od Novomeščank se je spet izkazala Mateja Udovč, ki je zmagala v teku na 3.000 m in bila tretja na 1.500 m. Katka Jankovič je bila 4. v teku na 100 m z ovirami, Andreja Blatnik pa v troskoku.

Brežičani so ponovno blesteli v svojih disciplinah. V metu kladiva je bilo med prvimi šestimi kar pet Fitovih atletov, presenetljivo pa je zmagal Branko Grubič s 59,64 m, drugi je bil državni rekorder Vlado Kevo, ki je imel zadnje čase precej težav s poškodbo hrbta, četrti pa mladi in obetavni Robert Lesar, ki je tokrat vrgel kar 56,12 m. Brežiški je bil tudi skok s palico, kjer je Jure Rovan s 500 cm premagal državnega rekorderja Lo[illegible]encija. Brežičanke so zakuri[illegible] druga mesta: Vladka Lopatič s 604 c[illegible] v skoku v daljino, Suzana Kos z 270 [illegible] v skoku s palico in Alenka Novak [illegible] metu kladiva, medtem ko je bila Simo[illegible] na Kozmos z državnim rekordom [illegible] starejše mladinke (31,60 m) v m[illegible] kladiva šele tretja. Atleta iz Dol[illegible]jskih Toplic - oba tekmujeta za [illegible]bljansko Olimpijo - Boštjan Šima[illegible] in Gordana Djurič sta v troskoku [illegible]vojila 3. mesto, Boštjan, ki se je s t[illegible] prvič uvrstil v člansko državno re[illegible]rezentanco, pa je bil tretji tudi [illegible] skoku v daljino.

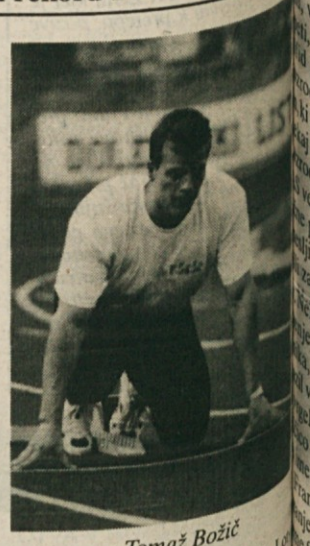

Tomaž Božič

DENAR ZA ŠPORT

NOVO MESTO - Sekretariat za šport, kulturo in mladino pri mestni občini Novo mesto namerava letos na nekoliko drugačen način razdeliti denar, namenjen nekaterim športnim področjem. Poleg sredstev, namenjenih dejavnosti klubov - tega je za dobrih 7 milijonov tolarjev - je z razpisom, ki že visi na oglasni deski občine in so ga dobila tudi vsa društva in predsedniki krajevnih skupnosti, ponujenih 4,1 milijona za projektno delo z mladimi, 3,3 milijona za zaposlitev treh trenerjev za vadbo mlajših kategorij - le-ti morajo imeti ustrezno izobrazbo - milijon je namenjen obnovi vaških športnih igrišč, 2 milijona rekreaciji in projektom množičnega športa in milijon velikim športnim prireditvam. Na občini se zavedajo, da denarja za vse potrebe novomeškega športa ne bo dovolj, a upajo, da bo delitev denarja na osnovi predlaganih programov in projektov še najbolj pošten za vse.

Zdržali ne bi otroci niti prašiči

rašičja farma v Stični se je zadnjič spet znašla na prangerju elene alternative Slovenije (ZAS), ki je v Ivančni Gorici skli- ala razširjeno sejo občinskega odbora, da bi se pogovorili o m onesnaževalcu, ki "nam zastruplja zrak z vonjavami, uničuje odo, ker komunalna čistilna naprava v Ivančni Gorici ne more ečistiti vse njihove svinjarije in tudi ni zgrajena za potrebe rme... Zaradi nje obolevajo otroci, ki obiskujejo šolski center ančna Gorica ter krajani Stične in Ivančne Gorice."

Tako je med drugim zapisal predsednik AS Ivančna Gorica Franc Hegler v vabi- na katero so se poleg direktorja farme v ični Alojza Plantariča med drugimi odz- i še predstavniki Komunalnega podjet- Grosuplje - upravljalca čistilne naprave ljubljanskega podjetja Biokrog. Podjet- in inovator Zoran Simič je z optimi- no in še kar prepričljivo napovedjo žne rešitve problema onesnaževanja lja s strani prašičje farme v sprva zelo lektreno ozračje ob koncu sestanka sel tako spravljive tone, da je direktor me Plantarič hudomušno pristavil, da bo AS verjetno dobila 49 novih članov, to je delavce farme, če bodo seveda Bi- gove napovedi uresničene. Predsednik AS Ivo Frbežar se je že na omenjenem anku opravičil za kolerične izpade, udaril pa je, da njihova stranka noče ovati razdiralno, ampak s podporo očenim projektom tudi ustvarjalno magati pri rešitvi ekoloških zagat. Ob arčku je že kazalo, da se Frbežar in tarič ne bi kaj dosti branila, če bi vsaj oliko zamenjala vlogi, in sicer, da bi si sednik ZAS nadel direktorjevo krava- pujski, kakršno je Plantarič pomenljivo il na omenjenem "vročem" sestanku, ktor pa bi (začasno) prevzel predsed- vanje Zelene alternative Slovenije.

Kruleča nevarnost

Pa šalo vstran, kajti, kot rečeno, je na sestanku že alarmantno vabilo o uleči nevarnosti" sprožilo ostro po- ko, ki je grozilo, da si bosta naspro- e si strani vsak čas skočili v lase. Vabi- navajalo, da naj bi ameriški zdravniki anstveniki v Iowi, ki so se lotili raziskoval prašičjih izločkov, krulečo zverino ili za povzročanje depresivnih stanj ljudmi, omedlevic in tudi zadušitev s adom. Ko vse to slišite, morate pozabi- mizo, bogato obloženo s svinjskimi ami, šunko, takšnimi in drugačnimi ami, salamo, zrezki... "Svinja je neu- ljiv in neizogiben stroj za uničevanje ja," je svoje kolege opozarjal mikro- og Roderick Mackie iz Illinoisa. skave v Severni Karolini so pokazale, o ljudje, ki živijo na območju, kamor najpogosteje nosi vonjave s prašičjih večino časa nenavadno in izrazito i, slabe volje in potrti. "Hidrogenski d je v zadnjih osmih letih v Iowi ročil smrt 19 ljudi... Prašičje blato oz. ki iz njega izhaja, lahko človeka zaduši taj sekundah, veliko manjše količine pa ročajo omedlevico," so navajali isti za verodostojni, za strokovnjake farme e pa prej ko slej kvaziznanstveni, ne- ljivi viri, ki naj bi bili zelenim dobro- za ceneno pridobivanje glasov volil- ek lokalni veljak v Ivančni Gorici (na jeni sestanek so povabili župana in a, a ni bilo nikogar) se je dobesedno i v tem smislu, jezno zmečkal vabilo, el v koš in dodal, da s Heglerjem in o njegovih somišljenikov ZAS noče eti opravka.

Franc Hegler je vprašal, ali bodo šli v nje peticije za selitev, se pravi zaprtje e Stična, s čimer so nedavno zagrozili tribuni o onesnaževalcu Livarju v ni Gorici? V Livarju so po zadnjih ih za 60 do 70 odstotkov zmanjšali naževanje, zlasti s prahom, pričakujejo a bo emisij za vsaj 90 odstotkov manj, o na čistilno napravo priključena še elektropeč. Da tega v Livarju še niso o krivi zapleti z uvozom že plačane e iz ZDA. Pri ZAS pa pričakujejo, do inšpekcije postregle še z analizo dnih vod iz Livarja.

Smrdi, a kakor komu

Z navajanjem starih podatkov (najnovejši so bili iz leta 1993!) nekaterih institucij, med drugim Instituta za zdravstvo in higrotehniko Ljubljana o vplivih stiške farme na okolje, o predelavi gnojevke itd., je predsednik ZAS Ivančne Gorice Hegler načel vprašanje moralne odgovornosti tistih, ki so imeli vse te papirje v predalih, a niso po njegovih besedah nič ukrenili, da se ne bi potok Višnjica od komunalne čistilne naprave naprej spremenil v mrtev kanal. "Ob dotiku s to onesnaženo vodo se začno pa enem ali dveh dnevih na roki spuščati mozolji. Pred 20 leti pa smo v Višnjici, Stičnici in Krki še lovili rake," je povedal Hegler. Darja Tomažin iz Komunalnega podjetja Grosuplje, ki je upravljalec čistilne naprave v Ivančni Gorici, je nanizala vrsto svežih, lanskih in letošnjih podatkov o kakovosti vode pred iztokom in po njem iz čistilne naprave. Zlasti so vseskozi ugotavljali daleč preveliko vsebnost amonijaka (NH4), tudi do stokrat večjo od dopustne, medtem ko so ostale vrednosti, tudi težkih kovin kadmija, cinka in šestvalentnega kroma zvečine v mejah dovoljenega.

Hegler je vprašal, zakaj inšpektorji niso ob potoku namestili tabel, da ta voda ni primerna niti za napajanje živine? Dr. Ana Praznik, zdravnica medicine dela, doma z Vira pri Stični je rekla, da jo malo moti očitek, da smrdi daleč okoli farme, kajti ona se vsak dan vozi mimo pa ji ne smrdi, pred časom pa je smrad v resnici prodrl tudi v avto. Da je smrad hudo subjektivna zadeva se je takoj pokazalo, ko je Zagorjan, ki se je pred kratkim preselil v te kraje oporekal Praznikovi, češ da hudo smrdi celo pri njih doma na Malem Hudem. Direktor farme Plantarič je dejal, da je trditev, da zaradi farme obolevajo otroci, nevzdržna, saj, če bi držala, ne bi bil že 28 let na tej farmi, nikoli ni bil na bolniški, bolniška delavcev je pa tudi le 4-odstotna. "Če bi bilo res tako, tudi prašiči ne bi preživeli, in bi že zdavnaj morali nehati," je poudaril inž. Plantarič. Pri onesnaževanju Stičnice nima farma, po Plantaričevih besedah, nič, ker ničesar ne spušča vanjo, Višnjica pa za čistilno napravo ni bistveno bolj čista. Spomnil je, da je farma soinvestirala 30 odstotkov potrebnega denarja za čistilno napravo in da zelo natančno nadzirajo izpuste odplak s farme v to napravo.

FOTO: P. PERC
Alojz Plantarič, direktor Farme Stična

Damjan Skubic je menil, da je način reševanja gnojevke s širitvijo lagun morda sprejemljiv za ZDA oz. države, kjer je ogromno površin, ne pa sredi naselja. Nihče ga ne bo prepričal, da so lagune neprepustne, dodal pa je, da ni bilo v blatu težkih kovin, dokler niso na farmi začeli dodajati preparatov. Plantarič je pojasnil, da v prehrani pujskov dodajajo le zoolite, to je naravni kamen, na leto pa porabijo tono oksidanta, ki pospešuje zorenje gnojevke. Ivo Frbežar je protestiral zoper sprenevedanje, da na farmi ne priznajo evidentnega onesnaževanja, kar se je pred časom pokazalo tudi, ko je farmo obiskala skupina naravovarstvenikov z dr. Rismalom na čelu.

FOTO: P. PERC
Republiški vodnogospodarski inšpektor Martin Zajc

Republiški vodnogospodarski inšpektor Martin Zajc je dejal, da že od leta 1988 spremlja Farmo Stična in da je zahteval tudi ločitev meteornih voda od odpadnih. V čistilno napravo naj bi s farme spuščali največ 3 litre odplak na sekundo, kar naj bi uravnaval elektronski merilec pretoka. Inšpektor Zajc je dejal, da so opazni premiki na boljše.

Posebno poglavje te okrogle mize o prašičji farmi pa je bila predstavitev podjetja Biokrog inovatorja Zorana Simiča, ki je prepričljivo dokazoval, da pozna rešitev tudi za okolju prijazno rešitev vseh zagat na farmi. V analizo je že vzel vzorce gnojevke, rezultati pa še niso znani.

PAVEL PERC

NAŠE VASI: JAVOROVICA

S hribov za boljšim kruhom

Javorovica je bila prvič omenjena že leta 1383, znana pa je postala po poboju 146 borcev 4. bataljona Cankarjeve brigade 16. aprila 1944. Je najvišje ležeča vas na Dolenjskem. Vas ponuja čudovit razgled na Šentjernejsko polje in še dlje. Po drugi svetovni vojni je tu živelo več kot 100 ljudi, danes le še 27, od tega sta dva otroka mlajša od 7 let, povprečna starost vaščanov pa presega 55 let in se vsako leto povečuje.

Javorovica je v občini Šentjernej najbolj demografsko ogrožena vas, saj se prebivalstvo odseljuje od leta 1945. V vasi je trenutno 13 hišnih številk, vendar so tri hiše prazne, saj po smrti staršev niso imele naslednika, ker so se otroci odselili iz vasi. Večina gospodinjstev se preživlja z majhnimi kmetijami z nekaj glavami živine, kar pomeni le preživetje in ne daje pravega napredka. Tudi lega vasi strojne obdelava pravzaprav ne dopušča, tako da morajo večino zemlje obdelati ročno. Le nekaj vaščanov je zaposlenih v dolini, nekaj jih je ostalo brez službe.

Javorovica nima asfalta

Vaščani so napisali že veliko prošenj na različne naslove, vendar odgovora ni, kot tudi ne asfalta v dolžini približno 2.500 metrov od Velikega Bana do Javorovice in po vasi, ta cesta pa je zanje življenjskega pomena. Ob asfaltiranju ceste Sela - Ban so tudi Javorovičani prispevali svoj delež; zagotovila tedanjega vodstva krajevne skupnosti Šentjernej, da bo asfalt položen do njihove vasi, pa se niso uresničila. Vendar kljub temu vaščani z novo lokalno samoupravo opažajo napredek. Tako so letos naredili vsaj jarke ob cesti, da lahko voda normalno odteka, saj že malo močnejši dež cesto poškoduje. Lani so dobile telefon tri hiše, letos še ostali interesenti.

Starejšim vaščanom pogosto seže spomin v preteklost, v leta, ko je v pletersko šolo hodila cela gruča otrok, danes pa le še štirje. Prej na Javorovico sploh ni bilo ceste, ampak le kozja steza, po kateri so do Pleterij rabili približno 20 minut. Tudi ko je kdo zbolel, je prišel v dolino le tako, da ga je kdo nesel. Cesto so dobili v 60-ih letih, delali pa so jo s krampi in s pomočjo minerjev okoli 6 let. Ko je enkrat med delom ceste prišel mimo neki gozdar, se ni mogel načuditi načinu dela, rekel je celo, da tako delajo le še na Kitajskem. Vendar vaščanom ni zmanjkalo volje in moči. Danes je cesta sicer širša, vendar bi bila zaradi makadama potrebna bolj pogostega vzdrževanja. Težave nastopijo tudi pozimi, saj se včasih zgodi, da so zaradi visokega snega kakšen dan odrezani od sveta. Otroci se sedaj v šolo vozijo z avtobusom, saj so tu menda zaradi gozdov tudi volkovi, ostalo divjad pa kmetje še kako občutijo na pridelkih in rastlinah.

Posebna zgodba je staro ljudsko izročilo o nastanku imena Javorovica. Na ta kraj so namreč prišli najprej ovčarji in tu postavili prve koče. Pasli so v dolino vse do Drče in Bana. Krčili so javorov gozd in iz tesanega lesa gradili hiše. Njihova okna so bila najhna zaraadi nenehnih napadov volčjih tolp. Ko je morala vsaka vas imeti svoje ime, so eni hoteli, naj se zaradi javorovega gozda imenuje Javor, drugi so bili za ovco, ker so živeli od ovčereje. Nazadnje so se sporazumeli in obe imeni združili.

Sami so zgradili vodovod

Za vaščane je nesprejemljiva vodarina, ki jo zaračunava Komunala Novo mesto. Njihovi predniki so namreč že leta 1928 zgradili rezervoar za pitno vodo. Takrat je morala vsaka hiša prispevati 180 dni dela in plačati stroške za prevoz materiala. Do leta 1975 so imeli v vasi eno skupno pipo, tistega leta pa so na svoje stroške napeljali vodo po hišah. Kasneje sta krajevna skupnost Šentjernej in Komunala Novo mesto vključila rezervoar v vodovodni vod Markov studenec - Javorovica - Šentjernej. Po tedanjih pogovorih naj bi Komunala Novo mesto ne zaračunavala vodarine po domačijah v vasi (razen vikendov) in vzdrževala glavnega voda do vodomerov. Vaščani so že takrat dvomili v obljubo, da jim prispevka ne bo treba plačevati, vendar so dobili odgovor, da je potrebno zaupanje. Sedaj za to dobijo pojasnilo, da je stvar dotrajana, s čimer pa se ne strinjajo.

Za vodovodni vod Markov studenec - Javorovica so tedaj vsa gospodinjstva prispevala delež, ki ga je določila KS Šentjernej. Tako je Komunala pred dvema letoma začela pošiljati račune za vodarino. Do ukinitve samoprispevka je to plačevala KS, sedaj pa je večina vaščanov že dobila opomine pred tožbo in celo grožnje, da jim bodo vodo odklopili. "Naše delo bi bilo potrebno ovrednotiti, nočemo se upirati, a ne moremo razumeti, da naše delo ni nič vredno," pravi eden izmed vaščanov. Poleg rezervoarja so imeli tudi lastno zajetje, ki je zadovoljevalo potrebe po pitni vodi. Ker vas nima protipožarnega hidranta, v primeru požara ni zagotovljena možnost za hitro intervencijo domačinov, saj zaradi oddaljenosti najbližjih gasilskih društev in slabo prevozne ceste ne morejo pričakovati pravočasne pomoči drugih.

Kljub težavam ima Javorovica za razvoj turizma nekaj možnosti in bi lahko privabila kakšnega investitorja. Šentjernejski svetniki so na seji sprejeli sklep, da bodo vas naslednje leto vključili v program demografsko ogroženih območij, kmalu bo tudi razgrnitev krajinskih zasnov Gorjancev, saj je na tem koščku Gorjanskega pogorja ponujajo rešitve, ki bi privabile ljudi: razgled, smučanje, razmišljajo o postavitvi brunarice in kasneje objektov. Na prostoru, kjer se nebo in zemlja spajata, kjer se pogled ne ustavi le na bežnem dolinskem trenutku, leži tudi cerkvica, ki naj bi jo dal zgraditi Herman II. morda celo v letih 1400 do 1414. Cerkvica je bila že leta 1609 brez stolpa, ki je bil lesen, in brez tlaka in oken, vendar so še maševali v njej trikrat na leto. Posvečena je bila sv. Ožboltu, po vsej verjetnosti pa so tu Celjani imeli svoja prenočišča za lov. Leta 1870 je cerkvica izginila s seznama šentjernejskih podružnic, s tem letom pa je bila tudi uradno opuščena s strani škofije. Med vojno je cerkvica doživela svojo krvavo zgodbo. Po zaslugi pleterskih menihov, še posebno pleterskega priorja Janeza Drolca in Zavoda za spomeniško varstvo, pa je ta ostanek cerkvice postal spominski hram. Zadnja stena je še stara. Tako povezuje staro zgodovino z novejšim spominskim obeležjem. Po več kot 120 letih je bila tam 8. avgusta 1993 maša; od takrat je maša dvakrat letno, vsako leto 1. maja pa privabi velike množice ljudi.

TANJA GAZVODA

FOTO: T. GAZVODA
Najmlajša vaščana Simon in Petra

FOTO: T. GAZVODA
Javorovičani se zvečer po delu radi zberejo na klepet ob kozarčku domačega

Bančniki in vinogradniki za mejo

Zamejski Slovenci s prefinjenim napadom italijanskih finančnih oblasti na slovenske banke izgubljajo močno podporo svojemu gospodarstvu, ki je temelj samobitnosti slovenske manjšine. Slovenski vinogradniki pridelujejo naboljša vina v Furlaniji-Julijski krajini - med desetimi najboljšimi v deželi je kar šest slovenskih.

Slovenci v matični domovini, kakor zamejci pravijo Sloveniji, precej slabo poznamo življenje naše manjšine v Italiji in zato tudi težko razumemo njihove težave. Če je bila prej Jugoslavija, kakršna koli je bila, s svojo vojaško in politično močjo dovolj močna, da so njene zahteve upoštevali tudi v Rimu, od koder so se pravzaprav ves čas urejala manjšinska vprašanja, je pogajalski položaj nove slovenske države prešibak, da bi njeni politiki lahko uspešno varovali svojo manjšino pri veliki sosedi, ki ji že nekaj časa uspešno zapira vrata v Evropsko zvezo. Poleg tega imajo slovenske stranke in njihovi vodilni možje preveč dela sami s sabo in z medstrankarskimi spori, da bi se pošteno potegnili za pravice zamejskih Slovencev. Tako pravijo naši zamejci, ki bi vse to še lahko razumeli, če jih ne bi v političnih spletkah povrhu vsega še grdo izkoristili in jih ne bi meni nič tebi nič obtožili za udbomafijo. To ljudi, ki se že leta in leta borijo za obstanek slovenskega človeka in slovenske besede onstran meje hudo boli. Da bi jih javnosti v njihovi matični domovini predstavili v pravi luči, so zamejci pred kratkim povabili skupino slovenskih novinarjev in jim predstavili svoje gospodastvo - od bančništva, podjetništva in obrtništva pa vse do vinogradništva.

Cunja do Urala

S slovenskimi podjetniki smo se srečali že nekaj sto metrov po prehodu slovensko-italijanske meje na Fernetičih, kjer so Italijani na nekdaj slovenskih njivah postavili ogromen transportni terminal (Autoporto Ferneti), v katerem so svoje mesto našli tudi številni podjetniki slovenskega rodu. Eden največjih med njimi je avtoprevoznik Danilo Cunja, ki ima več kot 100 kamionov, ki mu letno prinaša okoli 12 milijard lir prihodkov. Pred leti je bil podobno kot večina slovenskih podjetnikov vezan predvsem na jugoslovansko tržišče, ki ga je po osamosvojitvi Slovenije in začetku vojne na tleh nekdanje južnoslovanske države postopoma nadomestil z drugimi vzhodnimi trgi. Modro pobarvani vlačilci z ličnim napisom Cunja sedaj vozijo vse do Urala in še čez. Cunja nam je povedal, da morajo njegovi vozniki, med katerimi je večina slovenskega rodu, dobro poznati običaje, ki vladajo v posameznih državah, predvsem pa je zanje pomembno, kako se obnašajo cariniki, ki so povsod po vzhodu ponavadi podkupljivi. Nimajo pa težav le s tujimi cariniki, tudi domači (italijanski), ki so zvečine južnjaki iz Neaplja in s Sicilije, so znani po svoji počasnosti in neelastičnosti. Cunja v šali pove, da imajo srečo, da je večina prevoznikov, ki vozijo čez Fernetiče, ali vzhodnjakov ali pa Italijanov, kajti nemški ali francoski kamionarji bi jim ob takem delu carino že zdavnaj razdejali.

Tudi politične tovarne

Med potjo proti Trstu nam predstavniki Slovenskega deželnega gospodarskega združenja kažejo, kje vse so bile pred prvo svetovno vojno slovenske vasi in slovenska polja, ki so si jih italijanske oblasti prisvojile v letih med vojnama in po drugi svetovni vojni. Tudi tu poznajo politične tovarne, kakršna je na primer tovarna velikih motorjev v bližini Trsta, katere poslovanje nikoli ni bilo ekonomsko upravičeno, pač pa so z razlastitvijo slovenskega premoženja počasi praznili slovenske vasi okoli Trsta. Podobno je bilo tudi z naftovodom, stanovanjskimi naselji za istrske begunce, ki so jih naseljevali predvsem tam, kjer so bili Slovenci najmočnejši, da bi tako oslabili njihovo moč. Zanimiv je primer slovenske vasi Dolina, kjer so Slovencem za potrebe naftovoda odvzeli okoli 300 hektarov zemlje. Slovenski kmetje, ki tako niso imeli dovolj zemlje za preživetje, so začeli zapuščati kmetije in se seliti v mesto, kjer so dobili delo v tovarnah. Kljub temu se Dolinčani niso vdali. Dvajset let je trajalo, da so dobili del razlaščene zemlje nazaj. Ko so jim jo vzeli, so za kvadratni meter plačali po 600 lir, ko so jo pred kratkim odkupili nazaj, so za kvadrat morali odšteti po 12.000 lir. Na odkupljeni zemlji so v neposredni bližini tovarne velikih motorjev (Grandi motori Trieste) ob vstopu na tržaško avtocesto zgradili obrtno cono z 12 proizvodnimi halami, kjer je svoj prostor našlo 22 podjetnikov in 150 zaposlenih. Dejavnost podjetij je pretežno uslužnostnega značaja na področju gradbeništva, avtomehanike, kovaštva, steklarstva, strojništva, hidro- in elektroinštalaterstva, celo pek in slaščičar ter predsednik obrtne sekcije SDGZ Drago Ota je našel svoje mesto v obrtni coni, ki je stala okoli 12 milijard lir in naj bi prinašala okoli 40 milijard lir letnega prihodka. Vsi podjetniki razen enega so Slovenci, le Stelio Grippari je po rodu Italijan, vendar je poročen s Slovenko, njegovi otroci pa hodijo v slovenske šole. Ko smo zapuščali obrtno cono Dolina, nam je dolgoletni tržaški dopisnik Igor Gruden prišepnil, da je več kot tri četrt Dolinčanov komunistov, da vsi držijo skupaj in da imajo tudi vedno svojega slovenskega župana.

Iz Doline so nas odpeljali v središče Trsta, kjer ima sedež največja slovenska finančna ustanova v Italiji Tržaška kreditna banka. Mimogrede smo si ogledali še tržaško industrijsko cono s pražarno kave Illy, katere lastnik je tržaški župan Riccardo Illy. Da so Illyji po rodu Madžari niti ni naključje, saj je bil Trst najpomebnejše avstroogrsko pristanišče in so se v njem mešali prav vsi narodi nekdanje monarhije. Poleg tega je Trst še vedno največja evropska luka za kavo in je v njem vedno na zalogi najmanj milijon vreč surove kave. Zaradi tega so bili Tržačani že v času Avstro-Ogrske delno oproščeni plačila nekaterih državnih pristojbin.

Slovenske banke in udbomafija

Na trgu Oberdan (Oberdan je bil italijanski narodni junak slovenskega rodu, ki se je boril proti Avstro-Ogrski) nas je sprejel Vito Svetina, direktor Tržaške kreditne banke (TKB) in nas popeljal na vrh palače, ki jo je pred nedavnim kupila TKB in jo sedaj temeljito obnavlja; prav nakup te palače pa je močno razburil tržaške nasprotnike slovenske manjšine, saj je trg Oberdan poslovno in predvsem upravno središče tržaške pokrajine, nasproti TKB-jine palače pa stoji deželni parlament in deželno sodišče. Pa še ena druga stvar je, ki nekatere hudo moti: palača je bila zgrajena leta 1923, da bi zakrila tri leta pred tem požgani slovenski narodni dom, ki smo si ga lahko ogledali s strehe TKB-jine palače. Seveda bi tržaški Slovenci še kako radi kupili stavbo nekdanjega slovenskega narodnega doma, katerega požig je označil začetek fašistične tiranije, vendar jim italijanske oblasti tega ne dovolijo.

Tržaško kreditno banko so na pobudo nekaterih tržaških Slovencev ustanovili leta 1957, pogoj za njeno ustanovitev pa je bil londonski memorandum, s katerim se je med vsem drugim Italija obvezala tudi, da bo dovolila ustanovitev slovenske banke v Trstu kot delno nadomestilo za posledice fašističnega nasilja, ki je prekinilo tradicijo slovenskega bančništva. V požganem narodnem domu je imela sedež tudi prva slovenska banka, vendar je bila večina njenega imetja izgubljena, njena naslednica pa je bila leta 1926 ustanovljena finančna družba S.A.F.T.I., ki je veliko pomagala pri razvoju slovensko-italijanskih trgovskih odnosov, zadnje čase pa jo del slovenske politike povezuje s tako imenovano udbomafijo, kar je zamejske finančnike hudo užalilo.

Uspeh moti fašiste

Prav po zaslugi uspešnega poslovanja Tržaške kreditne banke pa tudi goriške Kmečke banke ter vrste zadružnih denarnih ustanov se je ekonomski položaj zamejskih Slovencev zadnje čase bistveno popravil, kar pa zagotovo ni pogodu vse bolj fašistično nastrojenim politikom večinskega naroda, kajti večja ekonomska moč Slovencev je povzročila nasprotni proces od asimilacije Slovencev, ki smo ji bili priča vse od propada avstroogrske monarhije. Vse več ljudi, ki so se pred leti v boju za vsakdanje preživetje izrekli za Italijane, sedaj ekonomsko neodvisnih spet priznava svojo slovensko pripadnost. Slovenske banke namreč izdatno kreditirajo predvsem slovenska podjetja, ki zaposlujejo pretežno slovensko delovno silo. Zadnji dogodki potrjujejo domnevo, da je moč slovenskega gospodarstva zrasla prek tolerančne meje, saj si italijanske oblasti na vso moč trudijo, da bi jo omejili. Gre predvsem za inšpekcijo in komisarsko upravo v goriški Kmečki banki, ki jo močno občutijo predvsem tamkajšnji slovenski podjetniki, od katerih komisarja italijanske centralne banke zahtevata takojšnje vračilo najetih kreditov, kar močno slabi slovensko gospodarsko moč. Podobno sedaj od Tržaške kreditne banke, ki je med 1050 italijanskimi bankami v poslovanju s tujino na 73. mestu, glede na bilančno vsoto pa na 181. mestu, centralna banka zahteva, da se dokapitalizira, kar sicer ne bi bilo hudo, če bi se lahko dokapitalizirala s slovenskim kapitalom. Vendar italijanske finančne oblasti od TKB zahtevajo, da se dokapitalizirajo s pomočjo ene izmed italijanskih bank, kar pomeni, da bo slovenska banka postopoma prišla v italijanske roke. Po besedah Vita Švetine si na TKB prizadevajo, da bi se s pomočjo Ljudske banke iz Brescie delno dokapitalizirali s kapitalom frankfurtske podružnice Ljubljanske banke LHB, kar bi bila pravzaprav odrešitev za kapitalsko moč tržaških Slovencev.

Še najmanj težav imajo zadružne banke, kot je na primer Kmečko-obrtna hranilnica iz Doberdoba, ki izdatno podpirajo slovenske kmete, obrtnike in manjše podjetnike. Prav njihova ugodna posojila (zadružne hranilnice in posojilnice so oproščene davkov, vendar si njeni lastniki ne smejo deliti dobička, ki ga zato vlagajo v povečanje lastnega imetja) so rešila marsikatero slovensko kmetijo pred propadom.

FOTO: I. VIDMAR

Palača na trgu Oberdan v Trstu, kamor se bo v kratkem času vselila slovenska Tržaška kreditna banka, zakriva nekdanjo slovenski narodni dom, ki so ga tražaški fašisti požgali pred 75 leti in s tem začeli protislovensko gonjo, ki ne jenja niti danes.

Trte sadijo s kolom

Slovenski kmetje v zamejstvu še zdaleč niso več tako močni, kot so bili na primer pred prvo svetovno vojno, vendar imajo na nekaterih področjih še vedno glavno besedo. Predvsem so znani in izjemno uspešni slovenski vinogradniki v Brdih. Od desetih nagrajenih vin v deželi Furlaniji-Julijski krajini je kar šest slovenskih. Od pridelave lahkih in svežih belih vin, ki so do nedavnega prinašala največji dobiček, se zadnja leta spet vračajo k močnejšim in težjim domačim sortam, ki svojo kakovost dosežejo šele s primernim staranjem in na trgu dosegajo precej višjo ceno, po drugi strani pa je pridelek manjši. Trgovci z vinom ugotavljajo, da ljudje popijejo čedalje manj vina in da se močno povečuje zan[illegible] manje za visoko kakovostno vino, cenen[illegible] namizna vina pa se čedalje težje prodajo. Ob koncu našega popotovanja smo v Brdih obiskali tri priznane slovenske vinogra[illegible]nike: Nicola Benso, Franka Sosola in Sta[illegible]ka Radikona, ki so nam z veseljem zaupali, v čem vse se njihovo vinogradništvo in kle[illegible]tarstvo razlikuje od Dolenjskega. Razlike se začnejo že pri sajenju. Mlado trto porinejo v s kolom narejeno luknjo in je prvo leto ne gnojijo. Trte okopavajo le prva tri leta, potem pa vinograd zatravijo in po potre[illegible] dodajajo le posamezne snovi, nikakor pa ne gnojijo s kompleksnimi gnojili. Nerjavečih in betonske cisterene za vino so zamenjal[illegible] z majhnimi hrastovimi sodi, saj da zoreče v njih plemenit okus, brez katerega visoko kakovostno vino ne sme biti. Pomembno je tudi, od kod je hrast, iz katerega so narejeni sodi. Nicolo Benso prisega na portugalski hrast, medtem ko za slovesnko slavonsko hrastovino pravi, da daje vinu nekoliko trpek okus.

IGOR VIDMAR

NAŠE KORENINE

Z dobro voljo proti stotim letom

Kakšen je recept za dolgo življenje? Kolikor ljudi bi vprašali, toliko bi bilo najbrž odgovorov. Zagotovo pa bi se kot rdeča nit v vseh trditvah vlekla misel, da je mirno in zmerno življenje eden najpoglavitnejših pogojev za to, da človek dočaka visoko starost še čil in zdrav.

FOTO: M. BEZEK-JAKŠE

Katarina Mušič s sinom Tonetom

Takšnega prepričanja je tudi Katarina Mušič iz Trnovca pri Metliki, ki je prav te dni dopolnila triindevetdeset let in pol. Bila je najmlajša od šestih Žugljevih otrok z Dobravic. Dobro se še spominja, kako težko je bilo takrat, na začetku 20. stoletja. Drva so na primer nosili iz gozda kar na glavi. Kruha je bilo za vse otroke doma premalo, zato sta morali s sestro služit. Sestra je služila na Črešnjevcu, od koder je odšla v Ameriko, kjer pa je umrla pri porodu. Katarina si je služila vsakdanji kruh pri Vranešiču, ki je imel hišo prav na sredi poti med Metliko in Trnovcem. Tako se je spoznala z Mušičem iz Trnovca in se z njim poročila. Toda prav na dan, ko je sin Tone, najmlajši od štirih otrok, dopolnil četrto leto, so Nemci napadli Beograd in tudi v Jugoslaviji se je začela druga svetovna vojna. Mušičevim otrokom in tudi mami je prinesla veliko gorja, saj je oče, ki je odšel v partizane, leta 1943 padel kot borec Tomšičeve brigade. Katarina se je morala potem sama prebijati skozi življenje na majhni kmetiji, ki z obdelovalno zemljo in gozdom vred meri okrog tri hektare.

Tako, kot si je morala pred poroko služiti kruh pri drugih ljudeh, je morala tudi po vojni hoditi na delo k sovaščanom, da je dobila vsaj nekaj hrane. Marsikdaj tudi tistega, kar je dobila za malico, ni pojedla, ampak je prinesla domov otrokom. Spominja se, da tudi otrokom ni bilo lahko in da so se morali marsikdaj spoprijeti z delom, ki bi sicer pritikalo odraslim. "Vstajali smo zgodaj zjutraj. Jaz sem odšla kosit travo in pri tem delu sem se lahko enakovredno kosala z moškimi. Otroci pa so gnali na pašo kozo in kakšnega junčka. Potem sem jim skuhala prežgano juho in šli so peš v šolo v Metliko. Skozi gozd je bila bližnjica, a ker so bili največkrat bosi, so bili podplati mnogokrat polni trnov. Neštetokrat so prišepali domov, z eno ranjeno nogo po prstih, z drugo po peti," pripoveduje Katarina.

Ko se spominja dogodkov izpred desetletij, se ji zdijo že prava zgodovina. Kar ne more verjeti, kaj vse je prestala, toda sedaj je zadovoljna, ker ji, kot pravi, ničesar ne manjka. Vedno je bila navajena živeti skromno in drugačnega življenja si niti ne predstavlja. Predvsem pa je zadovoljna, da ima to, kar je danes za človeka največje bogastvo: zdravje. Res, da jo nekoliko zapušča sluh, pa noge jo bolijo. Toda spomin ima še izreden in tudi vidi kar dobro. Ko šiva, si sicer natakne naočni[illegible] a v iglino uho ji marsikdaj uspe nadeti [illegible] tudi brez očal. Šivalnega stroja nima, [illegible] vse, kar se raztrga in je potrebno za[illegible] zašije na roke, toda tako natančno, kot [illegible] šivala na stroj. Predvsem pa je vesela, [illegible] se ji za svoje dobro počutje ni potreb[illegible] zahvaljevati zdravnikom. Nazadnje je [illegible] sin Tone peljal k zdravniku pred približ[illegible] osmimi leti. Ko je morala čakati na izv[illegible] iz laboratorija ter na vrsto, pa jih je sli[illegible] češ zakaj mora zgubljati čas v zdravstveno [illegible] domu, ko pa bi lahko v tem času do[illegible] naredila kaj koristnega.

Dela, pravi, ji nikoli ne zmanjka, čeprav [illegible] di vstane že ob šesti uri zjutraj. Vzorno [illegible] skrbi za gospodinjstvo, v katerem živi [illegible] skupaj s sinom Tonetom, in tudi med [illegible] jinim pogovorom je vzdržala sede le nek[illegible] minut. Ko se je ozrla po kuhinji, je vidi[illegible] da mora postoriti to ali ono, pogledati [illegible] lonec, naložiti v štedilnik. A ker je bil [illegible] sreda, ki je na njenem urniku dan za po[illegible] nje, jo je že čakala polna skleda oprane [illegible] perila, ki ga po strmih stopnicah sam[illegible] odnese na glavi sušit na podstrešje. [illegible] Tone si ne more kaj, da je ne bi pohv[illegible] kot dobro kuharico. "Takšno potico spe[illegible] naj bo ajdova ali prosta, da je ni takšne [illegible] Trnovcu. Testo razvleče tako na tanko [illegible] papir," pravi Tone. Tudi sicer najraje k[illegible] preprosto domačo hrano, z veliko zel[illegible] njave, ki jo še vedno sama pridela [illegible] bližnjem vrtu. Kdaj pa kdaj popije [illegible] kozarec vina iz lastnega vinograda, ki [illegible] je do lani še hodila obdelovat, letos pa [illegible] Tone tega ni več dovolil. "Pogledat [illegible] grem še vedno, kako uspeva trtje," pr[illegible] Katarina, ki je sicer najbolj srečna, da [illegible] doma, da ureja dom in okolico. Po vasi [illegible] imela nikoli navade hoditi na klepet[illegible] tega ne počne niti dandanes. Njeno o[illegible] v svet so televizija in časopisi, ki jih re[illegible] spremlja, predvsem pa ji ne uidejo no[illegible] na poročila. Od doma pa bo odšla, pra[illegible] nasmehom, le še takrat, ko jo bodo odp[illegible] jali na pokopališče k Trem faram. A p[illegible] ko to pove, je ne mine dobra volja, k[illegible] skupaj z optimizmom njen najzvestej[illegible] življenjski spremljevalec.

MIRJAM BEZEK-JAK[illegible]

NAGRADI V KRŠKO IN ČRNOMELJ

Žreb je izmed reševalcev 24. nagradne križanke izbral Sabino Bajc iz Krškega in Janeza Stegneta iz Črnomlja. Bajčevi je pripadla denarna nagrada, Stegne pa bo prejel knjižno nagrado. Nagrajencema čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 10.julija na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 26. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 24. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 24. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: KOALICIJA, OPLATITEV, NRAVI, ODA, ZENANA, IL, TOM, LETALO, CELAK, RADON, SIRKA, AVALA, PLUS, URAR, MIT, OKIT, RAS, OSLA, NASIPAČ, ONIKS, ANELIDI, CITAT.

PRGIŠČE MISLI

Ne živimo več od tistega, kar imamo, temveč od obljub, nič več v luči današnjega dne, temveč v temi prihodnosti, v kateri šele pričakujemo pravi sončni vzhod.

CARL G. JUNG

Svoboda in resnica nista isti pojem.

T. KERMAUNER

Če mi je zaprta domača beseda in domača zgodovina, mi tudi drugih vrat nihče ne bo odprl.

S. HRIBAR

Svoboda postane svoboda šele takrat, ko postane oblika človekovega bivanja, temelj njegovega odločanja in resničnost njegovega praktičnega ravnanja, ko postane imanentna vsebini človeka samega.

J. PUČNIK

NAGRADNA KRIŽANKA 26

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST
MIRUJOČI DEL ELEKTRIČ. STROJA
ŠPANSKA BIKOBORBA
LETOPIS
MESTO V NEKDANJI NDR
AGAVI PODOBNA RASTLINA IZ DRUŽINE LILIJ
OKRAJŠAVA ZA NOMEN NESCIO
STARŠINA MED UMETNIKI IN ZNANSTVENIKI
DERIVAT ALKOHOLA
VELIK GORSKI VRH
GRŠKI REČNI BOG (TUDI KSANTOS)
SISTEM BARVNIH TONOV
FR. FIZIK IN ASTRONOM (DOMINIQUE FRANCIOS, 1786-1853)
IME NAŠEGA GLASBENIKA SOSSA
VIJUGA V TISKARSTVU
FOSILNA SMOLA
JAPONSKA DENARNA ENOTA
RIBIŠKA VABA
VEROVANJE
VERGILOV EP
AVTOR: JOŽE UDIR
MORSKA RIBA IZ DRUŽINE SLEDI
ŽUPNIJA
TROPSKA OVIJALKA
AM. ASTRONAVT (ALLAN, APOLLO 12)
ZNAMKA ČEŠKIH AVTO.
PRVA HRVAŠKA OPERA (VATROSLAV LISINSKI)
DOLINA POD TRIGLAVOM
NAJVEČJA KOPENSKA ŽIVAL
MOJZESOV BRAT
LEPOSLOVJE BREZ UMETNIŠKE VREDNOSTI
PETER VENCELJ
STAROGRŠKO MESTO
PRISTAJALNA STEZA ZA LETALA
STVARITELJ
ORAČ
LUKA NA JAP. OTOKU SADO
OKRAJŠ. ZA IBIDEM
DOBA
ORANJE
TLAKOMER S KOVINSKIM PERESOM
DOBITJE
HIMALAJSKA KOZA
AMERIŠKA PROFESIO. KOŠARKARSKA LIGA
BORIŠČE

praktični praktični praktični praktični KRIŽ KAŽ

Žajbelj in peteršilj

Sedaj, ko so vrtovi že polni svežega sadja in zelenjave, jih lahko uporabimo tudi kot zdravilne rastline. Tokrat le o zdravilnih učinkih žajblja in peteršilja. Žajbelj je zelo poživljajoča rastlina, pospešuje prebavljanje mastnih jedi in presnovo v organizmu. Lahko ga uporabljate kot dišavnico in začimbo pri pripravi jedi, lahko pa si skuhate tudi žajbljev čaj. Dve žlički listov prekrijte s skodelico vrele vode in pustite stati deset minut. Trikrat na dan popijte po eno skodelico čaja. Peteršilj pa vsebuje veliko beta karotina, vitamina C in železa. Pospešuje izločanje vode iz organizma in ga oskrbi z novo energijo. Sesekljan peteršilj potresite na solate, zelenjavne jedi, juhe. Lahko jeste peteršiljeve vejice kakor svežo zelenjavo ali pa trikrat na dan pijete peteršiljev čaj. Dve žlički suhih listov ali korenin prelijte s skodelico vrele vode ter pustite stati v posodi deset minut.

Kavna šarlota

Potrebujemo: 200 g biskvitnih (otroških) piškotov, 1 kozarček ruma, 2 skodelici močne črne kave, 100 g sladkorja, 30 g kave, 3 rumenjake, 15 g želatine, 2 dl sladke smetane, pol litra mleka, stepeno sladko smetano za okras. V mrzli vodi namočimo želatino, da nabrekne. Pristavimo mleko, da zavre, nato ga odstavimo s štedilnika in mu primešamo 30 g mlete kave. Mleko naj stoji pol ure. Rumenjake in sladkor stepemo v kremasto zmes. Med stepanjem prilivamo v tankem curku ohlajeno in skozi gazo precejeno kavno mleko. Kotliček postavimo nad kozico z vročo vodo. Počasi segrevamo in stepamo, da dobimo kremo. Iztisnemo namočeno želatino in jo zmešamo v kremo. Krema naj se ohladi, ne sme pa se še strditi. Primešamo ji stepeno sladko smetano. Dno kovinskega modela za šarloto obložimo z biskvitnimi piškoti. Piškote prej nekoliko navlažimo z mešanico kave in ruma. V model nalijemo kremo in ga postavimo za 4 ure v hladilnik. Preden šarloto ponudimo, jo okrasimo s stepeno sladko smetano.

Naravni sovražniki škodljivcev

V sadovnjaku in zelenjavnem vrtu nimamo samo sovražnih, škodljivih žuželk, ampak tudi prijateljske. Ob omejevanju uporabe kemičnih pripravkov za varstvo rastlin se bo treba nanje vse bolj zanašati in jih seveda najprej tudi poznati. Med naravne sovražnike škodljivih insektov štejemo predvsem osice najezdnikov, ki jih je kakih sto vrst, zatem tenčičarice, muhe trepetalke in izjemno koristne pikapolonice, ki jih v ta namen v Ameriki že umetno razmnožujejo in razširjajo. Podobno v posebnih laboratorijih gojijo in razmnožujejo tudi osico najezdnika z latinskim imenom Prospaltella perniciosa, ki jo uporabljajo za biološko zatiranje ameriškega kaparja, tega smrtnega sovražnika sadnega drevja. Ena sama osica izsesa ali uniči na desetine kaparjev na dan. Pri uporabi insekticidov bo treba vse bolj upoštevati tudi naravne sovražnike škodljivih žuželk, ki pa so žal zelo občutljivi na insekticide s širokim poljem delovanja, kakršen je na primer priporočljivi, iz naravne snovi - bolhača- pridobljen naravni piretroid.

Električni grelniki vode

Za lokalno pripravo tople vode se uporabljajo električni grelniki vode. Na tržišču dobimo bojlerje različnih velikosti oziroma prostornin, za kuhinje od 5 do 10 litrov in za kopalnice 30 ali več litrov. Lahko so nizko ali visokotlačni. Nizkotlačne lahko priključimo le na eno iztočno mesto, medtem ko lahko visokotlačne bojlerje priključimo na več iztočnih mest. Tudi namestitev grelnika vode je pomembna pri pripravi tople vode. Možni sta dve, in sicer pokončna in ležeča. Zaradi fizikalnih zakonitosti (razlike gostote tople vode in hladne vode) se topla voda dviga proti vrhu bojlerja, na dnu pa ostaja hladnejša voda. Zaradi tega je ugodnejša pokončna postavitev bojlerja. Pri razmišljanju in odločitvah o racionalni rabi energije v vašem domu so vam lahko v pomoč energetski svetovalci z brezplačnimi nasveti in predlogi. Najdete jih v Energetski svetovalni pisarni v Brežicah tel. 0608 62 50 int. 202, v Črnomlju tel. 068 52 040 in v Novem mestu 068 28 866.

GLASBA

Pernambuške noči "izgubljenih Kalifornijcev"

Te dni je na slovenski glasbeni trg prišla nova kompaktna plošča. Nič posebnega, bi dejali, saj je na njem prava poplava raznih glasbenih cedejev, med njimi pa tudi izvirni slovenski cedeji niso nikakršna pretresljiva novost. Vendar kompaktna plošča Pernambuco Nights oziroma po naše Pernambuške noči zasluži nekaj več pozornosti, saj gre za projekt, ki je nastajal pri nas, in to celih deset let, vanj pa je bilo vloženih nemalo ustvarjalnih moči, volje, truda, delovnih ur in ne nazadnje tudi denarja.

Glasbenik Josep D. Erbezoa (alias Jože Dobovšek ml.) iz Prečne pri Novem mestu je ob krepki podpori svojega brata Tineta Dobovška in v sodelovanju s kopico drugih glasbenikov in ustvarjalcev (Aleš Bartelj, Blaž Simič, Klavdija Kotar, Tomaž Maras, Dušan Obradinovič idr.) ter seveda ob razumevanju in podpori staršev in starih staršev speljal do srečnega konca projekt, ki ga je leta in leta gradil, dopolnjeval in ustvarjal.

Začelo se je pred več kot desetimi leti, ko je nastala skupina The Lost Californians. Fante je družilo veselje do igranja rockovske glasbe, vendar pa se je njihovo zanimanje prav kmalu začelo preusmerjati proti jazzu, latinskemu rocku in soulu. Več ko je bilo v igranju improvizacije, latino rocka in soula, bolj je do izraza prihajala ustvarjalnost Josepa in Tineta. Tovrstna glasba je zahtevna, združuje veliko raznovrstnih zvokov, bogato harmonijo in pester ritem, zato seveda zvečine ne nastaja v živo in se ne igra na koncertih, njeno pravo okolje je snemalni studio. Zato si je Josep doma v Prečni počasi opremil studio, kjer so potem nastale vse skladbe, posnete na cedeju Pernambuške noči. Snemalni studio seveda ni poceni zadeva. Josep si je pomagal tako, da je potoval nakupovat opremo tudi v London, kjer se ob pravi priložnosti dobijo dobre stvari razmeroma poceni. Kljub varčnosti in domiselnosti pa je v inštrumente in naprave vložil več deset tisoč nemških mark. Če k temu prištejemo še ure in ure igranja, ustvarjanja, snemanja in dosnemavanja, potem se številka celotnega projekta povzpne tako visoko, da jo je mogoče po vloženenm denarju izenačiti kar s ceno stanovanjske hiše.

Kompaktna plošča seveda ni hiša, sta pa z njo Josep in Tine zgradila domovanje za tisto glasbo, ki jima je najbolj pri srcu in ki jo ustvarjata kot najpristnejši izraz njunih glasbenih hotenj. Omenili smo že, kako se je njuno zanimanje usmerilo k jazzu, latinskemu rocku in ameriškemu soulu. Na tej poti stojijo znana imena zabavne glasbe, ki so navdihovala "izgubljene Kalifornijce", od Santane, Tanie Marie, Doobie Brothersov, Little Feata, Steely Dana pa do Airta Moreire, domačih rudolfovcev, ansambla September in J.S. Bacha, velikega klasičnega mojstra, pri katerem se kot pri neizčrpnem viru napajajo mnogi ustvarjalci sodobne zabavne glasbe.

Besedila skladb sicer niso v ospredju, so podrejena glasbi, vendar pa nosijo nekatera zanimiva sporočila. Predvsem gre za odzive na stanje današnjega sveta, na uničevalsko ravnanje z okoljem ter za počutja in razmišljanja sodobnega mladega človeka, ki se zgoščajo v v tesnobo in strah za prihodnost sveta, vse pa je nadahnjeno s tenčico magičnosti.

Josep je prepričan, da takšnih cedejev, kot je Pernambuco Nights, v Evropi najbrž ne bi našli, saj ne pozna evropskega ansambla, ki bi se ukvarjal s tovrstno glasbo. Povsem drugače je na oni strani Atlantika, kjer je v državah Srednje in Južne Amerike oziroma latinske Amerike, kot tudi pravijo temu območju, ta glasba zelo razvita. Josep je navezal nekaj stikov z ansambli, ki igrajo podobno glasbo, kot jo ustvarja on sam. Upa, da mu bodo pomagali pri promociji cedeja. Na domačih tleh pa bo s predstavitvenimi nastopi začel ta mesec, pri tem mu bodo pomagali dolenjski glasbeniki Primož Moškon, Sebastijan Srovin, Marjan Pirnar, Dušan Obradinovič in še kdo. Omenimo tudi, da je pri cedeju sodeloval še en dolenjski ustvarjalec, in sicer slikar Jože Kotar, ki je izdelal sliko za naslovno stran.

Josep svojega projekta ne vidi kot slovenskega ali evropskega, ampak kar usmerjenega v širni svet. Morda je zaradi tega slovenščina na cedeju skrčena le na zakonsko obvezno besedilo o prometnem davku, domovina "izgubljenih Kalifornijcev" pa je omenjena le kot South Europe (Mediterranean).

MILAN MARKELJ

FOTO: M. MARKELJ

The Lost Californians :Tine Dobovšek, Josep D. Erbezoa in Klavdija Kotar

ZDRAVNIK RAZLAGA

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Rak na modih

Rak na modih je redka oblika raka, saj zajema samo 1 odst. vseh rakov pri moških. Število obolelih v Sloveniji in tudi drugod po svetu pa narašča predvsem med mlajšimi, medtem ko pri starejših nekoliko upada. Pri nas zaradi te bolezni vsako leto zboli okoli 50 do 60 bolnikov. Obolevajo predvsem mlajši moški med 20. in 40. letom starosti. Pomembno je, da to vrsto raka dobro poznamo, jo čimprej odkrijemo in ustrezno zdravimo.

Modo, ki ga s tujko imenujemo testis, je moška spolna žleza, v kateri nastajajo semenčice, ki so potrebne za oploditev jajčeca. V modu nastaja tudi moški spolni hormon testosteron, ki daje moškim značilno zunanjo podobo z večjo poraščenostjo, z nižjim glasom, z več mišične mase in podobno. Modo začne delovati v času pubertete pod vplivom spolnih hormonov in deluje praktično do konca življenja. Moda so parni organ in ležijo v mošnji ali kot ji strokovno pravimo skrotumu. Sestavljeno je iz številnih semenskih kanalčkov, v katerih nastajajo semenčice. Te se nato zberejo v skupnih kanalčkih v nadmodku in od tod potujejo po še enem kanalu skozi prostato v sečnico in navzven.

Na modih se lahko razvijejo različne vrste raka, odvisno od celice, iz katere nastanejo. Več kot 90 odst. raka na modih nastane v semenskih kanalčkih, ki jih sestavljajo celice, ki preko več razvojnih stopenj dozorijo v semenčice. Tumorje različno imenujemo glede na to, na kateri stopnji dozorevanja semenčic tumor nastane. Seminomov je približno ena polovica, nastane pri nekoliko starejših moških med 25. in 45. letom starosti. Rastejo počasi in tudi redkeje zasevajo.

Neseminomski tumorji pa nastanejo pri mlajših moških med 15. in 34. letom starosti. Rastejo in zasevajo hitreje. Zdravljenje teh tumorjev je ponavadi dolgotrajnejše.

Po dosedaj znanih podatkih je največje tveganje pri moških, ki so imeli v otroštvu zaostalo modo v trebušni votlini. Zasnove za modo so pri zarodku, ko je še v maternici , visoko zgoraj v telesu. Med razvojem in rastjo zarodka se moda spuščajo navzdol po trebušni votlini ali dimeljskem kanalu. Tako zaostalo modo je potrebno vsaj do 6. leta starosti z zdravili ali operacijo namestiti v mošnjo. Če je bil ta poseg opravljen kasneje ali pa sploh ni bil narejen, je tveganje za razvoj raka na modu veliko večje.

(Se nadaljuje)

preteklost v gosteh

LATINSKI MISAL - Dobrih trideset let je tega, kar poteka bogoslužje v domačem jeziku. Pred tem pa je bilo razen pridig bogoslužje v latinščini. In do takrat so bili nepogrešljivi misali, ki so se ohranili le še v nekaterih podružničnih cerkvah. Tako tudi ta (na sliki) z letnico 1739 iz podružnične cerkve sv. Antona Puščavnika v Ziljah v Beli krajini. Natisnjen je bil v Benetkah. Kljub temu da v latinščini pisani misali niso več v rabi, jih velja kot zanimivost ohranjati in čuvati. (Pripravila Marinka Dražumerič iz Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto)

Iz Trdinovih zapiskov

***Strahovit dolgčas** med samci in oženjenimi - Radi splošne bolezni države in društva v zakonih obča nezadovoljnost, menda vsaki bi se rad otresel rad jarma ko bi se dalo. Nobene narodne pesmi o zakonski sreči. Povsod vlada ob enem občenit Weltschmerz strahovit dolgčas med samci in oženjenimi. Mladiči ženijo se često iz gole puščobnosti, ker jih nobena veselica ne mika. Tako i premožni. Smrt se smatra za srečo, celo velik del mladine ne boji se je več, nahajajo to življenje nično, prazno, brez namena in sreče. Ljudje vseh stanov izrekajo željo da bi skoraj vsega konec bilo. Uboga Slovenija!*

***Mestna škandalozna kronika** - Volk vlači se zdaj s sestro svoje šoce, kaže se, da jih hoče poskusiti zaporedom. Volkulja pa živi alegro z oficirji. Gosti jih sijajno še neka druga gospa, ki se je priklatila nedavnaj simo. Neka Tuškova je tretja v družbi teh svetnic. Javno govorila je pred velikim društvom, da res ne ve, kako da ji mož ne more napraviti otroka - ona ni kriva, kajti se po svoji moči trudi ali kaj ko dedec ni za nič.*

***Grešna prizanesljivost** - Novi izgledi grešne prizanesljivosti z otroci. V Češči vasi n.pr. triletna deklica začela je jezik moliti in celo tepsti mater, ki je razposajenko nekaj pokarala. Zlata mamica se še zmenila ni ob teh čudnih znamenjih otročje hudobije, ali bolno pasterko nabijala je z neko železno posodo nemilo po glavi.*

VAŠA ZGODBA

MAGDA

SPOMIN

Bilo je v avgustu na Krku. Ležali sva druga poleg druge in se nastavljali soncu. Ko je postalo le prevroče, sva se osvežili v morju. Ona je bila sama, jaz sem imela poleg še dvoje otrok. Moj mož je dremal v prikolici; na morje je prišel uživat in ne trpinčit samega sebe, kot je večkrat dejal. Opazovala sem jo dan za dnem. Dober dan in nasvidenje so bile najine edine besede, ki sva jih spregovorile. Tako skrivnostna se mi je zdela. V njenih svetlih očeh je bilo toliko otožnosti, da me je stisnilo pri srcu, ko sva se spogledali. Pogosto se je zazrla v daljavo in dolgo nepremično strmela neznano kam. Razmišljala sem, kaj jo muči, zakaj trpi.

Nekega dne pa mi pravi, da se danes izteka njen dopust in da ji bo ostal v lepem spominu, da ga je preživela v miru s svojim Ivom.

"Kako? Saj ste prihajali vse dneve sami na plažo."

"Ne, nisem bila sama, z menoj je bil tudi moj Ivo, skupaj sva sanjarila in se predajala soncu," je z nasmeškom dejala in čez čas nadaljevala: "Veste, Ivo je bil moja velika ljubezen, ki je trajala skozi vso gimnazijo in vsa leta študija. Ko sem končala študij, sva se odločila za poroko. Samo še dva dni je manjkalo do poročnega dne. Veliko svatov sva povabila. Tistega dne sem pri sosedi pekla poročno torto. Moje misli so bile pri mojem Ivu in pri svatih, ko je v kuhinjo stopil moj oče, smrtno resen. Nekaj časa me je gledal, nato me je objel in mi povedal, da je Ivo mrtev. 'Ni res, v soboto se poročiva! Ne vidiš, da pečem poročno torto?' sem zakričala. V mojem srcu ni bilo prostora za vest, ki mi jo je prinesel oče. 'Pred pol ure je z avtom zletel s ceste in bil na mestu mrtev,' mi je oče čez nekaj časa dejal...

Moja dolga bela poročna obleka še vedno visi v omari. Letos sem prvič odšla na dopust. Tu sem preživela sedmo obletnico svatbe, ki je nikoli ni bilo. V meni moj Ivo še vedno živi."

FOTO: M. MARKELJ

9. S.:

ZA VSAKEGA MALO

Jutro je nekako rožnato obarvano, hladno. Kako lepo je v topli kuhinji. Iz radia stresa duhovitosti napovedovalec prvega jutranjega programa. Vse je v najlepšem redu, tudi vremenska napoved, le biovreme ne kaže najbolje. Potem pa se mi eden zadnjih požirkov kave skoraj zaleti...

"Danes je sreda in prav gotovo razmišljate, kam bi danes skočili na izlet. Pomagamo vam: vreme za Rim, Pariz, London, Dunaj..." Sledi še nekaj evropskih prestolnic in na koncu "želimo vam lep dan!".

Ta je pa dobra. Pravkar sem razmišljala, kako bom razporedila preostale tolarje do konca meseca, voditelj radijskega programa pa me pošilja na izletniški "skokec" po vsej Evropi s sosednjim italijanskim škornjem in grškimi znamenitostmi vred. Pa pravijo, da smo Slovenci zapet in zavrt narod. Ha, koliko humoristov je med nami, le razumeti moraš to norčevanje iz samega sebe. To je prav gotovo najbolj pristen, koristen in vsestranski humor, da o zdravju ne govorimo...

E, pa ga imam. Za kosilo bom skuhala špagete pa si bom predstavljala, da sem v Milanu. Vreme mi ne bo nagajalo, če se bodo tudi tisti tam zgoraj strinjali z radijsko vremensko napovedjo.

KNJIŽNA POLICA

Prozna prvenca in pesniška zbirka

V paketu novih knjig, ki so nedolgo tega izšle pri Cankarjevi založbi, so tri slovenske leposlovne novosti: pesniška zbirka uveljavljenega ustvarjalca Braneta Mozetiča in kar dva prozna prvenca novih imen na slovenski knjižni sceni - Mohorja Hudeja in Braneta Maslja.

V najnovejši, že osmi pesniški zbirki PESMI ZA UMRLIMI SANJAMI je **Brane Mozetič**, ki spada med naše ta čas najbolj prevajane in zunaj meja poznane sodobne pesnike, zbral 53 sonetov. Sonetna oblika je zadnja leta, kot dokazuje več drugih pesniških zbirk, zelo priljubljena in po tem Mozetičeva zbirka ni nič nenavadnega, četudi je pesnik v teh sonetih prevzel prozaično dikcijo brez zavezujočih rim in ritma. Bolj samosvoji so Mozetičevi soneti po tematiki, ki še naprej ostaja za tega pesnika značilna homoseksualna erotika. Po mnenju Tee Štoka, ki je prispevala robni zapis, prevladujejo v pesmih temni toni, namesto čutne ekstaze izpraznjenost, namesto vrvenja čustev brezčutnost, namesto emocionalne polnosti brezbrižnost. Mozetičevi ljubimci so ujetniki lastnih strasti, pribiti na križ zaklete telesnosti in blaziranosti, nasilja in grobosti, začasne blaženosti in trajne odčaranosti.

Brane Maselj je z romanom OBLEGANA PUŠČAVA ustvaril zanimiv prozni prvenec, za katerega je značilna z literarno veščino napisana berljiva zgodba ljubezenskega para iz osemdesetih let, dogaja pa se v Sloveniji in severni Afriki. Avtor spretno vnaša v pripoved žanrske in potopisne primesi ter tako ustvarja kljub navidezni trivialnosti kar dobro literaturo.

Pozornosti vredne so kratke zgodbe, ki jih je pod naslovom MUMPS V ZRELIH LETIH zbral v svojem prvencu **Mohor Hudej**. Gre za niz sličic, v glavnem bi lahko rekli, iz družinskega albuma, v katerih se namesto velikih in pomembnih dogodkov vrstijo zgodbe vsakogaršnje vsakdanjosti. Humorno, s prelivom ironije in z jezikom ulice napisane zgodbice so vsakdanje le na zunaj, saj se za junaka v njih odigrava vse pomembno v tem življenju, skozi banalne vsakdanjosti pa se mu bežno in kot v preblisku razkrivajo resnice bivanja. Saj konec koncev res ni treba, da divja vojna, če naj človek izkusi propalost ubijanja, to je mogoče tudi, ko med najstniško igro pusti poginiti navadno ribo, o čemer pripoveduje ena od 22 Hudejevih zgodbic.

MiM

Denar in smisel življenja

Denar sveta vladar. Denar svet vrti. Denar glavar. Kdor ima denarje, ima vse vajeti v rokah. Ti stari slovenski reki sporočajo staro in preizkušeno resnico, da ima denar velik vpliv in moč. Dandanašji seveda ni nič drugače, kvečjemu še huje, saj je denar v mnogih družbah postal pravi malik. Običajno z denarjem ne povezujemo moralno pozitivnih in idealnih stvari, vendar bi bilo napačno videti v denarju in stremljenju za njim zgolj zlo. Denar oziroma natančneje hkratno raziskovanje denarja in življenjskega smisla nam lahko omogoči osebnostni samorazvoj in nam torej da tisto, za kar sicer pravimo, da se ne da kupiti z nobenim denarjem na svetu.

Kaj denar je in kaj pomeni, kaj lahko človeku omogoči, kakšno moč ima nad našimi življenji, kakšno vlogo lahko odigra pri iskanju zavesti, pri našem samospoznavanju in pri hrepenenju po preobrazbi, s temi vprašanji, torej z vprašanji denarja in smisla življenja, se ukvarja prof. filozofije na univerzi v San Franciscu Jacob Needleman v svoji knjigi DENAR IN SMISEL ŽIVLJENJA, katere slovenski prevod je pred kratkim izšel pri založbi Ganeš. Needleman je gradivo za to zanimivo in po tematiki nedvomno nenavadno knjigo črpal iz delavnic in seminarjev, ki jih ima po vsem svetu in na katerih odpira mnoga vprašanja o vplivu denarja na čustveno in duhovno plat človekovega življenja. Njegova knjiga želi z različnih vidikov ponazoriti moč, ki jo ima denar, da napravi stvari realne. "Gre za moč, na katero gledajo mnogi ljudje z odporom. V nasprotju s tem zagovarja moja knjiga naslednje stališče: če iščemo v svojem in našem skupnem življenju nekaj, kar je smiselno, trdno in realno, potem v tem času in v tem prostoru, v tej kulturi, ki nas vse oblikuje, nimamo druge izbire, kakor da vzamemo moč, ki jo ima denar, karseda resno. Ne le moč, da nas zapeljuje ali plaši, mapak tudi moč, da nam pokaže, kaj je tisto, kar lahko razvijemo v samih sebi, in kaj je bolj dragoceno od vsega, kar je mogoče kupiti ali prodati," je zapisal avtor v uvodnih navodilih za uporabo knjige.

Najbrž je teh nekaj besed kar dovolj, da bodo tisti, ki jih zanimajo temeljna življenjska vprašanja, pogledali v knjigo in se prepričali, ali je res mogoče združevati tak nasprotujoče si stvari, kot sta denar in življenjski smisel.

MILAN MARKELJ

Matjaž Ternovec

Društveno življenje v Novem mestu v obdobju 1865 do 1889

5

Pomemben del prihodkov so prinašale gimnazija in druge šole, ki so se nahajale v Novem mestu. Že okoli leta 1749/50 je pisar kronike frančiškanskega samostana omenjal, da je v Novo mesto, odkar ima gimnazijo, prišlo vsaj 25.000 goldinarjev več. Ekonomski pomen gimnazije je v letu 1863 izpostavljal tudi takratni ravnatelj p. Bernard Vovk kot enega izmed argumentov za ohranitev gimnazije, ki ji je grozila ukinitev. *"Pa če bi bila nižja gimnazija resnično ukinjena, kakšno korist pa bi imelo Novo mesto od tega? /.../ Ali morda to, da bi z izgubo nižje gimnazije zgubilo več tisoč goldinarjev, ki so jih doslej višješolci puščali v Novem mestu."* Koliko denarja je šlo za vzdrževanje gimnazije, se vidi iz odloka ministrstva za uk in izobraževanje julija 1870. Za celotno vzdrževanje gimnazije so predvidevali 12.354 goldinarjev. Večji del tega denarja je ostal v mestu in k njemu je treba prišteti še dijaški denar za šolske potrebščine, bivanje in življenje. Dijaki so olajšali življenje marsikateri gospodinji ali vdovi, ki so oddajale sobe in skrbele za njihovo bivanje. Z oddajanjem sob so se v glavnem ukvarjali na novomeškem Bregu, kjer je živel najrevnejši sloj meščanov. O tem nam v svojih spominih poroča Ivan Hribar, ki je prišel v Novo mesto leta 1868 in je za stanovanje ter hrano plačeval šest goldinarjev. V času, ko je bival kot učenec ljudske šole v Novem mestu Josip Wester (1882-1885), je njegov oče *"za vso oskrbo in stanovanje plačeval mesečno štiri goldinarje vse drugo je dajal in natura. Jeseni je pripeljal voz s krompirjem, zeljem, repo, korenjem, žitom, pozneje še koline, masti in suhega mesa."* Po podatkih p. Florentina je bilo v Novem mestu 1885. leta 145 učencev v gimnaziji, 69 učencev v obrtniški šoli, 184 učencev v ljudski šoli in 110 učenk v dekliški šoli. Že preprost izračun pokaže, koliko denarja so šole prinesle.

Odhod vojakov prizadel mesto

Najhujši udarec v pridobitvenem smislu je doživelo Novo mesto v letu 1883, ko je izgubilo stalno vojaško posadko. Tega leta so se brambovski bataljoni iz Ljubljane, Novega mesta, Pazina in Gorice združili v slovenski brambovski polk v Ljubljani. Novomeški in ljubljanski brambovski bataljon sta se naselila v stari cukrarni. Kljub večkratnim sporom med Novomeščani in vojaki so jih prvi že kmalu pogrešali. Dve leti kasneje je iz Novega mesta odšla deputacija občinskih mož v Ljubljano in Gradec s prošnjo za namestitev stalne garnizije, ki *"bi bila od velike gmotne koristi za Rudolfovo"*. Lep opis tega, kako je izguba stalne vojaške posadke prizadela novomeško gospodarstvo, nam poda dopisnik Resnih glasov leta 1885 v prvi in tretji številki tega časopisa. *"Bilo je še lepše življenje v našem mestu, ko je bival jeden bataljon vojakov mej nami, ko so bile vojaške vaje, ko so vojaci na leto puščali okoli sto tisoč goldinarjev mestu in okolici. Polovica je ostala v mestu, drugo dobil je kmet v okolici. Zdaj so vojake odvzeli in glavno mesto Dolenjske že zdaj čuti in čutilo bo odhod vojakov /.../ in zraven čuti to kmet v okolici ki zdaj nič pridelkov v okolici spečati ne more, ker vojakov komunentov nij, ker še to malo kar uradnik potrebuje od meščana poljedelca kupi. Tako tedaj tudi okolica manj denarja v mestu pušča. /.../ Izračunalo se je, da so vojaki vsako leto 100.000 gld tukaj pustili. Gotovo 30.000 tega denarja je ostalo v mestu 70.000 dobil je kmet in od tega je 20.000 meščanom nazaj prinesel."*

Opis nam prikaže, kako zaključen je bil ta gospodarski krog. Njegova šibkost je bila v tem, da so bili členi te verige slabi. *"Malo več otrok, nekaj nesreče v špekulaciji v naravi"* in ravnotežje je bilo porušeno ter celoten okraj v krizi.

Gospodarska pasivnost mesta se vidi tudi v tem, da ni imelo nikakršne ekonomske privlačnosti. To nam dokazujejo tudi statistični podatki o gibanju prebivalstva v Novem mestu.

Leto	Število prebivalcev
1857	1907
1869	2068
1885	2066
1890	1969

Število prebivalstva se ni večalo, ampak stagniralo. Skratka nič se ni spreminjalo. Vsi naprednejši miselni tokovi so prihajali v to okolje po drugi poti, vendar je njihov razcvet ovirala ter določala njihov manevrski prostor gospodarska zaostalost. Na koncu bi lahko povsem pritrdili ugotovitvam Frana Zwitra: *"Nove sile v življenju Novega mesta dolgo niso nastopale na tistem področju, kjer bi se najbolj temeljito spremenili vsi pogoji življenja t. j. z ustanavljanjem kapitalističnih podjetij, tako zelo različnih od načina pridobivanja malih meščanov v starih mestih. Pojavljali so se na drugih tirih. Liberalna gospodarska politika ni mogla privesti do velikih sprememb, ker ni bilo pogojev za ustanavljanje novih podjetij."*

II.

Predstavljajte si sedaj Novo mesto v tedanji dobi. Mesto brez označenih ulic in hišnih številk, poleti z "omamnim" vonjem gnojnice, ki se pretaka po ulicah, pozimi zaledenele mestne poti. Vse skupaj je pospremljeno z glasbo domačih živali, slabo razsvetljavo in kaskaderskimi nočnimi sprehodi med razmetanimi kmečkimi vozmi. V mestu bi našli okrajno glavarstvo, okrožno in okrajno sodišče, davčni urad, finančni komisariat, žandamerijsko postajo, poštni in telegrafski urad, gimnazijo, dekliško in deško šolo, kapitelj, frančiškanski samostan in do leta 1883 vojaško posadko.

Mestno življenje se je odvijalo po ustaljenem dnevnem in letnem razporedu. V njem se je dalo prav prijetno živeti. Skoraj negibno v svojem bivanju je mesto vsak odklon od povprečja v kratkem času potopilo v svojo vsakdanjost in s tem pomenilo nevarno past za posameznika. Šuklje ga je videl takole: *"Ne znam odkod to izvira, toda v istini pospava in omehkuži milo novomeško ozračje - razvitega človeka. Mari prihaja od tod dejstvo, da v novomeškem ozidju naravnost peša literatura in znanstvena produkcija navzlic številnemu akademično naobraženemu osobju, ki je tu natlačeno po raznih uradih in šolah."* Podoben pritisk na drugačnost v Novem mestu je videl tudi Trdina, ko pravi: *"V mestu je življenje neizprosno za izobraženega in z duhom časa in veka napredujočega moža. Naj bolje je, ako ostane doma, si da pijačo na dom nositi in če je v službi, da posluje pridno z guzico, glava se ne zahteva, ne želi in ne potrebuje."* Posamezniku je novomeška klima nudila tri možnosti. Prva je bila beg iz mesta, kajti Novo mesto *"je neplodno - ne Slovencem ne nemčurjem ne rasto lovorike /.../"* in zato ni *"noben narodnjak pa tudi noben nemškutar na Dolenjskem stanoviten."* Druga upor (npr. dr. Žiga Bučar, ki ga zaradi tega premeste v Kočevje), tretja možnost pa je bila vdanost v usodo novomeškega življenja.

Bolje živi pes na verigi kot Rom

Romi v kočevski občini se bodo civilizirali, ko bodo imeli svoja stanovanja, vodo, elektriko - Večkrat so lačni kot siti - Med Romi veliko raznih bolezni

KOČEVJE - Na območju kočevske občine živi 74 romskih družin z okoli 500 člani. Na črno pa živi tu še kakih 10 romskih družin. Uradno je prijavljenih za Rome le okoli 50 članov te skupnosti, ostali pa so se pri zadnjem popisu prebivalstva izrekli za Slovence. "To so storili zato, ker veljajo Romi za tatove in lažnivce," je povedal Boris Zupanc, Rom, zasebni podjetnik, lastnik avtomobila mercedes in zastopnik Romov pri občinskih oblasteh in drugod.

Romi ga spoštujejo in takoj potihnejo prepiri in rogoviljenje, če se pojavi v romskem naselju ali na vselici, kjer so tudi Romi. Spoštuje tudi romsko tajno, se pravi, da mu Romi popolnoma zaupajo vse, on pa tega ne izkorišča tako, da bi o tem govoril pred nepoklicanimi in tudi pred sodiščem ne.

Na območju kočevske občine je 5 večjih romskih naselij in še nekaj manjših. Nekateri občinski možje so včasih menili, da je treba vse Rome naseliti na eni lokaciji, Boris pa pravi, da to ne bi bilo pametno iz več vzrokov. Predvsem so Romi tako razseljeni zato, ker so nekatere družine med seboj sprte in bi bilo še več prepirov in kaznivih dejanj, če bi jih naselili skupaj. Najpomembnejše pa je, da se združeni Romi ne bi civilizirali. Potrebno pa jih je civilizirati, meni Boris, vendar bo to možno šele, ko bodo imeli svoja stanovanja z vodo, elektriko in sanitarijami.

Skupno dela v občini okoli 80 Romov, največ pri Komunali in po raznih vaseh. Prej so nabirali polže, lipo, podlesek in druga zdravilna zelišča. Potem je odkup upadel in tega romskega zaslužka ni več. Mnogi Romi so brez denarja, po dva ali tri dni ne jedo. Nekateri zato prosjačijo za denar, izsiljujejo, lažejo, da bi se nekako preživeli. Marsikateri Rom živi slabše kot pes na verigi. Brskajo po kontejnerjih z odpadki, da bi našli skorjo kruha. Zato so po romskih naseljih pogoste bolezni. Samo letos so izvedli že štiri akcije cepljenja Romov, ki so imeli ošpice ali neko nalezljivo obliko pljučne bolezni.

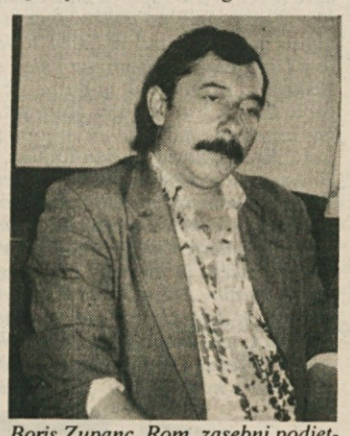

Boris Zupanc, Rom, zasebni podjetnik, ki zastopa Rome pri oblasteh, na sodišču in drugod, kjer je potrebno.

Kočevski Romi so na najnižji kulturni stopnji, saj žive občutno slabše kot v Novem mestu ali Črnomlju, kjer imajo Romi svoja gostišča, vrtec in še kaj. Kočevski Romi nimajo svojih običajev, pesmi, likovne ali kakšne druge umetnosti. Kot so v Sloveniji po nekaterih mnenjih najslabši ljudje na Kočevskem, velja isto tudi za Rome, ki ljubijo svobodo, gozd, konje, šotore, nered. Prejšnje občinsko vodstvo ni kazalo posebnega posluha za Rome, pravi Boris in dodaja, da novi župan kaže več zanimanja tudi za reševanje težav Romov. Pričakuje pa tudi, da bodo vsaj pri naslednjih volitvah kočevski Romi dobili svojega člana občinskega sveta in da bo potem lažje reševati tudi romske zadeve.

JOŽE PRIMC

Stanislav Erjavec

Pred kratkim so na ljubljanskih Žalah položili k večnemu počitku Stanislava Erjavca, pristnega Dolenjca, rojenega na Ljubnu pri Birčni vasi. Služboval je v organih za notranje zadeve, posebno pa je bil znan doma in v tujini kot zeliščar. Med drugim je bil predsednik Društva zeliščarjev Ljubljana. Organiziral je vrsto poučnih izletov in nabiranj zelišč na območju neokrnjene narave Kočevskega Roga, ki ga je poznal izredno dobro. Na Kočevskem (v Mahovniku in Koprivniku) je imel svoje naprave za izdelovanje eteričnega olja, prav v Rogu pa je nekdaj tudi delal in partizanil. Izlete zeliščarjev je vedno izkoristil ne le za zeliščarsko dejavnost, ampak tudi za seznanjanje tudi s pragozdovi in zanimivostmi na tem območju, zgodovino Roga in roške žage pa tudi z žalostno usodo partizanske bolnišnice Pugled, ki je bila blizu roške žage.

Na zadnji poti ga je spremilo veliko prijateljev in znancev, članov Društva zeliščarjev Ljubljana, klubiva Maksa Perca in drugih kolektivov, saj je bil povsod znan kot dober človek, ki želi pomagati vsem ljudem.

J. P.

Z avtobusom na izlet!

Znana sta še dva potnika več, ki se bosta pridružila jesenskim avtobusnim izletnikom Dolenjskega lista. Med naročniki, ki so se na Dolenjski list naročili leta 1978, je računalnik izžrebal ***Antona Pluta iz Jugorja 1 a, p. Suhor,*** *med naročniki iz leta 1979 pa je imela največ sreče* ***Terezija Molan iz Silovca 1, p. Sromlje.***

Polni se tudi avtobus, s katerim se bodo na izlet peljali poslušalci novomeškega radia Studio D. Med reševalci zadnjega nagradnega vprašanja je žreb določil, da bosta jeseni med izletniki ***Marija Fir iz Bereče vasi 36, p. Suhor*** *in* ***Zorka Stipanovič z Župančičeve 2 v Metliki.***

Proti delavcem?

Nič nimam proti, če Janševa SDSS še toliko poudarja, da dela za delavce. Stranka pokaže svoj pravi obraz tudi z držo v Državnem zboru. V tednu dni, kolikor je minilo od vladnega predloga do razprave v tem domu, je bil že tudi izglasovan zakon o pomoči neto izvoznikom oz. o subvencioniranju prispevkov za socialno varstvo v tem in prihodnjem letu. V državnem proračunu naj bi bilo za to zagotovljenih za letos 5 milijard tolarjev, za prihodnje leto so poslanci to podvojili na 10 milijard.

V Delu smo naslednji dan lahko prebrali, da je poslansko razpravo v podporo temu zakonu najprej zaokrenil poslanec SDSS dr. Jože Pučnik. Nadalje, "da od uvedbe demokracije prvič prihaja do ločitve na subvencionirani sektor in na sektor, ki bo moral preživeti s trženjem na domačih tleh..."

Od slovesa od Jugoslavije in njenih trgov je minilo že kar nekaj časa. Predelovalna industrija, v našem primeru sevniška in ostala dolenjska konfekcijska industrija, se je že pred tem močno usmerila na Zahod. Če smo torej želeli zadržati visok tečaj tolarja v primerjavi z mnogimi zahodnimi valutami, je pošteno, da se izvoznikom nekaj primakne. Ženske in matere, ki osem in več ur na dan presedijo za stroji, so upravičene, da njihovega truda ne odirajo v tako visokih odstotkih valutna razmerja. Pričakujemo, da bo tudi posebni pravilnik, ki bo še izšel, podprl takšne izvoznike. Vemo, da ni lahko slediti takšnemu izvozu. Poleg običajne marljivosti delavcev je treba pogosto prištevati še kratke roke tujih kupcev, vemo, da dostikrat tuji kupci pošljejo v tovarne svoje kontrolorje. Nekateri med njimi, videč voljo naših ljudi, da bi obdržali delo in posel, postajajo v pravem pomenu besede mentorji. In vse to naši delavci kar uspešno izpolnjujejo dr. Pučnikovim marnjam navkljub. Še več, celo zaslužijo za kakšen boljši stroj.

Izvoznik lahko postane vsak, vladni predlog je bil intervencijski. Hitrost, s katero se je po resda dolgotrajnih opozorilih izvoznikov naposled zganil parlamentarni stroj, je spodbudna. Nasprotovanje s strani dr. Pučnika taki pomoči je res simptomatična. Kot človeku, ki je dolgo vrsto let živel v Nemčiji, bi moral biti konkurenčni boj naše industrije za prodajo na tujem razumljiv, država pa je, če smo se zanjo že borili, tudi dolžna pomagati.

ALFRED ŽELEZNIK, Boštanj 56

VESELO V POLETJE

V četrtek, 8. junija, je bilo v novomeškem vrtcu Janko zelo zabavno. Prepevali in plesali so ob zvokih ansambla Hop, Cefizelj, ga. Urša Gliha je priskrbela prisrčna otroška oblačila, ki so jih nosili že uveljavljeni "manekeni" tega vrtca, ker so se bali dežja, jim je čarodej pričaral lepo vreme, potem pa še kup rutic, balonov... In da ne bi prehitro omagali, so nekateri starši pripravili okusne čevapčiče in hrenovke. Svojo srečo so preskusili tudi na srečelovu, ki so ga pripravili starši in delavke vrtca. Dobitki so bili bogati in sladki, glavno nagrado, otroško kolo, pa je zadel Tilen, ki se zdaj veselo vozi.

KAMNIŠKI KOLEDNIKI V ZDA

Ansambel Kamniški koledniki je pred kratkim na povabilo Jožeta Udovča, ameriškega Slovenca, gostoval v ZDA. Člani ansambla so prepotovali 9 ameriških držav in 2 kanadski provinci ter s svojim igranjem in petjem navdušili tako Slovence v Ameriki kot tudi Američane. Kamniški koledniki so nastopili v takih krajih, kjer se Slovencem to še ni zgodilo, npr. v Heleni v državi Montana. Uspešna turneja po Ameriki predstavlja most med ZDA in Slovenijo in je vzbudila veliko zanimanje Američanov za obisk slovenske države.

ZAHVALA

Pred kratkim je pri Dolenjski založbi izšel pesniški prvenec Moja dolina ljudske pesnice Marije Wolf, doma iz Radencev ob Kolpi. Marija Wolf se ob tej priložnosti lepo zahvaljuje novomeški tiskarni, črnomaljskemu kulturno-umetniškemu društvu in vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri predstavitvi njene pesniške knjige.

PRIJAVE ZA LETOVANJE

METLIKA - Občinska zveza prijateljev mladine Metlika še vedno zbira prijave za letovanje v mladinskem zdravilišču in okrevališču RKS Debeli Rtič. Letovanje bo od 29. julija do 8. avgusta. Pojasnila je moč dobiti v Ljudski knjižnici (tel. 58-370), kjer do 3. julija sprejemajo tudi prijave.

ŠOLA V NARAVI NA DEBELEM RTIČU - Učenci OŠ Žužemberk s podružnicama Dvor in Šmihel so en teden bivali v šoli v naravi na Debelem Rtiču. Da so lahko uresničili bogat program, so pripomogli: trgovina Slap, Jože Novinc, krajevna skupnost, Boris Novak, trgovina Rok, KZ Suha krajina, Gasilsko društvo, Slaščičarna, Martin Murn, Lovska družina Plešivica, Marjana Pečjak, gostišče Rojc, Franci Grum, Fotostudio Maver, Danica in Ludvik Legan, trgovina Tim, Gostišče Štupar, Anton Konte, Brane Hren, Jakles - Jaklič. Šolarji z Dvora se tudi zahvaljujejo KO Rdečega križa Dvor, ki je za vse oddelčne skupnosti omogočil še en brezplačni izlet. (OŠ Žužemberk)

MOJ OČKA IMA KONJIČKA DVA - Tako so navdušeno prepevali učenci 1. in 2. razreda OŠ Bizeljsko na prvi poletni dan, ko so se peljali s konjsko vprego. Šolsko leto so zaključili še posebej veselo, saj so štirje kmetje, ljubitelji konj, zapregli v svoje vozove 6 kobil in vse skupaj skrbno očistili in okrasili. Vožnja med travniki in polji je trajala nekaj ur. Iz 44 grl se je slišalo glasno petje in opozarjalo ljudi na poljih, da se dogaja nekaj izjemnega. Vprege so peljale do Gregovc pod največji hrast na Slovenskem. Božanja kobil še dolgo ni bilo konec, ojunačili so se celo najbolj boječi. Nekaj junakov je sedlo kobilam na hrbet. Vozniki so sami ponudili, da tako vožnjo ponovijo ob letu osorej. "Učenci so bili takoj za to, učiteljice tudi, kobil pa nismo nič vprašali," pišejo učenci in delavci OŠ Bizeljsko. (Foto: OŠ Bizeljsko)

DEKLIŠKA SOBA - Kljub temu da je učencem in študentom, ki bivajo v dijaškem domu Novo mesto, na voljo 8 velikih učilnic, dekleta na naši sliki prisegajo na študij v sobici, ki so si jo uredile po svojem okusu. Za učence 24 ur na dan skrbijo vzgojitelji, ki jim rade volje pomagajo pri učenju in organizirajo vrsto prostočasnih dejavnosti. (Foto: I. V.)

MALI MATURANTI - Minuli petek dopoldan so v ribniškem vrtcu Majde Šilc svečano proslavili zaključek male šole. Zaradi slabega vremena so se mali maturanti, kot jim pravijo, morali odpovedati tradicionalnemu obhodu po mestu in se zadovoljiti le s poslovilnim obhodom po vseh oddelkih vrtca. 83 otrok, ki bodo jeseni prvič sedli v šolske klopi, pa se je še zadnjič zbralo ob 18.uri zvečer v dvorani v Dolenji vasi na zaključnem srečanju, ki so se ga udeležili tudi starši in ostali ožji sorodniki otrok ter njihove vzgojiteljice. (Foto: M. L.-S.)

Dijaški dom ima vedno odprta vrata

Učenci, ki bivajo v dijaških domovih, študirajo uspešneje od vozačev - Od računalniške učilnice do trim kabineta - Med počitnicami dom ni prazen

NOVO MESTO - 15. julija bo potekel zadnji rok, do katerega se lahko dijaki in študenti, ki obiskujejo eno izmed novomeških osnovnih ali višjih strokovnih šol, prijavijo za bivanje v dijaškem domu Novo mesto v prihodnjem šolskem letu. Dijaški dom poleg običajne celotne oskrbe ponuja tudi druge oblike bivanja.

Glede na izkušnje učiteljev, so učenci srednjih šol iz oddaljenih krajev, ki so se začasno nastanili v mestu šolanja v enem izmed dijaških domov, praviloma uspešnejši od sošolcev, ki precejšen del dneva porabijo za vožnjo, ker stanujejo doma. Žal se srednješolci vse poredkeje odločajo za vselitev v dijaške domove, kar je posledica vse težjega socialnega položaja nekaterih družin pa tudi nepoznavanja prednosti bivanja v dijaških domovih, ki ponavadi ni veliko dražje od vsakodnevne vožnje z avtobusom ali vlakom in je varnejše od avtoštopa.

Novomeški dijaški doma ima na voljo 480 ležišč v triposteljnih spalnicah, 8 predavalnic s 60 sedeži, knjižnico, računalniško učilnico, glasbeno sobo, trim kabinet, delavnico in zunanja športna igrišča. Dom se nahaja v neposredni bližini srednješolskega centra pa tudi avtobusna in železniška postaja nista daleč. Mesečna oskrbovalnina znaša trenutno 16.610 tolarjev, kar je za nekaj odstotkov manj, kot znašajo oskrbovalnine v drugih slovenskih dijaških domovih. Poleg stalnega bivanja v domu si lahko dijaki ali študenti omislijo tudi občasno bivanje, v domu lahko samo prespijo ali pa se v njem le hranijo, kar je precej cenejše, kot če bi se takih uslug poslužili v hotelu.

Med poletnimi in zimskimi počitnicami dijaški dom ni zaprt, temveč odpre svoja vrata tudi za druge namene. V njem pripravljajo razne seminarje, tečaje in poletne šole, ne branijo pa se niti popotnikov, ki bi pri njih le prespali.

POSAVSKO SREČANJE DIABETIKOV

ČATEŽ OB SAVI - Posavsko društvo za boj proti sladkorni bolezni pripravlja to soboto v počastitev svetovnega dneva sladkorne bolezni tradicionalno srečanje sladkornih bolnikov ter zdravstvenih delavcev dispanzerja in posvetovalnic v Posavju. Srečanje se bo pričelo ob 9.30 v Zdraviliškem domu Term Čatež, kjer bodo prisotni lahko prisluhnili petim predavanjem: Zdravljenje najpogostejših bolezni gibal pri sladkornih bolnikih, Starost ni izgubljen čas, Več gibanja nam omogoča večjo samostojnost, Predstavitev zelenih zdravil in Diabetična noga. Od 11.30 do 14. ure bodo športna tekmovanja, po kosilu pa še razglasitev rezultatov in kulturni program. In za bolnike, ki bodo potovali z vlakom še to: iz Sevnice odpelje ob 8.11, z Blance ob 8.17, iz Brestanice ob 8.23 in iz Krškega ob 8.27. Iz železniške postaje Brežice bo ob 8.40 v Terme Čatež peljal posebni avtobus.

POHVALA KOVAČIČU

TRŠKA GORA - V Krkinem hramu na Trški gori so Milošu Kovačiču, direktorju Krke, podelili Zlato roko. Ko so mu izročali visoko priznanje, so povedali o njem toliko lepega, kot da je že pokojni.

Na izlet vas bosta peljala Dolenjski list in Studio D

Odgovori in popravki po § 9...

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke bomo poslej objavljali pod skupnim naslovom *"Odgovori in popravki po § 9..."*, vsi pa bodo opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne bomo objavili prispevka, ki bo napisan žaljivo in z namenom zaničevanja, ali če bo nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanaša (13. člen).

Ljudje, gnoj in še kaj zraven

Dol. list št. 23, 8. junija

V 23. številki Dolenjskega lista je na 16. strani izšel sestavek "Ljudje, gnoj in še kaj zraven", ki ga je podpisal Milan Drenik, Bršljin 32, Novo mesto. Pisec se s sestavkom odziva na enako naslovljeno kozerijo, ki sem jo objavil v 22. številki Dolenjskega lista na 18. strani, in skuša prepričati bralca, da je v omenjeni kozeriji govor o njem. Od novinarja pa zahteva odgovor ali opravičilo.

Poleg Milana Drenika, ki meni, da kozerija govori o njem, se je oglasilo še nekaj ljudi, ki pa so prepričani, da isti moj zapis govori o njih. Kateremu naj se potemtakem opravičim, ko pa prav nikogar ne omenjam z imenom. Pisal sem o vseh. Mislim, da sem s kozerijo zadel v jedro vsakdanjih odnosov med ljudmi, zato je več ljudi iz različnih koncev novomeške okolice hkrati (bilo) prepričanih, ga zgodba govori o njih.

MARTIN LUZAR
novinar Dolenjskega lista

Župan in občinski svet proti šoli

Dol. list št. 25, 22. junija

Novinar gospod Andrej Bartelj se v svojem odgovoru zelo goreče in neokusno na enostranski, polovičarski način zavzema proti denacionalizaciji našega sadovnjaka in hiše, ob kateri je zgrajena Osnovna šola Grm. Ker imajo bralci pravico izvedeti vso resnico in ne samo polovično, enostransko prirejeno, moram navesti vsaj nekaj dejstev, ki so v skladu z Zakonom o denacionalizaciji, katerega novinar ne upošteva, verjetno pa ga tudi dovolj ne pozna, saj po svoje komentira izjavo voljo občinskega sveta. Predlog občinskega svetnika g. Florijančiča proti vračanju v naravi za šole itd. namreč dovolj natančno opredeljuje že sam Zakon o denacionalizaciji, zato ni umesten, kot tudi ne možgani z jajci v novinarjevem prispevku.

Pojasniti moram, da Zakon o denacionalizaciji (Ur. l. RS št. 27/91) v svojem 2. členu jasno določa načelo vračanja premoženja v naravi, kar pomeni, da je plačilo odškodnine le izjema! Dalje: v 19. členu določa, da nepremičnine ni mogoče vrniti, če služi za opravljanje dejavnosti s področja zdravstva, vzgoje in izobraževanja, kulture oz. drugih javnih služb, pa bi bila s tem "bistveno okrnjena" možnost za opravljanje teh dejavnosti, ker je "ni mogoče nadomestiti" z drugo nepremičnino, ali bi bila nadomestitev povezana z nesorazmernimi stroški.

Zakon še dodatno določa meni v korist, vendar je že na osnovi gornjega jasno, da ni ovir za vračilo v naravi in v posest (v hiši prazen stanovanjski prostor), saj se ne bi "bistveno okrnil" vzgojno-izobraževalni proces, ki poteka nedvoumno v eni bolje opremljenih osnovnih šol v Sloveniji (pokrit plavalni bazen, športna dvorana z vadbeno tribuno, telovadni kabinet, dvoje igrišč), in ne v hiši nekdanjih skupnih služb (Vzgojno-izobraževalna organizacija), ki je pod denacionalizacijo.

Vsekakor je možna tudi preselitev dejavnosti iz hiše v druge prostore v mestu, katerih je dovolj prostih. Zlasti to velja za računovodski servis tukajšnjih zavodov, osnovnih šol, ki bi se lahko takoj (česar nihče ne zahteva) preselil iz dveh prostorov v prvem nadstropju in bi neokrnjeno opravljal svoje naloge na drugem kraju. Torej: prostore v nepremičnini "je možno nadomestiti" z drugimi!

Zato lahko zapišem, da sadovnjak (njegov ostanek, saj sta ga "vzela" cesta, križišče) in hiša, stoječa na parc. št. 1129, ne služita za opravljanje dejavnosti vzgoje in izobraževanja. V zgradbi se namreč nahajajo že omenjeni računovodski servis za šolstvo, posvetovalnica za otroke in starše ter zobna ambulanta, ki opravljajo storitve tudi za druge zavode, v prvem nadstropju pa je že več let prazno stanovanje. Ker navedene storitve in prazno stanovanje ne sodijo med dejavnosti vzgoje in izobraževanja in po naravi stvari ne morejo biti njen sestavni del (izjava predstavnika šole), nepremičnina nedvoumno ne služi za opravljanje te dejavnosti.

Navedla sem le nekaj dejstev, ki postavljajo pod vprašaj trditve novinarja in njegov prispevek. Lahko še dodam, da je enako odločanje po Zakonu o denacionalizaciji glede možnosti nadomestitve po 19. členu pri denacionalizacijskih postopkih na Vrhovnem sodišču. Dejanja v prihodnosti (gradnja), za katera ni veljavnih dokumentov, niso ovira za vračilo nepremičnin.

Cirkularni prispevki novinarja so preveč enostranski in očitno le z "druge strani". To priznava tudi g. Bartelj. Menim, da novinar ne bi bil tako goreč nasprotnik denacionalizacije, če bi mu kdo na silo vzel vse premičnine in nepremičnine in bi drugi obirali plodove njegovega sadovnjaka. Povsem drugače bi gledal na zasebne postopke slovenskih razlaščencev, vsekakor pa manj zadrto.

OLGA JULIJANA PEČAR
Glavni trg 21, Novo mesto

"Veselica" po meri učiteljev?

Dol. list št. 25, 22. junija

Nepodpisani bralki

Bralki iz Brestanice se lepo zahvaljujem za "realno" poročanje z valete osmošolcev. Če ima otroka na naši šoli, naj se nikar ne boji izdatkov za učitelje, saj mislim, da se valete, tudi če bi jo organizirali, nihče od nas še mnogo let ne bo hotel udeležiti...

URŠKA ÜBLEIS
ravnateljica
OŠ Adama Bohoriča, Brestanica

"Veselica" po meri učiteljev? (2)

Pod tem naslovom je DL objavil 22. junija pismo nepodpisane bralke iz Brestanice, ki je kritika organizacije valete osnovnošolcev v njihovi šoli. Nedopustno je, da omenjeni časopis objavi pismo, ki obsoja in blati, a ne ve se od koga. Na tak način bomo kmalu obsojali vse, vse vpreko.

Samo valeta se mene ne tiče, ker v tem kraju le delam, mislim pa da se ne tiče tudi neznane bralke. Po pismu sodeč, že sedaj vrta luknjo v koleno, da bi preprečila v prihodnjh letih enako slavje svojemu otroku. Njeno pismo je posledica tistega: "Znanka mi je rekla, da je ona rekla...". Jaz pravim temu tercijalke. Zakaj?

Moja družina ima letos tudi osnovnošolca in valeto smo imeli v koprivniški šoli 23. junija. Pravočasno smo se dogovorili, otroci, mi starši in razrednik, o poteku valete. Osnovnošolsci so kot gostitelji povabili vse učitelje, obdarili svojega razrednika, ki so ga imeli radi, on pa njih. Prav je tako. Pili smo tudi vino in nihče od nas staršev ni niti pomislil, da ne bi prispeval za pokritje stroškov, saj smo bili veseli in zadovoljni vsi. Z nami je bila tudi gospa učiteljica iz Brestanice, razredničarka 8. razreda, ki jo "pametna" in nepodpisana bralka vlači po časopisu. Pri nas uči dva predmeta in radi jo imamo. Na njenem obrazu je bilo videti razočaranje in žalost, zato sem se odločil napisati nekaj svojih misli. Nekulturno je za borih 4.500 tolarjev blatiti nekoga. Bralka x je imela možnost svoje mnenje izreči na drugačen način in na drugem mestu. Priporočam ji, če slučajno kadi in pije kavo, da tu zmanjša izdatek in bo kmalu prihranila denar z valeto svojega otroka, čuvala svoje zdravje in se rešila "težkega" problema, ki jo čaka v prihodnjih letih. Mene čakata še dva taka dogodka v naši šoli in Bog daj, da bi jih srečno dočakal skupaj s svojo družino.

Brez zamere, bralka iz Brestanice!

BLAŽ SOTOŠEK
Veliki Dol 46
Koprivnica

P.S. Stroške staršev za valeto v Brestanici je bil skoraj za polovico manjši, od tistega lažnega, ki je prizadel našo bralko.

NOVA REVIJA DITA

LJUBLJANA - Od 5. junija letos lahko sladkorni bolniki v Sloveniji prebirajo svojo revijo z imenom Dita, revijo za življenje z diabetesom, ki jo izdaja Slovenska organizacija za sladkorno bolezen v Ljubljani, finančno pa so pomagali še Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Ministrstvo za zdravstvo in Inštitut za varovanje zdravja. Da je takšna revija, ki jo večina evropskih držav že ima, v Sloveniji potrebna, pove podatek, da je pri nas več kot 70000 registriranih sladkornih bolnikov, 25% odraslega slovenskega prebivalstva pa živi z dejavniki tveganja za nastanek sladkorne bolezni. Namen revije je izboljševati seznanjenost teh bolnikov z novimi spoznanji, s preventivo pred zdravstvenimi okvarami in boleznimi, ki jih lahko povzroči slabo voden diabetes,.. Sodelavci revije so priznani zdravniki - specialisti, največ diabetologi, prav tako pa v Dito lahko pišejo tudi diabetiki.

NOVA GOSTILNA "GRAJSKI HRAM"

ŽUŽEMBERK - Prejšnji petek je bila v Žužemberku odprta nova gostila "Grajski hram". Lastnik Vanja Kastelic je tako dodatno popestril gostinsko in turistično ponudbo. Lokal si velja ogledati, saj ima zelo lepo lego nad reko Krko.

JURJEVANJE IN KRESOVANJE POKVARIL DEŽ - Črnomaljci so se na letošnje jurjevanje in kresovanje še posebej dobro pripravili in so na novo uredili osrednji prireditveni prostor jurjevanjsko drago ter napisali zelo privlačen scenarij. A vreme ob minulem koncu tedna jim je zagodlo kot še nikoli doslej, čeprav je bila letošnja prireditev že 32. zapovrstjo. Zato je bil nastop zelo okrnjen, predvsem v soboto, medtem ko so v nedeljo nastopile tako belokranjske folklorne skupine kot tudi devet izvirnih folklornih skupin iz vse Slovenije. Potrudili so se tudi gostje iz Češke, ki so nastopali celo v dežju. Razglasili so najbolj urejen kraj v občini, in sicer Stari trg, za najbolj urejeno domačijo pa družinsko kmetijo Filak iz Gribelj. Požrtvovalni pripravljalci prireditve zagotavljajo, da kljub letošnji smoli niso vrgli puške v koruzo in bodo tudi drugo leto pripravili zanimiv program. Hvaležni pa so tako obiskovalcem kot domačinom, ki so jih tokrat moralno podprli. Ker pa je bila letos od vsega še najbolj iskana streha, je bila tudi kulinarična, lovska in vinogradniška razstava v črnomaljskem gasilskem domu obiskana bolj, kot bi bila najbrž sicer. (Foto: M.B.-J.)

DEŽ IZNIČIL TRUD - Iz trebanjskega koša, kulturno, turistično, etnološko in zabavno prireditev, ki je bila že 7. po vrsti in ki jo je organiziralo Turistično društvo Trebnje, je zmotilo vztrajno deževje. Otvoritev so morali zelo skrajšati, prav tako skoraj niso mogli skrbno zastavljenega programa uresničiti v naslednjih dneh. V stari osnovni šoli je bila 8. razstava izdelkov domače obrti in kulinarike, kar je privabilo kar nekaj obiskovalcev. Ob tem, da je dež izničil trud organizatorjev koša, je prišla prav prireditev na Blatu, kjer so ob navzočnosti več kot 200 obiskovalcev organizirali ribiško tekmovanje in odprli ribiško kočo. Na sliki: četrtkovo otvoritev Iz trebanjskega koša so z nastopom popestrile mažoretke, vendar jih je po nekaj minutah pregnal močan dež. (Foto: L. M.)

dogodki v sliki in besedi

SLOVESNOST OB DNEVU SLOVENSKIH POLICISTOV V KRŠKEM IN DOLENJSKIH TOPLICAH - 27. junija so delavci Organov za notranje zadeve že četrto leto zapored praznovali dan slovenske policije v spomin na veliko vlogo policije pri oblikovanju in obrambi slovenske državnosti. Zato sta upravi za notranje zadeve Krško in Novo mesto pripravili svečanosti v Krškem in v Dolenjskih Toplicah, na kateri so podelili tudi republiška priznanja. V Krškem so srebrni znak za prispevek k razvoju in krepitvi varnosti dobili Bogomir Gasior, Ivan Šetinc in Marjeta Cesar (na sliki). Bronasti znak za pomemben uspeh pri zagotavljanju varnosti so prejeli Branko Dolenšek, Darko Gerjevič, Rade Ivkovič, Dušan Kaplan, Anica Novak, Viljem Marinč, Marjan Petan in Andrej Zbašnik. Za dosežen uspeh pri delu pa sta državni sekretar Borut Likar in načelnik UNZ Krško Rajmund Veber podelila še 13 pohval. Letos so že četrtič zapored potekale tudi športne igre delavcev Uprave za notranje zadeve. Kulturni program v Krškem sta izvedla mešani pevski zbor Svit iz Krškega in Big bend iz Krškega. Iz UNZ Novo mesto so srebrni znak prejeli Martina Eržen, Janez Polak, Alojz Ravnikar in Martin Remih. Bronasti znak so dobili Jože Gešman, Stanislav Jesih, Alojz Jožef, Martina Košir, Tatjana Luzar, Janez Nose, Anton Novak, Jugomir Marinč in Jože Tomič ter AMD Slovenije - tehnična baza Otočec. Pisno pohvalo je prejelo 14 delavcev UNZ Novo mesto. (Foto: T. Gazvoda)

ZA BOLNIŠNICO - Pred dnevi se je mudil v Novem mestu Aute Lampe iz Langenhagna, iskreni prijatelj Novega mesta, ki je doslej organiziral in soorganiziral že več akcij za krepitev sodelovanja med partnerskima mestoma Langenhagen in Novo mesto. Lampe - ob prihodu ga je sprejel novomeški župan Franci Koncilija - se je zadržal na krajšem pogovoru z direktorjem novomeške bolnišnice dr. Tonetom Starcem, kjer je izročil 1.000 mark kot prispevek za dograditev nove bolnice. Za bolnišnico je daroval že tudi ob večprejšnjih obiskih v Novem mestu. Petinsedemdesetletni Aute Lampe, ki se mu je na tokratnem obisku Novega mesta pridružil direktor mestne hranilnice Langenhagen, je bil doslej v Novem mestu že štiridesetkrat. Na sliki: med ogledom nedograjene nove bolnice. (Foto: L. M.)

ZA DAN DRŽAVNOSTI SLOVESNO NA MOKREM POLJU - Osrednja proslava občine Šentjernej ob dnevu državnosti, ki je bila v soboto, 24. junija, na Dolenjem Mokrem Polju, je bila v sklopu praznovanja 60-letnice delovanja gasilskega društva Mokro Polje. Nastopili so pihalni orkester Šentjernej, cerkveni pevski zbor iz Šentjerneja, mešani pevski zbor Ajda, učenci osnovne in glasbene šole in gasilski pionirji GD Mokro Polje. Šentjernejski župnik Anton Trpin je maševal za domovino in v spomin na žrtve 2. svetovne vojne ter blagoslovil kip sv. Florijana, slavnostni govornik župan Franc Hudoklin pa je orisal pot osamosvajanja naše države. (Foto: T. G.)

VIZIJA

Kako vložiti certifikat v VIZIJO

Spoštovani lastniki certifikatov!

Radi bi Vam olajšali vpis certifikatov, zato smo za Vas pripravili pooblastilo, ki Vam omogoča, da zase in svoje otroke, znance in prijatelje tudi po pošti vpišete svoj certifikat v domačo družbo. Z vpisom v Vizijo ostane denar doma, na našem področju.

Postopek vpisa je preprost:

1. Izpolnite in podpišite pooblastilo.
2. Po pošti pošljite na naslov VIZIJA, družba za upravljanje investicijskih skladov, Novi trg 5, 68000 Novo mesto:
   - izpolnjeno in podpisano pooblastilo,
   - certifikat (obvestilo SDK).
3. Vpis za Vas izvrši VIZIJA, ki Vam potrdilo o vpisu vrne po pošti.

Izjava:

Pooblaščam VIZIJO, družbo za upravljanje investicijskih skladov d.o.o., Novo mesto, Novi trg 5, za vpis in vplačilo delnic v DPB Vizijo 1, pooblaščeno investicijsko družbo, d.d., Novo mesto, Novi trg 5, do vrednosti, ki jo navajam v ustrezni rubriki pooblastila. Istočasno pooblaščam Vizijo, družbo za upravljanje investicijskih skladov, d.o.o., Novo mesto, za uresničevanje glasovalne pravice iz vplačanih delnic v mojem imenu in za svoj račun na skupščini DPB Vizije 1, pooblaščene investicijske družbe, d.d., Novo mesto.

Izpolnjevanje pooblastila za mladoletnike in ostale opravilno nesposobne osebe

Pri pooblastilu za vpis certifikata mladoletnika ali opravilno nesposobne osebe se za vpis imetnika certifikata uporabijo podatki mladoletne osebe oz. opravilno nesposobne, pooblastilo pa podpiše eden od staršev oz. skrbnikov. Nad podpis je potrebno z velikimi tiskanimi črkami napisati ime in priimek podpisnika.

POOBLASTILO

IMETNIK CERTIFIKATA
(priimek in ime s tiskanimi črkami)

NASLOV IMETNIKA

EMŠO

Na podlagi lastninskega certifikata vpisujem: SIT

DAN MESEC LETO

KRAJ

PODPIS IMETNIKA CERTIFIKATA ALI ENEGA OD STARŠEV ZA MLADOLETNEGA OTROKA

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 29. VI.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.20 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.20 TEDENSKI IZBOR
ČARODEJEV KLOBUK, 5/5
10.35 ZDRAVO, NLP
10.45 ODKRIVANJE ZEMLJE, amer. izobr. serija, 7/26
11.15 PO DOMAČE
13.00 POROČILA
15.55 ZGODBE IZ MALEGA MESTA, ponov. finske drame, 3/3
18.00 DNEVNIK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV
18.40 FALLERJEVI, 4. del nemške serije
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 KOMISAR REX, avstrij. nadalj., 13/15
21.00 TEDNIK
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.15 ŽARIŠČE
22.35 POSLOVNA BORZA
22.50 SOVA
VEČEN SANJAČ, amer. naniz., 25/28
NOVO ŽIVLJENJE, amer. nanalj., 14/16

SLOVENIJA 2

12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.35 Kinoteka: Mož, ki se je manjšal (amer. film, ČB) - 15.55 Tedenski izbor: V vrtincu - 17.40 Sova (ponov.): Princ iz Bel-Aira (amer. naniz., 12/24); Novo življenje (13/16) - 18.00 Dnevnik - 18.05 Regionalni studio Maribor - 18.45 Že veste - 19.15 Tok tok, oddaja za mladostnike - 20.05 Povečava: Ženska in lažnivka (slov. film)

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 457. dela amer. nadalj.) - 11.05 Sedem veličastnih (ponov. glasb. oddaje) - 11.35 TV prodaja - 16.25 TV prodaja - 16.35 Dance session (ponov.) - 17.10 Karma (ponov. oddaje o duhovnosti) - 18.15 Risanka - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (458. del amer. nadalj.) - 20.00 Magnetoskop - 20.30 Pred poroto (50. del. amer. naniz.) - 20.55 Vreme - 21.00 Ženska z dvema obrazoma (amer. triler, 2. del) - 22.35 Paris (ponov. 9. dela) - 23.25 Kino, kino, kino (ponov.)

HTV 1

7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.15 Emperatriz - 13.00 Nezakonito (amer. film) - 14.25 Šolski program - 15.45 Program za otroke in mladino - 16.30 Hrvaška danes - 17.00 Z jadri okoli sveta, 10/12 - 17.30 Santa Barbara (serijski film) - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Hrvaška knjiga - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Lekarništvo Hrvatov (dok. oddaja) - 21.15 Ekran brez okvirja - 22.25 Moč denarja - 22.35 Dnevnik - 22.55 S sliko na sliko - 23.25 Sanje brez meja

HTV 2

16.25 Video strani - 16.50 S sliko na sliko - 17.35 Železnice (dok. oddaja) - 18.25 Serijski film 3/3 - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 FBI (dok. oddaja, 1/4) - 21.05 Brooklynski most (hum. serija, 8/22) - 21.35 "Fasadklattraren" (serija, 1/3) - 22.35 Rešitev 911 (dok. oddaja) - 23.25 Festival zabavnih melodij Split '95

PETEK, 30. VI.

SLOVENIJA 1

9.45 - 1.20 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.30 TEDENSKI IZBOR
PET OTROK IN ŠKRAT, angl. naniz., 3/6
10.55 MOJA ENCIKLOPEDIJA ŽIVALI: ŠTORKLJA
11.05 MTV UNPLUGGED: R. E. M.
11.55 MORSKI PSI, amer. dok. serija, 2/3
12.40 ŽE VESTE
13.00 POROČILA
15.15 KAM VODIJO NAŠE STEZICE
16.15 ŽENSKI IZLET, ponov. angl. filma
18.00 DNEVNIK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
18.40 FALLERJEVI, 5. del nemške serije
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 POGLEJ IN ZADENI
21.40 TURISTIČNA ODDAJA
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.15 ŽARIŠČE
22.40 SOVA
BROOKLYNSKI MOST, amer. naniz., 13/22
23.15 NOVO ŽIVLJENJE, amer. nadalj., 15/16
0.00 IZZA ODRA, ponov.

SLOVENIJA 2

12.30 Video strani - 12.45 Tedenski izbor: Forum; Zgodbe medenih tednov (nemška naniz.); 13.50 Omizje; 15.50 Osmi dan; 17.10 Sova (ponov.): Večen sanjač; Novo življenje (14/16) - 18.00 TV dnevnik - 18.05 Regionalni studio Koper - 18.45 Znanje za znanje - 19.15 Poglej me! - 20.05 Malibujska cesta 2000 (amer. nadalj., 3/6) - 20.50 Naloga: severozahodni prehod (kan. dok. serija) - 21.40 Mojstri pevci, 1. del - 22.35 Ljubezen na recept (kan. film)

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 458. dela amer. nadalj.) - 11.05 Magnetoskop (ponov. glasbene oddaje) - 11.35 TV prodaja - 17.10 Ženska z dvema obrazoma (ponov. 2. dela) - 18.45 TV prodaja - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (459. del amer. nadalj.) - 20.00 Poživitev + (glasb. oddaja) - 20.30 Obalna straža (13. del amer. naniz.) - 21.20 Vreme - 21.25 Teden na borzi - 21.35 Hladna zunanjost (amer. film) - 23.00 Vodnik za zaljubljene (6. del amer. naniz.) - 23.25 Učna leta (18. del amer. naniz.) - 23.55 Pred poroto (ponov. 50. dela amer. naniz.) - 0.20 Živeti danes (ponov. dok. oddaje)

HTV 1

7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.15 "Loving" (serija, 1/313) - 13.45 Rimski škandal (amer. film) - 15.15 Šolski program - 15.45 Program za otroke in mladino - 16.30 Hrvaška danes - 17.00 Učimo se o Hrvaški - 17.30 Santa Barbara (serijski film) - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Turistični magazin - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 V iskanju - 21.05 Dobri ljudje - 22.35 Živa resnica (dok. oddaja) - 23.05 Poročila - 23.25 S sliko na sliko - 23.55 Ženska v črnem (brit. film) - 1.25 Sanje brez meja

HTV 2

16.30 TV koledar - 16.40 S sliko na sliko - 17.25 Dnevi sodobnega plesa (dok. serija) - 18.15 "Fasadklattraren" (serija 1/3) - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Me je kdo iskal? - 20.55 Sto let filma - amer. film - 23.10 Festival zabavnih melodij Split '95

SOBOTA, 1. VII.

SLOVENIJA 1

9.45 - 1.00 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.25 TEDENSKI IZBOR:
RADOVEDNI TAČEK
10.35 PRGIŠČE PRILJUBLJENIH PRAVLJIC, lutkovna igrica 6/13
10.50 UČIMO SE ROČNIH USTVARJALNOSTI
11.05 PRAVLJIČAR, amer. naniz. 7/9
11.30 MLADA EVROPA POJE
19455 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
12.30 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
13.00 POROČILA
13.30 TEDENSKI IZBOR
MALO ANGLEŠČINE, PROSIM
TEDNIK, ponov.
POGLEJ IN ZADENI
16.10 MORSKI PSI, amer. dok. serije 3/3
17.00 OSTRŽKOVE PRIGODE, italij. nadalj., 1/6
18.00 DNEVNIK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
18.40 FALLERJEVI, 6. del nemške serije
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.50 UTRIP
20.10 KOMISAR REX, avstrij. nadalj., 14/15
21.05 ZA TV KAMERO
21.20 OZARE
21.25 OGNJENA MOČ, amer. dok. serija, 1/10
22.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
22.30 SOVA
NOVO ŽIVLJENJE, amer. nadalj., 16/16
23.20 VAMPIR V NEBESIH, franc. film

SLOVENIJA 2

7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 10.00 Mladi virtuozi - 10.30 Tedenski izbor: Komisar Rex (ponov. avstrij. nadalj., 13/15); 11.20 Turistična oddaja - 11.35 Sova (ponov.): Brooklynski most (amer. naniz., 13/22); 12.05 Novo življenje (amer. nadalj., 15/16) - 15.10 26. tabor slovenskih pevskih zborov - 16.25 Športna sobota - 18.30 Alpe-Donava-Jadran - 19.05 Karaoke - 20.10 Trije mušketirji - 21.55 Marjanca '95 - 22.55 Sobotna noč

KANAL A

7.00 Video strani - 8.05 Odisej (ponov. risanke) - 9.00 Kaličopko (ponov. otroške oddaje) - 10.00 Teden na borzi (ponov.) - 10.10 Kino, kino, kino (ponov. oddaje o filmu) - 10.50 Učna leta (ponov. amer. naniz.) - 18.10 Klasična video glava (ponov.) - 19.00 Generacija transformerjev II. (risanka) - 19.30 Dance session (ponov.) - 20.05 Vreme - 20.10 In memoriam - dok. oddaja) - 20.55 Splošna praksa (28. del avstral. naniz.) - 21.50 Power games (amer. film) - 23.15 Vreme - 23.20 Hladna zunanjost (ponov. filma) - 0.50 Erotični film

HTV 1

8.40 TV spored - 8.55 Poročila - 9.00 Dobro jutro - 10.30 Program za otroke in mladino - 11.55 Poročila - 12.10 "Loving" (serija, 2/313) - 12.35 Me je kdo iskal? (zabavnoglas. oddaja) - 13.15 Vlak sirot (amer. film) - 15.35 Poročila - 15.40 Beverly Hills (serijski film, 19/30) - 16.30 Rezerviran čas - 17.45 Televizija o televiziji - 18.15 Prizma (multinacionalni program) - 19.15 V začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Slika (amer. film) - 21,45 Glasbena oddaja - 22.35 Dnevnik - 22.55 S sliko na sliko - 23.25 Sanje brez meja

HTV 2

15.15 TV koledar - 16.00 S sliko na sliko - 16.45 Briljantina - 17.25 Ekran brez okvirja - 18.25 Dok. oddaja - 19.30 Dnevnik - 20.10 Tom (humor. serija) - 20.35 Cro pop rock - 21.15 Festival zabavnih melodij Split '95 - 23.15 Športna sobota - 23.25 Nočna izmena: Življenje na severu; Svet hipnoze Paula McKenne; Črvi (amer. film)

NEDELJA, 2. VII.

SLOVENIJA 1

7.15 - 0.35 TELETEKST
7.30 VIDEO STRANI
8.05 OTROŠKI PROGRAM
OČIVIDEC, angl. dok. serija, 13/14
8.35 ŽIV ŽAV, ponov.
9.10 ARABELA SE VRAČA, češka nadalj., 11/26
10.10 SPREHODI PO STARI LJUBLJANI, ponov.
9.40 NEDELJSKA MAŠA, prenos iz Kranja
11.00 KOROŠKA POJE '95
11.30 OBZORJE DUHA
12.00 BIBLIJA, ponov.
12.30 LJUDJE IN ZEMLJA
13.00 POROČILA
13.05 MALIBUJSKA CESTA 2000, ponov. amer. nadalj., 3/6
15.00 CILINDER, amer. film
16.40 ŠEF!, češka naniz., 4/5
18.00 DNEVNIK 1
18.05 PO DOMAČE
19.05 RISANKA
19.18 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.52 ZRCALO TEDNA
20.10 ZAKLADI SVETA: PORTUGALSKA, franc. pustolovski kviz, 1. oddaja
21.40 NATIONAL GEOGRAPHIC, amer. dok. serija, 13/16
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 SOVA:
OSTANI ČEZ NOČ, 1. del amer. nadalj.

SLOVENIJA 2

Opomba: F-1 za veliko nagrado Francije 13.50 do 15.50; SP v kajakih in kanujih 15.50 do 17.00; SP v speedwayu (posnetek iz Krškega) 23.00 do 23.30; Konjeništvo v preskakovanju ovir (posnetek iz Celja) 23.30 do 0.00
7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 10.00 Tedenski izbor: Mojstri pevci, 1. del - 10.50 Sova (ponov.): Novo življenje, 16/16; 11.50 Komisar Rex, avstrij. naniz., 14/16; 12.45 Marjanca, 2. del - 13.50 Športna nedelja - 17.00 Kim, amer. film - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.00 The Dubliners, posnetek - 20.55 Atene: EP v košarki (m)

KANAL A

8.05 Notredamski zvonar (risani film) - 9.00 Kaličopko (otroška oddaja) - 10.00 Burleska - 10.30 Male živali - 11.00 Splošna praksa (ponov. 28. dela) - 11.55 Epikurejske zgodbe (oddaja o slov. gostilnah) - 12.10 Žametne vrtnice (glas. oddaja) - 18.15 Žametne vrtnice (ponov.) - 19.00 Risanka - 19.30 Burleska - 20.00 Vreme - 20.05 Beverly Hills 90210 III (ponov.) - 20.55 Beverly Hills 90210 (20. del amer. naniz.) - 21.45 Adidas streetball (reportaža) - 22.05 Kino, kino, kino (oddaja o filmu) - 22.45 Power games, ponov. filma)

PONEDELJEK, 3. VII.

SLOVENIJA 1

9.15 - 0.05 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
10.00 MALO ANGLEŠČINE, PROSIM
10.25 TEDENSKI IZBOR
KAPITAN POWER, amer. naniz., 2/22
10.50 ZNANJE ZA ZNANJE
11.15 TRIJE MUŠKETIRJI, korup. film
13.00 POROČILA
13.05 ŠPORTNI PREGLED
13.35 TEDENSKI IZBOR
POVEČAVA ŽENSKA
15.35 LAŽNIVKA, slov. film
16.55 OBZORJA DUHA
17.25 DOBER DAN, KOROŠKA
18.00 DNEVNIK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
18.20 PRGIŠČE PRILJUBLJENIH PRAVLJIC, lutkovna igrica, 7/13
18.35 FALLERJEVI, 7. del nemške serije
19.05 RISANKA
19.18 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 STRANSKI UČINKI, kan. naniz., 1/13
20.55 MEDNARODNA OBZORJA
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.15 ŽARIŠČE
23.40 SOVA
SEINFELD, amer. naniz., 1/18
GANGSTER, amer. naniz., 1/22

SLOVENIJA 2

12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 13.55 Tedenski izbor: Utrip; Zrcalo tedna; 14.25 Zakladi sveta; 15.45 Poglej me! - 16.30 Sova: Ostani čez noč, (ponov. 1. dela) - 18.00 Dnevnik - 18.05 Regionalni studio Maribor - 18.45 Svetovni poslovni utrip (ponov.) - 19.15 Smučarski skoki (posnetek iz Velenja) - 20.05 Dešifranti (amer. dok. oddaja) - 21.00 Odmevi (angl. nadalj., 1/4) - 21.50 Studio City - 23.00 Izza odra

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 458. dela) - 11.05 Žametne vrtnice (ponov.) - 11.45 Pozitiv + (ponov. glasbene oddaje) - 12.30 Video strani - 17.35 Adidas streetball (ponov.) - 17.55 Klasična video glava (ponov.) - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (459. del amer. nadalj.) - 20.00 Alica v čudežni deželi (glas. oddaja) - 20.30 Dežurna lekarna (33. del španske humor. naniz.) - 21.00 Vreme - 21.05 Menih (amer. film) - 22.50 Obalna straža (ponov. 13. dela) - 23.40 Adidas Streetball (ponov.)

TOREK, 4. VII.

SLOVENIJA 1

8.15 - 0.25 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.40 TEDENSKI IZBOR
IGRAJMO SE GLEDALIŠČE, 13/13
10.15 KIM, amer. film
12.30 SVETOVNI POSLOVNI UTRIP
13.00 POROČILA
13.05 SMUČARSKI SKOKI SKI JUMPING CHALLENGER, posnetek iz Velenja
15.10 SOBOTNA NOČ, ponov.
17.20 MOSTOVI
18.00 DNEVNIK
18.05 OTROŠKI PROGRAM
ARABELA SE VRAČA, češka nadalj., 12/26
18.40 FALLERJEVI, 8. del nemške serije
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 KOMISAR REX, zadnji del avstrij. nadalj.
21.00 OSMI DAN
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.15 ŽARIŠČE
22.35 POSLOVNA BORZA
22.50 SOVA
'ALO, 'ALO, angl. naniz., 6/6
GANGSTER, amer. naniz., 2/22

SLOVENIJA 2

12.30 Video strani - 12.45 Tedenski izbor: Malo angleščine, prosim; 13.10 National geographic (amer. dok. serija) - 14.00 Sova (ponov.): Gangster (amer. naniz., 1/22); 14.55 Wimbledone: tenis - 16.30 Tedenski izbor: Karaoke; Sova: Seinfeld (amer. naniz., 1/18) - 18.00 Dnevnik - 18.05 Regionalni studio Koper - 18.45 Iz življenja za življenje - 19.15 Videošpon - 20.05 Univerzitetni razgledi - 20.55 "MTV unplugged" - 22.05 Ljubezen na preizkušnji (1. del šved. drame) - 22.50 Svet poroča - 23.20 Tenis grand slam (ž)

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 459. dela amer. nadalj.) - 11.05 Alica v glasbeni deželi (ponov. glas. oddaje) - 11.35 TV prodaja - 11.50 Video strani - 16.30 Menih (ponov. filma) - 18.15 Risanka - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (460. del amer. nadalj.) - 20.00 Rodeo (glasb. oddaja) - 20.30 Tropska vročica (12. del. amer. nadalj.) - 21.20 Vreme - 21.25 Večni krog (oddaja o astrologiji) - 21.55 Računalniška kronika (dok. oddaja) - 22.25 Dežurna lekarna (ponov. španske naniz.)

SREDA, 5. VII.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.25 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.25 TEDENSKI IZBOR
HROŠČOSNED, amer. risana serija, 12/21
10.50 NALOGA: SEVEROZAHODNI PREHOD, kan. dok. oddaja
11.40 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
12.15 OGNJENA MOČ, amer. dok. serija, 1/10
12.30 ALPE-DONAVA-JADRAN
13.00 POROČILA
16.10 TEDENSKI IZBOR
MEDNARODNA OBZORJA
17.00 ODMEVI, angl. nadalj., 1/4
18.00 DNEVNIK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
18.40 FALLERJEVI, 9. del nemške serije
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FORUM
20.25 FILM TEDNA:
LOTUSOVA DEŽELA, kan. film
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.30 ŽARIŠČE
22.55 SOVA
PRINC Z BEL-AIRA, amer. naniz., 13/24
GANGSTER, amer. naniz., 3/22

SLOVENIJA 2

Opomba: Wimbledone: Tenis grand slam 13.55 do 17.30, prenos ter 20.05 do 22.15 posnetek
10.00 Video strani - 10.25 Zgodbe iz školjke - 10.55 Tedenski izbor: Stranski učinki, kan. niniz., 1/13; 11.45 Videošpon - 12.30 Sova (ponov.): 'Alo, 'alo (angl. naniz., 6/6); 13.00 Gangster, amer. naniz., 2/22) - 18.00 Dnevnik - 18.05 RPL - Studio Luwigana - 18.45 Odkrivanje zemlje (amer. izobraž. serija, 8/26) - 19.15 V vrtincu - 20.05 Športna sreda - 22.15 Omizje

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 460. dela) - 11.05 Rodeo (ponov. glas. oddaje) - 11.35 Male živali (ponov.) - 12.05 TV prodaja - 12.20 Video strani - 17.35 TV prodaja - 17.45 Računalniška kronika (ponov.) - 18.15 Večni krog (ponov. oddaje o astrologiji) - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (461. del) - 20.00 Sedem veličastnih (videolestvica) - 20.30 Paris (10. del. amer. naniz.) - 21.20 Vreme - 21.25 Unpato (oddaja o aktualnih dogodkih) - 22.30 Dance session (oddaja o plesu) - 23.05 Tropska vročica (ponov. 12. dela amer. nadalj.) - 23.55 Epikurejske zgodbe (ponov. oddaje o slov. gostilnah)

DOLENJSKE IN BELE KRAJINE
STU dio
103.0 MHZ

ČETRTEK

4.30 - 8.00 Jutranji spored – 8.00 Napoved – 11.00 Avtotimes – 12.00 BBC, osmrtnice – 12.15 - 13.00 NZ želje – 13.30 Vreme in mi – 4.00 - 15.00 Zabavne želje – 15.30 Dogodki in odmevi – 17.30 Planinski kotiček – 18.20 Kronika – 19.30 - 24.00 Kinetoskop, Altergodba

PETEK

4.30 - 8.00 Jutranji spored – 8.00 Napoved – 12.00 BBC, osmrtnice –12.15 - 13.00 NZ želje – 14.00 - 15.00 Zabavne želje – 15.30 Dogodki in odmevi – 18.20 Kronika – 19.30 - 24.00 Večerni program

SOBOTA

6.00 Začetek, horoskop – 8.30 Glasba je življenje – 10.00 Kuharski recept – 11.00 Evropa ta teden – 11.45 Na sončni in senčni strani Gorjancev – 12.00 BBC, osmrtnice – 12.15 - 13.00 NZ želje – 13.30 Čestitke – 15.30 Dogodki in odmevi – 17.30 Voluhar ekspres – 18.20 Kronika – 19.30 - 24.00 Večerni program

NEDELJA

6.00 Začetek – 7.45 Horoskop – 8.00 Duhovna misel – 8.30 Kmetijska oddaja – 11.00 Mali oglasi – 12.30 Čestitke – 17.30 Vi sprašujete, gostje odgovarjajo – 19.00 Glas evangelija – 19.30 - 24.00 Večerni program

PONEDELJEK

4.30 - 8.00 Jutranji spored – 8.00 Napoved, priložnostne oddaje – 12.00 BBC, osmrtnice –12.15 - 13.00 NZ želje – 14.00 - 15.00 Zabavne želje – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.15 - 17.00 Lestvica NZ glasbe – 17.30 Zdravstvena oddaja – 18.20 Kronika – 19.30 - 24.00 Rezerviran čas

TOREK

4.30 - 8.00 Jutranji spored – 8.00 Napoved – 8.30 Svetovalna oddaja – 12.00 BBC, osmrtnice – 12.15 - 13.00 NZ želje – 14.00 - 15.00 Zabavne želje – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.30 Oddaje S. Mi-helčiča – 17.30 Lestvica 3.3.3 – 18.20 Kronika – 19.30 - 24.00 Telefonske zabavne želje

SREDA

4.30 - 8.00 Jutranji spored – 8.00 Napoved – 8.30 Kulturni kažipot – 12.00 BBC, osmrtnice – 12.15 - 13.00 NZ želje – 14.00 - 15.00 Zabavne želje – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.30 Čestitke – 18.20 Kronika – 19.30 - 24.00 Telefonske NZ želje

RADIO SRAKA
94,6 MHz

ČETRTEK, 29.6.

5.30 Domača glasba – 6.45 Kmetijski nasveti – 9.00 Poročila in 11.00 Poročila – 12.00 Obvestila, osmrtnice – 12.30 Mali oglasi – 15.00 Poročila – 17.00 Oddaja za podjetnike –18.00 Poročila – 18.30 Otroška oddaja – 20.00 Rockovski sprehod – 23.00 Ploščati vrhovi

PETEK, 30.6.

5.30 Domača glasba – 6.45 Kmetijski nasveti – 9.00 Poročila – 10.00 Dober dan, pridni ljudje – 11.00 Poročila – 12.00 Obvestila, osmrtnice – 12.30 Mali oglasi – 15.00 Poročila – 15.30 Grmski vulkan – 17.00 Srakin TV izbor – 18.00 Poročila in ego tripi sodelavcev radia – 20.00 Večer z evergreeni – 22.00 Kviz z evergreeni

SOBOTA, 1.7.

5.30 Dobro jutro – 6.45 Kmetijski nasveti – 8.30 Viža dneva – 9.00 Poročila – 9.10 Praktični kotiček – 10.00 Gospodinje sprašujejo, Helena Mrzlikar odgovarja – 11.00 Poročila – 12.00 Obvestila, osmrtnice – 13.00 Mali oglasi – 15.00 Poročila – 17.00 Sraka ima dolgi rep – 18.00 Poročila – 18.30 Otroška oddaja – 19.00 Trška gora (javljanje) – 21.00 Sobotna super veselica

NEDELJA, 2.7.

8.00 Dobro jutro – 9.00 Poročila – 9.30 Kmetijska oddaja – 10.00 Mali oglasi – 11.05 Vinogradniška oddaja – 12.00 Čestitke, mali oglasi in domača glasba – 15.00 Poročila – 16.00 Kviz – 18.00 Poročila – 20.00 Cinca Marinca – 22.30 Ves ta jazz

PONEDLJEK, 3.7.

5.30 Domača glasba – 6.45 Kmetijski nasveti – 9.00 Poročila – 9.30 Športni pregled – 10.00 Gospodarske novice – 11.00 Poročila – 12.00 Obvestila, osmrtnice – 12.30 Mali oglasi – 15.00 Poročila – 15.30 Popevka tedna – 16.00 Sračje gnezdo – 17.00 Aktualna oddaja – 18.00 Poročila – 18.30 Otroška oddaja – 19.00 Rockovnik – 22.00 Ploščati vrhovi

TOREK, 4.7.

5.30 Domača glasba – 6.45 Kmetijski nasveti – 9.00 in 11.00 Poročila – 12.00 Obvestila, osmrtnice – 12.30 Mali oglasi – 15.00 Poročila – 15.50 Nagradni kviz: Vsi znamo vse – 18.00 Poročila – 18.20 Računalniške novice – 20.00 Večerni program – 22.00 Ploščati vrhovi

SREDA, 5.7.

5.30 Domača glasba – 6.45 Kmetijski nasveti – 9.00, 10.00 in 11.00 Poročila – 12.00 Obvestila, osmrtnice – 12.30 Mali oglasi – 15.00 Poročila – 16.00 Balkan ekspres – 17.00 Borza dela – 20.00 Stari rockerji: akcija – 23.00 Ploščati vrhovi

DEŽURNE TRGOVINE

V **soboto, 1. julija,** bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- **Novo mesto:** od 7. do 19. ure: Dom, Bršljin
od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska
od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33
od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
od 7. do 14.30: market Maja, Bučna vas
od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
od 7. do 19. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna
od 8. do 17. ure: trgovina Brcar, Smolenja vas
od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas
od 8. do 16. ure: market Pero, Stopiče
od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče
od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter
od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela
- **Šentjernej:** od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Samopostrežba
- **Dolenjske Toplice:** od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Rog
- **Metlika:** od 7.do 21. ure: trgovina Prima

V **nedeljo, 2. julija,** bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- **Novo mesto:** od 8. do 11. ure: Pogača, Glavni trg 22, Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Seidlova cesta, Market Ragovska, Market Drska, Market Kristanova, Nakupovalni center Drska, Samopostrežba Šmihel, PC Ločna, PC Kandija, Prodajalna Gotna vas
od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
od 7. do 13. ure: Vita,trgovina Darja, Ljubljanska
od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33
od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas
od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanju, Prečna
od 8. do 12. ure: trgovina Brcar, Smolenja vas
od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas
od 8. do 12. ure: market Pero, Stopiče
od 8. do 14. ure: trgovina Sabina Stopiče
od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpeter
od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela
- **Šentjernej:** od 8. do 11. ure: Market
- **Žužemberk:** od 8. do 11.30: Market
- **Škocjan:** od 7.30 do 10. ure: Pri mostu
- **Trebnje:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba Blagovnica
- **Mirna:** od 7.30 do 11. ure: Grič
- **Mokronog:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba
- **Črnomelj:** od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Čardak
- **Semič:** od 7.30 do 10. 30: Market
- **Metlika:** od 7. do 21.ure: Prima

RADIO
104.5 105.9
107.3 107.5
91.2
OGNJIŠČE
tel. 152-11-26 fax. 152-13-62

S STUDIEM D V POLETJE

OTOČEC - Osrednjo prireditev ob koncu šolskega leta s Studiem D v poletje, ki so jo organizatorji nameravali pripraviti minulo soboto na Otočcu, so morali zaradi dežja in poplavljenega prireditvenega prostora prestaviti za en teden. Tako bo velika zabava za otroke in mladino to soboto, ko je ob desetih dopoldne na programu nastop radijske Bibe za najmlajše, ki se bodo potem lahko pomerili v veliko zabavnih igrah z bogatimi nagradami v skupni vrednosti milijon slovenskih tolarjev.

DESET DOMAČIH

DOLENJSKI LIST STU dio

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado Alojzu Ramovšu iz Strmca. Nagrajencu čestitamo!

Lestvica, ki je na sporedu vsak ponedeljek od 16.15 do 17. ure, je ta teden takšna:

1 (2) Zelena Kočevska - ANS. VIHARNIK.
2 (3) Beli cvet - ANS. FRANCA POTOČARJA
3 (1) Mi Slovenci vinca ne prodamo - ŠALEŠKI FANTJE
4 (5) Veruj v ljudi - DOMŽALSKI ODMEV
5 (7) Družinski praznik - ANS. MELOS
6 (4) Svatovska - ANS. DORE
7 (8) Vračam se spet na deželo - ANS. LOJZETA SLAKA
8 (6) Pa kaj potem - ANS. RUBIN
9 (10) Hvala, očë - ANS. ROBERTA PRAPROTNIKA
10 (-) Dober dan - ANS. JOŽETA BURNIKA.

Predlog za prihodnji teden: Veter ve, da sem še mlada - ANS. OBZORJE

KUPON ŠT. 26

Glasujem za _____

Moj naslov _____

_____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

KMEČKE IGRE V PODBOČJU - Društvo podeželske mladine Krško in Kmetijska svetovalna služba sta v nedeljo popoldne organizirala Kmečke igre, na katerih so se v oblačenju na konju, izdelovanju pletenice iz testa, žaganju drv in prenašanju dekleta v košu pomerile ekipe iz Križaja, Zabukovja pri Sevnici, Velikega Mraševega in Novega mesta (navedene po končnem vrstnem redu). Priredítev, ki jo je kvarilo slabo vreme, so obogatili krški konjerejci s povorko konj in konjskih vpreg. (Foto: B. D. G.)

PRIKAZ KMETIJSKE MEHANIZACIJE GOLDONI - Trgovina Tabakum iz Novega mesta je v sodelovanju s podjetjem Mercator Trgoavto Koper in Avtomehaniko Jakše iz Šentjerneja na Turenskem hribu v Vrbovcih nad Pleterjem v soboto pripravila demonstracijski prikaz najnovejše kmetijske mehanizacije italijanskega proizvajalca znamke Goldoni. Obiskovalci so si ogledali mulčanje, košenje in frezanje (zaradi slabega vremena je odpadel prikaz škropljenja in oranja), na vprašanja pa so odgovarjali in svetovali strokovnjaki.

NAJBOLJŠI GASILCI KAMENC, IGD KRKE IN RATEŽA - Na jubilejnem 25. gasilskem avtorallyju, ki je tokrat ob 60-letnici gasilskega društva Mokro Polje potekal od Šentjerneja, Vrhpolja, Cerovega Loga, Orehovice in Gorenje Stare vasi do Mokrega Polja. 65 ekip 55-ih gasilskih društev iz šentjernejske, škocjanske in novomeške občine se je pomerilo v vaji z motorno brizgalno, v vezenju vozlov, vajah raznoterosti, hidrantni in redovni vaji, pregledu vozil in orodja ter v teeoretičnem znanju. V kategoriji člani A se je pomerilo kar 45 ekip, najboljši pa so bili gasilci s Kamenc, sledijo jim Ratežani, Maharovčani, gasilci iz Soteske in kot 5. gasilci iz Dolenje Straže. Med člani B so se najbolj odrezali gasilci IGD Krka, drugi so bili gasilci iz Mirne Peči, tretji pa gasilci iz Maharovca. Med članicami pa so zmagale Ratežanke, sledile pa so gasilke iz Bele Cerkve in Mirne Peči. (Foto: T. Gazvoda)

USPELE RAZISKOVALNE NALOGE - Ob koncu šolskega leta so učenci osnovne šole Žužemberk in podružnične šole Dvor predstavili raziskovalne naloge, ki so jih pripravljali med šolskim letom. Raziskovalne naloge kažejo izredno prizadevnost celega kolektiva in učencev, ki so prvič stopili na pota raziskovanja. V polni avli šole je zbrane pozdravil dr. Peter Fister, profesor na Fakulteti za gradbeništvo, arhitekturo in geodezijo v Ljubljani. V kulturnem programu so nastopili učenci osnovne šole Žužemberk in podružničnih šol. Prava mala revija pevskih zborov je popestrila bogati petkov večer. Nastopili so otroški in mladinski pevski zbor iz Vavte vasi, mladinski pevski zbor s Prevol in štirje zbori iz matične šole. (Besedilo in foto: S. Mirtič)

PREDSTAVITEV TEKSTILCEV - Pretekli teden so se na Krasincu srečali sekretarji in zaposleni iz 62 območnih Obrtnih zbornic ter uslužbenci Obrtne zbornice Slovenije. Srečanje je bilo namenjeno zaključku velikega projekta, to je registra obrtnikov in izdajanja obrtnih dovoljenj, čakajo pa jih še priprave na poklicno in mojstrsko izobraževanje. Gostiteljica Obrtna zbornica Metlika je gostom pripravila tudi modno revijo, ki je plod dobrega sodelovanja med zbornico, obrtniki in srednjo šolo tekstilne usmeritve iz Metlike. Manekeni omenjene šole so poleg svojih modelov na reviji predstavili še izdelke šiviljstva Krokar, pletilstva Marjana Cerjanca, konfekcije "Julija" Anice Štrucelj (na fotografiji), šiviljstva Mire Šajatovič, šiviljstva in butika "Barbi" Radmile Orlič, šiviljstva "Meta" Marjetke Žele, usnjeno konfekcijo Pavle Mikložič ter izdelke podjetnice Nade Predovič. (Foto: M.B.-J.)

TEČAJ ANGLEŠČINE - V soboto, 24. junija, so v Novem mestu zaključili polletni tečaj angleškega jezika za osnovnošolce in srednješolce. Tečaj je financiral Rotary klub Novo mesto, vodila pa specialistka za metodiko angleškega jezika prof. Sue Heeley iz Londona. 70-urni tečaj je obiskovalo 60 učencev in dijakov v treh skupinah.

SUZUKIJEV DAN ODPRTIH VRAT - V petek sta ULA, servisno - prodajni center iz Trebnjega, in Avtoservis Murn iz Novega mesta za širšo javnosz pred zavarovalnico Tilia pripravila dan odprtih vrat in predstavitev avtomobilov in motorjev znamke Suzuki. Kljub temu da jim vreme ni bilo naklonjeno, so si obiskovalci lahko ogledali devet avtomobilov in motorjev, testirali vitaro V6 in balena s 1600-kubičnim motorjem. Vsa vozila iz programa suzuki se dajo kupiti na kredit brez pooga in pod ugodnimi pogoji, servis in rezervni deli pa so na voljo v Trebnjem in Novem mestu.

Pooblaščeni prodajalec in serviser
UGODNI KREDITNI POGOJI
STARO ZA NOVO

NOVOTEHNA AVTOMOBIL

CITROËN
ŠKODA
LADA

Na zalogi modeli AX, ZX, xantia; ugodni kreditni pogoji
tel.: 068/322-066, 0608/21-485
FELICIA v prodaji tudi že z dodatno opremo, darilo ob nakupu
tel.: 068/322-066, 068/44-025
NAJUGODNEJŠI KREDITNI POGOJI
obrestna mera samo 9,5%, darilo ob nakupu
tel.: 068/322-066, 0608/21-485

Cestno podjetje Novo mesto, p.o.
Ljubljanska 47
068/322-531
321-723

NUDIMO VAM:
— vse vrste gradbenih, asfalterskih, prevoznih, strojnih in inženiring storitev
— izvedbo zunanjih ureditev stanovanjskih in poslovnih objektov
— brezplačno svetovanje
— posebna ponudba:
plačilo na 3 obroke brez obresti za asfaltiranje dvorišč, popust za gotovinsko plačilo
— prometna signalizacija

TRGOVINA NA LIVADI, bivša vojaška skladišča
g. Blažič; tel.: 068/321-186

Nudimo vam še vse vrste betonskih izdelkov: ROBNIKE, TLAKOVCE, STEBRIČKE ZA VINOGRADE in ostali gradbeni material (gramoz, pesek iz Cerovega loga in asfaltne baze).

SREDNJA TEHNIŠKA IN ZDRAVSTVENA ŠOLA NOVO MESTO
Šegova ulica 112
68000 NOVO MESTO

razpisuje prosta delovna mesta

1. 1 učitelja slovenskega jezika — profesor
2. 2 učitelja angleškega jezika — profesor
3. 1 učitelja fizike — profesor
4. 1 učitelja zgodovine in geografije — profesor
5. 2 učitelja matematike — profesor
6. 1 blagajnika — knjigovodja, ekonomski tehnik

Prosta delovna mesta razpisujemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom, pod številko 4. in 6. za določen čas, in sicer pod številko 4. od 1. 9. 1995 do 31. 8. 1996, pod številko 6. pa nadomeščanje porodniškega dopusta — pogoj opravljen strokovni izpit za pripravnike.
Prijave z dokazili pošljite v petnajstih (15) dneh po objavi razpisa. Vsi, ki se bodo prijavili na razpis, bodo o izbiri obveščeni v petnajstih dneh po preteku roka za prijavo.

Vitacel d.d. LJUBLJANA

LASTNIKI GOZDOV, KMETJE!

Odkupujemo celulozni les smreke/jelke, bukve, topole debeline od 8 cm naprej, žamanje brez lubja ter bukova drva!

Vse informacije na tel. (0608) 22-840.

RAČKA
Novo mesto
Rozmanova 34
tel. 321-355

PC 486/80/540/C
135.500 sit

Poslovni sistem Mercator, d.d., Ljubljana

MERCATOR - Kmetijska zadruga KRKA z.o.o.
Novo mesto
Rozmanova ulica 10
68000 Novo mesto

po sklepu upravnega odbora
razpisuje prosto delovno mesto

direktorja komercialnega sektorja – delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi.

Poleg splošnih pogojev po zakonu morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:
- da imajo najmanj VI. stopnjo šolske izobrazbe komercialne, ekonomske ali kmetijske smeri,
- da imajo 4 leta delovnih izkušenj na področju vodenja poslov komerciale.

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o končani šolski izobrazbi in opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo na gornji naslov v 15 dneh po objavi.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po končanem roku za vložitev prijav.

MALKOM Novo mesto
GRADBENIŠTVO, INŽENIRING IN TRGOVINA
68000 NOVO MESTO, Ljubljanska 1
tel. 068/323-470 tel./fax 068/322-470

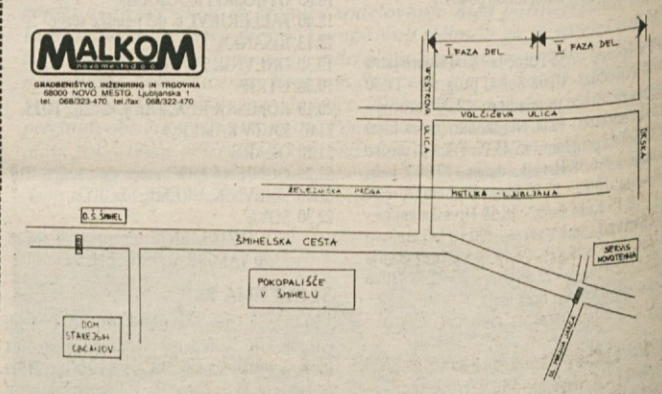

MALKOM, d.o.o.

obvešča vse udeležence v prometu, da bo zaradi izvajanja del pri izgradnji plinovoda in obnovi vodovoda moten promet na Šmihelski in Volčičevi ulici v Novem mestu v času od 29. 6. 95 do 29. 7. 95.
Na Šmihelski cesti od O.Š. Šmihel do uvoza k servisu Novotehne bo urejena polovična zapora prometa, na Volčičevi ulici pa popolna zapora za ves promet,in sicer v I. fazi izvajanja del prva polovica ulice (ob Westrovi ul.), v II. fazi pa druga polovica ulice (ob ulici Drska). Voznike in pešce opozarjamo, naj upoštevajo prometno signalizacijo.
MALKOM, d.o.o.
Novo mesto

PLAVA LAGUNA
POREČ

Preživite tudi letos ugodne počitnice v Vaših sončnih lagunah.

***POLPENZION ŽE OD 35.— DEM** (+ tur. taksa)*
(Paviljoni Bellevue, sobe s prho in WC)

OTROCI DO 12. LETA IMAJO DO 50% POPUSTA

***NAJEM APARTMAJEV ZA 3 OSEBE ŽE OD 55.— DEM** (+ tur. taksa)*
(apartmaji Bellevue)

Ljubiteljem kampiranja med hrasti priporočamo: Naturistični center Ulika in kampe Zelena laguna, Bijela uvala in Puntica.

INFORMACIJE
Agencija Vašega zaupanja ali pa
Plava laguna, Poreč
Tel.: 00 385/52/451-822, 410-202
Fax. 451-044.

Velik nakupovalni center na skoraj 8000 m²

INTERMARKET Brežice

ODPIRALNI ČAS:
8h - 19h
sobota: 8h - 15h

Vse, prav vse... v pravem centru

dm drogerie markt

Vse za zdravje in lepoto po najugodnejših cenah.

Vse za obnovo in gradnjo vašega doma ter prosti čas. Ob otvoritvi akcijska ponudba.

KOVINOTEHNA

TURBO® Schuh

Velika izbira modne obutve za vso družino po izredno ugodnih cenah. 16.000 parov čevljev.

ŽIVILA KRANJ

Trgovina z več kot 10.000 prehrambenimi izdelki. Posebne otvoritvene cene.

...in mnogi drugi ponudniki najrazličnejših izdelkov in storitev

Brežice, od 30. junija.

GIMNAZIJA NOVO MESTO
SEIDLOVA CESTA 9
68000 NOVO MESTO

objavlja prosta delovna mesta:

1. **UČITELJA MATEMATIKE IN INFORMATIKE** s polnim delovnim časom za nedoločen čas,
2. **UČITELJA ANGLEŠKEGA JEZIKA** s polnim delovnim časom za nedoločen čas,
3. **LABORANTA ZA FIZIKO** s krajšim delovnim časom (70%) za nedoločen čas.

Zahtevani pogoji: po predpisani zakonodaji. Za delovno mesto laboranta za fiziko se zahteva srednješolska izobrazba elektrotehniške ali naravoslovno-matematične smeri z izbirno skupino fizikalna merjenja.

Začetek dela: 1. 9. 1995.
Poskusno delo: 2 meseca.

Kandidati naj posredujejo prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh od objave razpisa na naslov: **GIMNAZIJA NOVO MESTO, Seidlova cesta 9, 68000 NOVO MESTO.**
O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po končanem roku za prijavo.

CELOVITA PONUDBA ORIGINALNIH REZERVNIH DELOV VSEH MODELOV

BLAGOVNE ZNAMKE FORD

PO KONKURENČNIH CENAH V NAŠI TRGOVINI NA CIKAVI
TEL.: 068/341-300

FORD		DAEWOO	
1. FIESTA	19.300 DEM	RACER OD	16.990 DEM
2. ESCORT 1.6i CLX	28.200 DEM	NEXIA OD	19.480 DEM
3. MONDEO 1.8 TD	35.500 DEM	ESPERO OD	24.990 DEM
4. MONDEO 2.5i V6	49.200 DEM		

STARO ZA NOVO, KREDITI, LEASING, vozila na zalogi, dobava takoj.
UGODNI GARANCIJSKI POGOJI OD 1—6 LET.

RABLJENA VOZILA:

RENAULT 19 1.8i RT let. 93/11	21.990 DEM
RACER GSI 1.5i let. 94/10	16.500 DEM
ŠKODA FAVORIT 136 let. 91/3	7.400 DEM
ŠKODA 120 let. 86	2.000 DEM

AVTO-HIT NOVO MESTO, Podbevškova 4,
tel.: 068/26-077 in 068/341-300

SE PRIPOROČAMO IN VAS VABIMO NA OGLED V NAŠE SALONE

SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM NOVO MESTO
Ulica talcev 3

razpisuje za šolsko leto 1995/96 prosta delovna mesta:

1. SPLOŠNO IZOBRAŽEVALNIH IN STROKOVNO TEORETIČNIH PREDMETOV:
— 1 učitelja slovenskega jezika in književnosti,
— 1 učitelja slovenskega jezika in književnosti, za polovični delovni čas,
— 1 učitelja angleškega jezika,
— 1 učitelja angleškega in italijanskega jezika,
— 1 učitelja matematike

Kandidati morajo imeti visoko izobrazbo in izpolnjevati splošne, z zakonom in vzgojnoizobraževalnim programom določene pogoje.

2. UČITELJE PRAKTIČNEGA POUKA:
— 3 učitelje praktičnega pouka kuharstva,
— 2 učitelja praktičnega pouka strežbe

Kandidati morajo imeti višjo izobrazbo gostinske usmeritve in vsaj 5 let delovnih izkušenj v gostinstvu na področju, ki ga bo poučeval, ali višjo izobrazbo s predhodno štiriletno srednjo šolo gostinske usmeritve in pet let delovnih izkušenj. Imeti morajo opravljen živilski pregled v skladu s predpisi (Ur. list RS št. 17/75, 42/86) in tečaj varstva pri delu (Ur. list RS št. 15/84).

RAZSTAVA GOTIKE NA KOZJANSKEM

PODSREDA - Kozjanski park vabi v soboto, 1. junija, ob 19. uri na grad Podsreda, kjer bo prof. dr. Janez Höfler odprl razstavo Gotika na Kozjanskem z izbranimi kosi plastike in slikarstva. Kulturni program bo izvedel trio Volodja Balžalorsky (violina), Cveto Kobal (kitara) in Nedka Petkowa (čembalo).

Biokill
ilirija kemija
učinkovit insekticid
uporaben tudi za rastline

Nova Mazda 323 F. Najbolj varna.
Z varnostno skrinjico.

Nova Mazda 323. ABS, varnostna mehova (US-Airbag) od 1,5i SE naprej in varnostna skrinjica.

PRI VAŠEM TRGOVCU Z VOZILI
msm d.o.o.
Novo mesto
Podbevškova 4
Tel. 068/341 250

mazda
MAZDA NAJ BO

KOLPA d.d.
Rozmanova 38
68000 Novo mesto
Komerciala

kolpa

VELIKA AKCIJSKA PRODAJA ZARADI PRENOVITVE SALONA KOLPA, ROSALNICE 5, METLIKA

POPUSTI DO 60%

od 19.6. do 15.7.1995

Prodaja izvoznih programov Kolpa san:
- **prodaja kopalnih kadi že od 10.000 SIT**
- **prodaja tuš kadi že od 5.000 SIT**
- **prodaja tuš kabin**
- **prodaja umivalnikov že od 2.800 SIT**

Prodaja klasiranih proizvodov Kolpa san in Kolpa ker in opuščenih programov:
- **prodaja kuhinjskih korit Kolpa ker že od 10.800 SIT**
- **prodaja kuhinjskih pip, popust 30% (francoski proizvajalec)**

Salon v Rosalnicah 5, Metlika, bo odprt vsak dan od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.
Tel. (068) 59-492 in 58-273; fax. (068) 59-491

LJUDSKA UNIVERZA TREBNJE

VISOKOŠOLSKI PROGRAM (VII. STOPNJA)

VISOKA POSLOVNA ŠOLA — 1. letnik Ekonomske fakultete Ljubljana

(ŠTUDIJ NA DALJAVO)

Smeri:
— management
— turizem
— podjetništvo
— mednarodno poslovanje
— podjetniške finance
— zavarovalstvo
— bančništvo
— računovodstvo
— poslovno informiranje

VISOKA POSLOVNA ŠOLA — VPIS V 3. LETNIK

Smeri:
— podjetništvo
— podjetniške finance

INFORMACIJE O PROGRAMIH IN POGOJIH VPISA OSEBNO NA GORNJEM NASLOVU ALI PO TELEFONU 068/44-183, 44-558, VSAK DAN od 8. — 16. URE.

VPIS V ŠOLE

ŠOLSKO LETO 1995/96

OSNOVNA ŠOLA ZA ODRASLE
5., 6., 7. IN 8. RAZRED

3-LETNE POKLICNE ŠOLE (IV. STOPNJA)

* ŽIVILSKI DELAVEC ZA POKLICE:

PEK
PREDELOVALEC SADJA IN ZELENJAVE
MESAR

* TRGOVEC
* PREKVALIFIKACIJA V TRGOVCA
* GOSTINSTVO ZA POKLICA:

KUHAR
NATAKAR

4-LETNE SREDNJE ŠOLE (V. STOPNJA)

* EKONOMSKO KOMERCIALNI TEHNIK
* ADMINISTRATIVNI TEHNIK

MOŽNOST PREKVALIFIKACIJ, DOKVALIFIKACIJ!

2-LETNI NADALJEVALNI PROGRAMI (V. STOPNJA)

* STROJNI TEHNIK
* TRGOVINSKI POSLOVODJA
GOSTINSKI POSLOVODJA
ŽIVILSKI TEHNIK

VIŠJEŠOLSKI PROGRAM

VIŠJA POSLOVNA ŠOLA — **VPIS V 2. LETNIK**
Smer: zunanjetrgovinska-komercialna

Mercator - Kmečka zadruga Sevnica, z.o.o., Sevnica, Savska cesta 20/b,

objavlja razpis za:

1. VODJA DE KLAVNICA

Pogoji:
- diplomirani veterinar, 2 leti delovnih izkušenj, ali diplomirani inženir živilske tehnologije in 2 leti delovnih izkušenj, ali diplomirani inženir agronomije in 2 leti delovnih izkušenj,
- kreativnost, sposobnost vodenja,
- aktivno znanje angleščine ali nemščine,
- izpit B kategorije.

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas. Začetek dela možen takoj ali po dogovoru.

2. KOMERCIALISTA

Pogoji:
- diplomirani ekonomist in 1 leto delovnih izkušehj ali ekonomist in 2 leti izkušenj,
- aktivno znanje angleščine ali nemščine,
- vozniški izpit B kategorije,
- začetek dela takoj ali po dogovoru.

Prijave z dokazili in opisom dosedanjih delovnih izkušenj bomo sprejemali na gornji naslov 8 dni po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh.

Oddelek za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pri Upravni enoti Novo mesto objavlja na podlagi 88. člena Zakona o kmetijskih zemljiščih (UL SRS št. 17/86 in UL RS št. 9/90 in 14/90) in 101. člena Zakona o upravi (UL RS št. 67/94) naslednji

SKLEP

I.

Javno se razgrne elaborat nove razdelitve zemljišč na komasacijskem območju Radulja, ki zajema kmetijska zemljišča v k.o. Dobrava, v k.o. Mršeča vas, k.o. Stara vas in k.o. Tomažja vas.

II.

Razgrnitev elaborata nove razdelitve zemljišč za komasacijsko območje Radulja bo potekala **od 29.6.1995 do 14.7.1995 na sedežu občine Škocjan od 9. do 16. ure.**

Predstavnik izdelovalca projekta - Geodetski zavod Republike Slovenije bo na razpolago na razgrnitvenem mestu v Škocjanu od 3.7.1995 do vključno 7.7.1995, od 9. do 16. ure.

Izvod razgrnitvenega elaborata bo na vpogled tudi na sedežu Oddelka za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pri Upravni enoti Novo mesto, Novi trg 6/II, v sobi 48, in na sedežu Geodetskega zavoda Republike Slovenije v Ljubljani, Šaranovičeva 12.

III.

Komasacijski udeleženci in drugi upravičenci lahko v času razgrnitve dajo pripombe, predloge in ugovore na razgrnjen elaborat, kar lahko vpišejo v priloženo knjigo pripomb.

TILIA

ZAVAROVALNICA TILIA, d.d., NOVO MESTO, Seidlova 5

objavlja

prosto delovno mesto

- **zavarovalnega zastopnika za življenjska zavarovanja za območje Bele krajine**

Pogoji:
- srednja ali višješolska izobrazba
- vozniški izpit B kategorije
- najmanj 2 leti delovnih izkušenj
- 3-mesečno poskusno delo

Od kandidatov želimo, da imajo izkušnje na komercialnem področju in da živijo na območju Bele krajine.

Z izbranim kandidatom bomo delovno razmerje sklenili za NEDOLOČEN ČAS, po uspešno opravljeni trimesečni poskusni dobi in opravljenem preizkusu znanja iz zavarovalstva.

Pisne ponudbe za navedeno delovno mesto z dokazili o doseženi stopnji strokovne izobrazbe, kratkim življenjepisom in opisom dosedanjih delovnih izkušenj zbira kadrovska služba Zavarovalnice Tilia, d.d., Novo mesto, Seidlova 5. Rok za prijavo je 8 dni po objavi!

ljubljanska banka

Posavska banka, d.d.
Krško

Vaša banka,
Ljubljanska banka Posavska banka, d.d., Krško,

je pripravila

posebno ponudbo gotovinskih in namenskih kreditov
po izredno ugodni obrestni meri:

— za komitente banke
z rokom vračila do 6 mesecev po obrestni meri samo R + 9,5%
z rokom vračila do 15 mesecev po obrestni meri le R + 10,5%

— za nekomitente:
z rokom vračila do 6 mesecev po obrestni meri R + 10,5%
z rokom vračila do 15 mesecev po obrestni meri R + 11,5%

Informacije na tel.: 0608/21-330, 61-201, 41-250

Prijazno vas pričakujejo v enotah LB Posavske banke, d.d., Krško.

KAROSSERIE KIRILOWITSCH AUTOZUBEHÖR
Ges.m.b.H. & Co KG
Celovec, Hirschstr. 15, tel. 0043/463-33 6 88

vetrobranska stekla
odbijači
izpušne cevi – zavore
filtri – avtoradii
dodatna oprema

vetrobransko steklo	yugo 45	ATS 560,00 neto
sprednji odbijač	yugo 45	ATS 490,00 neto
sprednji odbijač	golf II	ATS 250,00 neto
pokrov motorja	renault 4	ATS 690,00 neto

Prometni davek ni vračunan v ceno!
Govorimo slovensko.

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Otroci in starši, ki imate kakršne koli težave, lahko pokličete na telefonsko številko (068) 341-304 v četrtek med 19. in 21. uro.

TREBNJE - Na vprašanja otrok in odraslih odgovarjajo strokovnjaki vsak ponedeljek med 7. in 8. ter med 15. in 17. uro. Številka telefona je (068) 44-293.

ČRNOMELJ - Otroci in odrasli, ki ste v stiski, lahko pokličete vsak drugi in četrti torek v mesecu med 19. in 20. uro po telefonu (068) 53-213 ali se oglasite osebno v pisarni v Ulici Mirana Jarca 8.

LJUBLJANA - Telefon otrok in mladostnikov je vsak dan od 12. do 20. ure (tudi ob sobotah in nedeljah) na številki (061) 323-353. Za vas se bodo potrudili študentje medicine, psihologije, pedagogike in socialnega dela.

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je zapustil dragi oče, brat, stari oče, pradedek in stric

MARTIN DRGANC

z Male Strmice 11 pri Šmarjeti

Iskreno se zahvaljujemo za darovano cvetje, sveče, izrečeno sožalje ter vsem tistim, ki ste pokojnega pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala Internemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, Cvelbarjevim iz Gorenje vasi za poslovilne besede in g. župniku za opravljen obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 75. letu nas je zapustila draga mama, stara mama, tašča in teta

MARIJA IVANČIČ

Radovlja 18, Šmarješke Toplice

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, pokojni darovali sveče in cvetje. Posebna zahvala Pljučnemu oddelku novomeške bolnišnice in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je zapustila naša draga mama

IVANKA PRIJANOVIČ

Bedenj 1

Prisrčno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje in sveče. Zahvala g. župniku za opravljen obred, govorniku in pevkam ter vsem, ki ste pokojno spremili na zadnji poti v njen tihi dom.

Žalujoči: vsi njeni

OSMRTNICA

Pretreseni sporočamo, da je umrla

MARINA TERČEK

dolgoletna članica Občinske in sedaj Območne organizacije Rdečega križa Novo mesto

Njeno delo je bilo povezano s humanitarnim poslanstvom Rdečega križa, zato jo bomo pogrešali in ohranili v lepem spominu.

OBMOČNA ORGANIZACIJA RDEČEGA KRIŽA NOVO MESTO S ČLANI

ZAHVALA

Niti zbogom nisi rekel
niti roke nam podal,
smrt te vzela je prerano,
a v srcih naših boš ostal.

V 68. letu starosti nas je nenadoma zapustil dragi oče, stari oče, tast in svak

JOŽE KIKELJ

šofer v pokoju iz Srebrnič

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in sosedom, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam kakorkoli pomagali, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali toliko lepega cvetja in sveč ter ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala podjetjem Transcar, RAP, Revoz-Lakirnica, Vitalis Novo mesto, Pogrebnemu zavodu Komunala, vaščanom Srebrnič, ZŠAM Novo mesto in Gorjanci Straža za častno stražo in ganljiv govor ob odprtem grobu, Obrtniški zbornici Novo mesto, pevcem iz Šmihela, g. kaplanu za opravljen obred ter g. Brcarju za zaigrano Tišino. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

JAMARSKI TABOR NA GORJANCIH

KOSTANJEVICA - Klub jamarjev Kostanjevica na Krki organizira od 30. junija do 2. julija jamarski tabor na Gorjancih, katerega namen je predvsem podrobnejše raziskovanje brezna pri "Bosanski bajti" in reševalna akcija iz brezna Pekel. V soboto, 1. julija, pa bo pred breznom Pekel osrednja prireditev: ob 16. uri bo prikaz reševanja ponesrečenca iz brezna; kostanjeviški jamarji bodo pod nadzorom Slovenske jamarske reševalne službe iz Novega mesta pokazali svoje sposobnosti pri reševanju težko ponesrečenega lovca, ki je padel v 25 metrov globoko vhodno brezno jame Pekel v Opatovi gori. Akcija se bo pričela z alarmiranjem preko Centra za alarmiranje in obveščanje 985. Ob 20. uri bo večerja ob tabornem ognju, ob 21.30 pa bo jamarski klub Novo mesto pokazal diapozitive iz jamarske odprave v Španijo.

SPOMENIK BI OBNOVILI

DRAGA - Na nedavnem posvetu območnega odbora ZB NOB Ribnice, ter KO Loškega potoka in Drage so pretežni del razprave namenili organizaciji proslave ob 50. obletnici padca fašizma in osvoboditve. Proslava bo v Dragi predvidoma 24. junija pod naslovom "Dragarska dolina v NOB do osvoboditve leta 1945." Med drugim je bilo predlagano, da bi obnovili spomenik, ki stoji tik ceste ob farni cerkvi. Izdela naj se v obliki plošče, na kateri naj bodo zapisana vsa imena padlih. Za priprave sta poverjena Alojz Pantar in Jože Janež, spomenik pa naj bi prenovili do 1. novembra letos.

POGREBNE STORITVE NOVAK
Pogrebne in pokopališke storitve
SONJA NOVAK, S. P.
PE Novo mesto — Aškerčeva 7
(Regrške kašenice)
Dežurna služba 0. — 24. ure.
Tel.: 068/341-134
Mob.: 0609/623-211

V SPOMIN

Ni ga Boga, ki bi ga bilo mogoče najti bolj svetega, kot si ti sam. (Walt Whitman)

4. julija mineva žalostno leto, odkar smo izgubili dragega moža in očeta

FRANCA JERIČA

Leto je za nami, brez tebe in vendar s tabo. Naša srca, naše misli so prostor, kjer bivaš ti, saj smrt ne ločuje, temveč nas v smislu duhovne ljubezni še bolj zavezuje.

Žena Martina, hčeri Brigita in Mateja

ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, oče, dedek, brat, stric, tast in svak

IVAN TURK

iz Šegove 78, Novo mesto

Prisrčno se zahvaljujemo kirurgom, medicinskim sestram in ostalemu osebju Urološkega oddelka Splošne bolnice Novo mesto kakor tudi vsemu sorodstvu, sosedom, prijateljem in znancem za podarjene vence, cvetje, sveče in izraženo sožalje. Hvala govorniku za poslovilne besede, pevcem in solistu.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 63. letu starosti nas je zapustila draga žena, mama, babica, sestra in teta

NADA PRAŠNIKAR

Dobrava 35 pri Škocjanu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, pokojni darovali cvetje in sveče. Lepa hvala zdravstvenemu osebju bolnice Novo mesto, Kliničnemu centru v Ljubljani, dr. Slavici Vizec, Aktivu kmečkih žena, gasilcem, Šentjernejskemu oktetu, pevskemu zboru Vlaste Tavčar in vinogradniškemu oktetu za lepo zapete žalostinke. Posebna zahvala za lepo opravljen obred gospodu dekanu iz Šentjerneja, cerkvenemu pevskemu zboru iz Dobrave, govornikoma pa za ganljive besede ob slovesu.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše zlate mame, babice in prababice

ANTONIJE HOTKO

iz Krmelja

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za nesebično pomoč, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in svete maše. Posebna zahvala družini Jamnik, Jožetu Jamniku, družini Tisu, sosedoma Hiti, govorniku Dušanu Močniku za poslovilne besede, g. župniku za lepo opravljen obred, lovskim prijateljem, kolektivu Lisce Krmelj, Cvetki Zaplatar, Mileni Kovač. Hvala osebju Onkološkega inštituta, posebno višji med. sestri Slavici Markovič.

Žalujoči: mož Tone, sin Toni z družino, hčerka Marinka z družino, vnukinja Suzana z družino, sestra Mici, brata Jože in Marjan ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 56. letu starosti nas je mnogo prezgodaj in nepričakovano zapustila naša draga žena, mama, tašča in stara mama

ROZALIJA OVNIČEK

iz Brezovice pri Stopičah

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, pokojni darovali vence in sveče. Posebno se zahvaljujemo gospodu župniku za lepo opravljen obred, pevcem, kolektivoma Intel servisa in Gozdnega gospodarstva. Še enkrat hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v najtežjih trenutkih in našo mamo tako množično pospremili na prerani zadnji poti.

Žalujoči: mož Jože, otroci Marjan, Nada in Zdenka z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ljubezen, delo, dobrota in trpljenje bili so tvoj smisel življenja.

V komaj 62. letu starosti je nenadoma prenehalo biti plemenito srce naši ljubi ženi, mami, stari mami in sestri

ALOJZIJI MEDVEŠEK

Grič pri Klevevžu 3

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, nam stali ob strani in nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče ter jo pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo Tomšičevim, Golobovim in Pevčevim, obratu Italian shoes iz Mokronoga, patronažni sestri ter ge. Mariji Blažič za poslovilne besede in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

JOŽE MEHLE

upokojeni delavec Pošte Novo mesto

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

POŠTA SLOVENIJE, d.o.o., MARIBOR, POSLOVNA ENOTA NOVO MESTO

Sporočamo žalostno vest, da je umrla

NADA PRAŠNIKAR

upokojena upravnica Pošte Škocjan

Od nje smo se poslovili v sredo, 21.junija 1995, na pokopališču na Otoku.

POŠTA SLOVENIJE, d.o.o., MARIBOR, POSLOVNA ENOTA NOVO MESTO

ZAHVALA

Preljubi ata naš,
prezgodaj si odšel od nas,
hiša pusta je ostala,
a tebe od nikoder ni,
osamele tvoje so poti.
Zapustil ljube sem in dom,
pri svetem Jakobu vas čakal bom.
Bom čakal na veseli čas,
ko smrt spet združi nas.

Po dolgi in težki bolezni nas je v 74. letu starosti zapustil naš dragi

ALOJZ KASTREVC

iz Hrušice 43

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam kakorkoli pomagali, nam ustno ali pisno izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in maše ter ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo dr. Glücksu, dr. Hudoklinovi in vsemu osebju Pljučnega oddelka, dr. Mijočevi, Internemu in Urološkemu oddelku, delavcem Revoza- DO, delavcem Splošne bolnišnice Novo mesto, delavcem Zdravstvenega doma Novo mesto, pevcem in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Bil fant si mlad vesel,
načrtov mnogo si imel.
Opravljal dela si vse povsod
zvečer pa k svoji dragi te je zanesla pot.
Rad ustvaril bi si svoj dom,
prišla je žalost iz neba in grom.
Igra in usoda je pač ta,
da v življenju prehitro se konča.
Solze naše so neustavljive,
bolečine od ljubljene nepremagljive.

V četrtek, 23. junija, smo se na trebanjskem pokopališču z žalostjo v srcu poslovili od nam vsem dragega sina, brata, soseda

BORISA ANŽURJA

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in darovano cvetje, duhovniku za pogrebni obred, gasilcem, pevcem, godbi, govornikoma ter podjetjema Tesnila in Viator, še posebno pa družini Kovačič, ki so nam v težkih trenutkih pristopili na pomoč. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

tedenski koledar

Četrtek, 29. junija - **Peter, Pavel**
Petek, 30. junija - **Emilija**
Sobota, 1. julija - **Bogoslav**
Nedelja, 2. julija - **Marija**
Ponedeljek, 3. julija - **Tomaž**
Torek, 4. julija - **Urh**
Sreda, 5. julija - **Anton**

LUNINE MENE
5. julija ob 22.02 - **prvi krajec**

kino

BREŽICE: Od 29.6. do 2. (ob 18.30 in 20.30) ter 3.7. (ob 20.30) komedija Butec in butec.

ČRNOMELJ: 30.6. in 1.7. (ob 21. uri) ameriška drama Z odliko. 2.7. (ob 19. in 21. uri) ameriška romantična komedija Vse, kar si želiš.

KOSTANJEVICA: 1.7. (ob 21. uri) znanstveno fantastični film Zvezdne steze. 2.7. (ob 21. uri) komedija Nori profesor.

KRŠKO: 29. (ob 19. uri), 30.6. (ob 20. uri) in 2.7. (ob 18. uri) ameriški akcijski film Nekoč so bili bojevniki.

METLIKA: 30.6. (ob 21. uri) ameriška romantična komedija Vse, kar si želiš. 2.7. (ob 21. uri) ameriška drama Z Odliko.

NOVO MESTO: Od 29.6. do 5.7. (ob 19.30) drama Deklica in smrt. Od 29.6. do 5.7. (ob 21. uri) komedija Muriel se poroči.

VINICA: 1.7. (ob 19. in 21. uri) ameriška romantična komedija Vse, kar si želiš.

film

• ***TITO IN JAZ**, komedija (Tito i ja, ZR Jugoslavija, 1992, 90 minut, režija: Goran Marković)*

Pa smo ga dobili, film o Titu. Tu ne gre za zaprašen epopejski propagandni spot niti za režimsko herojsko dramo (Bitka na Neretvi), v kakršnih smo ga bili vajeni gledati v slavni polpretekli zgodovini, to tudi ni dokumentaristična ekspertiza BBC-ja ali dokumentarnega programa Televizije Slovenija. Tito in jaz je preprosto eden prijetnejših nostalgikov zadnjih let, majhna mojstrovina, ki jo je vredno ceniti. In, ne pozabimo, prihaja iz "zloglasne" Srbije, dežele, kjer so naredili toliko antologijskih komedij (Maratonci tečejo častni krog, Kdo neki tam poje?) kot vsa Evropa skupaj. Marković je tako le nadaljeval tradicijo, ki jo je sicer nadvse plodno soustvarjal tudi sam. Dvanajst let od Titove smrti je bilo očitno dovolj pozno, da ni bila načeta pieteta do umrlega, in dovolj zgodaj, da se na njegov račun še vedno smejimo.

Tito je še vedno največji jugoslovanski pop zvezdnik vseh časov, saj smo njegove slike imeli vedno na očeh, vsi s(m)o (nam, otrokom) ponavljali njegove besede in delovali po njegovih smernicah, njegove knjige in dvojne plošče z govori so bile bestsellerji. V tem filmu vidimo, kako je debelušni deček iz Beograda, tam nekoč v petdesetih, postajal njegov fan št. 1. Tudi z vami bi bilo danes povsem enako, ko bi ga na platnu, v vsakem žurnalu, videli večkrat kot Toma Hanksa ali Demi Moore. Ni bil igralec, če pa bi bil, bi bil največji. Požrešni mali Zoran, ki pomelje tudi omet, je to vedel veliko bolje kot njegova meščanska družina (pasivni oče Miki Manojlović, klarinetist, seksi mama Anica Dobra, balerina, svetovljanska babica Olivera Marković in na napake vseh prežeči bledični očalar Bogdan Diklić), ki je zaprepadeno ugotovila, da fant očitno simpatizira s komunisti. Zoran namreč v spisu Zakaj imam rad tovariša Tita? piše, da ga ima raje kot svojo družino in zmaga na natečaju. Nagrada je: marš v Kumrovec. Mimogrede bi Zoran rad osvojil lepo pionirko, sicer pa s svojo debelo ritjo spravi ob živce fanatičnega partijca, nevrotičnega Lazarja Ristovskega, ki skrbi za mularijo. Ker na Poti spoznanja ugotovi, da ga ni čez udobje družine, se idolu celo javno odpove in na samem sprejemu raje izbere obilno mizo dobrot.

Morala te zgodbe: nekateri so že od nekdaj vedeli, da ga ni čez hedonizem, in so temu ustrezno pozabili na ideologijo. Ja, v Jugi so živeli tudi normalni ljudje.

TOMAŽ BRATOŽ

kmetijski stroji

ŽITNI KOMBAJN Zmaj, starejši, širine 2 m, s prešo za slamo, ugodno prodam. ☎ (068)65-517. 5699

GUMI VOZ, krožne brane in dvobrazdni plug prodam. ☎ (0608)62-754. 5705

TRAKTORSKI OBRAČALNIK za seno, 2 do 2.20 m, in cisterno za gnojevko, 1200 l, prodam. ☎ (0608)82-485. 5706

NAKLADALKO za seno Kriger, 21 m3, in kravo simentalko, brejo, prodam. ☎ 67-256. 5718

NAKLADALKO MENGELE 31 in pajka Fahr, 3.60 m, prodam. Jože Arh, Hrastje 10, Cerklje ob Krki, ☎ (0608)69-261.

PRODAM puhalnik na kardan. Z. Lesar, Jurnja vas 8.

SNOPOVEZALKO za BCS prodam. Franc Murgelj, Daljni Vrh 13. 5729

PAJKA, bočno kosilnico IMT, kosilnico D Acme, bočno kosilnico TV, motokultivator, traktorsko škropilnico in kiper prikolico Tehnostroj prodam. ☎ (068)81-797 ali 42-773. 5732

NAKLADAČ za gnoj, trosilec hlevskega in umetnega gnoja, traktorje Fiat, 30 KM, Torpedo, 60 KM, Steyr, 18 KM in TV prodam. ☎ (068)81-797 ali 42-773. 5733

TRAKTORSKO ŠKROPILNICO, malo rabljeno, prodam. ☎ 73-053. 5739

PUHALNIK TAJFUN prodam. ☎ 76-543. 5747

KOSILNICO BCS, bencin - petrolej, in tele za zakol prodam. ☎ (0608)43-247.

SAMOHODNO rotacijsko kosilnico Husquarna, 5 KM, 55 cm, dvotaktno, in teličko sivko, staro 7 tednov, prodam. ☎ (068)83-584. 5762

SNOPOVEZALKO, mlatilnico s popolnim čiščenjem in zazidljiv nerjaveč štedilnik, desni, prodam. ☎ 26-582. 5768

SILOKOMBAJN SK - 80 in rotacijsko kosilnico 165 prodam. Selak, Dolenja vas 1, Otočec. 5777

SNOPOVEZALKO z vretenom za BCS in komat, 24 col, prodam. ☎ 23-042. 5783

KOSILNICO NIBI, žetveno napravo ter mlatilnico, zelo malo rabljeno, prodam. ☎ (0608)87-783. 5786

KROŽNE BRANE, les za ostrešje, kosilnico BCS in vozno kobilo prodam. ☎ (068)43-752. 5788

TRAKTOR DEUTZ, 60 KM, letnik 1987, in traktorsko kiper prikolico prodam. ☎ (068)78-219. 5800

ZMAJ 132 RM (žitni kombajn), dobro ohranjen, proda Strojna skupnost Mrtvice. ☎ 32-019. 5825

ZAPRAVLJIVČEK (federvagen) s konjsko opremo in 14 - colski gumi voz ugodno prodam. ☎ (0608)81-832. 5854

ŽETVENO NAPRAVO za BCS in ličkalnik za koruzo prodam. ☎ (068)59-370. 5863

kupim

HRASTOVO HLODOVINO odkupujemo. ☎ (061)218-595. 5340

DEKLIŠKO KOLO, (ne pony) kupim in prodam žensko kolo. ☎ 26-524. 5690

TELIČKO SIMENTALKO, težko 130 do 150 kg, kupim. ☎ (0608)65-666, Krška vas. 5722

PLODOVE divje češnje odkupujemo po 70 SIT/kg. ☎ (068)68-110. 5759

RABLJENO debelinko in poravnalko dimenzije 40 cm kupim. ☎ (0608)88-280. 5776

OTROŠKI kombiniran voziček, otroško posteljico in smrekove plohe, dolžine 5 m, kupim. ☎ (068)43-675. 5851

V STROGEM CENTRU Čateških Toplic kupim prostor za kamp prikolico ali ga vzamem v najem. ☎ 76-228. 5875

motorna vozila

WARTBURG, registriran do 111/96, v dobrem stanju, prodam. Mali Lipovec 8. 5680

JUGO 45, letnik 4/89, ugodno prodam. ☎ 43-718. 5681

Z 128, letnik 1988, lepo ohranjeno, 70.000 km, prodam. ☎ (0608)70-236, popoldan. 5684

WV PASSAT CL 1.6 TD, prvi lastnik, letnik 1990, 56.000 km, prodam za 20.000 DEM ali menjam za dobro terensko vozilo (jeep). Gostilna Pri Henriku, Loška vas, Dolenjske Toplice, ☎ (068)65-503. 5689

126 P, letnik 1987, registriran do 10/95, in 14 m3 bukovih drv prodam. ☎ (068)43-005. 5691

APN 6 S ter MZ ETZ 251, letnik 1990, ugodno prodam. ☎ (0608)87-211. 5693

Z 101, letnik 1983, prodam. ☎ (0608)31-133, dopoldan, (0608)78-298, popoldan. 5700

R 18, letnik 1986 prodam. ☎ (068)45-086. 5710

JUGO KORAL 45, letnik 11/88, rdeč, prodam. ☎ 50-056. 5714

R 5 CAMPUS, letnik 4/90, 33.000 km, garažiran, prodam ali menjam za R 4 GTL, letnik 1986, z vašim doplačilom. ☎ (068)26-182. 5715

JETTO TD, letnik 1987, z veliko dodatne opreme prodam. ☎ 42-925. 5724

OPEL KADETT 1.3, letnik 8/88, rdeč, prodam. ☎ (068)24-584. 5726

Z 101, letnik 1985, dobro ohranjeno, prodam. ☎ (0608)33-163. 5731

R 4 GTL, četnik 1989, lepo ohranjen, prodam. ☎ (0608)79-019. 5735

LEASING za R 5 expres s stekli, letnik 1991, oddam. ☎ (068)28-694, popodan. 5737

GOLF D, S paket, letnik 10/84, registriran do 25.3.1996, prodam za 5000 DEM. Može, Brinje 12. 5748

NISSAN MICRO, letnik 12/86, 85.000 km, prodam za 6400 DEM. ☎ (068)25-217. 5749

FIAT UNO 1.0 i.e.s., letnik 1993, dobro ohranjen, registriran do 3/96, prodam. ☎ (068)24-093. 5757

TOVORNI AVTO tip 83.10 D kasonar, registriran, letnik 1985, zelo dobro ohranjen, prodam. Janez Mikolič, Volčičeva 7, Novo mesto. 5758

R 4, letnik 1987, ugodno prodam. ☎ 322-333, v četrtek popoldan. 5761

Z 101, letnik 1987, registrirano do 4/96, dobro ohranjeno, prodam. Podkrižnik, Ždinja vas 15, Otočec. 5771

126 PGL, letnik 12/88, 56.000 km, rumen, nujno prodam za 2000 DEM. ☎ (068)321-559, zvečer. 5781

JUGO 45, letnik 1989, prevoženih 51.000 km, prodam. ☎ 24-802. 5784

Z 101, letnik 1986, registrirano do 12/95, prodam. ☎ (068)84-530. 5789

VW HROŠČ 1600, atraktiven, športno razširjen, široka platišča, črn, prodam ali menjam. ☎ (068)85-850. 5791

JUGO 45 E, letnik 1986, 63.000 km, prodam. ☎ 341-905. 5809

OPEL CORSO 1.2 swing, letnik 1989, 3 V, kovinsko modre barve, nujno prodam. ☎ (0608)75-187. 5811

DAIHATSU CHARADE CS TD, letnik 1990, prodam. ☎ 84-006. 5813

Z 101 GTL 55, letnik 1987, 60.000 km, registrirano do 6/96, prva lastnica, prodam. ☎ (0608)87-014, po 12. uri. 5815

JUGO 45 AX, letnik 1988, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)81-826. 5819

Z 128, letnik 1989, prodam. Bradica, Kandijska 39, Novo mesto, ☎ 25-943. 5824

JUGO KORAL 55, prva registracija 10.2.1989, prvi lastnik, 50.000 km, prodam. ☎ (068)78-257. 5826

JUGO 45, letnik 1989, registriran do 10/95, krem barve, dobro ohranjen, z dobrim motorjem, prodam. ☎ (0608)75-734. 5827

UNO 45, letnik 1990, modre barve, prevoženih 54.000 km, registriran do 6/96, garažiran, prodam. ☎ (068)26-177. 5828

R 9, letnik 1982, lepo ohranjen, prodam. ☎ 42-717. 5833

R 4, letnik 1987, prodam. ☎ 83-346. 5835

R 5 CAMPUS, letnik 1990, garažiran, kovinsko zelen, temna stekla, ugodno prodam. Božo Vidmar, Birčna vas 37, Novo mesto, ☎ (068)43-591. 5836

JUGO 45, rdeč, letnik 1989, dobro ohranjen, prodam. ☎ 76-300. 5837

R 4 GTL, letnik 1991, registriran do 4/96, rdeč, nikoli karamboliran, prodam za 6000 DEM. ☎ (068)323-824. 5839

GOLF JX B 1.6 GL, letnik 1989, model 1990, rdeč, 3 V, 66.000 km, dodatno opremljen, odlično ohranjen, registriran do 12/95, prodam. ☎ (068) 26-994. 5844

AVTOODPAD MEGLIČ, Prečna, odkupuje poškodovane in rabljene avtomobile, prodaja pa rabljene avtodele za vse vrste avtomobilov. ☎ 323-295. 5845

Z 650 in 35.8, letnika 1983 in 1986, dobro ohranjeni, prodam. ☎ (068)26-682. 5847

FIAT TIPO AGT, cat. i.e., 5 V, črn, dodatno športno opremljen, sončna streha, letnik 11/91, prodam. ☎ (068)76-165. 5857

HROŠČ 1200, letnik 1975, registriran do 12. decembra, bel, drugi lastnik, prodam. ☎ (0608)75-356. 5859

R 4 GTL, letnik 1983, registriran do 25.2.1996, 160.000 km, bež barve, solidno ohranjen, prodam za 1400 DEM. ☎ (0608)87-089, Matej. 5861

FORD ESCORT CLX 1.8 D, letnik 1991, 55.000 km, kovinsko sive barve, garažiran, odlično ohranjen, prodam. ☎ (068) 59-694. 5862

Z 750, letnik 1980, v voznem stanju in prenosen kompresor, skoraj nov, prodam. ☎ (0601)81-626, po 15. uri. 5864

DVA MOPEDA, 14 KM in pony expres Rog nujno prodam. Fotograd Cvetko Tramte, Breška vas 3, Šentjernej. 5867

DOBRO OHRANJENO pony kolo, večje, prodam. ☎ (068)76-067. 5870

GOLF, letnik 1980, registriran do 20.8., v dobrem stanju, prodam. ☎ 42-772. 5871

obvestila

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valilnica Šenovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608)79-375. 5339

PURANE, od 8 do 13 kg, krmljene z domačo hrano, prodam. ☎ (0608)89-132, Martin Metelko, Hudo Brezje 16, Studenec pri Sevnici. 5579

BELE PIŠČANCE za zakol ali nadaljnjo rejo prodajamo vsak dan v Šmarjeti 15, ☎ 73-058. 5683

ŽALUZIJE, rolete in lamelne zavese izdelujemo in montiramo po zelo ugodnih cenah. Možnost plačila na 3 čeke. ☎ (068)44-662. 5717

BELE PIŠČANCE za dopitanje prodam. ☎ 45-240, Zupančič, Hudeje, Trebnje. 5838

NESNICE, mlade jarkice, pasme hisex, rjave, stare 3 in pol, 4 mesece in ene tik pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije: Jože Zupančič, Otovec 12, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostilna Cetin, Mostec, Dobova, ☎ (0608) 67-578 in Anita Janežič, Slepšek 9, Mokronog, ☎ (068)49-567. 5876

preklici

IVANA IN FRANC GORENC, Otavnik 6, prepovedujeva Stanislavu Gorencu, živečemu v Franciji, lastninjenje in prodajo parcel (gozda) št. 407/5 in njive št. 409/5. Preklic je bil objavljen že leta 1975 in 1979. Če preklica ne bo upošteval, ga bova sodno preganjala! 5701

LEON KORENT, S.P., posredovanje in zastopništvo, s sedežem Nad mlini 25, Novo mesto, z 21.9.1995 preneham obratovati. 5709

posest

STAREJŠO HIŠO s hlevom, voda in elektrika na parceli, ter 1 ha zemlje prodam. Stane Martinčič, Hrvaški Brod 1, Šentjernej. 5682

V OKOLICI Grosuplja prodam takoj vseljivo hišo. ☎ (061)1271-660. 5708

GRADIŠČE pri Trebnjem. Prodam nov vikend, zgrajen do 2. gradbene faze, na parceli 1220 m2. ☎ (068)45-131. 5763

OB ASFALTNI CESTI blizu Krškega ugodno prodam obnovljeno zidanico in nov zidan objekt (6 x 7 m) ter vinograd s sadovnjakom (cca 32 a). ☎ (064)715-858. 5774

GRADBENO PARCELO z urejeno dokumentacijo za poslovno - stanovanjski objekt v Šmihelu pri šolskem centru ter njivo in travnik, 42 a, prodamo. ☎ (068)24-948. 5796

HIŠO z vrtom na Šentjernejski ulici (Žabja vas) prodamo. ☎ 22-963. 5805

11 A veliko parcelo v Grčevju, voda in elektrika na parceli, prodam. ☎ 73-552. 5806

NJIVO v Obrhu pri Dolenjskih Toplicah, 30 a, prodam. ☎ 65-074. 5818

GARSONJERO in dveinpolstanovanjsko hišo z vrtom, dvoriščem, teraso, garažo, delavnico, telefonom, ob vpadnici v Novo mesto, prodam. Šifra: »ZAMENJAVA«. 5841

POSEST, 0.5 ha travnika, vinograda in gospodarsko poslopje z dvoriščem, vodo, elektriko, pod ŽP Semič prodam. ☎ 60-062, zvečer. 5866

prodam

ELEKTRIČNE OMARICE, zunanje in notranje, kompletno opremljene, ugodno prodam. Možnost plačila s kreditom. ☎ (061)751-432. 5498

VIDIA liste za cirkular, fi od 200 do 500 mm, ugodno prodam. ☎ 061/556-808.

GLASBENI STOLP Fisher prodam. ☎ 26-403, ☎ (0608)75-189. 5686

DOBRO RDEČE VINO prodam po 120 SIT. ☎ (068)79-593. 5687

DVE KONTAKTNI brusilki tipa Sandigmaister 110, dvovalni, prvi val železen, drugi gumijast, rabljeno kontaktno brusilko širine 550, enovalno, novo, za 800 DEM in nadmizni rezkar s kopirno napravo, rabljen, prodam. ☎ (067)24-651. 5688

LESEN vpežni voz, okovan, dobro ohranjen, primeren za okras ali uporabo, prodam za 120 DEM. ☎ (0608)41-265. 5692

GUMIJAST ČOLN Maestral in motor Tomos T 4 prodam. ☎ (068)27-101. 5698

GUMI VOZ, 15 col, ugodno prodam. ☎ (068)42-465. 5702

ENTLARICO (overlock) Rimoldi, 5 - nitno, prodam. ☎ (069)56-010. 5703

KOZE z mladiči prodam. ☎ (068)50-252. 5704

UČBENIKE za 8. razred prodam. ☎ 43-681. 5707

VINO šmarnico prodam. ☎ 65-589. 5711

GLISER Klinček s prikolico, brez motorja prodam. ☎ 27-481, po 21. uri. 5713

PRAŠIČA, težkega 130 kg, prodam. ☎ 43-698. 5720

OSTREŠJE ter belo belokranjsko vino prodam. ☎ (068)67-627, po 15. uri. 5725

ČRNO - BELEGA BIKCA, starega 3 tedne, prodam. ☎ (068)85-004. 5728

STISKALNICO za grozdje, 150 l, na kamen, prodam. ☎ 49-329. 5730

BETONSKE STEBRE za kozolec po naročilu un zajce dobre sirte prodam. ☎ 45-448. 5734

800 L cvička in pujske, stare 9 tednov, ugodno prodam. ☎ 42-753. 5736

OPAŽ (ladijski pod), smrekov, suh, 1. klasa, 620 SIT z dostavo. ☎ (063)451-082. 5740

KOBILO, staro 4 leta, brejo 5 mesecev, prodam. Jože Železnik, Koroška vas 39 a. 5744

PRALNI STROJ Gorenje in dva namizna električna kuhalnika ugodno prodam. ☎ 43-790. 5745

BUKOVA DRVA, kalana, prodam in pripeljem na dom. ☎ 50-297, zvečer.

KRAVO, brejo 5 mesecev, in eno za zakol prodam. ☎ 45-135. 5751

ŽAGO za obrezovanje ostrešja, tele, staro 10 dni, in izkopalnik krompirja prodam. ☎ (0608)82-597. 5753

GABROVA drva in polhovo mast prodam. ☎ (068)324-235. 5754

DIATONIČNO HARMONIKO c, f, b, prodam. ☎ (061)763-020. 5755

ŠTIRIDELNO kombinirano temno visoko omaro ter žensko in moško kolo poceni prodam. ☎ 23-976. 5756

STREŠNIKOVO garažo prodam. ☎ 26-388. 5765

RJAVO KRAVO, brejo, v A kontroli (7300 l), prodam. Vovk, Rumanja vas 22, Straža, po 19. uri. 5766

TELICO SIVKO, brejo 7 mesecev, in motor APN 4 prodam. ☎ (068)84-306.

MLADE sive perzijske mucke ugodno prodam. Jolanda Kovačič, Grm 12, Trebnje. 5769

SUZUKI

Prodaja in servis
AVTOSERVIS MURN
Resslova 4, Novo mesto
☎/fax 068/24-791

TELEVIZOR, radio, sobni anteni z ojačevalcem, dva maturantska suknjiča za večjo postavo in sinthesyzer Yamaha za začetnike prodam. ☎ (061)852-445. 5773

KIMONO za karate prodam ali menjam za čelado (za 12 do 14 let). ☎ 64-007. 5775

DVA GROBA, 10 m, prodam. ☎ 65-590. 5779

KVALITETNO belo vino prodam. ☎ (068)52-603. 5780

DVE TELICI, brejo 6 mesecev, sivo - rjave pasme, in motorno škropilnico Stihl 617 prodam. ☎ (0608)89-175. 5782

ČRNO - BELO TELICO, brejo 8 mesecev, in kravo, brejo 6 mesecev, prodam. ☎ (0608)87-004. 5785

KRAVO s prvim teletom prodam. ☎ 83-396. 5787

NEMŠKI veliki šnavcerji, črni, odličnih staršev, naprodaj. ☎ (061)1325-259. 5790

TELE- BIKCA, 140 kg, prodam. ☎ 42-956. 5793

ČISTOKRVNE sanske koze, stare 3 mesece, eno leto in dve leti, ugodno prodam. ☎ (0608)82-106. 5794

PRAŠIČE, težke 50 do 80 kg, in kosilnico BCS prodam. ☎ (068)23-512. 5797

KRAVO prodam ali menjam za bika. ☎ 21-602. 5798

ŠKOTSKO OVČARKO z rodovnikom, staro 6 mesecev, prodam. ☎ (068)73-287. 5799

TELIČKO, staro 9 tednov, 140 kg, prodam. ☎ 45-542. 5802

KRAVO za zakol prodam ali menjam za telico. ☎ 83-439. 5807

KOZO, staro 2 leti, prodam. ☎ 48-330, Tone Žibert, Velika Loka 33. 5816

DEPUTATNO KARTO za senovski premog prodam 10 % ceneje, lahko na 3 čeke. Uredim dostavo! ☎ (0608)70-416. 5817

STREŠNO OPEKO Bramac, novo, črno, ugodno prodam. ☎ 65-714. 5820

TV IGRIČE Family computer s kasetami ugodno prodam. ☎ 76-359. 5821

LESEN SENIK 12 x 6 m, traktor Torpedo 48, letnik 1986, ter prašiča, cca 130 kg, prodam. ☎ 42-653. 5822

NAGROBNE SVEČE pod ugodnimi pogoji, pripeljemo tudi na dom. ☎ 323-390. 5829

RABLJENO opeko Strešnik ugodno prodam. ☎ 25-908. 5830

OTROŠKO SOBO z mostom, naravno temnorjava, zaradi selitve ugodno prodam. ☎ (068)25-575, popoldan. 5834

DVOOSNO PRIKOLICO za avtovleko in kompresor, 7 m3/min. ugodno prodam. ☎ (068)23-529. 5840

KRAVO SIMENTALKO, brejo 9 mesecev, s tretjim teletom, prodam. ☎ 76-496. 5842

MALO RABLJENO kuhinjo, pralni stroj Gorenje in kombiniran hladilnik z zamrzovalnikom prodam. ☎ (0608)51-094. 5848

OTROŠKO SOBO, dve ležišči, omara, pisalna miza, prodam. ☎ (068)22-487. 5850

KOMBINIRAN električen štedilnik, nerabljen, prodam. ☎ (068)68-511. 5852

PRAŠIČE, težke 30 do 90 kg, prodam. ☎ 81-661. 5853

BUKOVA DRVA prodam. ☎ 65-434. 5855

BELO VINO, laški rizling, renski rizling, rumeni muškat, šipon in hrastove sode prodam. ☎ 52-519, zvečer. 5858

GAJBICE za krompir, kravo, staro 10 let, brejo, in brejo telico prodam. ☎ 49-567. 5860

ITALIJANSKO klavirsko harmoniko, 96 - basno, 6 registrov, ohranjeno, prodam ali zamenjam za frajtonarico. ☎ (0608)69-137. 5865

RDEČE in belo vino šmarnico, vlečno kljuko za lado rivo in prikolico za TV prodam. ☎ 50-137. 5869

JADRALNO DESKO ALPHA 180 PE in čoln maestral 9 z motorjem Tomos, 4 KM, vse še nikoli uporabljeno, prodam. ☎ (068)26-686, od 20. do 21. ure. 5873

razno

GOSTINSKI LOKAL v obratovanju oddam. Šifra: »TAKOJ«. 5694

NEMŠKI JEZIK, tudi za popravne izpite, za osnovno in srednjo šolo inštruiram. ☎ 78-506. 5697

POSLOVNE PROSTORE, hiše, stanovanja in ostale nepremičnine lahko najamete, kupite pri nas! Lasso, d.o.o., Krajčeva 1, Novo mesto, ☎ (068)323-012. 5712

PROSIM poštenega najditelja očal, ki sem jih pozabil v zobozdravstveni ambulanti, da mi jih vrne. ☎ 22-020. 5727

V TREBNJEM kupim ali najamem prostor, primeren za igralnico. Informacije osebno v bifeju Dolenjka, Goliev trg 1, Trebnje. 5743

V TREBNJEM sprejmem v varstvo otroke. ☎ (068)45-131. 5764

IZVAJALCA za premaz lesenega napuščа (forsprunga) na stanovanjski hiši iščem. ☎ (068)83-685. 5770

PREVOZE TOVORA, oseb ter selitve doma in v tujini opravljamo nonstop. ☎ (068)49-226. 5772

ZA POPRAVNE IZPITE iz angleščine, kemije in fizike nudim intenzivne priprave. ☎ (068)22-106, po 19. uri. 5801

NAJBOLJŠEMU PONUDNIKU damo v najem prostor - sobo v gostišču Na Dragah za delovanje kluba, videa in za zabavne igre. Ponudbe sprejemamo do 8.7.1995 na naslov: Gostinstvo in turizem Metlika, CBE 28, Metlika, ☎ (068)58-123. 5808

POSLOVNA PROSTORA v Novem mestu, skupaj 90 m2, s parkiriščem, telefonom in centralnim ogrevanjem oddam za daljši čas. ☎ (068)341-466. 5810

AMD NOVO MESTO, d.o.o., Zvittrova 1, odda v najem več poslovnih in pisarniških prostorov z možnostjo uporabe večjih parkirnih prostorov. ☎ 322-159. 5823

HVALA VAM, ker ste bili tako pošteni in mi vrnili izgubljene dokumente. Prosim vas, če me pokličete na ☎ 25-459, Silvester Zagorc. 5849

službo dobi

MLAJŠEGA NATAKARJA (-ICO), Slovenca (-ko), za strežbo v gostilni v Ljubljani takoj zaposlim. Ob sobotah, nedeljah in praznikih zaprto. ☎ (061)373-396, popoldan. 5275

PRIDNO DELAVKO za sezonsko delo (strežba, pomoč v kuhinji) v planinski postojanki Češki koči nad Jezerskim za čas od 15.7. do 30.8. 1995 iščemo. Plačilo 500 DEM ter hrana in stanovanje. Informacije: Planinsko društvo Jezersko, Zg. Jezersko 46 a, ☎ (064)44-161. 5685

TRGOVKO tekstilne stroke zaposlimo. Oglasite se v trgovini Mateja na Novem trgu. 5716

FRIZERSKO POMOČNICO ali pravnico zaposli frizerski studio Franja, ☎ (068)322-777, od 7. do 19. ure. 5741

FRIZERSKO POMOČNICO (samostojno) sprejmem takoj ali po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku. 5742

DEKLE za delo v okrepčevalnici zaposlimo. Nudimo dober OD, hrano in stanovanje. Možnost pripravništva. ☎ (068)52-530. 5760

V BIFEJU v okolici Novega mesta honorarno zaposlimo dekle za delo v strežbi. Možnost stanovanja. ☎ (068)26-665.

ŠOFERJA s prakso za mednarodni transport na prikoličarju zaposlimo. ☎ 44-682. 5804

KOMUNIKATIVNO, simpatično dekle za delo v bistroju v Trebnjem redno zaposlimo. Nudimo garsonjero s telefonom. Prednost imajo dekleta z gostinsko izobrazbo. ☎ (068)45-753, 45-754. 5812

VSAKODNEVNO POMOČ v gospodinjstvu iščemo (približno dve uri na dan). ☎ 21-450, zvečer. 5814

BISTRO A na novomeškem Novem trgu zaposli natakarico. ☎ 24-765, od 15. do 17. ure. 5831

BAR BOTER išče dekle prijetnega videza za delo za šankom. Možnost stalne zaposlitve. Obvezna gostinska izobrazba, lahko tudi pripravnica. ☎ (0609)622-668. 5832

AVTOKELPARJA takoj redno zaposlim v Novem mestu. ☎ (068)23-529. 5843

OKREPČEVALNICA V gozdu, Prečna, honorarno ali redno zaposli natakarico ali kuharico, lahko tudi dekle, ki ima veselje do gostinskega dela. ☎ 323-295. 5846

službo išče

MLAD TRGOVEC s prakso išče delo, po možnosti v okolici Trebnjega, ☎ 45-125. 5792

DELO na domu sprejmem. Grem tudi čistit stanovanje k dobri družini. Ana Kolenc, Marof 18, Mirna Peč. 5856

stanovanja

BREŽICE - TRNJE. Dvosobno stanovanje, 61 m2, z zelo lepim razgledom, ugodno prodam. ☎ (0608)62-650. 5695

V METLIKI, Ul. 1. maja 6, prodam enosobno stanovanje, 34 m2, 1. nadstropje, CK. ☎ (068)58-011, zvečer. 5719

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: ***Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.*** *Direktor:* ***Drago Rustja***
UREDNIŠTVO: ***Marjan Legan*** *(odgovorni urednik),* ***Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dorniž, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazvoda, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj*** *(urednik Priloge),* ***Pavel Perc*** *in* ***Igor Vidmar.***

IZHAJA ob četrtkih. Cena posamezne številke ***130 tolarjev;*** *naročnina za 1. polletje* ***3.000 tolarjev,*** *celoletna naročnina* ***6.000 tolarjev,*** *upokojenci imajo 10-odst. popust; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno* ***12.000 tolarjev;*** *za tujino letno* ***100 DEM*** *oz. druga valuta te vrednosti.*

OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase ***1.900 tolarjev,*** *na prvi ali zadnji strani* ***3.800 tolarjev;*** *za razpise, licitacije ipd.* ***2.100 tolarjev.*** *Za nenaročnike mali oglas do deset besed* ***1.000 tolarjev,*** *vsaka nadaljnja beseda* ***100 tolarjev.***

ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: ***52100-603-30624.*** *Devizni račun:* ***52100-620-107-970-27620-4405/9*** *(Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).*

NASLOV: ***Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.***
Telefoni: *uredništvo in računovodstvo* ***(068)323-606, 324-200;*** *ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij* ***323-610;*** *mali oglasi in zahvale* ***324-006; telefax (068)322-898.***

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. davek od prometa proizvodov.

Računalniška priprava časopisnega stavka: ***Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.***
Prelom in filmi: ***Grafika Novo mesto, p.o.*** *Tisk:* ***Ljudska pravica, Ljubljana.***

Naročilnica za brezplačni mali oglas v Dolenjskem listu
(za naročnike, samo enkrat na mesec)

v s e b i n a o g l a s a (do 15 besed)

. . . . . .

Ime in priimek: . . . . . .

Ulica in kraj: . . . . . .

Pošta: . . . . . .

Naročniška številka: . . . . . **Podpis:**

Datum: . . . . . .

GARSONJERO, 32 m2, na Šegovi prodam za 35.000 DEM ali menjam za primeren vikend ali starejšo hišo. ☎ 26-640. 5723

STANOVANJE v Novem mestu oddam v najem. ☎ 322-207, v petek od 9. ure dalje. 5750

V CENTRU Novega mesta oddamo garsonjero (CK, telefon) najboljšemu ponudniku. Informacije samo v nedeljo na ☎ 28-453. 5795

DVOSOBNO STANOVANJE v okolici Novega mesta kupim. Stanovanje je lahko nedokončano ali mansardno. ☎ 83-188. 5803

V BRESTANICI prodam enosobno stanovanje, 44 m2, s CK, KATV in vrtom. ☎ (0608)79-405. 5868

ZAPOSLEN FANT najame garsonjero ali enosobno stanovanje v Brežicah. ☎ (0608)35-068, od 7. do 15. ure. 5872

TRISOBNO STANOVANJE, 68 m2, v Škocjanu prodam. ☎ (068)76-133. 5874

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu **41**

vsak dan ob 19. in 21. uri
NOVICE

vsak ponedeljek ob 18. uri
ODDAJA ZA OTROKE
in po NOVICAH
ŠPORTNI PREGLED

vsak torek ob 20. uri
CELOVEČERNI FILM
in ob 21.30 NOVICE

vsako nedeljo ob 13. uri
NACE VAM VOŠČI
in ob 16. uri glasbena oddaja
MED PRIJATELJI

vsak dan od 15. ure dalje
VIDEO STRANI

LADA

DO LADE BREZ DENARJA

Vsi tipi vozil LADA na kredit brez pologa ali na leasing.

SAMARA — udobna, stabilna, prostorna limuzina že za **997.000,00 SIT.**
Inf. 068/324-424.

MOLAR, d.o.o.
odpira
ZOBNO ORDINACIJO
v Šmarjeti 66, Šmarješke Toplice.
Naročila sprejemamo osebno ali po telefonu (068) 73-754.

Od sedaj tudi v Krškem vsako soboto prodaja sveč na tržnici pred ribarnico!

Velika izbira, priznana kvaliteta, ugodne cene.

Pridite in se prepričajte!

"SVEČARSTVO" – Popovič
SUHOR PRI METLIKI

ADRIATIK B d.o.o.

PRODAJA VOZIL
Smrečnikova 45 (vrtnarija)
Novo mesto
Tel./fax. 068/324-424

JUNIJSKA SUPER PONUDBA VOZIL

	Opel
CORSA	od 17.100 DEM
ASTRA	od 23.500 DEM
VECTRA	od 28.900 DEM
CALIBRA	od 42.500 DEM
FRONTERA	od 44.100 DEM
Pontiac	od 46.500 DEM

POSEBNA PONUDBA: rabljena vozila ROVER z vso opremo in klima napravo po izjemnih cenah!

Kredit na 4 leta brez pologa ali leasing!

BARLOG

BARLOG TREBNJE

vam iz svojega prodajnega programa po ugodnih cenah nudi:

- vozila NISSAN
- traktorje TORPEDO
- traktorske gume BARUM
- kamionske gume
- filtre FIAAM
- zavorne obloge TEXTAR
- akumulatorje AKUMA in ATSA
- avtomobilski pribor BOSCH
- orodje GEDORE

Obiščite nas v Trebnjem, Obrtniška 18
tel. (068) 45-700, fax 45-701

DEKLETA IN ŽENSKE!

Iščemo komunikativna dekleta za delo na vročem telefonu. Predpogoji: min. srednja izobrazba in splošna razgledanost. Od 2000 DEM — 3000 DEM.

Pokličite tel.:
0601/27-823 od 7. — 15. ure
MOBITEL:
0609/628-744 NON STOP
0609/616-591 NON STOP

ASFALTERSTVO IN GRADBENIŠTVO

Čardak 17, Črnomelj
Tel. (068) 51-668
Mobitel: (0609) 612-594

Urejanje dvorišč:
asfaltiranje dvorišč, parkirnih prostorov, dovoznih poti, tlakovanje dvorišč in ostala gradbena dela.

Kvalitetno, poceni in hitro!
Se priporočamo!

ISKRA Servis
Belokranjska 26, Novo mesto
tel.: 21-261
Nudimo vam popravila Iskrinih in ostalih gospodinjskih aparatov.

EMINENT d.o.o.

Dol. Kamence 61, 68000 Novo mesto
Tel. 068/323-902

- **Prodaja novih in rabljenih vozil**
- **Ugodni krediti**
- **Možnost nabave staro za novo**
- **Leasing (od 15% do 50% polog, 2, 3, 4 leta)**

HYUNDAI	
— ACCENT že od	17.500 DEM
— LANTRA že od	23.990 DEM
— SCOUPE že od	24.950 DEM
— SONATA že od	29.790 DEM
— kombi GRACE že od	25.600 DEM
MITSIBISHI	
— COLT že od	21.990 DEM
— LANCER že od	26.900 DEM
— GALANT že od	40.990 DEM
— SPACE RUNNER že od	33.900 DEM
— SPACE GEAR že od	37.900 DEM
— PAJERO že od	39.900 DEM
MARUTI	
— 800 CITY STAR že od	11.290 DEM
— 800 CITY STAR s klimo že od	12.290 DEM

Informacije:
NOVO MESTO, Kandijska 14, 068/28-950
KRŠKO CKŽ 51, 0608/22-950
ČRNOMELJ, Belokranjska 16, 068/51-378

OBVESTILO

Poenotenje datumov izplačil denarnih nadomestil in denarnih pomoči na vseh enotah RZZ

Z mesecem julijem 1995 prehajajo Republiški zavodi za zaposlovanje Območne enote na enotni datum izplačevanja denarnih nadomestil in denarnih pomoči po zakonu o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti.

Rokovnik izplačilnih dni po mesecih za leto 1995 je sledeč:

- **14. julij**
- **11. avgust**
- **15. september**
- **13. oktober**
- **15. november**
- **15. december**

CESTNO PODJETJE NOVO MESTO
Ljubljanska 47
vabi k sodelovanju
TESARJE in ZIDARJE

Ponudbe z dokazili o izobrazbi, življenjepisom in dosedanjimi delovnimi izkušnjami pošljite najkasneje v osmih dneh po objavi na zgornji naslov. Vse potrebne informacije bodo kandidati dobili v splošno-kadrovskem sektorju na tel. (068) 321-723.

ISKRA ELEKTROLITI
Proizvodnja elektrolitskih kondenzatorjev d.o.o.
MOKRONOG, Stari trg 36

Iščemo komercialista z višjo izobrazbo in aktivnim znanjem nemškega jezika, zaželjeno pasivno znanje angleškega jezika in 3 leta izkušenj, za delo na nabavnem področju. Možnost stanovanja.

Avto šola STOP

obvešča bodoče voznike vseh kategorij, da bomo pričeli s tečaji CPP **v Straži v petek, 30. 6., ob 19. uri** v Gasilskem domu.
V Šentjerneju v petek, 30. 6., ob 19. uri nad Kmetijsko zadrugo.
V Škocjanu 1. 7. ob 19. uri na sedežu avtošole. Popust pri plačilu tečajnine 50%.

Vabljeni!

KIRURŠKA SAMOPLAČNIŠKA AMBULANTA dr. SAKAČ

Opravljamo vse male kirurške preglede in posege. Nudimo posebni ortopedski in športni program. Ambulanta je odprta vsak dan od 9.30 do 13. ure, ob ponedeljkih, torkih in četrtkih tudi popoldan od 13. do 18. ure. Naročila sprejemamo tudi po telefonu.

Dr. Ivan Sakač
Finžgarjeva 19 (za Brežičanko)
68250 BREŽICE
Tel. 0608/62-449
Privat tel./fax. 0608/62-096

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

Prodamo:
hiše: Novem mestu, Ratežu, Otočcu, Selih pri D. T., Rebri, Žužemberku, Selih pri Šentjerneju, Šmarju, Pristavi, Smolenji vasi, Stopičah, Črmošnjicah, Vinjem vrhu, Šmarjeti, Logu pri Sevnici, Šutni — Brestanica, Senovem, Metliki, Črnomlju, Telčah, Križ pri Telčah, Osojniku pri Semiču, Stražnem vrhu, Primskovo, Podboršt pri Š., Stope pri V. L., Prekopa, Pavlova vas pri Pišecah, Mokronogu, Dolga Raka, Zdole pri Krškem, Občice, Kal pri Šentvidu pri Stični, Sevnica;
stanovanja: Novem mestu, Brežicah, Krškem, Žužemberku, Trebnjem, Uršnih selih, Šentjerneju, Ljubljani;
poslovne prostore: Novem mestu, Črnomlju, Mokronogu, Krškem, Straži, Mirni;
vikende: Šmarje pri Š., Jelenke pri Raki, Srednje Grčevje, Ljuben, Hrast pri Jugorju, Škocjan, Zaplaz, Tanča gora, Šentjurska gora, Debenc, Trebelno, Talčji vrh, Semič, Telče, Straža, Gače, Brezovica pri Metliki;
parcele za gradnjo: Hruševec, Trebnje, Vrh nad Š., Stara vas, Novo mesto, Mihovo, Mihovec, Zagradski gori, Srednja vas, Mirna Peč;
v najem oddamo: lokale, pisarne, stanovanja — kmetijska in gozdna zemljišča.

Tel./fax: 068/322-282
tel.: 068/342-470 ali 068/44-277
od 8. do 19. ure

AVTOŠOLA DABA

Avtošola DABA obvešča vse, ki želijo opraviti vozniški izpit iz CPP, da se predavanja začnejo na GIMNAZIJI, v torek, 4. julija, ob 10. in 16. uri in v Metliki, v petek, 7. julija, ob 17. uri na Pungartu (Ljudska knjižnica). Inf. in prijave po tel. 068/321-602 ali v Lokalu DABA, Kandijska 13, Novo mesto.

Odpravljanje debelosti je lahko zabavno in prijetno. Tel.: 061/571-875, VOLDAFAR TABLETKE.

DOLENJSKI LIST

POPOLNA VARNOST od leta 1899

Že od leta 1899, ko je Charles F. Meilink začel izdelovati sefe, in sicer boljše kot je treba, podjetje Meilink sledi njegovi filozofiji. Podjetje Meilink zastopa na slovenskem tržišču TREVIS, d.o.o., v Ljubljani. Tako danes ponujamo široko paleto kvalitetno izdelanih sefov, zabojnikov, arhivnih sefov, sefov za diskete in kombiniranih sefov, ki brez izjeme ponujajo popolno varnost pred požarom in vlomom. Zato vsem pripada doživljenjska garancija za brezplačno zamenjavo v primeru poškodbe.

Naši sefi so izdelani v različnih oblikah, dimenzijah za različne kapacitete in se odlikujejo po tem, da ustrezajo vsem zahtevam kupcev in kakršnemukoli proračunu. Ta oglas vam ponuja le kratek pregled dela našega programa, ki obsega preko 300 različnih vrst sefov, požarno varnih kartotečnih omar, sefov za diskete, sefov za lovsko orožje, menjalnice, zlatarne, pisarne, dom... itd. Če bi o njem želeli zvedeti kaj več, si preberite naš prospekt ali kontaktiranje s:

TREVIS

TREVIS d.o.o., Masarykova 14, Ljubljana
telefon/telefaks: 061/ 132 70 86

VZGLAVNIK ZA VAŠE ZDRAVJE

2.900 SIT + PTT

Izdelek je medicinsko preizkušen in testiran.

Preprečuje prenapetost vratu in hrbtenice ter sprosti mišice in živce.

Informacije in naročila: HEROE d.o.o., Smetanova 43, Maribor , tel.: 062/222-329

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 40. letu zapustil naš dragi sin, brat in stric

ANTON MOHAR

iz Birčne vasi 49

Iskreno se zahvaljujemo vaščanom, sorodnikom in znancem, ki ste bili z nami v težkih trenutkih, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče ter ga množično pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo Žagarjevim, Ponikvarjevim, Zamidovim, ŠD Birčna vas, sestri Logar in gospodu Muhiču za poslovilne besede ter g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: mama, sestre Martina, Ana in Mihela z družinami

V SPOMIN

Tam na grobu lučka spoštovanja
vedno gori
in Ti vedno med nami si.

27. junija je minilo leto žalostnih dni, odkar nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama, sestra in teta

MARIJA NOSE

iz Gabrja, Trdinova pot 18

Hvala za vsako lepo misel, postanek ob njenem grobu in prižgano svečo.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

MARIJA POGLAJEN

roj. Virc

Zobčeva ulica 2, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so nam kakorkoli pomagali, nam izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče. Hvala tudi Novoteksu–Tkanina ter LD Otočec. Posebna zahvala g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 64. letu starosti nas je zapustila draga žena, mama, sestra in teta

FRANČIŠKA ILAR

Potov Vrh 33

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih, nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala velja družini Vovk, d.o.o. Panda, osebju Interne bolnice Novo mesto in Kliničnega centra Ljubljana, g. župniku za lepo opravljen obred in pevkam za zapete žalostinke.

Žalujoči: mož Stanko, hči Marica in vsi ostali

PORTRET TEGA TEDNA

Alojz Podobnik

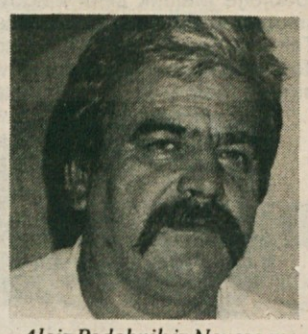

Alojz Podobnik iz Novega mesta si je že kot otrok želel postati kriminalist. Ko se je po srednji šoli zaposlil v Trimu Trebnje, se je po nekaj letih ponudila možnost za delo v kriminalistični službi v Novem mestu. Še preden je končal študij prava, je začel z delom na ministrstvu za notranje zadeve v skupini za premoženjske prestopke. Po nekaj letih dela na UNZ se je specializiral za romsko kriminaliteto, saj so bili glavni osumljenci kaznivih dejanj Romi in se je zato z njimi veliko družil. Sam pravi, da je bil "z njimi v prijateljskem odnosu. Spoštoval sem jih, saj je le tako sodelovanje uspešno. Rome sem vedno jemal kot ljudi in jih poskušal razumeti".

Po desetletnem delu z Romi je postal vodja skupine za premoženjske prestopke, in se ukvarjal s hujšimi premoženjskimi prestopki. Sedaj je drugo leto vodja operative oz. vodja oddelka, ki se ukvarja s klasičnim in organiziranim kriminalom. Njegovo delo je sedaj predvsem organizacijsko. "Terensko delo pogrešam, je pa to hkrati nov izziv, saj sem si v 20-ih letih terenskega dela nabral veliko novih izkušenj in ljudem lažje svetujem. Tudi to delo je zanimivo, a čar operativca je ravno teren, kjer zbira obvestila, sledi storilcem in je med ljudmi," pravi Alojz.

Na prejšnjem delovnem mestu ni poznal 8-urnega delavnika, v povprečju je delal po 12 ur dnevno, saj če so odkrili storilca ali pomembno sled, so delali do konca. Takšno delo zahteva popolno predanost poklicu, veliko vztrajnosti in iznajdljivosti. "Lahko bi rekel, da postaneš človek s tisoč obrazi, saj se moraš neprestano prilagajati okolici, potrebne so celo drobne laži, s pomočjo katerih lažje prideš do resnice, vendar z mero občutka, saj zaradi laži človek lahko izgubi zaupanje."

V 22-ih letih službovanja na UNZ Alojz opaža, da so se storilci naučili prikrivati sledove: "To smo jih naučili mi, sledove pa puščajo le še začetniki. Število klasičnih kaznivih dejanj pada, narašča pa organiziran kriminal. Storilci obvladajo nova specialna orodja, tako da so se klasične metode odkrivanja preživele." V teh letih se je spremenil tudi odnos javnosti do policije, ugled policije zadnja leta pada, zato bo morala policija, kot meni Alojz Podobnik, precej narediti, predvsem s strokovnostjo, da bo pridobila ugled, ki ga je imela nekoč.

S požrtvovalnostjo in predanostjo poklicu si je Alojz prislužil tudi bronasti in zlati znak za varnost in visoko državno odlikovanje red dela s srebrnim vencem. Slednjega je dobil predvsem zaradi ukvarjanja s hujšimi premoženjskimi prestopki in umori, med drugim tudi za raziskovanje kaznivega dejanja na Gracarjevem turnu in serije vlomov v blagajne.

Takšno delo pa je na človeku pusti tudi sledove. "Človek se nauči prenašati kri, v to je primoran, in mrtvega človeka jemlješ kot predmet. Ker se srečuješ z življenjskimi tragedijami, samomori, umori, nesrečami, čutiš posledice na psihi, z leti postaneš utrujen. Alojzovo delo je sedaj bolj umirjeno; koordinira delo med posameznimi skupinami, kriminalisti in drugimi upravami, jim svetuje. Že več let je inštruktor mlajših kriminalistov pri ministrstvu za notranje zadeve, več časa pa mu ostane zase.

TANJA GAZVODA

Konjske specialitete na Loki

Firma Ladimpex iz Dobove je v novomeškem Gostišču na Loki pripravila dan specialitet iz konjskega mesa

NOVO MESTO - Konjsko meso je zelo poredko na naših jedilnikih. Vendar gurmani, predvsem pa tisti, ki se ukvarjajo z zdravo prehrano, trdijo, da ga ljudje po krivici, da ne rečemo po nemarnem zapostavljajo. Tudi sicer se je nekako prijelo, da je konjsko meso dobro le za golaž in morda za zrezek. Tudi to, pravi Mirko Lazanski, direktor firme Ladimpex iz Dobove, je napačno gledanje. In to je v slastnem sodelovanju z novomeškim Gostiščem Loka konec prejšnjega tedna tudi dokazoval, in to zelo okusno, za kar gre v veliki meri zasluga najemniku gostišča na Loki Stanetu Poloviču, gurmanskemu in kuharskemu umetniku.

Firma Ladimpex se ukvarja z vzrejo konj za meso in prodajo svežega konjskega oziroma žrebičjega mesa in je tudi največji izvoznik konj v Italijo. "Na leto v Italijo izvozimo 1.100 do 1.200 konj. Tam in v razvitem svetu sploh konjsko oziroma žrebičje meso zelo cenijo, saj je zdravo in primerno za vse dijete, od zdravstvenih do shujševalnih," pravi Lazanski. Proteinska vrednost konjskega mesa je velika, hkrati pa je nizkokalorično in nima holesterola. "Zgrešeno je mišljenje, da je kojsko meso primerno le za golaž ali morda še za zrezek," trdi Lazanski. "Iz konjskega oziroma žrebičjega mesa pripravljamo vse jedi, tako kot iz drugega mesa, konec koncev tudi ražnjiče in ševapčiče, da ne govorimo o slastnih biftekih ali o izdelkih iz konjskega mesa, kot so salame, šunka in drugi."

V Dobovi ob nedeljah v mesnem butiku Pigi prodajajo sveže konjsko meso, z njim oskrbujejo številne večje stranke na Dolenjskem in delu Štajerske, radi pa bi se bolj

KONJSKE POSLASTICE - Kuharski umetnik Stane Polovič (levi) in direktor dobovskega Ladimpexa Mirko Lazanski pri pripravi žrebičjega mesa na žaru. (Foto: A. B.)

zasidrali tudi v Novem mestu. Tako iščejo mesnico, v kateri bi prodajali sveže konjsko meso oziroma žrebičje meso in izdelke iz njega, od hrenovk do salam, mesnega sira in šunke. Vsekakor pa je sedaj na Loki moč naročiti slastne specialitete iz konjskega mesa.

A. B.

DNEVI PIVA UNION

DOLENJSKE TOPLICE - Od 1. do 9. julija bodo v restavraciji Rog v Dolenjskih Toplicah dnevi piva Union. Gostinci bodo pripravili velik izbor kulinaričnih dobrot, za pripravo katerih je potrebno pivo ali pa še posebej teknejo s pivom. V soboto, 1. julija, bodo odprli poletno plesno sezono na vrtu restavracije Rog z ansamblom Petra Finka, ki bo za prijetno vzdušje poskrbel tudi 8. julija. Na otvoritvi dnevov piva 1. julija bo ob 19.30 na terasi restavracije Rog promenadni koncert godbe na pihala Krke Zdravilišč iz Straže.

SREČANJE HARMONIKARJEV

STUDENEC - Prosvetno društvo in Gasilsko društvo Studenec ter Zveza kulturnih organizacij Sevnica bodo pripravili v soboto, 1. julija, ob 17. uri na Studencu srečanje harmonikarjev. Prireditev je tudi izbirno tekmovanje za nastop na Zlati harmoniki Ljubečne. Na Studencu bo po tekmovalnem muziciranju harmonikarjev veselica.

ZELIŠČARJI V ROG

LJUBLJANA - Društvo zeliščarjev Ljubljana spet organizira tradicionalni vsakoletni izlet članov in simpatizerjev v neokrnjeno naravo Kočevskega Roga, kjer bodo pod strokovnim vodstvom nabirali tudi zelišča. Zbiranje za območje Ljubljane bo 1. julija ob 7.30 pred Univerzo, za območje Dolenjske pa ob 9. uri v Podturnu, kamor bodo prispeli tudi zeliščarji z območja Ljubljane in drugih krajev.

VROČE NOVOSTI

NOVO MESTO - Te dni prihaja v slovenske trgovine že 110. kaseta založbe Sraka iz Novega mesta - zgodba novomeške pisateljice Ivanke Mestnik "Izlet na Modri planet", ki je pred tem že izšla v knjižni obliki. Produkcijskih novosti Srake pa se bodo zagotovo razveselili tudi ljubitelji narodno-zabavne glasbe, saj so izšle nove kasete ansamblov: Štirje kovači ("Nič ni večno"), Nagelj ("Kadar je lepo" - tudi CD), Bratje Poljanšek ("Pojte zvonovi"), Miro Klinc ("Če ženska nosi hlače" - tudi CD), Kamniški koledniki ("S pesmijo po svetu" - tudi CD) in ansambel Tonija Verderberja ("Pojdi z mano" - tudi DC). Izšli sta tudi kaseta in CD plošča z največjimi uspešnicami Lada Leskovarja ("Malokdaj se srečava") ter New Swing Quarteta "Jubilejni koncert z Golden Gate Quartetom". Omeniti velja še, da je pri Sraki trenutno najbolj iskana kaseta (in CD) z dueti Ota Pestnerja, na kateri je tudi uspešnica "Oda ljubezni" z Ireno Vrčkovnik. Vse omenjene kasete so že v trgovinah, vedno in najceneje pa jih na Dolenjskem dobite v Sračjem gnezdu v novomeškem BTC-ju.

KMEČKI PRAZNIK V TRŽIŠČU

TRŽIŠČE - Društvo mladih kmetijcev bo organiziralo v nedeljo kmečki praznik, ki je že deseti po vrsti. Ob 10. uri bo okrogla miza, ob 14. uri se bo začelo tekmovanje v košnji in grabljenju. V okviru tržiškega kmečkega praznika bodo razstavili domače jedi ter prikazali vinogradniško in kletarsko opremo.

Slovenski prodajalci Fordovih vozil so se odpovedali dobička in tako Martinu Strelu omogočili, da je lažje prišel do novega mondea, z brezplačnim zavarovanjem pa ga je razveselila zavarovalnica Triglav. Martin bo tako vsaj eno leto reklamiral omenjeni podjetji.

Martin Strel plava naprej

Cilja na Rogošičev rekord

TREBNJE - Martin Strel, ki je lani na progi med Lignanom in Ravenno postavil svetovni rekord v vztrajnostnem plavanju, ima tudi letos velike načrte in se nanje nadvse resno pripravlja. Skoraj neverjetni plavalni podvigi so postali njegov slog življenja in temu je podredil vse. Čeprav se kot pravi rekreativec ne ukvarja s tekmovalnim športom, prebije na treningih kar precejšen del prostega časa, vadi pa kar devetkrat na teden. Plavalne treninge, na katerih preplava okoli 6 km, dopolnjuje z gimnastičnimi vajami na suhem in gorskim tekom s smučarskimi palicami.

Prejšnji teden je v servisno prodajnem centru Ford Groznik svojim pokroviteljem predstavil svoje letošnje načrte. Prvi cilj mu je popraviti rekord Veljka Rogošiča iz leta 1979 na 35 morskih milj dolgi progi Caorle - Umag, ki znaša 18 ur in 38 minut, poleg tega namerava spet nastopiti na plavalnem maratonu na Kitajskem in z Mirom Kregarjam in Dušanom Mravljetom izvesti slovenski megatriatlon. Kragar bi s kolesom obkrožil Slovenijo (900 km), Mravlje bi pretekel 220 km od Vrat do Portoroža, Strel pa preplaval 40 km od Portoroža do Debelega Rtiča in nazaj.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Pogin rib pri Otočcu - Vas ni smetišče - Pivo ni res 180 tolarjev - Ali ne vidijo lukenj? - Ne verjame v reklamni oglas - Parkiranje na zelenici

Spet se je začelo z denarjem. "Napišite, kdo je dobil nepovratna sredstva, menda sami bogataši. Če bi dobil kak revež, bi dali na prvo stran, tako pa skrivate," pravi **D. F. iz Vavte vasi.** Ker teh podatkov nimamo, jih bomo poskusili dobiti, zato bomo o zadevi še poročali.

Tajnica krajevne skupnosti Birčna vas je opozorila, da je nekdo v vasi Rajnovišče ob gozdu odvrgel dve veliki vreči smeti, predvsem gospodinjskih odpadkov, med njimi pa sta bili tudi dve kuverti, tako da vaščani vedo, kdo je to storil, doma pa je na Adamičevi. Vaščani prosijo, da se ta oseba prepozna in smeti pospravi, saj vas ni smetišče, radi pa bi živeli v čistem okolju.

Na izjavo v prejšnjem Dolenjskem listu, da je malo pivo v gostilni Pri Anici po 180 tolarjev, se je oglasila lastnica lokala **ga. Miličeva iz Adlešičev.** Pojasnila je, da pri njih malo pivo stane 130, veliko pa 150 tolarjev. Mogoče je bralka za veliko pivo res plačala 180 tolarjev, možno pa je tudi, da se je nekdo nesramno poigral.

Božičeva iz Novega mesta pa je opozorila na parkiranje na edini zelenici v Novem mestu - pred bivšim domom JLA in sedanjim kulturnim domom. "Ali ni nobenega odloka, ki bi prepovedal parkiranje? Grmičevje ni bilo očiščeno že najmanj 4 leta, mogoče so nekajkrat le pokosili travo, medtem ko je na spodnji strani pravi Teksas!"

Nace L. iz Otočca je opozoril na nezgodo, ki se je pripetila pred dvema tednoma, ko se je helikopter zapletel v električne žice v Lešnici. Električna napeljava je padla v Krko, povzročila je kratek stik in je okoli 200 podusti, ki so se drstile, poginilo. Na UNZ Novo mesto so pojasnili, da gre za vojaški helikopter, ki je letel po planu leta, a očitno prenizko, saj se je čelno zaletel v žice. Ker ima helikopter na prednji strani t. im. škarje, so te žico prerezale, tako da helikopter na srečo ni strmoglavil, žal pa so pomorile ribe. Zadeva še ni zaključena.

"Kaj to pomeni, da cestarji, ki krpajo luknje na cesti od Suhorja do Podturna, zakrpajo eno luknjo, deset okoli pa jih ne vidijo?" sprašuje **Finkova iz Podturna.** "Tam je toliko jam, da če srečaš avtobus, se moraš umakniti ravno v jamo," pojasnjuje.

Ivana iz Metlike je zmotilo dogajanje na Vinski vigredi v Metliki. "V podjetju, kjer delam, si težko zaslužim kruh, je pa na Vigredi delala oseba, ki v tem podjetju ne zasluži niti za malico, saj se zgovarja na invalidnost, tam pa je delala vse tri dni za šankom, potem pa je šla še na Smuk. Predpostavljeni v podjetju tega nočejo ali pa ne smejo opaziti.

Poldeta iz okolice Novega mesta je zbodel reklamni oglas, ki ga je našel v svojem poštnem nabiralniku; v njem servis Rožič opisuje svoje usluge. Glede na slabe izkušnje z njim dvomi o resničnosti zapisanega, mogoče pa se je servis tako popravil.

Za konec še nekaj bolj spodbudnega. **Justina Faragona iz Šentjerneja** želi pohvaliti celotni aktiv kmečkih žena Orehovica - Šentjernej, posebno voditeljico Heleno Mrzlikar in predsednico Jožico Kastelic, ki sta v torek vodili avtobus z izleta po Gorenjski in se po končanem izletu ustavili v Dobravi. Vse članice aktiva so se s spoštovanjem poslovile od njene pokojne sestre Nade. Hkrati se zahvaljuje članom in članicam pevskega zbora Vlaste Tavčar, katerega članica je tudi sama, za podarjeno cvetje in izraženo sožalje.

T. G.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Čakamo vas vsak četrtek med 20. in 21. uro na telefonski številki (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.

PRAZNIK NA RIBNIKU BLATO - Ribiška družina Novo mesto (pododbor Trebnje) je v nedeljo na ribniku Blato pri Račjem selu pripravila veliko slavje, ki so ga združili z otvoritvijo ribnika Blato (velikost 1,5 hektarja) in ribiške koče Zakotje. Pri gradnji ribiške koče so pomagali številni donatorji. Ob otvoritvi so razdelili priznanja ribiške družine Novo mesto in Ribiške zveze Slovenije ter izvedli tekmovanje. Za ribiškega carja so okronali Jožeta Lindiča iz Pekla pri Trebnjem, ki je iz vode potegnil 3,75 kilograma težkega krapa. Na sliki: pogled na umirjeno gladino lepega ribnika, ki omogoča zdravo rekreacijo ljubiteljem narave. (Besedilo in slika: Slavko Dokl)

OTOČEC — S STUDIEM D V POLETJE

V soboto, 1. julija, bo na jasi na Otočcu od 10. ure dalje potekala celodnevna zabavna prireditev **»S Stuiem D v poletje«. Vabljeni.**

DARILO: APERITIV TANGO

RESTAVRACIJA TANGO

DARILNI KUPON

DL, 29. 6. 1995

KRKA ZDRAVILIŠČA

HOTELI OTOČEC

Plesno zabaviščna restavracija

TANGO

za izbran okus in navade

V petek, 30. 6., od 20. ure dalje druženje z ansamblom **Objem** ter **prezentacija in degustacija vin,** ki jo bo vodil priznani sommelier g. Niko Veselič.

Sobotna in nedeljska družinska kosila. Otroški Živ-žav s Studiem D in Bibo ob nedeljah od 15. do 17. ure.

Restavracija Tango s teraso je odprta vsak dan od 11. — 22. ure ob petkih in sobotah od 2. ure zjutraj. Z obiskom na prireditvah v restavraciji Tango tudi prost vstop v Casino Otočec. Rezervacije sprejemamo na tel. 068/321-830. Vabljeni.

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDOTE IN PRIGODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Slaba navada

Novomeški profesor, slavist Milan Dodič, je bil v mladih letih seveda tudi gimnazijski dijak. Pa je nekoč pozabil, da bi se do kraja naučil dolgo Pagliaruzzijevo balado Rada, kjer grajska hči vrže v sod smodnika gorečo svečo. Pri tem seveda pogubi sebe in Turke, ki so v trumah navalili na oblegani grad. Dekle se je že odločila za junaško dejanje, vendar, kot je zapisal pesnik,

... stoka v divji boli Rada,
a solzé na lice ni...

In ko se je Dodič nenadno ustavil sredi svoje deklamacije, ga je profesor dr. Alojz Turk hitro dopolnil:

... toda slaba je navada,
da se Dodič ne uči!

Težko slovo

Ko so se na Ptuju pred zadnjo vojno ob koncu šolskega leta profesorji razhajali na počitnice, so na železniško postajo pospremili tudi kolegico Nado Malneričevo. Stali so ob vlaku tik preden je odpeljal, pri tem pa je profesor risanja, akademski slikar France Mihelič teatralično izrecitiral nekoliko popravljene Gregorčičeve verze:

Umreti, bratje, težko ni,
pustiti Nado, to boli!

Tudi to je nekaj

"No, danes pa moj dan literarno le ni potekel do kraja nekoristno," se je potolažil pesnik Tone Vodnik. "V neko mojo knjigo sem zapisal svoj - avtogram."

taaaako ribo

Zbral: Bojan Ajdič

Nasvet mlajšemu ribiču

"Takole je z ulovom," razlaga starejši ribič začetniku, "če se na vrhu zatrese vaba, potem je to gotovo ščuka."

"Kakšna pa je riba, če se vaba potopi?" zanima začetnika ribiča.

"Potem to ni riba, ampak čevelj," odgovori starejši ribič.

Rad jih ima

"Ljubi, ali imaš rad živali?" vpraša mladoporočenka svojega moža prvi dan po poroki, ko mu mora nekaj skuhati.

"O, zelo rad jih imam," odgovori.

"Me veseli, res. In katere imaš najraje?"

"Spečene ribe," odgovori mož.

Očitek

"Te ribe pa gotovo niso sveže," se pritoži gost natakarju.

"Pa so, zanesljivo," zatrjuje natakar, "danes smo jih dobili iz morja."

Gost: "No, potem so najbrž prišle peš."